

Budsjett 2020 / økonomiplan 2020-2023

Innhold

1 Innleiing med strategi og verdier	5
2 Klimaomstilling	8
3 Fellesinntekter og -utgifter	16
4 Sektorbudsjett.....	22
1 Sektorbudsjett 2020 - Politisk styring, kontrollorgan, organisasjon og økonomi	24
2 Sektorbudsjett 2020 - Strategisk utvikling og digitalisering.....	28
3 Sektorbudsjett 2020 - Tannhelse	30
4 Sektorbudsjett 2020 - Kultur, idrett og inkludering.....	32
5 Sektorbudsjett 2020 - Infrastruktur og veg.....	48
6 Sektorbudsjett 2020 - Mobilitet og kollektiv.....	52
7 Sektorbudsjett 2020 - Innovasjon og næringsutvikling	64
8 Sektorbudsjett 2020 - Opplæring og kompetanse	72
5 Økonomiplan 2021-2023	78
6 Investeringsbudsjett 2020–2023.....	82
7 Finansielle måltal	100
8 Budsjettreglement	104
9 Møtebok fylkestinget	108

1 Innleiing

Budsjett 2020 for Vestland fylkeskommune er utarbeidd i samarbeid mellom Sogn og Fjordane og Hordaland fylkeskommunar.

Fellesnemnda har vedteke at finansutvalsmodellen skal nyttast for budsjettarbeidet. Denne modellen har vore nytta i Sogn og Fjordane fylkeskommune der det til kvart møte i finansutvalet vart lagt fram eit arbeidsdokument knytt til budsjettarbeidet gjennom året. Før fylkestingsvalet 2019 fungerte fellesnemnda som finansutval.

I løpet av 2019 er det handsama åtte arbeidsdokument, fem i fellesnemnda og tre i finansutvalet i Vestland fylkeskommune.

Prosjektleiar legg no fram eit samla budsjettdokument. I høve til arbeidsdokument 6/19, til møtet i finansutvalet 24. oktober, og arbeidsdokument 7/19, til møtet i finansutvalet 13. november, er budsjettdokumentet supplert med følgjande:

- Innleiing med omtale av strategi- og verdiarbeid
- Klimabudsjett
- Økonomiplan

Strategi- og verdiarbeid

Regional planstrategi

Fylkestinget skal vedta ein regional planstrategi – ein utviklingsplan for fylket – seinast eit år etter konstituering. Neste planstrategi vil gjelda for perioden 2020-2024 og skal vedtakast i det nye fylkestinget for Vestland.

Fylkestinga i begge fylkeskommunane vedtok å starte førebuing av eit felles kunnskapsgrunnlag og delegerte arbeidet til fellesnemnda. Fellesnemnda godkjende deling av prosessen for utarbeiding av ny regional planstrategi i to fasar slik:

- Fase 1: Utarbeiding av kunnskapsgrunnlag - utviklingstrekk og utfordringar – lagt fram for fellesnemnda i juni 2019.
- Fase 2: Utforming av mål og strategiar og vurdering av planbehov – ferdigstilling våren 2020.

Krav i plan- og bygningslova

Planlegging etter plan- og bygningslova skal fremje berekraftig utvikling. Fylkestinget pliktar å vedta ein regional planstrategi kvart fjerde år. Planstrategien skal innehalde:

- Oversikt over sentrale utviklingstrekk
- Oversikt over utfordringar og moglegheiter i fylket
- Mål for utviklinga i fylket
- Oversikt over kva regional planar det skal arbeidast med i perioden

I realiteten er planstrategien ein utviklingsplan for fylket og vedkjem alle forvaltningsnivå og sektorar.

Det er utarbeidd eit stort kunnskapsmateriale og gjennomført omfattande medverknad i form av spørjeundersøking til og dialogmøte med kommunar, næringsliv og organisasjonar.

Det er lagt vekt på FN sine berekraftsmål og nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging.

FN sine berekraftsmål

FN har vedteke 17 mål for berekraftig utvikling for 2030 som gjeld alle medlemsland. Fylkestinget i Hordaland har vedteke at desse måla skal leggjast til grunn for arbeidet med nye Vestland. Det er lagt vekt på at dei tema som er omfatta av berekraftmåla også skal vere fanga opp i utfordringsbiletet. Det vil bli arbeidd vidare med mål og berekraftindikatorar i fase 2 av arbeidet, jf. ovanfor.

Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging

Regjeringa har vedteke nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging. Regjeringa understrekar fylkeskommunen si samfunnsutviklarrolle og regional planlegging som ein viktig reiskap i den samanhengen. Forventingane frå sentralt hald inneheld fire temaområde:

- Planlegging som verktøy for heilskapleg og berekraftig utvikling
- Vekstkraftige regionar og lokalsamfunn i heile landet
- Berekraftig areal- og transportutvikling
- Byar og tettstader der det er godt å bu og leve

Hovudutfordringar for strategiarbeidet

På bakgrunn av i heilskapleg vurdering av bakgrunnsmateriale framheva ein i saka til fellesnemnda følgjande tema som hovudutfordringar for neste planstrategi:

- Klimaomstilling
- Balansert areal- og naturressursbruk
- Gode transportsamband og smart mobilitet
- Grøn konkurransekraft
- Relevant kompetanse og kunnskap
- Digitalisering av samfunnet
- Eit fornyande, profesjonelt og frivillig kulturliv
- Attraktive stader og gode nærmiljø
- Likeverdig samfunn
- Ungdom – trivsel og tilhøyre

Regional planstrategi – økonomiplan

Den regionale planstrategien er ein utviklingsplan for heile fylket. Det er difor viktig at ein i arbeidet med fylkeskommunen sin økonomiplan legg vinn på god kopling mellom planstrategien og tiltaka i økonomiplanen.

Verksemdstrategi – verdiarbeid

Fellesnemnda fekk i møte 18. juni 2019 orientering om arbeidet med verksemdsstrategien der forslag til ordlyden for samfunnsoppdrag, visjon og verdiar vart presentert. Forslaget til ordlyd for dei ulike delane i «verdikjeda» er slik:

- Samfunnsoppdrag: Vi set retning, engasjerer og samhandlar for å utvikle gode tenester og eit framtidretta Vestland
- Visjon: Nyskapande og berekraftig
- Verdiar: Kompetent – Open – Modig

Prosjektleiari har starta arbeidet med å iverksetje verdiarbeidet i den nye organisasjonen. Det er i arbeidet så langt særleg lagt vekt på verdiane. Fleire sektorarar har hatt samlingar der arbeidet med verdiane har vore eit sentralt tema.

Prosjektleiari har under arbeid sak til fylkestinget i desember der det vert gjort greie for arbeidet med verksemdstrategien, visjon og verdiar.

Visjonen vil også vere ei viktig rettesnor framover der «berekraftselementet» i visjonen etter prosjektleiari si meining gjev god samanheng mellom dei ulike elementa i arbeidet med planstrategien.

Både FN sine mål om berkraftig utvikling, regjeringa sine forventingar om berekraftig utvikling og fleire av hovudutfordringane for planstrategiarbeidet peikar i same retning.

Klimabudsjett

2 Klimaomstilling

Nye Vestland fylkeskommune sin visjon er å vere nyskapande og berekraftig. Planlagde utsleppskutt som følgje av nye ferjeanbod vil halvere utsleppa innan 2022. Klimabudsjettet synleggjer og legg grunnlag for interne prioriteringar, styring og oppfølging av aktuelle tiltak. Målet er å stimulere til eit ytterlegare taktskifte i klima- og miljøarbeidet i Vestland.

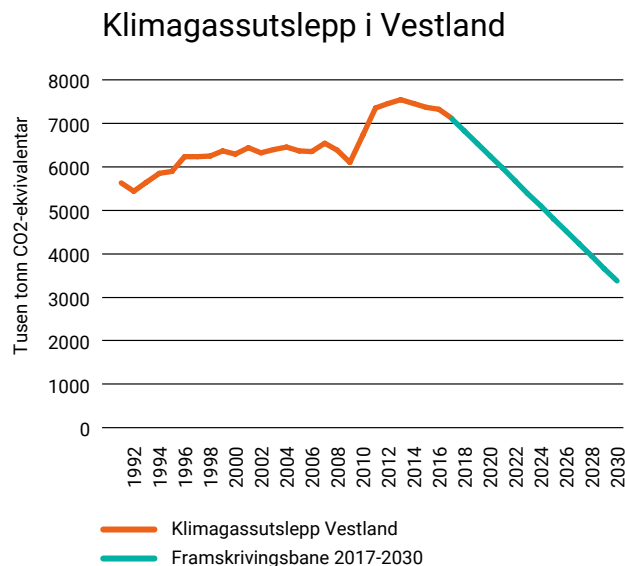
Klimamål

Som nasjon skal Noreg følgje EU sine klimamål; minst 40% kutt innan 2030 og klimanøytral innan 2050. EU-kommisjonen har nyleg sendt ut eit lovforslag til EU-parlamentet om å auke klimakutt til 50% innan 2030.

Dersom Vestland fylke skal følgje nasjonens og EUs noverande mål om 40% kutt, må dei samla klimagassutsleppa

reduserast med 5,6 % årleg fram mot 2030 ¹ (figur 1). Siste registrerte tal for klimagassutsleppa i dei to fylka er frå 2017:

- Hordaland 5 346 253 tonn CO₂-e
- Sogn og Fjordane 1 763 221 tonn CO₂-e

Figur 1: Klimagassutslepp i Vestland 2009-2017 med framskrivingsbane til 2030. Basert på Miljødirektoratet sin statistikk for klimagassutslepp.

¹ Utsleppa før 2009 er estimert utifrå kvart fylke sin del av nasjonale utslepp i 2009. Frå 5 625 tusen tonn CO₂-ekvivalentar i 1991 er det mål om 40% kutt innan 2030. Gitt utslepp på 7 109 tusen tonn i 2017, må det kuttast 287 tusen tonn pr. år fram mot 2030 eller årleg 5,6 %. Utsleppsmålet er her 3375 t/CO₂-e.

I regional plan for klimaomstilling 2018–2021 har Sogn og Fjordane fylkeskommune vedteke at dei skal bli «GRØNARE: fylket tek minst sin del av dei nasjonale måla om utsleppsreduksjon.»

Klimaplan for Hordaland 2014 -2030 har konkretisert mål for klimagassutslepp slik:

«Utslepp av klimagassar i Hordaland skal reduserast med 22 % innan 2020 i høve til 1991 og 40 % innan 2030 i høve til 1991.» Dette inneber utslepp av 3 mill. tonn CO₂-e i 2020 og 2,4 mill. tonn CO₂-e i 2030.

Dersom nye Vestland fylkeskommune skal ta sin del av regionen sin reduksjon av klimagassutslepp, bør

fylkeskommunen også klare årleg kutt på 5,6 % frå 2017 til 2030. Dette svarer til 40 % reduksjon i dei fylkeskommunale klimagassutsleppa frå 1991 til 2030.

Klimabudsjett som prosess

Klimabudsjettet omfattar CO₂-utsleppa i dag, venta utvikling i utsleppa og potensielle utsleppskutt med tilhøyrande kostnader for moglege tiltak. Budsjettet er grunnlag for prioriteringar på førehand og styringsverktøy for oppfølging av vedtak i ettertid. Dette krev at budsjettprosessen koplar tiltaksvurdering med økonomiske prioriteringar. Denne prosessen bør i dei komande åra leggast til grunn for utarbeidinga av klimaprosnosen.

Tabell 1: Oversikt over prioriterte mål og tiltak, forankring og estimert kostnad.

	Klimamål	Prioriterte tiltak	Ansvarleg for gjennomføring	Tidsrom for gjennomføring	Status
1.	Redusere klimagassutslepp frå innkjøpte transporttenester i Vestland	Låg-/nullutslepps bussruter	Avd. for mobilitet og kollektivtransport/ politisk	2020	Pågåår
		Arbeide for låg-/nullutslepps båttruter	Avd. for mobilitet og kollektivtransport/ politisk	2022/2024 for bybåtsambanda og båtsamband i Sogn og Fjordane	Utgreiing laga for Askøysambandet, sak til fylkesutvalet om båtsamband i Sogn og Fjordane
		Låg-/nullutslepps ferjeruter	Avd. for mobilitet og kollektivtransport/ politisk	2020	Pågåår
		Låg-/nullutslepps drosjetenester	Avd. for mobilitet og kollektivtransport/ politisk	Frå 2018	Nullutsleppsdroser i Hordaland får 1 kr meir per km til skuleskyss
2.	Redusere klimagassutslepp frå bygg og infrastruktur i Vestland	Fossilfrie/Lågut-slepp byggeplassar	Eigedomsavdelinga	2020-2022	Felles erklæring om fossilfrie bygg- og anleggsplassar i Vestland
		Klima- og miljøvenleg energi til fylkeskommunale bygg	Eigedomsavdelinga	Årleg reduksjon	3% kutt i energibruk i 2018. Fossil brenslé til oljefyr vert erstatta med biobrenslé i 2020
		Grønare bybaneutbygging	Bybanen utbygging		Utgreiing frå 2017, oppfølging i praksis. Midlar frå klimasats til elektrisk spuntmaskin og til evaluering og vidareutvikling av miljøkrav
		Lågut-slepps fylkesvegutbygging	Avd. for infrastruktur og veg		Utgreiing

	Klimamål	Prioriterte tiltak	Ansvarleg for gjennomføring	Tidsrom for gjennomføring	Status
3.	Klimaomstilling Vestland	Klimaplan for Hordaland	Avdeling for strategisk utvikling og digitalisering/ Avd. for innovasjon og næring	Årleg rullering	Sjå klimaplanens handlingsprogram for detaljar
		Regional plan for klimaomstilling for Sogn og Fjordane	Avdeling for strategisk utvikling og digitalisering/ Avd. for innovasjon og næring	Årleg rullering	Sjå klimaplanens handlingsprogram for detaljar
4.	Grøn konkurransekraft	Handlingsprogram for Næringsutvikling i Hordaland og Verdiskapingsplan	Avd. for innovasjon og næring	Årleg rullering	Fordeling av midlar etter søknad

Prognose for CO₂-utslepp

Prognosen for CO₂-utslepp for Vestland fylkeskommune si eiga verksemd tek utgangspunkt i tala frå miljørekneskapan, og inkluderer både Sogn og Fjordane og Hordaland. Den omfattar utsleppa frå fossile brensel og drivstoff i eiga verksemd og frå transporttenestene buss, båt og ferje.

Elektrisitetsforbruket er ikkje inkludert i prognosen fordi CO₂-utsleppet varierer sterkt avhengig av CO₂-faktorar. Reint teknologisk medfører produksjon av vasskraft i Noreg utslepp av 18,9 g CO₂-e/kWh. Sidan vi har kraftutveksling med Europa, er det vanleg å nytte ein europeisk miks for klimagassutslepp knytt til bruk av elektrisitet som speglar at det er varmekraft og andre produksjonskjelder i våre naboland. For 2018 var denne faktoren 136 g/kWh.

Fylkeskommunen arbeider også med tiltak på andre område, som til dømes klimakunnskap, klimakommunikasjon og haldningsskapande arbeid som ikkje gjev direkte utsleppskutt, men som legg til rette for framtidige utsleppskutt.

Fylkeskommunalt kjøpte tenester

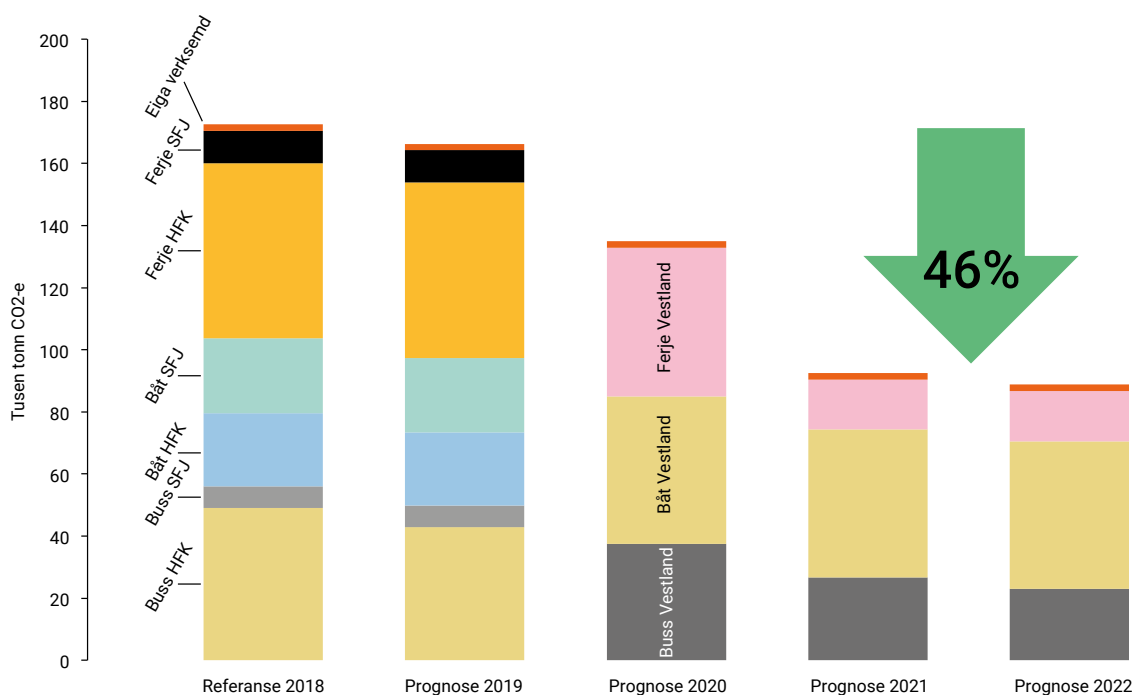
Vestland fylkeskommune nyttar i sterkare grad si offentlege innkjøpsmakt til å påverke leverandørar og tilbydarar på ein

effektiv måte. Erfaring frå mellom anna ferjeandboda viser at ein kan oppnå sær store utsleppskutt ved å krevje det i anbudsprosessen.

Kjøp av transporttenester

For transporttenestene ventar fylkeskommunen reduksjon CO₂-utsleppa på om lag 46 prosent mellom 2018 og 2022 (Figur 2). Tiltaka som vert gjennomført har langt større effekt på sikt. Innanfor ferjesektoren medfører dei nye kontraktane reduserte CO₂-utslepp med om lag 90 prosent alt innan utgangen av 2020.

Det er enno uvisst kva utsleppsreduksjon knytt til fylkeskommunen sine båtsamband ein kan vente. Hordaland fylkeskommune jobbar med å kartlegge miljøløysingar som skal krevjast i kommande kontraktperiode for bybåtsambanda Strandkaia-Kleppestø og Knarvik-Frekhaug-Bergen. Alle noverande kontraktar på båt i Sogn og Fjordane går fram til 1. mai 2022. Arbeid med å førebu anbod pågår ved sak til fylkesutvalet i Vestland fylkeskommune.

Figur 2: Direkte klimagassutslepp frå kollektivtenester og eiga verksemd i CO₂-e. Referanseåret er siste år med berekna utslepp og prognosen tek omsyn til vedtekne tiltak. Prognosen for 2019 er for fylkeskommunane kvar for seg Hordaland = HFK, Sogn og Fjordane = SFJ), medan prognosen frå 2020 er for Vestland fylkeskommune. Om lag 99 prosent av utsleppa kjem frå kollektivtenestene.

Fylkeskommunal drift

For klimagassutsleppa frå eiga verksemd er det venta ein reduksjon på 2 prosent mellom 2018 og 2020, men ei netto auke på 1,5 prosent mellom 2018 og 2022 (Figur 3). Prognosen tar utgangspunkt i utviklinga dei seinare åra og vedtatte tiltak dei kommande åra.

Utslepp frå brensel til oppvarming er venta å avta ved fullstendig overgang til biobrensel i 2020. Sjølv om det har vore satsing på elektrifisering av transport dei seinare åra, har likevel utsleppa gått opp grunna auka køyrelengd. Fortsatt elektrifisering og overgang til biodrivstoff for køyretøy og maskinar vil vere naudsynt for å redusere dei direkte utsleppa knytt til køyring i tenesta.

Klimagassutsleppet frå elektrisitetsbruken i 2018 er rekna til 7 510 tonn CO₂-e om ein legg europeisk miks til grunn². Dette utsleppet er om lag fire gonger høgare enn utsleppa frå fjernvarme, tenestereiser og brensel til oppvarming samla (Figur 1).

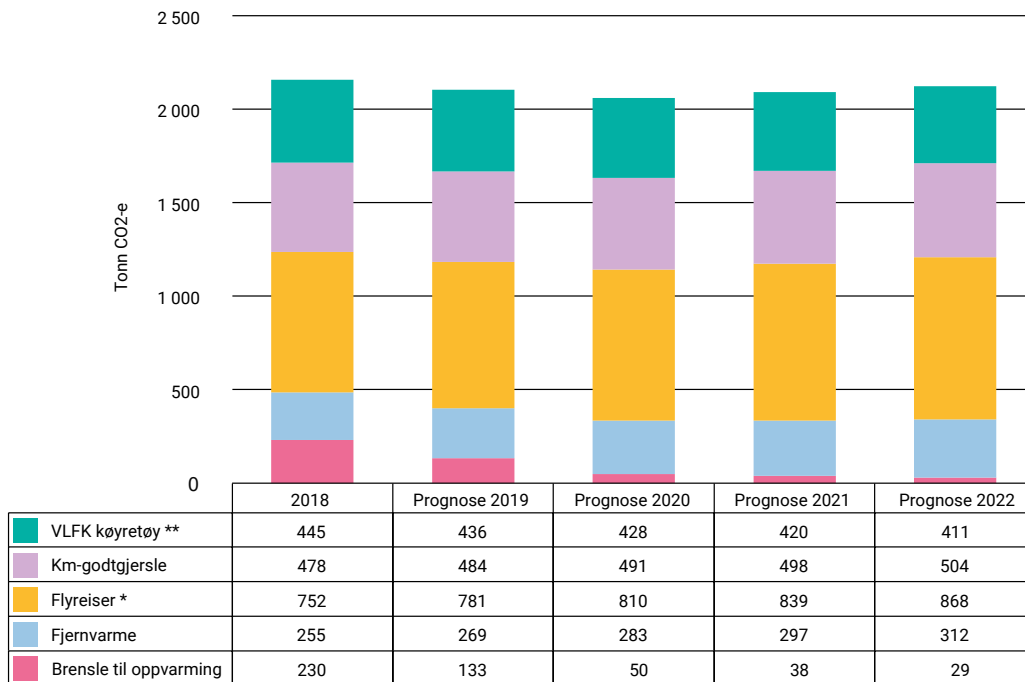
Om ein legg til grunn residualmiksen³ vert utsleppa rekna til 28 700 tonn CO₂-e. Om fylkeskommunen kjøper elektrisitet med opphavsgaranti, vert utsleppa frå elektrisitetsbruk i Vestland fylkeskommune redusert til 1 000 tonn CO₂-e.

Det har vore ein stabil auke i utslepp frå flyreiser dei seinare åra og denne utviklinga er venta for perioden fram mot 2022. I 2020 vil flyreiser utgjere brorparten av klimagassutsleppa frå eiga verksemd. Det er naudsynt med ytterlegare fokus på tiltak retta mot flyreiser om ein skal oppnå vedtekne mål om reduksjon av klimagassutslepp frå mobile kjelder.

Fylkestinget vil redusere talet på flyreiser og vil be om at det vert ført oversikt over talet på flyreiser på ein slik måte at ein kan følgje med på om det i 2020 er ein reell nedgang i flyreiser. Ein del av flyreisene vil kunne erstattast med videokonferansar og slik representere ei besparing på budsjettet.

² I medhald av Norsk Standard for klimagassberegningar av bygningar, NS3720, skal utrekning av klimagassutslepp for driftsfase gjerast for minst 2 scenarier for utslepp frå elektrisitetsproduksjon, norsk produksjonsmiks og europeisk produksjonsmiks. NS 3720 gir utrekningfaktorar for både norsk og europeisk gjennomsnittlig produksjonsmiks. Faktorane er basert på gjennomsnitt for perioden 2015-2075, og legg til grunn ei utvikling i retning av stadig meir fornybar energiproduksjon, i tråd med vedtatt politikk.

³ "Kraftleverandører som ikke kjøper opprinnelsesgarantier for sitt kraftsalg, må vise til den nasjonale varedeklarasjonen beregnet av NVE for å informere sine kunder om produksjonskilden bak kraften de solgte i 2018".

Figur 3: Prognose for årlege klimagassutslepp frå energibruk og transport i eiga verksemd. Utslepp frå flyreiser (*) og tenestekøretøy (**) er basert på tal for Hordaland fylkeskommune.

Co₂-utsleppa i dag

Direkte utslepp

Fylkeskommunen utarbeider årleg miljørekneskap som er basert på rapporterte forbrukstal og omfattar CO₂-utslepp frå den fylkeskommunale drifta og transporttenestene fylkeskommunen kjøper. Det samla direkteutsleppet av CO₂ i miljørekneskapen til Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar er om lag 170 000 tonn og kjøpte transporttenester står for opp mot 99% av dette (Figur 2).

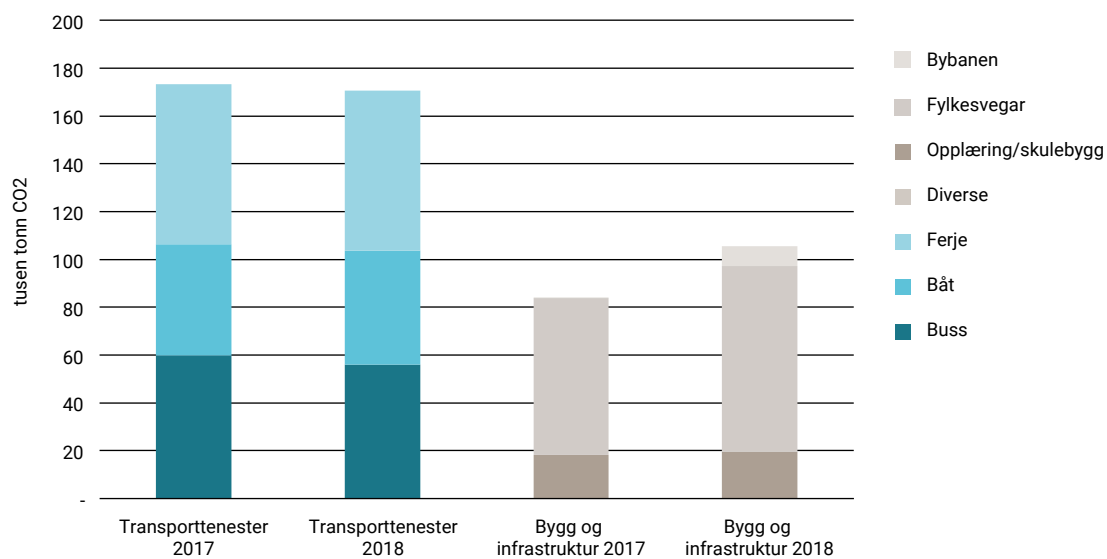
Klimafotavtrykk

Det samla klimafotavtrykket til Vestland fylkeskommune vart berekna til om lag 451 000 tonn CO₂-e i 2018 (tabell 2). Det dekkjer direkte utslepp frå fylkeskommunal drift (kjøretøy, maskinar og oppvarming), innkjøpt energi (varme og straum) og indirekte utslepp frå innkjøpte varer og tenester (transport, bygg og infrastruktur, forbruksmateriell og utstyr). Berekinga er basert på generelle utsleppsverdiar knytt til fylkeskommunale utgifter rapportert i KOSTRA og vil variere frå år til år i tråd med eingongsinvesteringar i utbyggingar.

Tabell 2: Samla oversyn over klimafotavtrykket til Hordaland og Sogn og Fjordane for 2017 og 2018. Statistikken er basert på utgifter rapportert i KOSTRA og er avgrensa til fylkeskommunane sine systemgrenser.

	Forbruksmaterieill og utstyr	Transport eigne køyretøy	Energi	Bygg og infrastruktur	Kjøp private tenester	Kjøp andre tenester	SUM
Administrasjon	3069	936	1305	1712	43	643	7 708
Videregående opplæring	20067	5860	8585	19656	6 847	4 439	65 455
Tannhelse	1940	432	400	1271	163	181	4 387
Kultur, idrett, næring og fysisk planlegging	1505	1500	1401	299	5	438	5 148
Fylkesvegar	173	14	1455	77 639	65	137	79 482
Buss	1616	3282	194	1422	90 377	896	97 787
Ferje	1	12	0	-132*	95 211	19	95 111
Båt	1	1	0	93	70 060	5	70 160
Bybanen	288	76	72	8 334	9 446	6 803	25 020
SUM	28661	12125	13412	110 295	273 079	13 562	451 134

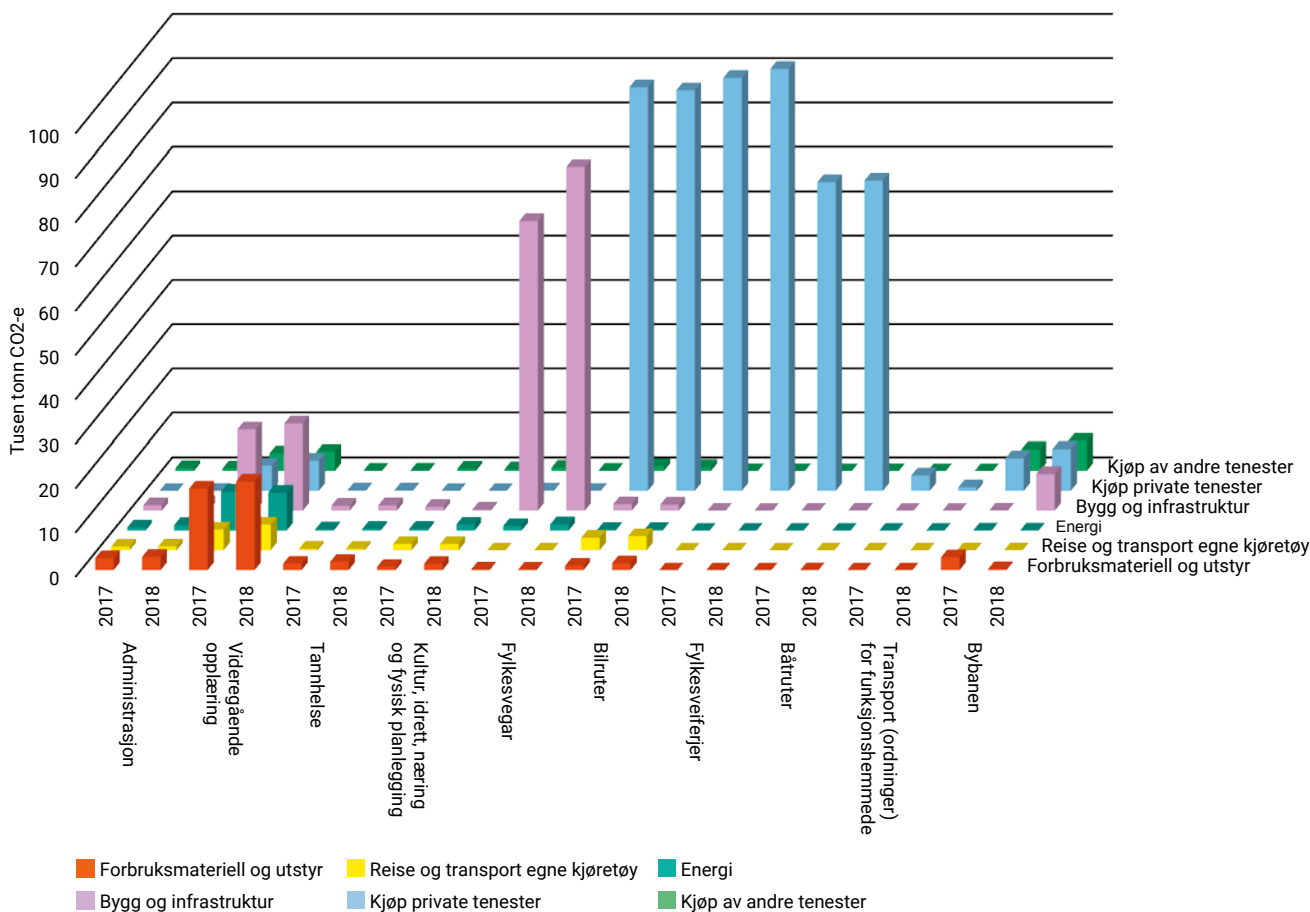
* Negativt tal som følge av refusjon av kostnader for tidlegare år.

Figur 4: Samanlikning av klimafotavtrykket frå transporttenester (til venstre) og bygg og infrastruktur (til høgre) i Hordaland og Sogn og Fjordane i 2018. Farga celler svarer til fargekoda i Tabell 2.

Klimafotavtrykket inkluderer klimagassutslepp over heile livssyklusen i tillegg til dei direkte utsleppa. Klimafotavtrykket for Vestland fylkeskommune viser at innkjøpte

transporttenester står for størstedelen av klimagassutsleppa (figur 5). Deretter kjem utslepp frå bygging og vedlikehold av fylkesveggar, og noko frå skulebygg. Etter kvart som utsleppa

til kollektivtransport går ned, vil bygg- og infrastrukturutsleppa utgjere ein større del av totalen.

Figur 5: Samla oversikt over klimafotavtrykket til Hordaland og Sogn og Fjordane for 2017 og 2018. Statistikken er basert på utgifter rapportert i KOSTRA og er avgrensa til fylkeskommunane sine systemgrenser.

3 Fellesinntekter og -utgifter

Som fellesinntekter og –utgifter reknar ein alle inntekter og utgifter som ikkje er budsjetterte på sektornivå.

Fellesinntektene skal finansiere fylkeskommunen sine egne driftsutgifter på sektornivå (netto driftsutgifter), renteutgifter, avdragsutgifter og avsetning til fond.

Skatt og rammetilskot

I dette avsnittet vert det gjort kort greie for budsjettopp-
legget for 2020. Med utgangspunkt i at dette er fyrste året
for Vestland fylkeskommune har vi ikkje «tidlegare år» å
samanlikne med.

I samband med regionreforma er det og nytt inntektssystem
frå 2020. Tapskompensasjonen på 106 mill. kr som Sogn og
Fjordane fekk etter førre endring av inntektssystemet er trekt
inn og Vestland fylkeskommune får no eit tap på 20,9 mill. kr.
Dette tapet vert innfasa i ei overgangsordning over 4 år.

Grunnlaget for fylkeskommunane sine frie inntekter er
Stortinget sitt rammevedtak i statsbudsjettet. Dette er
delt i to deler – skatt på inntekt og formue og overføringar
gjennom inntektssystemet (rammetilskot).

For Vestland fylkeskommune er dei frie inntektene slik:

Mill. kr	2020
Fylkesskatt og inntektsutjamning	4 202,1
Rammetilskot	5 736,9
Sum frie inntekter	9 939,0

Det er budsjettert med 9 939 mill. kr i samla frie inntekter
for 2020. Av dette utgjør fylkesskatt m/inntektsutjamning 4
202,1 mill. kr og rammetilskotet 5 736,9 mill. kr.

Fylkesskatten vert berekna med grunnlag i folketalet 1. janu-
ar i budsjettåret. I overslaget ovanfor, som er likt overslaget
i statsbudsjettet «grøn bok», er nytta folketalet pr 01.01.19.
Evt korrigeringar basert på faktiske folketal pr 01.01.2020
vert å koma attende til i 1. tertial 2020.

Inntektssystem for 2020

Inntektssystemet består av tre hovudkomponentar:

- Inntektsutjamning

- Innbyggartilskot og utgiftsutjamning
- Overgangsordning

Inntektsutjamning

Føremålet med inntektsutjamninga er å utjamne skilnader i
fylkeskommunane sin skatteinngang. Utjammingsgraden er
sett til 87,5 %.

Innbyggartilskot og utgiftsutjamning

Innbyggartilskotet er ein lik sum per innbyggjar. Summen av
tilskotet vert berekna ut frå folketalet i kvart fylke. Innbyg-
gartilskotet for 2020 er sett til 5 933 kr per innbyggjar. For
Vestland fylkeskommune vert innbyggartilskotet då 3 764,7
mill. kr..

Utgiftsutjamninga er ei omfordelingsordning der midlar vert
omfordelt frå fylkeskommunar med lågt berekna utgifts-
behov til fylkeskommunar med høgt berekna utgiftsbehov.
Målet er at fylkeskommunane skal settast i stand til å yte
likeverdige tilbod til innbyggjarane. Utgiftsbehovet vert rekna
ut frå ein kostnadsnøkkel, samansett av delkostnadsnøklar
for samferdsle, vidaregåande opplæring og tannhelse.

Vestland fylkeskommune sitt utgiftsbehov er etter det nye
inntektssystemet berekna til å vere om lag 12,3 % høgare
enn landsgjennomsnittet. I 2019 har Sogn og Fjordane eit
utgiftsbehov som er 53 % høgare enn landssnittet medan
tilsvarande tal for Hordaland er 2,4%. For Vestland fylkes-
kommune utgjør utgiftsutjamninga 793,1 mill. kr.

Inkludert i rammetilskotet er saker med ei særskilt fordeling.
For 2020 får Vestland fylkeskommune ei samla overføring
på 892,7 mill. kr knytt til saker med særskilt fordeling. Dette
gjeld midlar til m.a. tunellvedlikehald, opprusting og forny-
inga av fylkesvegane, rassikring og ferjeavløysingsmidlar.
I tillegg la regjeringa den 8. november fram forslag om å
overføre 181,8 mill. kr til Vestland fylkeskommune til admini-
strasjon av fylkesvegar.

Det er knytt noko uvisse om tilskot tunellvedlikehald vert
forlenga utover 2020 (-89,4 mill. kr frå 2020). Det er og
uvisse knytt til fordeling av midlar til opprustning og fornying
av fylkesvegane frå 2022. I kommuneøkonomiproposisjonen
2020 er det opplyst at fordeling av tilskotet frå 2022 vert

vurdert endra til å bli fordelt etter den nye sektornøkkelen for fylkesvegane (-73,7 mill. kr frå 2022).

Overgangsordninga

Overgangsordninga i samband med nytt inntektssystem frå

2020 utgjer 15,7 mill kr i 2020. Dette vert redusert med 5,2 mill. kr i 2021, 2022 og 2023.

Skjønsmessige tilskot

Det skjønsmessige tilskotet i 2020 er på 89 mill. kr – ein auke på 25,5 mill. kr i høve det Sogn og Fjordane og Hordaland får samla i 2019.

Samla rammetilskot for 2020 kan oppsummerast slik:

	Mill.kr
Innbyggjartilskot utan utgiftsutjamning	3 764,7
Utgiftsutjamning	793,1
Saker med særskilt fordeling	1 074,5
Overgangsordning	15,7
Skjønstilskot	89,0
Sum rammetilskot 2020	5 736,9

Regionale utviklingsmidlar frå KMD

Tilskotet frå KMD til regionale utviklingsmidlar er budsjettert med 99,4 mill. kr i 2020. Dette er ein auke på 34,1 mill. kr i høve 2019 som Sogn og Fjordane og Hordaland fekk samla. KMD-midlane er i budsjettet for 2020 disponert innanfor sektoren Innovasjon og næring og er fullt ut nytta til finansiering av aktivitetar.

Endeleg fordeling av KMD-midlane vil ikkje vere kjent før i januar 2020.

Havbruksfondet

Det vert lagt til grunn ei utbetaling frå Havbruksfondet på 2 mill. kr.

Konsesjonskraft

Hordaland og Sogn og Fjordane har i 2019 samla tilgang på om lag 770 Gwh konsesjonskraft frå ulike kraftselskap i dei to fylkeskommunane. Krafta vert levert til sjølvkost og seld på kraftmarknaden.

Volumet fylkeskommunen har rett på vert justert årleg basert på utviklinga til allmenn forsyning i kommunane. Det er forbruket i allmenn forsyning i den einskilde kommunen som regulerer fordelinga av tilgjengeleg konsesjonskraft mellom kommunane og Vestland fylkeskommune. Kommunen får eit volum som samsvarar med forbruket til allmenn forsyning i kommunen medan fylkeskommunen får det resterande.

Utifrå den kjennskap ein har i dag er det rimeleg å leggja til grunn at Vestland fylkeskommune sitt konsesjonskraftvolum ikkje vert vesentleg endra frå 2019 til 2020 og vil liggja på om lag 770 Gwh.

I tillegg kjem «verdien» av Eidfjordavtalen som Hordaland fylkeskommune inngjekk på 80-talet.

Det budsjetterte nivået på kraftinntektene vert fastsett med grunnlag i prognosar per 2. tertial året før første budsjettår. Prognose over marknadsprisane utover i planperioden er noko lågare og desse marknadsprisane er lagt til grunn for prognosen for Budsjett 2020 - ØP 2020/2023.

Dette gjev følgjande prognose over kraftinntektene (pr. september 2019):

Kraftinntekter	2020	2021	2022	2023
Konsesjonskraftinntekter	160,0	150,0	145,0	145,0
Eidfjordavtalen	22,0	22,0	22,0	22,0
Sum kraftinntekter	182,0	172,0	167,0	167,0

Totale driftsinntekter

Inntektene som er omtalt framfor summerer seg til 10 327,4mill. kr. Det er då rekna med ei brutto inntekt på 287 mill. kr frå sal av konsesjonskraft. I tillegg er det budsjettert med inntekter på sektorane på totalt 2 603,6 mill. kr. Sum budsjetterte driftsinntekter kjem då opp i 12 931 mill. kr. Ved rekneskapsføringa kjem m.a. meirverdikompensasjon, trygde- refusjonar og særskilde tilskot i tillegg, så dei rekneskapsførde driftsinntektene vil ligga i området 13,5 til 14 mrd. kr.

Netto driftsresultat er rekna å bli 467 mill. kr. Dette utgjør 3,6 % av driftsinntektene. Tilrådd nivå for fylkeskommunar er 4 %.

Det bør nemnast at den viktigaste grunnen til at Vestland fylkeskommune kjem såpass bra ut er omlegginga av statstilskotet til rassikring. Dette tilskotet er i 2020 lagt inn i rammetilskotet, og vert dermed ført som driftsinntekt. Utan denne endringa ville netto driftsresultat for Vestland fylkeskommune vore om lag 0,5 %.

Renter og avdrag

Renteinntekter

Renteinntektene er avhengig av fylkeskommunen sin likviditet og rentenivået på innskot i året. Likviditeten vert mellom anna påverka av utviklinga i fondsmidlar. Ein god del av fondsmidlane er planlagt nytta til investeringar i økonomiplanperioden. For utrekning av renteinntekter har ein lagt til grunn at likviditeten vil utvikle seg slik:

	mill. kr			
	2020	2021	2022	2023
Snittlikviditet	2 550	2 150	1 550	1 450

HFK har utlån til fleire fylkeskommunale selskap. Dei viktigaste er HFK Bussanlegg AS, Bybanen AS og Valen kraftverk AS. På desse utlåna får fylkeskommunen renteinntekter i samsvar med utlånsavtale.

Rentekompensasjon

Det er rentekompensasjonsordningar både for skulebygg og transporttiltak. Frå 2018 har ikkje staten lagt ut nye rammer, men kompensasjonen for tidlegare tildelte rammer held fram. Dei første 5 åra er det føreset at låna er avdragsfrie og kompensasjonsgrunnlaget er uendra. Deretter vert kompensasjonsgrunnlaget redusert med 1/15-del årleg. Vestland fylkeskommune får rentekompensasjon av eit

grunnlag på nær 3 mrd. kr. Men når det ikkje vert gjeve nye løyvingar, går grunnlaget ned for kvart år.

Ordningane for skulebygg vert forvalta av Husbanken medan ordninga for vegar vert forvalta av Statens vegvesen.

Renteføresetnader:

Føresetnadane for renteinntektene er basert på marknaden sine forventingar til 3 mnd. Nibor, pluss Vestland fylkeskommune sin margin på bankinnskot. Det er rekna med følgjande innskotsrente:

	2020	2021	2022	2023
Innskotsrente	2,35 %	2,23 %	2,13 %	2,02 %

Endringar i marknadsrentene vil påverke både renteinntekter og –utgifter. I oppfølginga av budsjettet vert dette å sjå i samanheng.

Med dei renteføresetnadane som er lagt til grunn er renteinntekter og rentekompensasjon berekna som vist i tabellen nedanfor:

	2020	2021	2022	2023
Renteinntekter	69,3	56,0	40,8	36,7
Rentekompensasjon	41,6	42,0	36,0	30,3
Sum	110,9	98,0	76,8	67,0

Renteutgifter

Føresetnadane for lånerenta er basert på følgjande komponentar:

Marknaden sine forventingar til 3 mnd. Nibor i perioden Vestland fylkeskommune sine fastrenter/rentesikringar Forventingar om marginar på eksisterande lån og planlagde låneopptak

I byrjinga av oktober var marknaden si forventning til 3 mnd. Nibor slik:

2020	2021	2022	2023
1,79 %	1,67 %	1,57 %	1,46 %

For nye lån er det lagt inn ein margin på 0,5 %

Med disse føresetnadene vil renteutgiftene utvikle seg slik:

	2020	2021	2022	2023
Renteutgifter	328,8	343,8	368,5	390,9

Avdrag

I salderinga som vart skissert i arbeidsdokument 5 vart det rådd til å redusere avdraga med 175 mill. kr. I økonomiplanane 2019-2022 for dei to fylkeskommunane var det til saman ført opp 791 mill. kr i avdrag i 2020. Prosjektleiaren legg til grunn at denne summen vert sett ned med 175 mill. kr til 616 mill. kr.

Ein legg vidare til grunn at nye lån skal nedbetalast over 30 år. Avdragsbetalinga startar året etter at låna er teke opp. Dette gjev følgjande utvikling i avdraga:

	2020	2021	2022	2023
Avdrag	616	668	739	832

Samla kapitalutgifter kan oppsummerast slik:

	2020	2021	2022	2023
Renteinntekter / kompensasjon	110,9	98,0	76,8	67,0
Renteutgifter	328,8	343,8	368,5	390,9
Avdrag	616,0	668,0	739,0	832,0
Sum kapitalutgifter	833,9	913,8	1 030,7	1 155,9

Ein kan gje følgjande estimat på utviklinga av lånegjelda i økonomiplanperioden:

	2020	2021	2022	2023
Lånegjeld 1.1	13 700	14 678	16 136	18 176
Nye lån	1 594	2 126	2 779	2 462
Avdrag	616	668	739	832
Lånegjeld 31.12	14 678	16 136	18 176	19 806

Tabellen viser at fylkeskommunen har ei lånegjeld på om lag 13,7 mrd. kr ved inngangen til 2020. Ved utgangen av økonomiplanperioden er lånegjelda estimert til 19,8 mrd. kr.

Driftsmidlar til investering

Det er budsjettert med overføring av driftsmidlar til investering med følgjande beløp:

	2020
Driftsmidlar til investering	537,0

Løyvinga skal nyttast til:	i mill.kr.
Finansiering vedlikehald tunnel jf tunellforskrifta	89,6
Finansiering rassikring	400,4
Finansiering fiskerihavner	8,0
Generell finansiering investeringsbudsjettet	39,0
Sum driftsmidlar til investering	537,0

Fond – bruk og avsetjing

Driftsrekneskapen

I budsjettet for 2020 vert det lagt opp til 70 mill. kr i bruk av disposisjonsfond. Dette skriv seg frå rekneskapsresultatet for 2018 som ved handsaminga av rekneskapen for 2018 i Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommune vart avsett til disposisjonsfond til finansiering av driftsbudsjettet for 2020.

Investeringsrekneskapen

I investeringsbudsjettet for 2020 er det lagt opp til bruk av fond på 522,1 mill.kr. til finansiering av investeringsbudsjettet. Fordelinga er;

Vegføremål	260,2 mill.kr.
Bygg	254,4 mill.kr.
Eigenkap KLP	7,5 mill.kr.
SUM	522,1 mill.kr.

I all hovudsak er dette vidareføring av investeringar/finansiering som låg i økonomiplanen 2020-2023 til Sogn og Fjordane.

Ufordelte fellespostar

Løns- og prisvekst

Statsbudsjettet føreset ein kommunal deflator på 3,1 % fordelt med 3,6 % på løn, og 2,2 % på kjøp av varer/tenester.

Lønnskompensasjon

Det er lagt til grunn 3,6 % årslønsvekst i tråd med kommunal deflator. Det er avsett 98,8 mill. kr til å kompensere for verknaden av lønsoppgjera i 2020. Midlane vert fordelt når forhandlingane er avslutta.

Prisomrekning til 2020-kr

Budjettet er kompensert med 121,7 mill. kr i prisomrekning til 2020-kr.

Ved prisjustering av sektornivået er det i utgangspunktet lagt til grunn 2,2 %, men for enkelte postar har ein nytta den kommunale deflatoren på 3,1 %. Dette gjeld drift og vedlikehald av fylkesvegane, kollektivdrift, museum, kunstinstitusjonar og lærlingtilskot.

Pensjonspremie og pensjonskostnader

Etter forskrift skal fylkeskommunen rekneskapsføre pensjonsutgiftene ut frå føresetnader om diskonteringsrenter, avkastning, lønsvekst og G-regulering.

Differansen mellom det som vert betalt (likviditet) og det som vert rekneskapsført (kostnad etter forskrift), også kalla "premieavviket" skal overførast til seinare år. Premieavviket kan anten kostnadsførast fullt ut i rekneskapsåret det etterfølgjande året, elles fordelast over 7 år. Sogn og Fjordane har tidlegare rekneskapsført det etterfølgjande året medan Hordaland har fordelt det over 7 år. Vestland fylkeskommune skal kostnadsføra premieavviket over 7 år, jf. prosessvedtak i arbeidsdokument 6/19.

Amortisering av tidlegare premieavvik vert budsjettert med 79,7 mill. kr i 2020.

Pensjonspremien som skal betalast er budsjettert på sektornivå. Kostnaden som skal rekneskapsførast er anslått å ligge 133,6 mill. kr lågare enn premien som ligg inne i budsjettet. Dette vert lagt inn i budsjettet som ein korreksjonspost, eller såkalla premieavvik.

Budsjettskjema - Økonomisk oversikt drift

	Budsjett 2020	
Andre salgs- og leieinntekter	2 890 605	
Rammetilskudd	5 736 915	
Andre statlige overføringer	101 400	
Skatt på inntekt og formue	4 202 055	
Sum driftsinntekter	12 930 975	
Driftsutgifter	11 630 078	
Avskrivninger	1 000 000	
Sum driftsutgifter	12 630 078	
Brutto driftsresultat	300 897	
Renteinntekter og utbytte	110 900	
Sum eksterne finansinntekter	110 900	
Renteutgifter og låneomkostninger	328 800	
Avdrag på lån	616 000	
Sum eksterne finansutgifter	944 800	
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-833 900	
Motpost avskrivninger	1 000 000	
Netto driftsresultat	466 997	3,6 %
Bruk av disposisjonsfond	70 000	
Overført til investeringsregnskapet	536 997	
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-	

4 Sektorbudsjett

Driftsbudsjett per sektor og totalt

1. Politisk styring, kontrollutval og organisasjon og økonomi	Brutto driftsutgifter	780 374
	Driftsinntekter	-45 355
	Netto driftsutgifter	735 019
2. Strategisk utvikling og digitalisering	Brutto driftsutgifter	179 634
	Driftsinntekter	-9 750
	Netto driftsutgifter	169 884
3. Tannhelse	Brutto driftsutgifter	426 834
	Driftsinntekter	-158 677
	Netto driftsutgifter	268 157
4. Kultur, idrett og inkludering	Brutto driftsutgifter	625 285
	Driftsinntekter	-313 520
	Netto driftsutgifter	311 765
5. Infrastruktur og veg	Brutto driftsutgifter	1 167 692
	Driftsinntekter	-
	Netto driftsutgifter	1 167 692
6. Mobilitet og kollektiv	Brutto driftsutgifter	4 227 419
	Driftsinntekter	-1 708 265
	Netto driftsutgifter	2 519 154
7. Innovasjon og næringsutvikling	Brutto driftsutgifter	313 191
	Driftsinntekter	-76 438
	Netto driftsutgifter	236 753
8. Opplæring og kompetanse	Brutto driftsutgifter	3 759 810
	Driftsinntekter	-291 600
	Netto driftsutgifter	3 468 210
Totalt	Brutto driftsutgifter	11 480 239
	Driftsinntekter	- 2603 605
	Netto driftsutgifter	8 876 634

Tabellen viser samla oversyn over sektorbudsjetta som ein går nærare inn på vidare i dokumentet.

4.1 Sektorbudsjett 2020 - Politisk styring, kontrollorgan, organisasjon og økonomi

1 Sektortabell - løyingsnivå

Tabell 4.1.1

Løyingsnivå		Budsjett 2020
Politisk styring	Brutto driftsutgifter	55 444
	Driftsinntekter	
	Netto driftsutgifter	55 444
Kontrollutval	Brutto driftsutgifter	12 533
	Driftsinntekter	-2 200
	Netto driftsutgifter	10 333
Eigedom - drift og vedlikehald	Brutto driftsutgifter	489 986
	Driftsinntekter	-43 155
	Netto driftsutgifter	446 831
Administrasjon av organisasjon og økonomi	Brutto driftsutgifter	213 411
	Driftsinntekter	
	Netto driftsutgifter	213 411
Org og øk tiltaksmidler	Brutto driftsutgifter	9 000
	Driftsinntekter	
	Netto driftsutgifter	9 000
Totalt	Brutto driftsutgifter	780 374
	Driftsinntekter	-45 355
	Netto driftsutgifter	735 019

Viktige endringar frå 2019 til 2020

Innan sektoren politisk styring, kontrollutval, organisasjon og økonomi er det lagt opp til ein samla reduksjon på 26,7 mill. kr i 2020, samanlikna med 2019-nivået

Elles er det gjort store flyttingar mellom sektorane. Dette gjeld først og fremst eigedom. Alle utgifter til drift av eigedomar er no samla under eigedomsavdelinga. Det gjeld energi, vedlikehald, reinhald, driftsleiar og kommunale avgifter.

Som følge av ny organisering er det flytta fleire stillingar mellom Organisasjons- og økonomiavdelinga og andre avdelingar. Flyttingane går begge vegar, og budsjettmidlar har følgt med stillingane.

2 Omtale av løyingsnivå

Politisk styring

Politisk styring omfattar utgifter til politiske utval, gjennomføring av møter i folkevalde organ, partistønad og diverse godtgjersle til folkevalde i ulike organ. Fylkeseldreråd, råd for menneske med nedsett funksjonsevne og medverknadsorgan for ungdom vert også budsjettert her.

Ved fastsetjing av godtgjerslesatsar for Vestland fylkeskommune la ein til grunn at utgiftene skulle liggje på same nivå som summen av det dei to fylkeskommunane brukte til føremålet. Ein har halde seg til dette prinsippet ved utarbeiding av budsjettframlegget.

Fellesnemnda la til grunn ei ramme på 38,7 mill. kr.

Budsjettposten politisk styring inneheld også midlar til ordninga med partistøtte til dei politiske partia i fylkestinget med 11,1 mill. kr.

Kontrollutval

Løyvingane omfattar kontrollutvalet, sekretariat for kontrollutvalet og kjøp av revisjonstenester. Det er budsjettert med 5 årsverk. I tillegg har kontrollutvalet behov for noko midlar i reserve dersom det dukkar opp saker som gjer det nødvendig å kjøpe meir ekstern bistand. I budsjettframlegget for 2020 er det ført opp 0,5 mill. kr til kjøp av tenester. Deloitte AS er valt som revisor for Vestland fylkeskommunegjeld fram til 30.06.2024. Budsjettframlegget frå kontrollutvalet inneber ei innsparing på 1,4 mill. kr samanlikna med budsjetta dei to fylkeskommunane hadde. Innspela til dette framlegget til budsjett er det sekretariat for KU som har kome med.

Eigedom - drift og vedlikehald

Dette løyvingsnivået omfattar forvaltning, drift, vedlikehald og utvikling av heile eigedomsmassen til Vestland fylkeskommune. Løns- og personalkostnader for drifts- og reinhaldspersonell er og budsjettert her. Overordna mål for den fylkeskommunale eigedomsforvaltninga er at verdien av eigedomsmassen ikkje skal forringast, eigedomane skal vere tilpassa dagens behov og utviklast med omsyn til framtidige behov og mål fastsett i regionale planar og strategiar.

Administrasjon av organisasjon og økonomi

Stabsavdelinga for organisasjon og økonomi skal levere gode fellestenester og sikre forsvarleg drift av Vestland fylkeskommune.

Avdelinga omfattar følgjande seksjonar:

- Politisk sekretariat
- Juridiske tenester
- Økonomi
- Innkjøp
- HR
- Kommunikasjon
- Eigedom

Løyvinga skal dekke løns- og personalkostnadar knytt til seksjonane. Vidare vert hovudtillitsvalde og lærlingar i fylkeskommunen budsjettert her. Andre tiltak som vert budsjettert under avdelinga er opplæringstiltak, organisasjons- og leiarskapsutvikling, personalforsikring, velferdstiltak og kontingentar.

Det er lagt opp til ei samla innsparing for kjøp av ekstern bistand (konsulentkjøp) på med 8 mill. kr, som førebels er lagt ufordelt på løyvingsnivået administrasjon av organisasjon og

økonomi. Fylkesrådmannen får fullmakt til å fordele innsparinga på avdelingane i 2020.

Det er vidare lagt opp til effektiviseringstiltak på 8 mill. kr som førebels er lagt ufordelt på løyvingsnivået administrasjon av organisasjon og økonomi.

Org og øk tiltaksmidler

Under tiltaksmidlar er det budsjettert med 9 mill. kr. Midlane skal i hovudsak gå til attførings- og omstillingstiltak. I tillegg er det føresett at 2 mill. kr skal gå til kompenserande tiltak i samband med mellombels flytting til Sandsli (jfr. sak 16/2019 til Administrasjonsutvalet i HFK.)

3 Ytterlegare spesifisering av sektorbudsjett

Tabellen nedanfor gjev eit overslag over kostnadsfordelinga mellom dei ulike folkevalde organa, samt til andre føremål.

Tabell 4.1.2

	Kr 1 000
Fylkesting*	17 500
Fylkesutval**	10 250
HU samferdsel og mobilitet***	2 250
HU opplæring og kompetanse***	2 250
HU næring, naturressursar og innovasjon***	2 250
HU kultur, idrett og integrering***	2 250
Fylkeseldrerådet	515
Rådet for menneske med nedsett funksj.evne	515
Medverknadsorgan for ungdom	515
Andre møte og utval	3 058
Frikjøpsordning	970
Partistønad	11 121
Tilleggslovv.	2 000
Total	55 444

Tabell 4.1.3

Fylkestinget*	Kr 1000
Godtgjersle fylkesordførar/fylkesvaraordførar	2 999
Godtgjersle gruppeleiarar	5 262

Tabellen held fram på neste side

Godtgjersle fylkestingsrepr.	3 182
Møtegodtgj. vararepr.	106
Tapt arbeidsforteneste	1 560
Gjennomføring fylkesting	2 000
Tlf/breiband	350
Reiseutg.	1 500
Representasjon og andre kostnader	541
Sum	17 500

I innstillinga til fylkestinget ligg det at midlar i ordninga vert fordelt med 15% av vedteken ramme fordelt likt på alle parti som grunnstønad, og resten (85%) vert fordelt til partia etter tal røyster ved valet 2019. Dette er slik tilsvarende ordning vert praktisert i Sogn og Fjordande fylkeskommune i dag. Fylkesutvalet legg opp til at ordninga gjeld frå 1. januar 2020 og at partistøtta skal utbetalast årleg til dei politiske partia sin fylkesorganisasjon som eit eingongsbeløp i januar. Fylkesutvalet la til grunn at midlane vert disponert slik at gruppene skal kunne utføre sitt arbeid og sine planar på ein god og tilfredsstillande måte.

Fylkestinget føreset at overnattingar ved fylkestingssamlingar skal vere på hotell der dei tilsette har tariffavtale.

Tabell 4.1.4

Fylkesutvalet**	Kr 1000
Godtgjersle fylkesutvalmedlem	9 179
Godtgjersle vararepr.	90
Gjennomføring fylkesutval	500
Reiseutg.	350
Anna	131
Sum	10 250

Nærare om ansvarsområda innanfor eigedom

Avdelinga overtar frå 1.1.2020 mellom anna alt budsjettansvar knytt til energi, kommunale avgifter og reinhald for skulesektoren og for tannhelse. Dette er område kor ein før har hatt ulike løysingar i Sogn og Fjordane og Hordaland. Praksis vert no lik i heile Vestland fylkeskommune.

Vidare får området auka ansvar og utvida aktivitet som følgje av endringa knytt til Statens vegvesen og fiskerihamner, samt auka ansvar knytt til fellesfunksjonar på administrasjonsslokale. Samla omfang av endringa vil først vere klar når overføringane knytt til endringa for Statens vegvesen er klarlagt.

Dei største postane i budsjettet er knytt opp mot følgjande tenesteområde:

- Skulelokale
- Næringsverksemd - utleige
- Tannklinikkar
- Kollektiv
- Administrasjonslokale

I tillegg er det og ansvar og oppfølging knytt til mellom anna rettleiingstenesta, kulturbygg og fiskerihamner.

Vestland fylkeskommune skal stille seriøsitetskrav ved alle offentlege anbod, m.a. krav om lærlingar, faste tilsette og faglært arbeidskraft.

Vestland fylkeskommune skal nytte trevirke så langt det er teknisk mogeleg i byggeprosjekta.

Byggdrift vidaregåande skular

Posten utgjer den største delen av avdelinga sitt driftsbudsjett og omfattar driftsleiarteneste og reinhaldsteneste ved vidaregåande skular, ekstraordinært vedlikehald og midlar til

I den pressa økonomiske situasjonen fylkeskommunen er i, har ikkje fylkesrådmannen funne rom for eigne disposisjonskonti for dei faste utvala. Disposisjonskontoen for fylkesutvalet er 2 mill. kr. Vidare er det sett av 0,2 mill. kr til ein representasjonskonto for fylkesordføraren.

Partistøtte

Fylkesutvalet (24.10.19) vedtok å innstille til fylkestinget, 17./18.12.19, at det vert innført ei støtteordning til politiske parti i Vestland fylkesting. Økonomiske rammer for ordninga skal fastsettast i fylkesbudsjettet for 2020.

kartlegging. For å nå vedtekne mål knytt til energioptimalisering og betre byggdrift er det behov for meir kompetanse knytt til drift av bygg. Dette er eit felt ein har styrka dei siste åra, med gode resultat. Avdelinga vil, innanfor eksisterande budsjetttrammer, jobbe for ytterlegare styrking av dette arbeidet i planperioden.

Administrasjonslokale

Posten omfattar drift av fylkeskommunale administrasjonsbygg i mellom anna Leikanger, Førde og Bergen. I Bergen får ein nye, mellombelse, lokale frå 2020. Kostnader til leige og drift av lokale knytt til vegreforma blir og i hovudsak ført her.

Byggdrift samferdsel/kollektiv

Posten omfattar kollektivbygg, som fylkeskommunen nyttar sjølv eller har stilt til rådvelde for andre. I hovudsak gjeld dette Bystasjonen i Bergen, bybaneanlegget på Kokstad og parkeringsanlegga ved Birkelandskrysset og Åsane, Loddefjord, Knarvik og Straume bussterminal. I tillegg kjem drift av sjåførfasilitetar.

Byggdrift kulturbygg

Posten omhandlar bygningsdrift av kunstmuseet i Førde, bevaringstenesta i Salhus og Kabuso i Øystese, og einsskilde kostnader knytt til drift av Stend Hovudgard.

Byggdrift tannhelse

Eigedom har noko ansvar knytt til drift av egne tannklinikkar, samt noko ansvar knytt til leigde bygg. Kostnader knytt opp til eigen drift vert ført her, medan faktura frå utleiar vert ført under Leige/utleige av bygg.

Leige/utleige av bygg

Posten omfattar leigekostnader knytt til leige av lokale og inntekter knytt til utleige av lokale og grunn. Alle driftskostnader knytt til utleigebygga og utleige av grunn vert ført her. Ved innleige av bygg/lokale/grunn vert kostnadane delt mellom denne posten og tenestemråda nemnt over.

Budsjettet aukar monaleg i 2020 i høve til 2019. Den viktigaste årsaka til dette er flytting til mellombels fylkesbygg i Bergen og vegreforma. Dei fleste leigeavtalane knytt til Åsane vgs. vil bli avslutta i løpet av 2020 når nybygget står klart. Nytt fylkesbygg i Bergen er venta klart i 2023. Framover i tid ventar ein difor reduserte netto leigekostnader.

Anna verksemd – Forsikring

Posten omfattar forsikring av fylkeskommunale eigedomar, innbu, leigelokale, og fylkeskommunen si interne forsikringsordning knytt til bygg/eigedomsrelaterte skader. Intern forsikringsordning dekkjer eigenandelar over kr 10 000 ved forsikringssskadar, og tilskot til førebyggjande tiltak.

Nærare om administrasjon av organisasjon og økonomi

Utgiftene kan spesifiserast slik:

Tabell 4.1.6

Løn og driftsutgifter for seksjonane	163 566
Lærlingar i fylkeskommunen	8 270
Hovudtillitsvalde	12 875
Organisasjonsutvikling, opplæringstiltak, velferd, personalforsikr.	8 500
Kontingentar	20 200
Totalt	213 411

Under HR-seksjonen er det ført opp 4,5 mill. kr til kjøp av bedriftshelseteneste. Det er også budsjettert med 1 traineestilling. Det er lagt til grunn at Vestland fylkeskommune skal ha 72 lærlingar, som er lik summen av det dei to fylkeskommunane har i 2019. Talet på hovudtillitsvalde vart auka i samband med arbeidet knytt til regionreforma. Det er budsjettert med nær 16 årsverk frå starten av året, men det ekstra frikjøpet vert avslutta per 31.07.2020. Overføringa av tilsette frå Statens vegvesen vil venteleg også innebære rett til auka frikjøp for nokre organisasjonar. Fylkesrådmannen vil kome attende til dette.

Det er budsjettert med 20,2 mill. kr til kontingentar. Dei største gjeld KS, med 13,9 mill. kr og OU-kontingent, der arbeidsgjevar sin del er rekna å utgjere 3,4 mill. kr. Av andre kontingentar kan nemnast Conference of Peripheral Maritime Regions, Kraftfylke, Landssamanslutninga av nynorsk-kommunar, Bergen Næringsråd, Transparency International, Vestlandsrådet, Vest-Norges Brüsselkontor og Kommunearkivinstitusjonenes Digitale RessursSenter.

Fylkeskommunen skal leggje til rette for rekruttering av menneske med nedsett funksjonsevne og "hol" i CV.

Fylkestinget fastset vidare at det som hovudregel berre skal lysast ut heile faste stillingar.

4 Bindande føresetnader i tekstdelen av sektorbudsjettet

Prosjektlear syner til tabellar og omtale, men for dette sektorbudsjettet er det ikkje sett opp bindande føresetnader.

4.2 Sektorbudsjett 2020 – Strategisk utvikling og digitalisering

1 Sektorbudsjett - løyvingnivå

Tabell 4.2.1

Alle tal i 1000 kr

Løyvingnivå		Budsjett 2020
Plan, analyse, klima og folkehelse	Brutto driftsutgifter	52 980
	Driftsinntekter	-9 000
	Netto driftsutgifter	43 980
IKT og digitalisering	Brutto driftsutgifter	120 416
	Driftsinntekter	-750
	Netto driftsutgifter	119 666
Administrasjon av strategi og digitalisering	Brutto driftsutgifter	6 238
	Driftsinntekter	
	Netto driftsutgifter	6 238
Sum sektor	Brutto driftsutgifter	179 634
	Driftsinntekter	-9 750
	Netto driftsutgifter	169 884

Endring frå 2019 til 2020

Sektoren er heilt ny, og består av delar frå ulike avdelingar i dagens to fylke. Det er difor vanskeleg å gjera direkte samanlikningar mellom 2019 og 2020 for denne avdelinga. I budsjettprosessen har avdelinga innarbeidd eit budsjettnedtrekk på 1 mill. kr. Dette er løyst gjennom reduksjonar når det gjeld konsulentar og lisensar. Elles er det gjort flyttingar mellom denne sektoren og andre sektorar. Flyttingane går begge vegar, og budsjettmidlar har følgd med stillingane.

2 Omtale av løyvingnivå

Plan, analyse, klima og folkehelse

Løyvinga skal dekke løns- og personalkostnader knytt til seksjonane plan, klima og folkehelse og statistikk, kart og

analyse. Utover løns- og personalkostnader skal midlane mellom anna nyttast innanfor desse områda:

- Folkehelse
- Klima
- Senter og stadutvikling
- Plan og utviklingsarbeid

IKT og digitalisering

Løyvinga skal dekke løns- og personalkostnader knytt til seksjonane IKT og digitalisering. Digitalisering skal bidra til å digitalisere fylkeskommunen gjennom fornying, forenkling og forbetring på ein slik måte at vi både effektiviserer prosessar og utnyttar ressursane meir hensiktsmessig. Ei målsetjing med dette arbeidet er at ein gjennom strukturert kartlegging skal sørge for at digitalisering og effektivisering

i organisasjonen hentar ut best mogleg gevinst i form av enten økonomisk innsparing eller betra kvalitet.

Vidare skal løyvingnivået dekke utgifter knytt til drift og vedlikehald av IKT-system og IKT-infrastruktur, lisenskostnader for sentrale IT-system, sambandskostnader, internettlinjer og M2M-abonnement.

Administrasjon av strategi og digitalisering

Løyvinga skal dekke løns- og personalkostnader knytt til leiging og stabsfunksjonar.

3 Ytterlegare spesifikasjon av sektorbudsjett

Folkehelse

Føremålet med folkehelsearbeidet er å fremje gode levekår og livskvalitet for innbyggjarane. Området omfattar lovpålagde oppgåver i folkehelselova, statlege og fylkeskommunale satsingar. Innan folkehelsearbeidet går midlane til å følgje opp satsingane i folkehelseplanane, drift av partnerskapen, helseovervaking, og å arrangere ulike samlingar og nettverk. Ei viktig oppgåve er å støtte opp om folkehelsearbeidet i kommunane gjennom tilskotsmidlar, prosjekt og utvikling av møteplassar. Innan folkehelse deltek vi i ei større program-satsing «Program for folkehelsearbeid i kommunane». I 2020 vil vi i tillegg få overført oppgåver frå fylkesmannen innan forvaltning av tilskot til etablering og utvikling av kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbod.

Klima

Fylkeskommunen skal vere initiativtakar og nøkkelaktør i arbeidet med ei klimavenleg og berekraftig samfunnsutvikling. Satsingane omfattar både utsleppsreduksjon og klimatilpassing, med utgangspunkt i gjeldande klimaplanar. Midlane skal styrke den strategiske utviklinga til Vestland på vegen til eit nullutsleppssamfunn. Eit viktig område er å skape gode arenaer for samhandling mellom aktørar på regionalt- og kommunalt nivå. Andre satsingar er strategiske tilskotsordningar, å arrangere konferansar og arrangement, og å utvikle arenaer (t.d. nettverk) som bidreg til auka kunnskap og breidde innanfor klimaarbeidet.

Senter og stadutvikling

Tettstadane og utvikling av dei er ein sentral del av den regionale utviklinga av fylket. Attraktive og klimavennlege tettstader er viktig for sikre identitet, trivsel, bulyst og virke.

Vi følger opp satsingar og tiltak i regionale planar gjennom samarbeid, prosjektdeltaking eller leiging. I tillegg bidreg vi fagleg i arbeidet med stadutvikling i kommunane, og gir tilskot til prosjekt innan stadutvikling og planlegging. Ekstern samhandling både i formelle samarbeid og nettverk er sentralt i stadutviklingsarbeidet.

Det er løyvd 0,050 mill. kr til dialogmøte innan klima.

Plan og utviklingsarbeid

Vi skal rettleie, og gje fagleg støtte til kommunane innan samfunns- og arealplanlegginga. Å styrke samfunnsutviklingsrolla kommunane har, og å gi fagleg støtte i planarbeidet deira er sentralt. Vi arrangerer plansamlingar, og deltek i ulike nettverk innan fagområdet.

Innan regionalt planarbeid vil midlane i 2020 gå til prosessen i samband med utarbeiding av regional planstrategi, og å følgje opp tiltak i handlingsprogram knytt til regionale planar eininga har ansvar for.

Vi deltek òg i ulike forskings- og utviklingsprosjekt som t.d. «Pilotprosjekt om regional planmyndighet og samfunnsutvikler», «Tettstedspakker for attraktiv, inkluderende og klimavennlig stedsutvikling», og ulike utviklingsprosjekt knytt til Bergensområdet. Utviklingsprosjekta er ofte tverrfaglege og inkluderer både interne og eksterne partar.

Statistikk, kart og analyse

Statistikk, kart og analyse skal stø Vestland fylkeskommune i å ta ei sterk og aktiv rolle som ein kunnskapsbasert regional utviklingsaktør. Seksjonen skal vere i front på kommunale og regionale analyser for å stø kommunane, fylkeskommunen og politikarar i utviklingsoppgåver, løfte fram viktige samfunnsutfordringar gjennom formidling av kunnskap og analyser, og sørge for offentleg tilgjengeleg kartdata og statistikk til regionalt og kommunalt arbeid med plan- og byggjesaker og folkehelse. Dette inkluderer drift og vidareutvikling av geografisk informasjonssystem og digital statistikkportal for Vestland fylkeskommune.

4 Bindande føresetnadar i tekstdelen av sektorbudsjettet

Prosjektlear syner til tabellar og omtale, men for dette sektorbudsjettet er det ikkje sett opp bindande føresetnadar.

4.3 Sektorbudsjett 2020 - Tannhelse

1 Sektortabell - løyvingsnivå

Tabell 4.3.1

Tal i tusen

Løyvingsnivå		Budsjett 2020
Pasientbehandling	Brutto driftsutgifter	393 668
	Driftsinntekter	158 677
	Netto driftsutgifter	234 991
Administrasjon	Brutto driftsutgifter	33 166
	Driftsinntekter	-
	Netto driftsutgifter	33 166
Totalt	Brutto driftsutgifter	426 834
	Driftsinntekter	158 677
	Netto driftsutgifter	268 157

Endring frå 2019 til 2020

Tannhelsetenesta har innarbeidd eit relativt stort budsjett- nedtrekk på 5 mill. kr. Dette er gjort gjennom tiltak tidlegare presentert; innsparingar på provisjonar, færre overtannlegar, faste tillegg og kursmidlar. Tannhelsetenesta i dei to fylka har samla eit overforbruk i 2019 som ein har måtte ta omsyn til i budsjetteringa. Dette i lag med nokre meirbehov frå 2019 til 2020 har vorte saldert budsjettmessig mellom anna gjennom takst- og refusjonsharmonisering. I tillegg er alle delar av budsjettet tilført pris- og lønsvekst. Utover det er budsjettet vidareført på same nivå frå 2019 til 2020.

2 Omtale av løyvingsnivå

Tannhelsetenesta har to løyvingsnivå; pasientbehandling og administrasjon:

Pasientbehandling

Under dette løyvingsnivået ligg løn- og sosiale kostnader til områdeleiarane, tannlegane, tannpleiarane og tannhelsetesekretæranne. Løyvinga omfattar behandling av både prioriterte og betalande pasientar. Ein av dei største utgiftspostane er medisinsk forbruksmateriell som eingongsutstyr og anna knytt til behandling av den einskilde pasient.

Administrasjon

Løyvinga skal dekke lønskostnader knytt til tilsette på økonomiseksjon, personalseksjon, fagseksjon, samt stabsløyer og fylkestannlegen.

Under administrasjon ligg også tilsette i teknisk eining, og teknisk utstyr brukt til pasientbehandling. Teknisk eining sin

aktivitet er knytt til pasientbehandling på klinikkane, men i tråd med måten Hordaland har tradisjon for å budsjettera på, legg ein no denne eininga under administrasjon sitt budsjett i 2020. Før arbeidet med budsjett 2021 vil ein gjennomføra ei evaluering av om dette er rett plassering, eller om det bør plasserast under pasientbehandling, der ein i store trekk utfører tenestene og har utgiftene.

3 Ytterlegare spesifikasjon av sektorbudsjett

Organisering tannhelsetenesta i Vestland

Vestland fylkeskommune skal sørge for at tannhelsetenester og spesialisttenester, i rimeleg grad er tilgjengelege for alle som bur i fylket.

I tillegg vil tannhelsetenesta ha ansvar for drift av Tannhelsetenesta sitt kompetansesenter (TK- Vestland). Dei skal gje tilbod om spesialistbehandling, jobba med fagleg rådgjeving, ha ansvar for praksisnær klinisk forskning samt bidra i spesialistutdanninga. Leppe-, kjeve-, ganeteamet har eit utvida regionalt ansvar for å gje tilbod til alle born født med leppe-, kjeve-, ganespalte i området frå Finnmark i nord til og med Rogaland i sør.

Det er totalt 9 spesialteam (TOO team) spreidd rundt i fylket (7 i dagens Hordaland og 2 i dagens Sogn og Fjordane) som gir eit tilpassa tannhelsetilbod til personar som har vore utsette for tortur eller overgrep, eller har sterk angst for tannbehandling.

I tillegg har tannhelsetenesta plikt til å gi eit tannhelsetilbod til innsette både i Bergen og i Vik fengsel samt personar innan rusomsorg.

Tannhelsetenesta i Vestland har i 2020 ansvar for å gi eit tannhelsetilbod til om lag 170 000 innbyggjarar som har ein lovfesta rett til desse tenestene. I tillegg får vaksne, betalende pasientar tilbod om behandling der det er kapasitet og behov. Dette utgjer om lag 23 000 pasientar.

Tannhelsetenesta blir ifrå 2020 organisert som ein 3-nivåmodell med fylkestannlege som leiar for tenesta. Vidare blir det stabsleiar som får ansvar for staben. Staben består av ein seksjon for økonomi, ein for personal og ein for fag. Vestland tannhelseteneste vert organisert i fire geografiske områder i tillegg til Tk-Vestland som også vert organisert som eitt eige område. Kwart av områda skal leiest av ein tannlege med tittel områdeleiar.

Harmonisering

I Sogn og Fjordane og i Hordaland har ein ulik praksis når det gjeld pasientrefusjonar og takstar. I samband med samanslåinga ser ein at det vil vera føremålstenleg å ha like retningslinjer for pasientrefusjonar og ein takstharmonisering som er gjeldande ifrå 2020. Dette vil og vera tenlege tiltak for å møte ein del av det økonomiske utfordringsbildet for tenesta i 2020. I Hordaland har det vore negative rekneskapstal dei siste åra og det er naudsynt å setje inn tiltak for å retta opp i dette.

Skyssutgifter

I Hordaland dekkjer tannhelsetenesta reiseutgifter for pasientar som har rett på gratis tannbehandling. Eigenandelen er 298 kroner for ei reise for pasientar eldre enn 10 år, men ikkje meir enn 596 kroner per kalenderår. Pasientar under 10 år har ingen eigenandel. Hovudregelen er at pasientane får dekkja reisa si med ein standardsats per kilometer i samsvar med NAV sine takstar, uansett kva for transportmiddel pasienten har brukt. Om det kan dokumenterast at offentleg transport er brukt, kan både pasient og nødvendig følgje få dekkja reisa med ein standardsats per kilometer.

Fylkestinget i Sogn og Fjordane reviderte forskrifta for dekking av skyssutgifter i 2016, og vedtok at ordninga skal innrettast slik at ho kjem pasientane som må reise oftast og lengst til gode etter strukturvedtaket.

I Sogn og Fjordane får dei fleste pasientane i dei prioriterte pasientgruppene dekkja skyssutgifter. Eigenandelen er kr 1000,- per år. Dette gjer at dei som reiser lengst og oftast får dekkja meir av reiseutgiftene enn tidlegare. I tillegg lettar denne ordninga det administrative arbeidet, som igjen gjev effektivisering i administrasjonen. Prinsippet er å lette arbeidet ved å unngå ei stor saksmengde som er knytt til små beløp.

Inntekter

Inntektene til tannhelsetenesta er estimert til totalt 158,7 mill. Ein stor del av desse inntektene kjem frå behandling av vaksne betalende pasientar. Mange stader er den offentlege

tannhelsetenesta i konkurranse med private tilbydarar om betalende pasientar. Hovudprinsippet er at tannhelsetenesta skal behandla betalende pasientar når det er kapasitet til det, og i dei geografiske områda der det ikkje finst eit anna tilbod.

Takstar

Honorartaksten skal dekke alle utgifter for den aktuelle behandlinga – og samstundes gje ei fortjeneste. Nesten all tannbehandling blir honorert med stykkpris.

Timetaksten for tannlegar pr. oktober 2019 er kr 1905.- Denne er lik for både Hordaland og Sogn og Fjordane. Det er likevel om lag 75 stykkpristakstar. Desse stykkpristakstane må ein utjamne. I tillegg bør ein ha ein prisauke på 3% (tilnærma lik generell prisveksten).

Det blir brukt eigne takstar for spesialistbehandling på kompetansesenteret Tk-Vestland. Spesialisttakstane har eit nivå som er 15- 20% høgare enn honorartakstane for allmenn-tannlegar. Tannlegevakta i Bergen har og eigne takstar. Dette fordi Tannlegevakta har opningstid på kveldstid, laurdag, søndag og heilagdag. Takstane er difor 75 % høgare enn allmenntakst.

I følgje forskrift om krav til føring av separate rekneskap (Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 19. desember 2014 med heimel i lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetenesta (tannhelsetenestelova) § 1-3 tredje ledd og § 5-3.), skal tannhelsetenester som vert tilbydd vaksne betalende pasientar ha takstar som dekker alle utgifter, og med det alle variable kostnader og ein høvesvis del av fylkeskommunen sine faste kostnader. Slik skal ein unngå at kryss-subsidiering av tenester. Det vert slått fast at den økonomiske aktiviteten må gå med overskot. Dei kommersielle tenestene må generere ei rimeleg fortjeneste, på lik linje med det ein privat investor ville forvente frå eit liknande føretak. Tannhelsetenesta bør ligga på eit prisnivå som ligg tilnærma likt dei private tannklinikane.

Fylkestinget ber om ei sak der tannbehandling for prioriterte grupper med lang reiseveg til næraste offentlege tannklinikkk vert vurdert.

4 Bindande føresetnader i tekstdelen av sektorbudsjettet

- I Vestland tannhelseteneste vert det frå 01.01.2020 innført like retningslinjer når det gjeld eigendel for pasientreiser. Reglementet ein har hatt i Sogn og Fjordane for pasientrefusjon vert innført i Vestland fylkeskommune. Det vil føre til at dei pasientane som har størst reisebelastning får sikra refusjon dersom denne overstig kr 1000,- per kalenderår.
- Frå 2020 rår ein til ei ytterlegare takstharmonisering og auke i takstane om lag på linje med generell prisvekst. Dette inneber at alle takstar vert på linje med Sogn og Fjordane sitt nivå, og at ein utover det aukar takstane med 3%.

4.4 Sektorbudsjett 2020 - Kultur, idrett og inkludering

Tabell 4.4.1

	Brutto driftsutgifter	11 783
	Driftsinntekter	
Arkiv	Netto driftsutgifter	11 783
	Brutto driftsutgifter	14 880
	Driftsinntekter	-2 261
Bibliotek	Netto driftsutgifter	12 619
	Brutto driftsutgifter	47 329
	Driftsinntekter	-30 693
Kulturformidling	Netto driftsutgifter	16 636
	Brutto driftsutgifter	149 259
	Driftsinntekter	-48 807
Kulturarv	Netto driftsutgifter	100 452
	Brutto driftsutgifter	258 096
	Driftsinntekter	-225 354
Idrett og friluftsliv	Netto driftsutgifter	32 742
	Brutto driftsutgifter	20 319
	Driftsinntekter	-
Inkludering, strategi og analyse	Netto driftsutgifter	20 319
	Brutto driftsutgifter	115 517
	Driftsinntekter	-6 405
Kunst og kulturutvikling	Netto driftsutgifter	109 112
	Brutto driftsutgifter	8 101
	Driftsinntekter	
Administrasjon av kultur og idrett	Netto driftsutgifter	8 101
	Brutto driftsutgifter	625 285
	Driftsinntekter	-313 520
TOTALT	Netto driftsutgifter	311 765

Endring frå 2019 til 2020

Frå 2019 til 2020 er det gjort mange tekniske justeringar i budsjettet til denne sektoren. Hovudgrunnen er at denne nye sektoren i 2020 ikkje vil vere identisk i høve til organsieringa som ein har i dagens to fylke. Dette gjeld både for omfang og at ein har fått flytta over nye oppgåver. Tekniske justeringar og flytting av personell og oppgåver mellom sektorar har i prinsippet ikkje påverka budsjettet; verken positivt eller

negativt. Der er innarbeidd eit innsparingstiltak på 3 mill. kr ved hjelp av stillingsreduksjonar. I tillegg er alle delar av budsjettet tilført pris- og lønsvekst. Utover det er budsjettet auka noke frå 2019 til 2020.

2 Omtale av løyvingnivå og ytterlegare spesifikasjon av sektorbudsjett

Vestland fylkeskommune har eit omfattande samfunnsoppdrag på kultur og idrettsfeltet. Med grunnlag i eigne tiltak

og prioriteringar, og i samarbeid med stat, kommunar og sivilsamfunn skal fylkeskommunene leggje til rette og yte tenester som gjer Vestland til ein sterk kulturregion i lands-samanheng.

Kultur- og idrettstilbodet er grunnleggjande for folk si helse og trivsel, og eit vilkår for å utvikle gode lokalsamfunn. Eit godt og variert kulturliv gjer samfunnet rikare, bidreg til livskvalitet, fellesskap og utvikling.

Kultur skaper sosiale og økonomiske verdiar, men grunnlaget for Vestland fylkeskommune sin politikk er likevel effektane på andre område. Dei regional kulturplanane frå både Hordaland og Sogn og Fjordane legg til grunn at kultur og idrett har ein klar eigenverdi. Kultursatsinga skal først og fremst fremje utvikling og livsfremjande aktivitet hos det enkelte mennesket og i samfunnet.

Kulturpolitikken skal gje innbyggjarane i heile Vestland tilgang på eit rikt og mangfaldig tilbod og fremje medverknad på tvers av geografiske, økonomiske og sosiale skilje. I Vestland ser ein stor variasjon i folk si deltaking. Lange avstandar, svak infrastruktur og manglande tilbod skaper utfordringar. Det same gjer økonomiske hindringar, dårleg tilgjenge, låg grad av inkludering, fysiske og psykiske barrierar. Kultur- og idrett har særlege føremonar for å gjere møtet mellom einskildmennesket og samfunnet så godt som mogleg. Å skape eit inkluderande Vestland inneber eit mangfald av tiltak: frå integrering av framandkulturelle innbyggjarar til arbeid med utsette grupper eller einskildmenneskje som står utanfor fellesskapen.

Vestland fylkeskommune legg difor til rette for at alle skal kunne oppleve kunst og kultur eller engasjere seg i eigenaktivitet. Slik er god folkehelse sett i samanheng med heile sektoren: friviljug og organisert aktivitet innan idrett og friluftsliv, kultur for og med barn, unge, vaksne og eldre, profesjonelle kunstnarar og kulturarbeidarar og profesjonelle kunst og kulturinstitusjonar.

Budsjettframlegget er innretta i høve dette mangfaldet og med eit auge for dei ulike gruppene sine behov.

Arkiv

Tabell 4.4.2

Tal i tusen

Arkiv	Budsjett 2020
Adm. arkiv	11 571
Digital formidling	174
Tilskot historielag	38
Netto driftsutgifter	11 783
Sum driftsinntekter	-
Netto driftsutgifter	11 783

Oppgåver

Seksjon Arkiv har f.o.m 2020 eit ansvar for at arkiva i Vestland vert tekne vare på og formidla som ein del av den samla samfunnsdokumentasjonen i regionen. Dette omfattar private- og offentlege arkiv, foto, tradisjonsmusikk, stadnamn og audiovisuelt kjeldemateriale. I tillegg kjem munnlege og skriftlege tekstar. Oppgåvene i 2020 vil i stor grad bestå i kartlegging, nettverksbygging, innføring av nye databaseløysingar for lagring og formidling og sikre gode oppbevarings-tilhøve for samfunnsdokumentasjonen til regionen Vestland. Seksjon for Arkiv vil styrke og bygge ut samarbeidet med frivillig sektor, kommunar, bevaringsinstitusjonar og andre lokale aktørar. Det vil også i 2020 vere ei viktig oppgåve å marknadsføre oss sjølv og våre tenester til beste for innbyggjarane i Vestland fylkeskommune.

Særskilde tiltak 2020

Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane har i 2019 gjort tilpassingar i databaseløysingane med tanke på at dei skal kunne handtere arkivdata for heile Vestland. Databaseløysinga som er valt vil ha årlege driftskostnader på kr. 240 000,- og er lagt inn på administrasjon arkiv.

Bibliotekutvikling

Tabell 4.4.3

Tal i tusen

Bibliotekutvikling	Budsjett 2020
Adm. bibliotekutvikling	9 908
Bibl. prosjekt	1 150
Tenester til bibliotek	3 822
Sum brutto driftsutgifter	14 880
Sum brutto driftsinntekter	-2 261
Netto driftsutgifter	12 619

Oppgåver og tenesteproduksjon

Etter Folkebiblioteklova §6 skal fylkeskommunen ivareta regionale bibliotekoppgåver og regional bibliotekutvikling, medrekna å gi råd til lokale styresmakter, yte bibliotekfagleg rettleiing og assistanse, og arrangere møte og kurs om bibliotekspørsmål. I tillegg til dette er Seksjon bibliotekutvikling i Vestland fylkeskommune rådgjevar for biblioteka i vidaregåande opplæring og for utvikling av gode skulebibliotek i kommunane. Seksjonen initierer, leier og støtter utviklingsarbeid i biblioteka i tråd med Nasjonal bibliotekstrategi 2020 – 2023 og gjeldande regionale kulturplanar i Hordaland og Sogn og Fjordane.

Fylkeskommunen utjamnar forskjellar mellom dei kommunale folkebiblioteka gjennom ulike tenester, m.a. ved å organisere og delfinansiere ei transportordning mellom biblioteka i fylket og eit konsortium for innkjøp og utlån av e-bøker og andre elektroniske ressursar. Andre tenester er utvikling av biblioteknettstader, utlån av classesett og ulike tiltak for å stimulere lesing blant barn og unge.

Særskilte tiltak 2020

Hordaland fylkeskommune har drifta bokbåten i Hordaland fram til og med 2019 med eit budsjett på 1,5 mill. kr. Sogn og Fjordane fylkeskommune har avvikla deltakinga i bokbåte- nesta.

Det er ønskeleg å vidareføre bokbåten for 2020, og det skal utarbeidast ei sak der pris og formalitetar blir klargjort.

Kulturformidling

Tabell 4.4.4

Tal i tusen

Kulturformidling	Budsjett 2020
Adm. kulturformidling	11 799
Den kult. Spaserstokken	3 980
DKS - spelemidlar	29 810
Ung Kultur Møtast (UKM)	1 740
Sum brutto driftsutgifter	47 329
Sum brutto driftsinntekter	-30 693
Sum brutto driftsutgifter	16 636

Oppgåver og tenesteproduksjon

Seksjon for kulturformidling har ansvar for å utvikle og formidle kunst- og kulturtilbod til ulike målgrupper i samsvar med nasjonale føringar og vedtekne regionale planar for kultur i Hordaland og Sogn og Fjordane. Seksjonen har verke- middel knytte m.a. til Den kulturelle skulesekken, Ung Kultur Møtast, fylkesmusikarordninga, Den kulturelle spaserstokken og fagområdet kultur og helse.

Gjennom Den kulturelle skulesekken skal fylkeskommunen medverke til at elevar i grunnskulen og vidaregåande opplæring får eit profesjonelt og mangfaldig kunst- og kulturtilbod. Elevane skal få gjere seg kjende med kunst- og kulturuttrykk av mange slag, og formidlinga i Den kulturelle skulesekken skal bidra til å realisere skulen sine læringsmål. Vestland fylkeskommune vil få overført statlege spelemidlar til ordninga. I Vestland vil elevar i om lag 300 grunnskular og rundt 60 vidaregåande skular få tilbod gjennom ordninga. Om lag 1000 programtilbod er melde inn til vurdering for skuleåret 2020-2021.

Ung kultur møtast (UKM) representerer ein arena der ungdom skal få uttrykke seg på eigne premissar, lære av kvarandre og få inspirasjon til vidareutvikling. Fylkeskommunen har ansvar for arbeidet på regionalt nivå.

Fylkesmusikarane i Vestland har oppgåver knytte til undervisning og arkiv i tillegg til utøvande verksemd. Fylkeskommunen har stillingsressurs tilsvarende to stillingar som fylkesmusikarar fordelt på tre tilsette.

Fagområdet kultur og helse dreier seg m.a. om korleis kultur kan motverke inaktivitet og utanforskap. Gjennom nettverksarbeid, prosjekt, kurs og konferansar arbeider fylkeskommunen for å auke kompetansen på samanhengen mellom kultur og helse. Den kulturelle spaserstokken skal leggje til rette for profesjonell kunst- og kulturformidling til eldre i eit samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren. Ordninga er finansiert med statlege midlar, og det er fylkeskommunen som tildeler støtte til kommunane etter søknad.

Særskilde utfordringar i 2020

Det er vedteke ei overgangsordning for Den kulturelle skulesekken for skuleåret 2020-2021. For våren 2020 vert spelemidlane fordelte på dei to opphavslege fylka etter noverande ordning. Dei regionale samlingane i Ung kultur møtast er finansierte med fylkeskommunale midlar. Budsjettsummen til tiltaket er på nivå med rammene i fylkeskommunane i dag, justert for prisauke. Det er planlagt to festivalar i 2020, og ein følgjer same opplegg som tidlegare i dei to fylka dette året. Statleg løyving til Den kulturelle spaserstokken er lagt inn i rammetilskotet til fylkeskommunane. Søknadsprosess og fordeling av midlar skal i 2020 omfatte alle kommunane i Vestland.

Kulturarv

Tabell 4.4.5

Tal i tusen

Kulturarv	Budsjett 2020
Adm. kulturarv	23 142
Arkeologisk registrering	6 540
Vern av kulturminne	44 659
Ålmenne kulturvernforemål	4 426
Sum brutto driftsutgifter	78 767
Sum brutto driftsinntekter	-48 807
Netto driftsutgifter nominelt	29 960

Oppgåver

Vestland fylkeskommune er forvaltingsstyresmakt med mynde heimla i kulturminnelova, og seksjonen Kulturarv skal ta i vare ei rekkje statlege og regionale oppgåver innanfor kulturminnevernet.

Fylkeskommunen har hovudansvar for å forme museumspolitikken i fylket og utvikle dei konsoliderte musea i Vestland som sterke kunnskapsentra og organisasjonar, og profilerte samfunnsaktørar. Oppgåver elles er m.a. kulturminne i arealplansaker i fylket, forvaltning av fylkeskommunale og statlege tilskotsordningar, rettleiing og råd til kommunar, organisasjonar og einskilde i saker om riving, vedlikehald eller ombygging av verneverdige bygningar.

Overføring av statlege oppgåver på kulturminneområdet

Som følge av at nye oppgåver vert overført frå staten, regulert i forskrift til kulturminnelova, er det tilsett i 4 stillingar i høve Riksantikvaren sine berekningar ressursbruk på overførte oppgåver. Samla lønskostnad utgjer 3 411 000. I framlegg til statsbudsjett er det berre lagt inn 194 000 kr til finansiering av desse stillingane. Fylkesrådmannen har funne rom innafør ramma med 889 000 kr. Restfinansieringa på

2 328 000 kr må det arbeidast vidare med opp mot sentrale styresmakter.

Særskilde tiltak i 2020

- Styrking av drifta ved seksjon for kulturarv i samband med regionreforma og overføring av statlege oppgåver

Tabell 4.4.6

Kroner

Vern av kulturminne	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Tilskot til verdsarven	16 000 000	16 000 000
Tilskot til drift av verna fartøy	1 000 000	2 000 000
Tilskot til freda kulturminne i privat eige, kulturmiljø og kulturlandskap	23 000 000	23 000 000
Tilskot til sikring og istandsetjing av verna fartøy	1 700 000	1 600 000
Tilskot til verna kulturminne i Vestland	2 000 000	2 059 250
Sum brutto driftsutgifter	43 700 000	44 659 250
Tilskot til verdsarven	-16 000 000	-16 000 000
Tilskot til drift av verna fartøy	-500 000	-1 000 000
Tilskot til freda kulturminne i privat eige, kulturmiljø og kulturlandskap	-23 000 000	-23 000 000
Tilskot til sikring og istandsetjing av verna fartøy	-850 000	-800 000
Sum refusjonar	-40 350 000	-40 800 000
Sum netto driftsutgifter	3 350 000	3 859 250

Kommentarar til tabellen**Regionale tilskot til kulturminne i Vestland**

For 2020 gjer fylkesrådmannen framlegg om styrking av ordninga retta mot verna kulturminne i kommunane og tilskot til drift av verna fartøy i Vestland.

Refusjonar

Budsjettposten for vern av kulturminne gjeld ordningar med heil eller delvis statleg finansiering. For 2020 legg fylkesrådmannen til grunn eit samla statleg tilskot på 40,8 mill. kr.

Tabell 4.4.7

Kroner

Ålmenne kulturvernformål	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftstilskot til regionale og nasjonale kulturminne	850 000	1 000 000
Oselvarverkstaden	1 600 000	1 624 000
Gulatinget	1 125 000	1 141 875
Verdiskaping på kulturminneområdet	200 000	60 000
Oppstart pilot pilgrimssenter	0	600 000
Sum netto driftsutgifter	3 775 000	4 425 875

Kommentarar til tabellen

Driftstilskot til regionale og nasjonale kulturminne

I 2019 har fire eigarar av verna og freda bygningar motteke driftstilskot: Bullahuset (Osterøy), Espeland fangeleir (Bergen), Fjelberg gamle prestegard (Kvinnherad) og Fortidsminneforeningen Hordaland, med 7 eigedomar: Finnesloftet (Voss), Holdhus gamle kyrkje (Fusa), Lydvaloftet (Voss), Lysøen (Os), Moster gamle kyrkje (Bømlo), Nonneseter klosteruin (Bergen), Ullestadbu (Voss) og Stranges Stiftelse (Bergen). For å stø opp om det store arbeidet frivillige lag og organisasjonar i heile Vestland tek på seg for å ta vare på vår felles kulturarv, gjer fylkesrådmannen framlegg om å etablere ei ny tilskotsordning til drift og vedlikehald av regionalt og nasjonalt prioriterte kulturminne.

Det vert løyvd 0,6 mill. kr kr til eit pilotprosjekt i 2020 likt fordelt til dei regionale pilegrimsentera i Bergen og Selje/Stad, med føresetnad om at lokale finansieringsbidrag på minimum same beløp frå dei to kommunane i 2020.

Særskilde tiltak 2020

- Etablere tilskotsordning retta mot frivillig sektor til drift og vedlikehald av regionalt og nasjonalt prioriterte kulturminne.

Museum

Tabell 4.4.8

Tal i tusen

Museum	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Sum brutto driftsutgifter museum	68 564	70 492
Sum driftsinntekter museum		0
Sum netto driftsutgifter nominell	68 564	70 492

Spesifisering driftsutgifter museum

Tabell 4.4.9

Kroner

Museum	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Baroniet Rosendal	1 605 000	1 629 075
Bygningsverntenesta ved musea	1 867 000	1 895 005
KODE - kunstmuseer og komponisthjem	3 740 000	4 296 100
Kraftmuseet - Norsk Vasskraft- og industristadmuseum	1 346 000	1 466 190
Musea i Sogn og Fjordane	15 450 000	15 681 750
Museumsløft 2020	2 000 000	1 633 000
Nynorsk kultursentrum - Olav H. Haugesenteret	803 000	1 112 045
Stiftelsen Bymuseet i Bergen	7 545 000	8 058 175
Stiftelsen Museum Vest	9 244 000	9 382 660
Stiftinga Hardanger og Voss museum	12 020 000	12 200 300
Stiftinga Museumssenteret i Hordaland	9 794 000	9 940 910
Stiftinga Sunnhordland museum	3 150 000	3 197 250
Sum brutto driftsutgifter	68 564 000	70 492 460

Kommentarar til tabellen

Generelt

Dei ti konsoliderte musea i Vestland forvaltar store verdiar på vegner av fellesskapet og har utfordringar knytt til investering og drift. Fylkesrådmannen legg til grunn at både stat, vertskommunar og kommunar som mottek tenester frå musea i Vestland medverkar til å styrke institusjonane. Fylkesrådmannen foreslår ei generell auke til musea med 1,5%.

Styrking av drifta ved Nynorsk kultursentrum - Olav H. Haugesenteret og Kraftmuseet – Norsk vasskraft- og industristadmuseum

Fylkesrådmannen gjer framlegg om auke på om lag kr 300 000 til Nynorsk kultursentrum - Olav H. Haugesenteret, slik at nynorsk som ein viktig vestlandsk identitetsmarkør vert styrka og formidla i heile det nye fylket. Auka speglar Ulvik herad si løyving på 1,1 mill. kr i 2019.

Kraftmuseet vert styrka med kr 100 000 i samband med etablering av verksemd på Lindehuset. Løyvingane til vert finansiert gjennom reduksjon i posten Museumsløft 2020.

Særskilde tiltak i 2020

- Styrking av drifta ved Olav H. Haugesenteret og Kraftmuseet.

Idrett og friluftsliv

Tabell 4.4.10

Tal i tusen

Idrett og friluftsliv	Budsjett 2020
Administrasjon idrett	6 462
Tilskot til idrettsarbeid	13 806
Tilskot til idrettsprosjekt	2 260
Tilskot spelemidlar	216 334
Tilskot til friluftsliv (statlege ordningar)	9 020
Tilskot til friluftslivarbeid	10 214
Sum brutto driftsutgifter	258 096
Sum brutto driftsinntekter	-225 354
Sum netto driftsutgifter	32 742

Oppgaver

Oppgåvene innanfor fagområdet fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er heimla i Regional plan for kultur 2019-2027 for Sogn og Fjordane, Regional kulturplan 2015 – 2025 for Hordaland og Anleggspolitikk og kriterier for tildeling av spelemidlar til anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for Vestland fylkeskommune 2020-2024.

Gjennom forpliktande samarbeid mellom offentlege, frivillige og private aktørar skal fylkeskommunen arbeide for at innbyggjarane skal kunne ha ein fysisk aktiv kvar dag. Som

samfunnsutviklar vil fylkeskommunen m.a. ta ei tydeleg rolle i kompetanse-/utviklingsarbeid og i kommunal planlegging for å få betre kunnskapsgrunnlag, tverrfagleg involvering, god behovsvurdering og medverknad.

Friluftslova definerer fylkeskommunane sine oppgaver i høve til å fremje allmenne friluftslivsinteresser. I samband med regionreforma får Vestland fylkeskommune overført nye statlege oppgaver knytt til statleg sikra friluftsområder og skjærgardstenesta. Fylkeskommunen har jf. kongeleg resolusjon frå april 1987 fullmakt til å fordele spelemidlane for bygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet.

Lov om pengespel fordeler overskotet frå Norsk Tipping med 64% til idrettsfremål, 18% til kulturfremål og 18% til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjonar, som ikkje er knytt til Norges idrettsforbund og olympisk og paralympisk forbund. Midlane vert fordelte av Kongen i statsråd. Fylkeskommunane har gjennom kongeleg resolusjon av 3. april 1987 fullmakt til å fordele dei spelemidlane som kvart år vert stilte til disposisjon for bygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Kulturdepartementet krev at fylka og kommunane har ein planforankra anleggs- og aktivitetspolitikk. Fellesnemnda vedtok 18. juni 2019 Anleggspolitikk og kriterier for tildeling av spelemidlar til anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for Vestland fylkeskommune 2020-2024. Spelemiddelordninga er eit vesentleg verkemiddel i samfunnsutviklinga og for å skape ein «fysisk aktiv kvar dag». I 2019 vart det fordelt vel 216 mill. i spelemidlar til ordinære- og nærmiljøanlegg til saman i dei to fylka, og såleis vert det budsjettert med tilsvarande sum i 2020.

Tenesteproduksjon

- Forvaltning av 10 statlege og fylkeskommunale tilskotsordningar
- Driftstilskot til regionale samarbeidspartnarar
- Bidra til nasjonalt utviklingsarbeid innan fleire fagområde
- Kompetanseutvikling (m.a. konferansar, kurs, rettleiing og synfaringar i kommunane)
- Tilrettelegge aktivitetar for personar med særskilde behov i partnerskap med frivillige organisasjonar, kommunar og Helse Bergen
- Bidra til å utvikle toppidretten gjennom m.a. støtte til større meisterskap, investeringstilskot til idrettsanlegg og utviklingsstipend

Særskilde tiltak 2020

Dagsturhytter

Dagsturhytteprosjektet i Sogn og Fjordane har vore ein stor suksess og hytter er på plass i alle kommunane. Fylkestinget i Hordaland løyvde i sak 28/19 (juni 2019) kr 2 mill. til prosjekt «dagsturhytter» og fylkesutvalet vedtok 30.08.19 prosjektplan for dagsturhytter i Hordaland 2019-2021. Prosjektet har vore realisert som spleiselagsmodell mellom fylkeskommunen, kommunane, Sparebankstiftinga Sogn og

Fjordane og spelemidlar. I 2019 vart det gitt støtte til bygging av 10 dagsturhytter i kommunar i Hordaland. Prosjektplanen legg opp til bygging av inntil 35 hytter og medfører trong for fylkeskommunale løyvingar på til saman 5 mill. kr for åra 2020 og 2021. Fylkesrådmannen har ikkje funne rom for dette tiltaket i budsjettet for 2020.

Overføring av statlege oppgåver på friluftsliv

I samband med regionreforma får Vestland fylkeskommune overført statlege oppgåver knytt til statleg sikra friluftsområder og skjergardstenesta frå fylkesmannen og Miljødirektoratet. Det er behov for å bygge kompetanse for dette slik at fylke kan forvalte dei nye oppgåvene på ein tenleg måte frå 2020.

Tilskot til idrettsarbeid

Tabell 4.4.11

Kroner

Idrettsarbeid	2019	2020
Berekraftig utvikling av kunstgrasbaner og fyllmateriale	200 000	400 000
Gåver til OL/VM medaljørar og opning av anlegg	50 000	50 000
Fylkeskommunalt investeringstilskot	2 000 000	2 000 000
Idrettscampus Bergen	1 500 000	1 250 000
Lokal mobilisering mot doping	300 000	450 000
Medfinansiering fleirbrukshallar/symjehallar - kommunar	2 000 000	2 000 000
Nyskapande aktivitetsarena	0	900 000
Olympiatoppen Vest	480 000	750 000
Stiftinga Ekstreme Voss	0	100 000
Stiftinga Solhovden	146 000	146 000
Store meisterskap	325 000	450 000
Utviklingsstipend	180 000	210 000
Vestland idrettskrets	4 854 000	5 100 000
Sum brutto driftsutgifter	12 035 000	13 806 000

Kommentarar til tabellen

Midlar til utviklingsarbeid og drift av idrettsanlegg med avtale ut 2019 på samla 345 000 vert ikkje vidareført. Idrettsarbeid er styrka ved overføring av tilskotsmidlar frå idrettsprosjekt.

Berekrafting utvikling av kunstgrasbaner og fyllmateriale

Fylkeskommunane Trøndelag, Akershus og Østfold, Norges Fotballforbund og NTNU har eit fellesprosjekt knytt til berekraftig utvikling av kunstgrasbaner. Vestland fylkeskommune er invitert med i dette arbeidet. Fleire kommunar i Vestland har sett tema på dagsorden m.a. Bergen, Askøy og Årdal. Vestland fylkeskommune bør ta ei aktiv rolle i dette viktige arbeidet. Tema vert inkludert i plaststrategien til Vestlandsrådet. Fylkesrådmannen tilrår at det vert sett av kr 200.000 for 2020.

Idrettscampus Bergen

Sidan 2017 har Hordaland fylkeskommune etablert og utvikla Idrettscampus Bergen i samarbeid med Hordaland idrettskrets, Olympiatoppen Vest, SK Brann, Høgskolen på Vestlandet, Haukeland Universitetssjukehus, Universitetet i Bergen og Bergen kommune. Samhandlinga har iverksett mange ulike delprosjekt som finn løysingar på viktige samfunnsutfordringar innan fagområda folkehelse, fysisk aktivitet og idrett. Fylkesrådmannen tilrår å vidareføre løyvinga i 2020 på same nivå som Bergen kommune bidrog med i 2019, kr 750 000, med føresetnad om at fleire av aktørane og bidreg med økonomiske ressursar.

Lokal mobilisering mot doping

Hordaland fylkeskommune har sidan 2014 hatt eit samarbeid med Antidoping Norge om haldningsskapande arbeid i dei vidaregåande skulane. Fylkesutvalet i Hordaland vedtok

i august 2018 ein ny samarbeidsavtale for skuleåra hausten 2018 - våren 2020. Arbeidet er i 2019 prøvd ut i tre vidaregåande skular i Sogn og Fjordane med gode attendemeldingar. Fylkesrådmannen tilrår å vidareføre samarbeidet i Vestland fylke og auke løyvinga til kr 450 000 i 2020 for å oppfylle fylkeskommunen sin del av avtalen (50% av finansieringa).

Medfinansiering til fleirbrukshallar og symjehall

I tilskotsordninga medfinansiering til kommunar som ikkje har fleirbrukshallar har Jondal kommune søkt om 2 mill. kr. støtte for 2019 og 2020. Dei er godt i gang med å bygginga av idrettshallen og den vert ferdigstilt sommaren 2020. Fylkesrådmannen foreslår å vidareføre budsjettposten med 2 mill. kr årleg der nye Ullensvang får tildelt 2 mill. kr til fleirbrukshall i Jondal i 2020.

Nyskapande aktivitetsarena 2019-2023

Vestland fylkeskommune har inngått ein intensjonsavtale med Lokale og anlægsfonden i Danmark med mål om å skape anlegg med høg funksjonell kvalitet og ei utforming som kan inspirere den framtidige utviklinga av aktivitetsanlegg for idrett, kultur og fritid. Utgangspunktet skal vere lokalmiljøet sine behov, basert på eit breitt kunnskapsgrunnlag og bærekraftige løysingar. Utvalde prosjekt vil få støtte til å gjennomføre gode medverknadsprosessar og til anleggsbygginga. Innovative anlegg på tvers av sektorar og attraktive skuleområde er aktuelle innsatsområder. Tiltaket er forankra i Anleggspolitikken og kriterier for tildeling av spelemidlar til anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for Vestland fylkeskommune med handlingsprogram 2020. Fylkesrådmannen foreslår å løyve kr 3,0 mill. kr til dette tiltaket for 2020, 1,4 mill. kr finansiert ved å omprioritere midlar og 1,6 mill. kr i friske midlar. Det vert og søkt om ressursar til prosjektet frå m.a. Kulturdepartementet og ulike private aktørar.

Olympiatoppen Vest

Olympiatoppen regionalt har som målsetting «å utvikle og formidle relevant kompetanse i regionen og gjennom dette være sentrale bidragsytare i å kvalitetssikre prioriterte

særidretters toppidrettsarbeid.» Dei ønskjer å halde fram samarbeidsmodellen i Hordaland til å gjelde heile det nye Vestland, og treng auka ressursar for å få kunne gjere det. Fylkesrådmannen foreslår å auke tilskotet til kr 750.000.

Ekstremisportveko

Stiftinga Ekstreme Voss søker om kr 600.000 i driftsstøtte til den årlege Ekstremisportveko. Arrangementet er viktig for topp- og breiddeidrett, men dei legg og til rette for eigenorganiserte aktivitetar og ulike kulturtilbod. Arrangementet har teke ei samfunnsrolle m.a. ved å fokusere på inkludering, ytringsfridom og likestilling. Fylkesrådmannen tilrår å løyve kr 100 000.

Store meisterskap 2020

Det har kome inn 13 søknadar med ein samla søknadssum på 2.51 mill. kr til ulike typar idrettsarrangement. Det understrekar behovet for å utvikle ein regional arrangementsstrategi i 2020. Denne må sjåast i samanheng med den nasjonale arrangementsstrategien som er under utarbeiding. Fylkesrådmannen tilrår å setje av kr 450.000 til store meisterskap i Vestland for 2020. Framlegg til retningslinjer for ordninga vert lagt fram i Hovudutval for kultur, idrett og inkludering 2. desember 2019.

Utviklingsstipend

Hordaland fylkeskommune har årleg tildelt utviklingsstipend på kr 30.000 til fem unge idrettsutøvarar og ein gateutøvar. Dette har vore eit viktig bidrag i Hordaland til utvikling av unge lovande idrettsutøvarar. Fylkesrådmannen foreslår å utvide ordninga med to stipend til unge idrettsutøvarar i 2020, avvikle ordninga med stipend til gateutøvar p.g.a. få søknadar, og å auke budsjettposten til kr. 210 000.

Vestland idrettskrets

Fylkesrådmannen foreslår å auke tilskotet til Vestland idrettskrets til kr 5,1 mill der kr 250 000 vert øymerka idrett for funksjonshemma og kr 100 000 til integreringsprosjektet Aktiv saman.

Tilskot til idrettsprosjekt

Tabell 4.4.12

Kroner

Idrettsprosjekt	2019	2020
Folkehelse	200 000	0
Folkehelse/sysselvarar	500 000	0
Konferansar/kompetanse	160 000	160 000
Psykatri/rus	200 000	100 000
Tilskot lågterskel fysisk aktivitet barn og ungdom	2 040 000	2 000 000
Sum brutto driftsutgifter	3 100 000	2 260 000

Kommentarar til tabellen

Tilskotsordninga lågterskel fysisk aktivitet for barn og ungdom skal støtte opp under prosjekt som gjer dei aktive vala enkle for barn og ungdom i lokalmiljøa. Tiltaka skal gje ny kompetanse og overføringsverdi til andre kommunar og organisasjonar. Prioriterte områder er m.a. fysisk aktivitet i grunn- og vidaregåande skule, opne idrettsanlegg for

eigenorganisert aktivitet og inkludering gjennom idrett og friluftsliv.

Fylkestinget ber om at det vert utarbeidd sak om kostnad og reglement for utleige av fylkeskommunale bygg og anlegg. Vidaregåande skular og idrettsfasilitetar i Vestland fylke bør vere gratis for frivilligheita knytt til born og unge.

Friluftsliv

Tabell 4.4.13

Kroner

Friluftsliv	2019	Budsjett 2020
Arboretet på Milde	205 000	210 000
Bergen og Hordaland turlag	806 000	820 000
Bergen og Omland Friluftsråd	2 091 000	2 125 000
Fjordane friluftsråd	100 000	400 000
Forum for natur og friluftsliv Hordaland	130 000	150 000
Forum for natur og friluftsliv i Sogn og Fjordane	200 000	200 000
Friluftslivet sitt hus i Hordaland	140 000	140 000
Tilskot friluftslivets ferdsselsårer	1 155 000	1 179 000
Friluftsrådet Vest	603 000	615 000
Haugesund turistforening	25 000	30 000
Norges Jeger- og Fiskeforbund Hordaland	100 000	150 000
Norges Jeger- og Fiskeforbund Sogn og Fjordane	150 000	150 000
Dagsturhytter Hordaland	0	2 000 000
Sogn og Fjordane turlag	250 000	325 000
Turløyper på Kvamskogen	100 000	100 000
Vestkystparken	1 570 000	1 620 000
Tilskot friluftslivsaktivitet (statleg ordning)	3 160 000	3 160 000
Tilskot til tilrettelegging av statleg sikra friluftsområde (statleg ordning)	5 860 000	5 860 000
Sum brutto driftsutgifter	16 645 000	19 234 000
Sum brutto driftsinntekter	- 9 020 000	-9 020 000
Netto driftsutgifter nominelt	7 625 000	10 214 000

Kommentarar til tabellen

Fjordane friluftsråd

Fjordane friluftsråd arbeider for å etablere ei skjergardstene. Kommunale og fylkeskommunale bidrag er påkrevd for å kunne løyse ut statlege midlar, og såleis foreslår fylkesrådmannen å auke tilskotet til kr 400.000.

Friluftslivets ferdsselsårer

Plan for friluftslivets ferdsselsårer er eit nasjonalt prosjekt 2019-2023 med mål om at alle kommunar skal utvikle ein heilskapleg plan for fagområdet. Dette er ei vidareføring av det gode arbeidet i kommunane med kartlegging og verdi-setting av friluftsområde som vert fullført i alle kommunane i

Vestland i 2020. Delar av midlane vert nytta som eigendel for å søke midlar frå Miljødirektoratet til arbeidet. Fylkesrådmannen tilrår å vidareføre posten i 2020.

Vestkystparken

Vestkystparken er eit regionalt partnerskap for strategisk, praktisk og økonomisk samarbeid om viktige friluftslivs-områder langs kysten i Rogaland og Vestland. Samarbeid om utfordringar knytt til maritim forsøpling har stort fokus. Fjordane friluftsråd blir ny samarbeidspart frå 2020 og budsjettposten bør såleis aukast til kr 1.620.000. Vestland fylkeskommune har no leiarskapet og sekretariatsansvaret for Vestkystparken (2020-2021).

Inkludering, strategi og analyse

Tabell 4.4.14

Tal i tusen

Inkludering, strategi og analyse	Budsjett 2020
Adm. Inklud., strat.- og analys	3 328
IMDI	2 820
Tilskot etableraropplæring	618
Tilskot til Ymse føremål	2 620
Kulturstatistikk – hovudprosjekt	300
Tilskot mentor- og traineeordn	1 000
Tilskotssmidler til Jobbsjansen del B (regionreformen)	9 633
Sum brutto driftsutgifter	20 319
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter nominelt	20 319

Tilskot til ymse føremål	
Robin Hood-huset	200 000
Raftostiftelsen	400 000
Minnemarkering etter tankens dag	50 000
FFO	70 000
Døvesenter	300 000
Helsesenter papirlause	300 000
Til fordeling 2020	1 300 000
	2 620 000

Oppgaver

Seksjon for Inkludering, strategi og analyse har eit særleg ansvar for oppfølging av fylkeskommunens mål, ansvar og oppgaver innan inkludering og integrering. Dette inneber

mellom anna koordinering, utforming og oppfølging av planar og verkemidlar som tilskotsordningar som grunnlag for politikk på feltet. Medan inkludering handlar breitt om å bygge ned tersklar for deltaking, er integrering avgrensa til innvandring. Fylkeskommunen har fått nye oppgåver frå staten innan integrering, knytt til mellom anna busetnad, rettleiing av kommunar i deira kvalifiseringsarbeid, forvaltning av tilskotsordningar og arbeid med kulturforståing. Oppgåvene femner om fleire fagfelt, særleg opplæring, næring og kultur. Seksjonen skal gjennom samhandling og koordinering internt, bidra til heilskap og oversikt som grunnlag for god tenesteutøving.

Kunnskapsinnsamling og analyse på kultur- og idrettsområdet gjennom Kulturstatistikk Vestland, samt legge til rette og formidle relevant styringsinformasjon, høyrer til seksjonen sitt ansvarsområde.

Frå 1. januar 2020 overtar fylkeskommunen desse seks oppgåvene frå Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI):

1. Bosetting: Fylkeskommunen skal innan nasjonale kriterier, vurdere og anbefale talet på flyktningar som skal busettast i den einskilde kommunen.
2. Rettleiing og kompetanseheving av kommunane i deira kvalifiseringsarbeid: Ansvar for å følge opp kommunane i deira kvalifisering av flyktningar
3. Samarbeid med regionale sektormynde
4. Regional oppfølging av frivilligheit og samfunnsdeltaking.
5. Førebygging av negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlesting
6. Tilskotsordningar
 - Tilskot til mentor- og traineeordning for personar med innvandrarbakgrunn
 - Tilskot til etableraropplæring
 - Jobbsjansen, del B

For å løyse oppgåvene, vert det ført over ressursar tilsvarende 3,9 årsverk.

Tilskot til ymse føremål

Det er sett av 1,2 mill. kr til tilskot til ymse lag og organisasjonar som ikkje høyrer naturleg inn under dei etablerte tilskotsordningane. Fylkesrådmannen tilrår at desse midlane vert lyst ut med søknadsfrist tidleg i 2020 med sikte på fordeling i fyrste halvår. Siktemålet er at tilskotsordninga seinare år vert lyst ut saman med andre tilskotsordningar på dette feltet slik at fordeling kan skje i dei årlege fylkesbudsjetta.

S

Særskilde tiltak i 2020

Ei hovudoppgåve er å koordinere arbeidet med å utforme ein heilskapleg regional politikk for integreringsfeltet med utgangspunkt i dei oppgåvene fylkeskommunen har, slik at regionale og nasjonale målsettingar vert nådd.

Seksjonen skal følge opp hovudprosjektet Kulturstatistikk for Vestland, slik at rapporterings- og mål- og resultatsstyrings-systemet vert tatt i aktiv bruk.

Seksjonen har eit særleg ansvar for å koordinere arbeidet med felles Kulturplan for Vestland.

Seksjonen skal utforme innhald og gjennomføre oppgåvene frå IMDi i ein regional kontekst.

Kunst og kulturutvikling

Tabell 4.4.15

Tal i tusen

Kunst og kulturutvikling	Budsjett 2020
Adm. kulturutvikling	7 401
Distriktsmusikarane	3 942
Kulturelt utviklingsprogram (KUP)	7 200
Kunstinstitusjonar	27 584
Stønad etter vedtak	4 423
Tilskot kulturhus	13 003
Tilskot til andre	29 567
Vaksenoppl.	634
Ymse b/u tilskot	2 152
Ymse kunstføremål	19 611
Sum brutto driftsutgifter	115 517
Sum netto driftsutgifter	-6 405
Sum netto driftsutgifter	109 112

Oppgaver

Seksjonen skal ivareta oppgaver innan kunst- og kulturutvikling heimla i delegasjon av statlege forvaltingsoppgåver, og understøtte Vestland fylkeskommune sin regionale politikk for utvikling av eit sterkt, mangfaldig og ambisiøst kunst- og kulturliv i heile fylket, både innan frivillig sektor og profesjonell kunst. Seksjonen forvaltar økonomiske tilskot, m.a. faste driftstilskot til organisasjonar og institusjonar, investerings-tilskot og prosjektbasert støtte til arrangement, produksjon og infrastruktur. Mottakarane skal vere regionale verksemder som medverkar til kulturelt og kunstnarleg mangfald og kulturell utvikling i fylket.

Tenesteproduksjon

Seksjonen arbeidar med utviklingsorientert tilrettelegging av fylkeskommunale verkemiddel på kunst- og kulturområdet, og grunnlaget for utviklinga av kunst- og kulturpolitikken i fylket. I tillegg til bruk av økonomiske verkemiddel som driftsstønad, prosjekttilskot og utviklingsmidlar, arbeidar seksjonen med strategi, kompetanse, koordinering og mobilisering på kunst- og kulturområdet, retta mot institusjonar, det frie feltet og frivillig sektor.

Kulturelt utviklingsprogram (KUP)

Fylkesrådmannen vil vidareføra og forsterka ordninga Kulturelt utviklingsprogram (KUP). Programmet vart etablert av Hordaland fylkeskommune i 2010, og har vist seg å vera eit effektivt verktøy for fylkeskommunen når det gjeld å initiere og medverka til kunst- og kulturpolitisk utvikling. Fylkesrådmannen vil koma attende til Hovudtval for kultur, idrett og integrering med innretting av programområde, kriteria og fordelinga av midlane, i eigne saker.

Stønad etter vedtak

I denne posten ligg midlar til ulike tilskotsordningar innan kunst- og kulturutvikling. Tilskotsmidlane vert fordelte gjennom året innanfor ulike ordningar, og er særdeles viktige verkemiddel for å støtte opp om kunst og kultur i fylket og for å nå dei kulturpolitiske målsettingane på feltet. Det vert i hovudsak motteke søknader om langt meir enn dei midlane ein har til rådvelde. Posten er sett saman av tidlegare ordningar i Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar. Fylkesrådmannen vil koma attende med eigne saker til Utval for kultur, idrett og integrering om innretting, kriteria og deling av desse midlane.

Tabell 4.4.16

Kroner

Kunstinstitusjonar	2019	Budsjett 2020
Bergen Nasjonale Opera	4 539 000	4 650 000
Carte Blanche	5 940 000	6 248 571
Det Vestnorske teater	7 783 000	7 940 000

Kunstinstitusjonar	2019	Budsjett 2020
Opera Nordfjord	1 700 000	1 766 786
Sogn og Fjordane teater	6 387 000	6 978 571
Sum brutto driftsutgifter	26 349 000	27 583 928

Kommentarar til tabellen

Tabellen omfattar institusjonar som står på statsbudsjettet (Post 71 Region-/landsdelsinstitusjonar og Post 73 Region- og distriktsopera) og som er omfatta av fast

fordelingsnøkkel knytt til Stortinget sitt budsjettvedtak. Fordelingsnøkkelen omfattar stat, fylkeskommune og vertskommune. Tabellen syner Vestland fylkeskommune sin fastsette del av den samla finansieringa.

Tabell 4.4.17

Tal i tusen

Tilskot til kulturhus	Budsjett 2020
Tilskot til kulturhus (spelemlidar)	4 667
Griegghallen	3 336
Sentralbadet scenekunsthus	5 000
Sum driftsutgifter	13 003
Sum driftsinntekter	-6 405
Netto driftsutgifter	6 598

Kommentarar til tabellen

Vestland fylkeskommune vil motta spelemlidar til kulturhus i 2020. Den endelege summen vert fordelt av Kulturdepartementet etter at overskotet til Norsk Tipping ligg føre våren 2020. Løyvingane til Sentralbadet scenekunsthus og Griegghallen er knytt til langsiktige vedtak om fylkeskommunal medverknad i tiltaka.

Fylkesrådmannen vil koma attende til innretting, kriteria og fordeling av spelemlidar til kulturhus i eigne sakar. Det vert lagt opp til at fordelinga vert nærare handsama i Hovudutval for kultur, idrett og integrering.

Tabell 4.4.18

kroner

Tilskot til andre	Budsjett 2019	Budsjett 2020
AKKS Bergen	47 000	50 000
Balejazz	150 000	150 000
Barneteaterfestivalen på Stord	400 000	400 000
Baroniet i Rosendal-kulturtilskipningar	102 000	100 000
Bergen dansesenter	123 000	150 000
Bergen internasjonale teater	523 000	800 000
Bergen Music Fest/Ole Blues	100 000	100 000
BIFF Bergen internasjonale filmfestival	342 000	347 000

Tilskot til andre	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Borealis-festivalen	208 000	219 000
Brak	463 000	500 000
Bømlø Teater	353 000	358 000
Cinemateket	102 000	105 000
Det akademiske kvarter		200 000
Det felles invanderråd	660 000	710 000
Edvard Grieg Kor	533 000	540 000
Ekko-festivalen	109 000	100 000
Fartein Valen-arbeidet - Sveio kommune	312 000	300 000
FN-sambandet/internasjonale uke	102 000	100 000
Folkeakademiet i Hordaland	440 000	440 000
Folkeakademiet i Sogn og Fjordane	90 000	90 000
Fyllingsdalen Teater	512 000	517 000
Førdefestivalen	3 311 000	3 360 000
Gloppen musikkfest	300 000	300 000
Grieg internasjonale korfestival	100 000	100 000
Hardanger Musikkfest	341 000	360 000
Hardingfela.no	300 000	300 000
Hardingtonar,	90 000	90 000
Hordaland folkemusikklag	70 000	70 000
Hordaland husflidslag	380 000	380 000
Jakob Sande selskapet	250 000	450 000
Kinnaspelet	100 000	100 000
Kulturhuset Østre	106 000	106 000
Kystsogevekene	1 250 000	1 250 000
Litteraturhus i Bergen	860 000	872 000
Litteratursymposiet i Odda	218 000	220 000
Malakoff rockfestival	100 000	100 000
Musica Nord	146 000	160 000
Nattjazzen i Bergen	164 000	220 000
Norges husflidslag, husflidskonsulent	170 000	170 000
Norges Korforbund Hordaland	200 000	200 000
Norges Korforbund Sogn og Fjordane	60 000	60 000
Norges Musikkorps forbund Hordaland	493 000	493 000
Norges Musikkorps forbund Nordvest	230 000	230 000
Norsk Countrytreff	727 000	737 000

Tilskot til andre	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Nynorske litteraturdagar	75 000	75 000
Ole Bull akademiet	284 000	300 000
Orkesteret Fossegrimen	220 000	220 000
Osafestivalen	75 000	75 000
Preform		250 000
Moster amfi og kyrkjehistorisk senter	1 040 000	1 040 000
Rom for ord	200 000	200 000
Rosendal kammermusikkfestival	300 000	300 000
Sogn og Fjordane folkemusikklag	200 000	200 000
Sogn og Fjordane husflidslag	160 000	160 000
Sogn og Fjordane symfoniorkester	100 000	100 000
Stiftelsen Musikksekskapet Harmonien, BFUng	154 000	154 000
Stiftelsen Musikksekskapet Harmonien, turnétilskot Sogn og Fjordane	100 000	110 000
Stiftelsen prof. Jiri Hlinka klaverakademi	138 000	138 000
Stiftelsen Statsraad Lehmkuhl	1 783 000	3 100 000
Stiftinga Den Norske Bokbyen	90 000	340 000
Teaterdrift Bergen AS - Cornerteateret	733 000	900 000
Teaterfestivalen i Fjaler	150 000	400 000
Ulvik Poesifestival	81 000	81 000
Vestland musikkråd + 200 000 som fylkessekretariat	435 000	480 000
Vestlandske teatersenter	422 000	428 000
Vestnorsk filmsenter	1 339 000	1 550 000
Vestnorsk jazzsenter	1 489 000	1 512 000
Vestnorsk kulturakademi	300 000	400 000
Vossa jazz	361 000	400 000
Vossa Jazz-prisen	50 000	50 000
Sum brutto driftsutgifter	26 555 000	29 567 000

Kommentarar til tabellen

Tabellen gjeld driftsstønad til ei rekkje tiltak innan profesjonell og frivillig sektor i fylket, og som har sendt søknad innan fristen 1. april 2019. Dette er føremål som har hatt aktivitet over fleire år, og som tidlegare har motteke driftsstønad frå

Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar. Samla sett er tabellen eit uttrykk for stor kulturell aktivitet og mangfald i Vestland fylke. Det er ikkje rom for nye søkjarar i 2020.

Tabell 4.4.19

Kroner

Ymse barne- og ungdomsføremål	2019	Budsjett 2020
Tilskot barne- og ungdomsføremål	1 650 000	2 152 000
Sum driftsutgifter	1 650 000	2 152 000

Kommentarar til tabellen

Tabellen gjeld avsetning til barne- og ungdomsfeltet generelt og organisasjonslivet spesielt. Fylkesrådmannen vil koma

attende til Utval for kultur, idrett og integrering med egne saker om disponering og fordeling av desse midlane.

Tabell 4.4.20

kroner

Ymse kunstføremål	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ambriosahuset gjesteatelier	62 000	62 000
Bergen Assembly/Bergensriennalen AS	313 000	300 000
Bergen senter for elektronisk kunst	138 000	140 000
Bergens kunsthall/Bergen kunstforening	424 000	430 000
Festspillene i Bergen	4 900 000	5 173 000
Hardingpuls	85 000	100 000
Hordaland kunstsenter	3 825 000	3 950 000
Internasjonal Gjesteatelier	239 000	239 000
Internasjonalt kultursamarbeid	180 000	250 000
Juleprosjekt Orknøyane, og Edinburgh	180 000	180 000
Kraft Bergen AS	51 000	60 000
Kunstnarhuset Messen	156 000	160 000
Kunstnerverksteder CS55	52 000	52 000
Norsk Forfattersentrum Vestlandet	52 000	60 000
Proscen	180 000	210 000
Samtidsmusikkensemblet BIT 20	802 000	814 000
Skrivekunst-akademiet	3 100 000	3 200 000
Stiftelsen 3,14	1 612 000	1 650 000
Stiftelsen Fargespill	830 000	1 142 000

Ymse kunstfremål	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Stiftelsen kulturhuset USF	117 000	117 000
Stipend	760 000	860 000
Vestlandsutsillinga	152 000	160 000
Vevringutstillinga	20 000	60 000
Visningsrommet USF	52 000	52 000
VISP - Produsentenhet for visuell kunst	159 000	190 000
Brutto driftsutgifter	18 441 000	19 611 000

Kommentarar til tabellen

Tabellen omfattar verksemder innan, i hovudsak, det profesjonelle kunstfeltet som har søkt driftsstønad innan fristen 1. april 2019. Dette er verksemder som har hatt stabil aktivitet over fleire år og som tidlegare har motteke driftsstønad frå Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar. Nokre av desse mottek all driftsstønad frå fylkeskommunen, medan andre i tillegg mottek driftsstønad frå kommunar, Norsk kulturråd m.m.

Stab

Tabell 4.4.21

Stab	Budsjett 2020
Adm. stab	5 948
Felles driftsutgifter	2 153
Brutto driftsutgifter	8 101

Tal i tusen

Kommentarar til tabellen.

Administrasjon stab gjeld lønsutgifter. Felles driftsutgifter gjeld felles innkjøp, personalsamlingar, kurs, konferansar og driftsutgifter for heile avdelinga og som ikkje fell inn under den enkelte seksjon.

Oppgåver

Staben arbeider med funksjonar som gir retning for organisasjonen sitt arbeid med fellesoppgåver og oppgåver som elles ikkje fell inn under dei enkelte fagseksjonane sitt fagområde.

Støttefunksjonane har som eit av hovudmåla å avlaste og forenkle drifta i linja. Døme på slike oppgåver er felles økonomistyring av rekneskap og budsjett, post/arkivtenester, støtte linjeleiarane i rekrutteringsprosessar, sjå til at aktuelle rutinar og regelverk vert ivareteke, syte for tilskotsoppfølging og støtte arbeidet med bruk av elektroniske verkty, og at dette vert følgd opp i samsvar med gjeldande retningslinjer.

4 Bindande føresetnadar i tekstdelen av sektorbudsjettet

1 Fylkestinget vedtek fordelingane slik dei går fram av tabellane:

- 4.4.7
- 4.4.8
- 4.4.9
- 4.4.11
- 4.4.12
- 4.4.13
- 4.4.16
- 4.4.17
- 4.4.18
- 4.4.20

4.5 Sektorbudsjett 2020 – Infrastruktur og veg

1 Sektorbudsjett - løyvingsnivå

Tabell 4.5.1

Sektor Infrastruktur og veg		Budsjett 2020
Veg - drift og vedlikehold	Brutto driftsutgifter	1 141 695
	Driftsinntekter	-
	Netto driftsutgifter	1 141 695
FTU-midler	Brutto driftsutgifter	16 376
	Driftsinntekter	-
	Netto driftsutgifter	16 376
Administrasjon av infrastruktur og veg	Brutto driftsutgifter	8 624
	Driftsinntekter	-
	Netto driftsutgifter	8 624
Andre tiltak – infrastruktur og veg	Brutto driftsutgifter	997
	Driftsinntekter	-
	Netto driftsutgifter	997
Sum sektor	Brutto driftsutgifter	1 167 692
	Driftsinntekter	-
	Netto driftsutgifter	1 167 692

Endring frå 2019 til 2020

Dette er ein ny sektor i høve til den organiseringa som er i dagens to fylke. Sektoren er skilt ut som eigen sektor frå samferdsel. Elles er det gjort få flyttingar av personell og oppgåver mellom denne nye sektoren og dei andre sektorene. Eit stort moment som vil verte ein stor del av denne sektoren i 2020 er overføringa av SAMS. Dette er no innarbeidd. Elles er alle delar av budsjettet tilført pris- og lønsvekst. Utover det er budsjettet vidareført på same nivå frå 2019 til 2020.

Overføring av administrasjon av fylkesvegar

Regjeringa la 8. november fram Prop. 1 S Tillegg 1 Overføring av administrasjon av fylkesveier fra Statens vegvesen til fylkeskommunene. Her vert overføringa skissert. Overføringa er stipulert til å gjelde 163 årsverk for Vestland fylkeskommune. Budsjettsummen på 181,8 mill. kr som følger med overføringa er ikkje finfordelt, men dette vil ein koma attende til når grunnlaget for overført sum er nærare klarlagt. Summen på 181,8 mill. kr er lagt inn på løyvingsnivået Veg - drift og vedlikehold. Løyvingsnivået aukar med dette frå 959,9 mill. kr til 1 141,7 mill. kr.

2 Omtale av løyvingsnivå

Veg – drift og vedlikehold

Drift og vedlikehold skal sikre at vegnettet er eigna til bruk for trafikantane og at funksjonen på vegen vert oppretthalden. I tillegg skal drift og vedlikehold sikre at den fysiske infrastrukturen blir teken vare på i samsvar med langsiktige mål for bruken av den.

Drift av vegnettet er oppgåver og rutinar som er naudsynte for å halde vegen open og farbar. Dette kan vera tiltak som til dømes brøyting, strøing, reinhald, drift av rasteplassar osv.

Vedlikehold omfattar tiltak for å oppretthalde standarden på vegen, og som tek vare på den fysiske infrastrukturen i eit lenger perspektiv. Døme på slike tiltak er dekkelegging, skifte av stikkrenner, skifte utslitte delar i elektriske anlegg, skifte rekkverk, grøfting osv.

Drift og vedlikeholdsuppgåvene vert utførte av entreprenørar etter anbodskonkurranse.

I samband med at fylkeskommunen får fullt ansvar for fylkesvegnettet frå 2020 ber fylkestinget om sak med strategiar for korleis Vestland fylkeskommune skal opptre som vegeigar. Målsettinga med arbeidet er auka fleksibilitet og meir fylkesveg for pengane

Andre tiltak – infrastruktur og veg

Tabell 4.5.2

Veg – Drift og vedlikehold	Budsjett 2020
Drift	738,3
Vedlikehold:	
Tunell – ordinært vedlikehold	30,5
Bru/ferjekai	68,5
Dekkelegging/oppmerking	79,3
Vegutstyr, miljø og andre tiltak	39,4
Administrasjon – fagseksjonane	185,7
Sum Veg – Drift og vedlikehold	1 141,7

Løyvinga på 0,9 mill. kr dekkjer tilskott til oppfølginga av sykkelbyavtaler i Førde og Florø samt årleg tilskott til drift av Tindevegen mellom Årdal og Luster.

Administrasjon – fagseksjonane

Det er sett av 185,7 mill. kr knytt til lønns- og personalkostnader knytt til fagseksjonane i avdeling for infrastruktur og veg.

FTU-midlar

Det vert sett av 16,4 mill. kr i FTU-midlar. Midlane vert m.a. nytta innafor tilskotsordningane til Trafikktryggingsutvalet (FTU):

- Tilskot til fysiske trafikktryggingstiltak
- Tilskot til utarbeiding av kommunale trafikktryggingssplanar
- Tilskot til trafikktryggingaktivitetar

Det er løyvd 5 mill. kr til trygge skulevegar/Hjertesone – punktutbetring.

Løyvinga skal også dekkje driftskostnader til Trygg Trafikk, jf. samarbeidsavtalen, samt trafikktryggingsspris for Vestland fylkeskommune. Trafikktryggingssutvalet gjer nærmare vedtak om fordeling av midlane.

Administrasjon av infrastruktur og veg

Løyvinga på 8,6 mill. kr dekkjer lønns- og personalkostnader knytt til leiing og stabsfunksjonar. Det er førebels ikkje teke med auka administrasjonskostnader som følgje av overføring av oppgåver frå Sams vegadministrasjon.

Overføringa av midlar frå staten knytt til avvikling av Sams vegadministrasjon på 181,8 mill. kr er lagt til denne posten. Den delen av overføringa knytt til sams vegadministrasjon som gjeld leiing og stabsfunksjonar vil bli sett i samanheng med løyvingsnivå «Administrasjon av infrastruktur og veg».

Dersom løyvinga til nye stillingar som følgje av oppgaveoverføring frå SVV ikkje vert nytta fullt ut grunna

manglande årsverknad skal eventuelle frigjorte midlar disponerast politisk.

3 Ytterlegare spesifikasjon av sektorbudsjett

Tabell 4.5.3

Andre tiltak – infrastruktur og veg	Budsjett 2020
Driftstilskot Tindevegen mellom Årdal og Luster etter avtale	0,6
Tilskott sykkelbyavtale med Kinn kommune	0,2
Tilskott sykkelbyavtale med Sunnfjord kommune	0,2
Sum	1,0

Under er ein viderespesifisering av løyvingsnivået veg, drift og vedlikehald:

Drift

Fylkesvegane i Vestland vert drifta gjennom 14 driftskontrakter. Det vert sett av 920,1 mill. kr til drift av fylkesvegnettet i budsjett 2020. Beløpet dekkjer fylkeskommunen sine forpliktingar i høve inngåtte kontraktar. I tillegg er det sett av eit mindre beløp til tilleggstenester som vi kan få utført innfor driftskontraktane.

Kostnadsutviklinga i driftskontraktene har dei siste åra hatt ein stor auke. Dette har ført til at ein større del av budsjettet går med til å dekkje dei faste driftskontraktene. I budsjett for 2020 er det no teke høgde for at løyvinga til drift av vegnettet skal vere realistisk for å kunne handtere hendingar i eit normalår.

Vedlikehald

Vedlikehaldsbudsjettet i 2020 er svært knapt. Innanfor rammene er det i all hovudsak berre rom for å følgje opp bindingar og heilt nødvendige tiltak. Med gjeldande nivå på løyvinga til drift og vedlikehald må vi leggje til grunn at forfallet på vegnettet vil auke. Vedlikehald er delt inn i 4 kategoriar.

Tunnel – ordinært vedlikehald

Det vert sett av 30,5 mill. kr til vedlikehaldstiltak i tunnel. Det er i tillegg sett av midlar på investeringsbudsjettet knytt til oppgradering av tunnelar som følgje av krav i tunnelsikkerheitsforskrifta.

Bru/ferjekai

Det vert sett av 68,5 mill. kr til vedlikehaldstiltak på bruer og ferjekaier. Det er store utfordringar knytt til bruvedlikehald som det ikkje vil vere mogleg å løyse innanfor gjeldande budsjettammer. Forfallet knytt til bruer og kaier er om lag 2 mrd. kr.

I budsjettet er det lagt inn midlar til oppattbygging av to bruer som vart totalskadde etter flaum. Dette gjeld fv.

60 Storelva bru i Stryn kommune samt fv. 495 Teita bru i Gloppen kommune. I tillegg til løyvinga vil det også bli nytta avsette fondsmidlar av unytta skjønnskot frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet som vart tildelt i samband med desse hendingane.

Dekkelegging/oppmerking

Det vert sett av 79,3 mill. kr til dekkelegging og oppmerking. Nivået på denne posten er redusert med om lag 90 mill. kr i høve til nivået i 2019. Delar av denne reduksjonen skuldast bruk av eingongsmidlar i Hordaland. Med denne løyvinga vil det vere mogleg på legge om lag 120 km nytt dekke. Dette svarar til 2 pst. av samla fylkesveglengde i Vestland fylkeskommune.

Vegutstyr, miljø og andre tiltak

Det vert sett av 39,4 mill. kr. Tiltak innanfor denne posten omfattar m.a. vedlikehald av rekkverk, grøfter, murar, skilt og servicebygg.

Administrasjon – fagseksjonane

Det er sett av 3,9 mill. kr knytt til lønns- og personalkostnader knytt til fagseksjonane i avdeling for infrastruktur og veg. Overføring av midlar frå staten knytt til avvikling av Sams vegadministrasjon vil i all hovudsak bli lagt til denne posten.

4 Bindande føresetnader i tekstdelen av sektorbudsjettet.

På løyvingsnivå andre tiltak – infrastruktur og veg

Det vert løyvd 0,6 mill. kr i driftstilskot til Tindevegen. Det vert løyvd 0,2 mill. kr til kvar av sykkelbyavtalane i Kinn og Sunnfjord kommune.

4.6 Sektorbudsjett 2020 – Mobilitet og kollektiv

1 Sektorbudsjett - løyvingvinå

Tabell 4.6.1

Alle tal i 1000 kr

Sektor Mobilitet og Kollektiv		Budsjett 2020
Buss	Brutto driftsutgifter	2 122 468
	Driftsinntekter	- 1090 170
	Netto driftsutgifter	1 032 298
Bane	Brutto driftsutgifter	209 793
	Driftsinntekter	-173 092
	Netto driftsutgifter	36 701
Ferje	Brutto driftsutgifter	1 171 296
	Driftsinntekter	-269 743
	Netto driftsutgifter	901 553
Båt	Brutto driftsutgifter	365 090
	Driftsinntekter	-84 710
	Netto driftsutgifter	280 380
TT, serviceskyss, innfartsparkering, teknisk skyss	Brutto driftsutgifter	256 194
	Driftsinntekter	-89 700
	Netto driftsutgifter	166 494
Administrasjon av mobilitet og kollektiv	Brutto driftsutgifter	102 578
	Driftsinntekter	-850
	Netto driftsutgifter	101 728
Sum sektor	Brutto driftsutgifter	4 227 419
	Driftsinntekter	-1 708 265
	Netto driftsutgifter	2 519 154

Endring frå 2019 til 2020

Endringar i ramma til sektoren mobilitet og kollektiv utgjer ei påplussing på 415 mill. kr i samsvar med prosessvedtak i fellesnemnda. Rammeauken skuldast i hovudsak oppstart av nye ferjekontraktar frå 2020. Utover det er det budsjettet med gjennomsnittleg inntektsvekst på 3 % samanlikna med budsjett 2019. På kostnadssida er det stor auke; samla om lag 650 mill. kr. I sum vert den store kostnadsauken på spesifikke område nesten dekkja inn av auken i budsjettramma

og inntektsvekst (415 mill. kr og 214 mill. kr). Det at kollektiv-eininga har klart å saldere eit budsjett for 2020 med fleire større utfordringar, parallelt med ei negativ drift i 2019, kjem av at det elles i budsjettet er fleire moment som går rett veg og gjev innsparingar frå 2019 til 2020. Dei fleste positive momenta frå 2019 til 2020 er knytt til kontraktar med leverandørar.

2 Omtale av løyvingsnivå

Buss

Tabell 4.6.2

Løyvingsnivå		Budsjett 2020 i mill. kr
Buss	Brutto driftsutgifter	2 122 468
	Billettinntekter	- 699 060
	Andre inntekter ¹	-391 110
	Netto driftsutgifter	1 032 298

¹ Dette inkluderer inntekter frå skuleskyss og belønningsmidlar.

I 2019 har det vore oppstart av anbod innafor kontraktsområde Vest og Bergen sør, som frå 2020 også vil inkludere Austevoll. I 2020 ventar oppstart av ytterlegare to kontraktar, Bergen sentrum og Bergen nord, som også vil inkludere kontraktsområde for Osterøy. Kontraktane utgjer dei tyngste linjene i Bergen. Rutetilbodet i nye kontraktar byggjer på Trafikkplan for Bergen, med omlegging av stamlinjenettet og fleire linjer som pendlar gjennom sentrum. For begge kontraktar er det stilt krav om 100 % fornybar energi. I Bergen sentrum vil 75 % av ruteproduksjonen gå med elektrisk drift, i tillegg til trolleylinja som vert utvida til Lyngbø. Dette inneber depotlading på Mannsverk i Bergen, der operatør vil tilrettelegge naudsynt ladeinfrastruktur. For Bergen nord er det stilt krav om biogass på alle bussar knytt til Haukås-anlegget.

Forlenga trolleybusslinje til Lyngbø skal etter planen vere klar for drift ved oppstart av ny kontrakt for Bergen sentrum. Kostnadane til utbygging av ladeinfrastruktur og endehaldplassar skal finansierast gjennom Miljøløftet.

Tidleg i 2020 vil bestillingstransportløysinga HentMeg starte opp i Odda som ein pilot. Lokale linjer vert erstatta av dette tilbodet og dagens operatør vil halde fram innafor rammene av dagens produksjon.

Med innføring av Bus as a Service i nye busskontraktar vil grensesnittet mellom kollektiveneinga og operatørselskapa verte vesentleg endra. I dag er det kollektiveininga sjølv som kjøper inn, installerer, driftar og held ved like mykje teknisk informasjonsutstyr i bussane. I dei nye kontraktane vil dette vere definert som ei teneste Kollektiveininga kjøper av operatørane. Slik vil også kostnadane etter kvart verte overførte til driftsbudsjettet, men ein vil også framleis ha behov for vedlikehald og naudsynt utvikling av mellom anna sanntidsstyret.

Kostnadsdrivarar

Utgifter til bilruer aukar på grunn av auka kontraktsprisar for dei nye kontraktene Bergen nord og Bergen sentrum samt generell prisvekst hjå operatøren knytt til løn, drivstoff,

kapitalrente, vedlikehald og administrasjon. Det vert vist til tabell 11 for ein oversikt over indeksar brukt i kontraktane for å kompensere prisveksten i einingskostnadane hjå operatør. Tabell 11 viser også prognosert gjennomsnittleg indeksutvikling frå 2018 til 2019.

Føresetnader for inntektsutvikling

I budsjettet er det lagt til grunn ulike føresetnader for billettinntekter; i Hordaland er lagt til grunn ei inntektsauke på 3,5 % som følgje av venta passasjervekst, medan i Sogn og Fjordane er det ikkje lagt til grunn venta passasjervekst.

Takstar og rabattar

Det er lagt til grunn ei gjennomsnittleg takstauke i samsvar med på KPI (2,5 %) for bilruer. Det vert sett i gang eit arbeid med takstharmonisering mellom Skyss og Kringom for å få eit einheitleg takstsystem for Vestland. Ein vil kome tilbake med nærare omtale av dette arbeidet.

I Hordaland har ein rabattert meir enn den nasjonale tilrådinga for barn/honnør og student på periodebilletter. I framlegg til nye takstar vert det for periodebilletter lagt til grunn 50% rabatt for barn/honnør og 40% rabatt for student.

Fylkestinget opprettheld servicelinja i Bergen, og det er løyvd 1,2 mill. kr til å vidareføre denne i 2020. Potensialet for servicelinja er ikkje nytta fullt ut. Fylkeskommunen skal i 2020 invitere Bergen kommune til ein idedugnad/workshop med mål om å komme fram til eit betre tilbod for dei som i dag nyttar servicelinja. Målet er at servicelinja i Bergen sentrum vert vidareført som eit breiare tilbod retta mot fleire reisande. Det må sjåast på om det er mogleg å gjere servicelinja om til ein ringbuss slik at ein kan nå fleire ordinære busspassasjerar og slik få fleire reisande. Ein slik ringbuss kan også sjå til konseptet «travel like the locals», der ein med det ordinære offentlege busstilbodet rettar seg mot turistar. Dagens servicelinje i Bergen sentrum går i dag forbi ei rekke sentrale og attraktive turistmål. «Travel like the locals» har vist seg å vere ein suksess i det nye berekraftige reiselivet, og det å tilby det offentlege busstilbodet til turistar i Bergen

kan vere ein vinn-vinn situasjon. For servicelinja i bydelane i Bergen bør ein sjå til konseptet «Hent meg» som kjem frå Sauda, og som vert prøvd ut i Odda.

Frå 2019 blei det gjort endringar i familierabatt «Ein vaksen reisande kan ta med seg inntil fire barn frå 6 til og med 17 år gratis på laurdagar, søndagar og offentlege fridagar.» Dette skal i 2020 også gjelde reisande med student og honnørbillett/periodekort.

Tryggleik for kollektivreise heng saman med gode korrespondansar og fylkestinget ber om gjennomgang på

- kvar det er korrespondanse
- kvar det med enkle midlar er mogeleg å få til korrespondanse.

Fylkestinget ber om at Skyss/Kringom snarast sikrar at alle korrespondansar blir merkte på kanalane der dei reisande planlegg reiserute og kjøper billett.

Ved utvikling av kollektivsatsinga skal det taksast høgde for å innlemme bysykkelordninga i reiseprodukta til Vestland fylkeskommune.

Bane

Tabell 4.6.3: Budsjetterte kostnader og inntekter for bybanen 2020

Løvingsnivå		Budsjett 2020 i mill. kr
Bybanen	Driftsutgifter	209 793
	Billettinntekter	-173 092
	Netto driftsutgifter nominelt	36 701

Oppgåvene knytt til drifta er delt mellom kollektiveininga og Bybanen AS. Tidlegare har kollektiveininga hatt ansvar for kjøp av transporttenestene og rutetilbodet, medan Bybanen AS har hatt ansvaret for å drifte og vedlikehalde infrastrukturen. I tråd med fylkestingsvedtak i 2017 har Bybanen AS overtatt ansvaret for anbudsutsetting, og har også ansvar for kontraktsoppfølging mot operatør når ny kontrakt starta opp i 2019. Kollektiveininga har ansvar for å planleggje og spesifisere rutetilbodet i tillegg til ansvaret for all marknadsføring og kontakt ut mot kundane. Bybanen AS er heileigd av og vert finansiert av fylkeskommunen.

Linje 2 til Fyllingsdalen har planlagt oppstart i 2022. Tilbodet er under planlegging. Forutan dagens 28 bybanevogner er det tinga 6 nye vogner. Desse skal dekke produksjonen på begge bybanestrekningane. Driftskostnadane er tidligare grovt estimert til 100 mill. kr. Per i dag føreligg det ingen nye kostnadsestimat.

Takstar og rabattar

Takstar og rabattar for bybanen er dei same som for buss

hos Skyss. Det vert vist til avsnitt om takstar og rabattar under området Buss for detaljar.

Kostnadsdrivarar bane

Generell prisvekst gjeld og vert kompensert på lik linje som for til dømes buss. I ny kontrakt innebærer det ei reduksjon i driftskostnader. Sjå eigen tabell for oversikt over indekser.

Føresetnadar for inntektsutvikling

I budsjettet for 2020 er det lagt til grunn ei gjennomsnittleg takstauke på KPI (2,5 prosent) og 3,5% passasjervekst for bybanen.

Fylkestinget føreset at midlane frå bompengeforliket og den framforhandla byvekstavtalen skal gje ei monaleg reduksjon i prisane på kollektivtrafikken i Bergen, og at det vert ein frekvens på Bybanen på 4 minutt i rushtid. Vidare føreset fylkestinget at Bybanen får fleire avgangar som er tilpassa dei første og siste flygingane til og frå Flesland. Det skal utarbeidast ei politisk sak når avtalen er klar.

Ferje

Tabell 4.6.4: Budsjetterte kostnader og inntekter for fylkesvegferjer i 2020

Løvingsnivå		Budsjett 2020 i mill.Kr
Ferje	Brutto driftsutgifter	1 171 296
	Billettinntekter	-266 707

Løyvingsnivå		Budsjett 2020 i mill.Kr
	Andre inntekter ²	-3 036
	Netto driftsutgifter	901 553

2 Refusjonsinntekter frå kommunar og frå Rogaland.

I 2020 er det oppstart av elektriske hybridferjer på 14 samband i Vestland. Det var oppstart av to samband i 2018 og eitt samband i 2019. Totale netto investeringskostnader er per i dag estimert til 470 mill. kr i 2019 prisar. Dette inkluderer meirkostnader knytt til nettoppgraderingar som ikkje er ferdigstilt innan 01.01.2020 samt Enova-støtte for denne meirkostnaden.

Forseinkingar knytt til nettoppgraderingar er per i dag gjort kjend for tre samband, med omlag eitt års forseinkingar (Gjermundshamn-Årsnes, Kinsarvik-Utne, Kvanndal-Utne). Estimerte meirkostnader er avhengig av om ein stiller krav om biodrivstoff eller konvensjonelt drivstoff. Samla sett vil kostnaden auke med 13 mill. kr med bruk av biodiesel og ca. 6-7 mill. kr med bruk av konvensjonelt drivstoff for 2020.

Sambandet Barmen-Barmsund i Selje har tidlegare vore i kommunal regi, med eit tilskot frå Sogn og Fjordane fylkeskommune på 2,6 mill.kr. Ny kontrakt starta i juni og det blei vurdert at fylkeskommunen skulle ha ansvaret for sambandet. Det inneber at heilårseffekten av denne endringa kjem i 2020, med ein oppgjeve totalkostnad på 8,4 mill.kr, som er ein auke på 4,4 mill.kr samanlikna med tilskotet til Selje kommune.

Sambandet Daløy-Haldorsneset har oppstart av ny kontrakt 1.1.2020. Kostnadane er berekna til å gje ein reduksjon på -1,1 mill.kr i høve til førre kontrakt.

Båt

Tabell 4.6.5 : Budsjetterte kostnader og inntekter for båtruter 2020

Løyvingsnivå		Budsjett 2020 i mill.Kr
Båtruter	Brutto driftsutgifter	365 090
	Billettinntekter	-68 210
	Andre inntekter ³	-16 500
	Netto driftsutgifter	280 380

3 Refusjonsinntekter frå kommunar og frå Rogaland.

Kontrakten for bybåtsambanda, Strandkaien-Kleppstø og Knarvik-Frekhaug-Bergen, går ut i 2022 med moglegheit for eitt års opsjon. Askøy kommune har varsla oppstart av ny planprosess for Kleppstøområdet. Ei eventuell utsetting av avklaringar kring kaiplassering og naudsynt infrastrukturtilrettelegging vil ha innverknad på korleis ein skal leggje

I 2019 er det tre samband med bruttokontrakter. Nytt for 2020 er overgang frå netto- til bruttokontrakt på alle resterende 14 ferjesamband i Hordaland frå 01.01.2020. Ferjekontraktane i Sogn og Fjordane er alle nettokontraktar.

Føresetnader for inntektsutvikling

Frå og med 2020 vil heile inntektsgrunnlaget vere basert på på AutoPASS-regulativet på samband i Hordaland. Overgangen frå Riksregulativet for ferjetakster til AutoPASS-regulativet er venta å vere provenynøytral på nasjonalt nivå og dette er eit prinsipp som også er lagt til grunn for budsjettet for Vestland. Det er lagt til grunn eit stabilt trafikknivå. Samstundes er det ei trend mot auke i elbil-trafikk, noko som vil kunne påverke billettinntektene på ferje.

Kostnadsdrivarar for fylkesvegferjer

Generell prisvekst for ferjekontrakter gjeld og vert kompensert på lik linje som for til dømes buss.

Takstar

Fylkesrådmannen foreslår å følgje statsbudsjettet der det er lagt til grunn 3,2% takstauke for ferje. Sambanda i tidlegare Hordaland nyttar autopass-regulativet frå 2020, og sambanda i tidlegare Sogn og Fjordane nyttar riksregulativet.

Fylkestinget ber om ei sak som utgreier kostnader m.v. knytt til ekstra avgangar sommarstid for Jondal-Tørvikbygd. Eventuell finansiering vert å kome attende til i samband med 1. tertialrapport I 2020.

opp komande nyttanbod med omsyn til elektrisk drift av Askøysambandet.

Det er løyst ut opsjon for kontraktane på ekspressbåten mellom Bergen og Sogn/Nordfjord, på lokalbåtruter i Lærdal/Vik/Høyanger, i Gulen/Solund/Askvoll og i Florø/Bremanger/

Vågsøy samt på godsruiter med båt mellom Bergen og Gulen/Solund/Askvoll. Dette inneber vidare drift av dagens operatør til 2022 på desse rutene. Nye anbod for desse båttrutene er planlagd lyst ut hausten 2019 med oppstart i 2022. Det er planlagt at krava i utlysninga vil gje ei monaleg reduksjon i CO₂-utslepp.

Føresetnadar for inntektsuvikling

I budsjettet for 2020 er det lagt til grunn ei gjennomsnittlig takstauke på KPI (2,5 %) i Vestland.

Kostnadsdrivarar båt

Generell prisvekst for ferjekontrakter gjeld og vert kompensert på lik linje som for til dømes buss.

Det skal utarbeidast ei sak som drøftar korleis prisane på hurtigbåtsambanda i Vestland kan harmoniserast.

Det skal utgreiast flytting av snøggbåtsstogg frå Krakehella til Hardbakke i Solund.

Vidare skal mogleheitene for nytt snøggbåtsstopp på Fitjar vurderast.

TT, serviceskyss, innfartsparkering, teknisk skyss

Tabell 4.6.6: Budsjett felles kostnader i 2020

Løyvingsnivå		Budsjett 2020 i mill. kr
TT, serviceskyss, innfartsparkering, teknisk skyss	Kostnader	256 194
	Inntekter	-89 700
	Netto driftsutgifter	166 494

Felles kostnader i kollektiveininga omfattar kostnader knytt til oppgåver som er nødvendige for å tilby kollektivtransport og mobilitet som ei teneste til kunden. Dette er ulike driftsoppgåver, som kundesentertenester, kommunikasjon og marknadsføring, billettkontrollar, drift- og vedlikehald av IT-system, infrastruktur og tekniske installasjonar, innhenting av kundeinnsikt gjennom ulike undersøkingar, digitale tenester som reiseapp og mobilbillett mv.

Dialogen med kundar og befolkning er svært viktig for kollektiveininga og kollektivtrafikken sitt omdømme. God og tilgjengelig informasjon i forkant av og undervegs på reisa, enkle kanalar for kjøp av billettar, kampanjar knytt til særskilte tema og handsaming av klager er alle heilt sentrale oppgåver.

Endringar i teknologi og kundeforventningar gjer at ein ikkje kan halde fram med noverande drift. Kollektiveininga må heile tida orientere seg både om utviklingstrendar og forventningane hos kundane, slik at ein kan fornye tenestene for å framstå som enkle og attraktive.

Det skal utgreiast moglegheitene og innsparingspotensiale i å innføre bestillingsruiter for ruter med lite belegg.

Transportordninga for funksjonshemma

TT-ordninga har omlag 15.700 brukarar i Vestland fylkeskommune. Organiseringa av denne oppgåva er løyst på ulik måte i dei to fylka. I Hordaland vert arbeidet med dette organisert og utført i fylkeskommune. I Sogn og Fjordane samarbeidar fylkeskommunen med kommunane i fylket, og tildeler midlar til kommunane etter folketal og reiseavstandar i fylket. Kommunane i Sogn og Fjordane utfører difor mykje av det arbeidet som vert utført av Hordaland fylkeskommune.

I Hordaland er det faste kvotar for dei ulike brukargruppene, medan kvotane i Sogn og Fjordane er tufta på individuelle behov og forbruk. I løpet av 2020 må ein koma fram til eit felles regelverk og organisering for TT-ordninga. Det vert lagt fram politisk sak om dette på nyåret. Inntil det er fatta vedtak om organisasjonsform held organiseringa fram som i dag. I tillegg til den fylkeskommunale løyvinga får begge fylka statlege midlar som skal gå til dei tunge brukarane (blinde/sterkt svaksynte og rullestolbrukarar). Det er budsjettert med 66,6 mill kr i statlege midlar i 2020.

Det er budsjettert med 45,8 mill. kr netto til transportordninga i 2020.

Forskrifta for TT-ordninga for Vestland fylke blir samordna / endra slik at arbeidsreiser ikkje vert utelukka, jamfør informasjon om TT-ordninga på helsenorge.no og sfj.no sine sider. TT-ordninga er i utgangspunktet eit tilbod om fritidsreiser, men kan nyttast til alle typar reiser med unntak av:

- reiser som blir betalt av trygdekontor. Eigendel ved slike reiser skal transportbrukar betale sjølv på lik line med andre som reiser for trygda si rekning
- reiser til og frå skule
- andre reiser betalt av det offentlege

Det vert gjort ein gjennomgang av bruken av TT-kort for arbeidsreiser, der dei som er heilt avhengige av ordninga for å kome på arbeid, får halde fram med å bruke ho. Kostnaden blir dekkja innanfor det statlege tilskotet til formaterte ordninga.

Prosjekt og konsulentkostnader

Løyvingsnivået dekkar og konsulentkostnader til prosjekt og utgreiingar og kostnader til ymse kontingentar til interesseorganisasjonar som fylkeskommunen er med i. Dette er midlar som fylkesdirektøren disponerer, og det er budsjettert med 3,4 mill. kr i 2020.

Innfartsparkering

Det er budsjettert med leige av innfartsparkeringsplassar på Os, Straume, Skogsskiftet, Flesland kai og Knarvik, samt til vidare tilrettelegging av innfartsparkeringsplassar i samsvar med den vedtekne Handlingsplanen for innfartsparkering 2018-2029.

Det er budsjettert med 3,1 mill kr i 2020.

Vidaregåande skuleskyss

Vidaregåande skuleelevar som har rett på fri skyss får tildelt skulereisekort. I Hordaland får skuleelevar som har eit godt rutetilbod på ettermiddag/kveldstid ikkje gratis skulereisekort, men vert synt til å kjøpa ungdomsskyss. For å sikra rett avgiftshandsaming vert verdien av skulereisekorta fakturert til avdelinga (MoK) og inntektsført på kollektiveininga. Det er budsjettert med 35,1 mill kr i 2020.

Lokale transporttilbod for ungdom (LTU)

Sogn og Fjordane har ei ordning med lokale transporttilbod for ungdom. Kommunane kan søka om midlar til fleksible skyssløysingar til/frå fritidsaktivitetar på ettermiddag og kveldstid. Målgruppa er ungdom mellom 13 og 19 år. Det er ikkje lagt inn ekstra midlar til dette tiltaket i 2020.

Det er budsjettert med 1,0 mill kr i 2020.

Administrasjon av mobilitet og kollektiv

Tabell 4.6.7: Budsjetterte kostnader og inntekter for administrasjon

Løyvingsnivå		Budsjett 2020 i mill. kr
Administrasjon av mobilitet og kollektiv	Kostnader	102 578
	Inntekter	-850
	Netto driftsutgifter	101 728

Administrasjon av kollektiveininga omfattar i hovudsak lønskostnader. I 2020 vil det bli ei felles kollektiveining for Vestland. Det vil difor vere eit stort omfang av aktivitetar knytt til førebuing av samordning og integrasjon av tilbod og tenester frå kollektiveininga til innbyggjarane i Vestland. Dette er oppgåver som kjem i tillegg til alle faste oppgåver som følgjer av dei daglege tenestene som vert tilbydd samt oppgåver knytt til førebuingar av anskaffing og oppstart av nye transportkontaktar. Nokre oppgåver er også nye, som til dømes at ansvaret for fylkesvegferjekontraktane i Sogn og Fjordane vert overført frå Statens vegvesen til kollektiveininga i 2020. Eit pågåande arbeid i kollektiveininga er å sjå på korleis løyse oppgåvene på nye måtar gjennom både digitalisering og effektivisering. Dette har som mål å frigjere kapasitet på lengre sikt, men vil også krevje annan kompetanse ut over det ein i dag har hatt i Skyss/Kringom.

Hovudarbeidsområda til avdelinga (MoK) er planlegging innanfor samferdselsområdet, strategi og eigarstyring samt løyveforvaltninga og transportordninga for funksjonshemma.

3 Ytterlegare spesifikasjon av sektorbudsjett

Utvida tinging av elektriske bussar

Kollektiveininga har inngått avtale med Keolis om busskøyning i kontraktsområde Bergen sentrum frå desember 2020. Kontrakten har ein årleg verdi på 280 mill. kroner og krav til fornybar energi og til dels elektrisk køyning.

I samband med operatøren si endeleg tinging av bussar innan 1. november har Keolis spurd Skyss om det er ønskjeleg å bytte ut 13 dieselbussar med elektriske bussar. Det vil gjere Mannsverk til eit heilelektrisk depot og redusere klimagassutsleppet med 550 tonn CO₂. Som ein del av tilbodet, vil alle elbussane i kontrakten få auke i batterikapasiteten med ti prosent, noko som er vurdert som ein stor fordel for kollektiveininga.

Kollektiveininga må kompensere for kostnadsdifferansen mellom dieselbuss og elbuss. Dette utgjør 4,2 mill. kroner/år. Med kontraktoppstart i desember 2020 har tiltaket ei årsverknad på maksimalt 350 000 kroner i komande budsjettår. På bakgrunn av miljønytte og tilbydt auka rekkevidde på alle elbussar i kontrakten anbefalar kollektiveininga å ta imot tilbodet. Dette er truleg det billigaste elektrifiseringstiltak for buss/båt dei neste 5 åra.

Tabell 4.6.8: Bussoperatører i Vestland 2020

Kontraktsområde	Operatør	Kontraktperiode og opsjon
Austevoll	Tide Buss AS, frå 1.1.2020 del av Bergen sør	01.01.2013 – 31.12.2019
Sunnhordland	Tide Buss AS	01.07.2017--28.06.2026
Hardanger og Voss	Tide Buss AS	16.08.2016-22.06.2025
Modalen og Vaksdal	Modalen-Eksingedalen Billag AS	16.08.2016-22.06.2025
Nordhordland	Vy Buss AS	16.08.2018-15.08.2027
Osterøy	Tide Buss AS, fra okt 2020 del av Bergen nord kontrakt	01.03.2011-30.09.2020
Bergen sør og Austevoll	Tide Buss AS	16.08.2019-25.06.2028+1+1 / Austevoll: 1.1.2020
Bergen nord	Tide Buss AS, frå okt 2020 inkl. Osterøy	01.10.2011-30.09.2020
Bergen sentrum	Tide Buss AS, Keolis AS frå des 2020	01.12.2011-30.11.2020
Vest	Tide Buss AS	25.06.2019-25.06.2028+1+1
Serviceinjene i Bergen	Osbus AS, vedteke å ikkje vidareføre kontrakt	01.07.2013-30.06.2020
Nordfjord	Firda Billag Buss	23.06.2014-19.06.2022+2
Sunnfjord	Firda Billag Buss	20.06.2016-23.06.2024+2
Sogn	Tide Buss	19.06.2017-22.06.2025+2

Tabell: Sonebasert takstar, Skyss (1 sone)

Billettprisane i Skyss er sonebaserte.

Tabell 4.6.9

Billett Buss/bane	Takst 2019	Takst 2020
Enkeltbillett vaksen	38	39
Enkeltbillett barn/honnør	19	20
Enkeltbillett kjøpt om bord, vaksen	60	60
Enkeltbillett kjøpt om bord, barn/honnør	30	30
Enkeltbillett Militær	38	39
24-timarbillett vaksen	100	100
24-timarbillett barn	50	50
24-timarbillett honnør	50	50
Periodebillett 7 dg vaksen	245	250
Periodebillett 7 dg barn	115	125
Periodebillett 7 dg honnør	125	125
Periodebillett 7 dg student	145	150
Periodebillett 30 dg vaksen	780	800
Periodebillett 30 dg barn	365	400
Periodebillett 30 dg honnør	390	400

Billett Buss/bane	Takst 2019	Takst 2020
Periodebillett 30 dg student	460	480
Ungdomsbillett 30 dg	365	400
Periodebillett 180 dg vaksen	3 900	4000
Periodebillett 180 dg barn	1 835	2000
Periodebillett 180 dg honnør	1 950	2000
Periodebillett 180 dg student	2 340	2400

Tabell: Kilometerbaserte takstar, Kringom (0-3km)

Billettprisane i Sogn og Fjordane er kilometerbaserte, med 3-kilometersintervall inntil 102 km, og 6-kilometersintervall for lengre reiser. I tabellen er det presentert prisar for eit

kilometerintervall. Dei lengste regionale rutene hos Kringom, som Førde-Måløy eller Sogndal-Stryn, er ca 15 mil.

Tabell 4.6.10

Billett Buss	2019		2020		2020					
	0-3 km	0-3 km	endr abs	endr %	24-27 km	45-48 km	66-69 km	87-90 km	114-120 km	156-162 km
Enkeltbillett vaksen	32	33	1	3,1 %	78	127	177	226	290	380
Enkeltbillett barn/honnør	16	17	1	6,3 %	39	64	89	113	145	190
Enkeltbillett kjøpt om bord, vaksen	32	33	1	3,1 %	78	127	177	226	290	380
Enkeltbillett kjøpt om bord, barn/honnør	16	17	1	6,3 %	39	64	89	113	145	190
Enkeltbillett Militær	32	33	1	3,1 %	39	64	89	113	145	190
Periodebillett 30 dg vaksen	620	640	20	3,2 %	1270	1760	2260	2770	3450	4450
Periodebillett 30 dg barn	310	320	10	3,2 %	640	880	1130	1390	1730	2230
Periodebillett 30 dg student	370	380	10	2,7 %	770	1060	1360	1660	2070	2670
Ungdomsbillett 30 dg	365	375	10	2,7 %	-	-	-	-	-	-
Bybuss Førde/Florø vaksen	20	20	0	0,0 %	-	-	-	-	-	-
Bybuss Førde/Florø barn	10	10	0	0,0 %	-	-	-	-	-	-
Flybuss Førde/Sogndal vaksen	80	85	5	6,3 %	-	-	-	-	-	-
Flybuss Førde/Sogndal barn	40	45	0	0,0 %	-	-	-	-	-	-

Føresetnadar

Kostnader

Tabell: Kostnadsindeksar lagt til grunn. %-prognosesatsar som er angitt nedanfor er basert på estimert indeksendring frå gjennomsnitt i 2018 til gjennomsnitt i 2019. Ein god del av kontraktane vert indeksregulert nettopp basert på dette

grunnlaget, mens andre kontraktar baserer reguleringa på indeksutviklinga i andre tidsperiodar.

Tabell 4.6.11

Indeks	Påverknad
KPI 2,0 %	Påverkar alle kontraktar
Drivstoff autodiesel, 5,0 %	Påverkar dei fleste busskontraktane
Drivstoff marine gassolje, 5,0 %	Påverkar maritime kontraktar
Drivstoff biodiesel, 5,0 %	Påverkar busskontraktane Bergen sør/nord/sentrum og Vest
Drivstoff biogass, 5,0 %	Påverkar busskontrakt Bergen nord
Drivstoff el-kraft, 5,0 %	Påverkar busskontrakten Bergen sentrum og Bybanen
Vedlikehald, 2,0 %	Påverkar alle kontraktar
Løn samferdsel, 3,0 %	Påverkar deil fleste busskontraktane
Lønn 50% buss, 50% privat, 3,0 %	Påverkar busskontraktane Bergen nord/sentrum
3 mnd nominell NIBOR, 40 %	Påverkar alle kontraktar
Bankens rentemargin 0%	Påverkar alle kontraktar
Kostnadsindeks ferje/båt, 4,5%	Påverkar maritime kontraktar
Inntektsindekser ferje, 3,2 %	Påverkar alle nettokontraktar

Utfyllande om inntektstypar

Billettinntekter og belønningsmidlar utgjer ein svært viktig del av finansieringsgrunnlaget for kollektivtrafikken. I budsjettet for 2020 er den samla inntekta til kollektivtrafikk på 1 632,7 mill.kr, fordelt slik:

Tabell 4.6.12: Budsjetterte inntekter for 2020 etter type

Inntekter	Kollektiveininga Vestland
Billettinntekter	1.201,1 mill.kr
Skuleskyss	170,2 mill.kr
Belønningsmidlar	210 mill.kr
Anna	51,3 mill.kr
Totalt	1.632,7 mill.kr

Skuleskyss

Det er budsjettert med 170,2 mill.kr i skuleskyssmidlar i 2020. Totalt sett for Vestland ligg inntektsbudsjettet for skuleskyss omtrent på same nivå som for 2019.

Belønningsmidlar

For 2020 er det lagt opp til å nytte 200 mill.kr i belønningsmidlar til kollektivdrift. I tillegg er det budsjettert med 10 mill.kr til mellombelse omleggingar i bussproduksjon knytt til infrastrukturtiltak i Olav Kyrres gate. Tiltaket er finansiert med midlar frå Miljøøftt.

Andre inntekter

Andre inntekter er i all hovudsak ulike refusjonsinntekter frå kommunar og tilleggskast. Statlege løyvingar utgjer 3 mill. kr til MUST-prosjektet - Mobilitetslaboratorium for smarte transportløyvingar .

Tabell 4.6.13: Ferjeoperatører i Vestland 2020, etter region og samband

Kostnadsstad	Operatør	Kontraksform	Kontraksperiode
Nordhordland: Fedje–Sævrøy Leirvåg–Sløvåg	Fjord 1	Brutto	01.01.2020-31.12.2029
Masfjordnes-Duesund	Wergeland	Brutto	01.01.2019 - 31.12.2028
Sunnhordland Skjersholmane–Ranavik Jektevik–Hodnanes–Nordhuglo Langevåg–Buavåg	Fjord1	Brutto	01.01.2020-31.12.2029
Skånevik–Matre–Utåker	Boreal	Brutto	01.01.2020-31.12.2028
Fjelberg–Sydnes–Utbjøa	Norled	Brutto	01.01.2020-31.12.2029
Midthordland / Austevoll Krokeide–Hufthamar Husavik–Sandvikvåg Halhjem–Våge Hatvik–Venjaneset	Fjord1	Brutto	01.01.2018-31.12.2029 01.01.2020-31.12.2029
Hardanger: Kvannal-Utne Kinsarvik-Utne	Boreal	Brutto	01.01.2020-31.12.2028
Tørvikbygd–Jondal Gjermundshamn–Årsnes–Varaldsøy	Fjord1	Brutto	01.01.2020-31.12.2029
Klokkevik–Hjellestad	Norled	Brutto	01.01.2020-31.12.2028
Stårheim-Isane Måløy-Oldeide Askvoll-Gjervik-Fure-Værlandet Rysedalsvika-Rutledal-Krakhella	Fjord1	Netto	01.01.2017-31.12.2025+1+1 01.01.2017-31.12.2025+1+1 01.01.2016-31.12.2025+1+1 01.01.2018-31.12.2025+1+1
Hisarøy-Mjånes ⁴	Wergeland	Netto	01.09.2013-30.04.2023+5
Barmen-Barmsund ⁵	Vidar Hop Skyssbåtar	Netto	01.06.2019-31.05.2029+2
Daløy-Haldorsneset	Gulen Skyss	Netto	Oppstart 01.01.2020

Tabell 4.6.14: Operatører av båtruter i Vestland 2020

Kostnadsstad	Operatør	Kontraksform	Kontraksperiode
Sunnhordland og Austevoll Sunnhordland-Austevoll-Bergen Lokalbåt Austevoll	Norled AS	Brutto	01.01.2014-31.12.2023+2+2
Espevær og Hernar Espevær – Eidesvik Hellesøy – Lyngøy – Hernar	Gulen Skyss AS	Netto	01.01.2014-31.12.2023+2+2
Kvinnherad – Bergen og Reksteren – Våge – Os Rosendal–Bergen og Reksteren– Våge–Os	L. Rødne & Sønner AS	Netto	01.01.2014 – 31.12.2023 +2 +2
Turistrute Hardanger	Norled AS	Netto	01.05.2020 - 31.10.2024 + 1 + 1

⁴ Gulen kommune er med å betale for dette rutetilbudet

⁵ I 2019 tok fylkeskommunen over det tidligere kommunale ferjesambandet Barmen-Barmsund.

Tabellen held fram på neste side

Kostnadsstad	Operatør	Kontraksform	Kontraksperiode
Bybåtsambanda Kleppesø-Strandkaien Knarvik – Frekhaug - Bergen	Norled AS	Brutto	01.01.2018 - 31.12.2021 + 1 01.01.2019 - 31.12.2021 + 1
Ekspressbåt Bergen – Sogn/Nordfjord	Norled AS	Netto	01.05.2012-30.04.2022
Lokalbåt Gulen, Solund og Askvoll	Fjord1 AS	Brutto	01.05.2012-30.04.2022
Lokalbåt Høyanger, Vik og Lærdal	Fjord1 AS	Brutto	01.05.2012-30.04.2022
Lokalbåt Flora, Bremanger og Vågsøy	Fjord1 AS	Brutto	01.05.2012-30.04.2022
Godsbåt Bergen – Gulen, Solund og Askvoll	Kyst1 AS	Netto	01.05.2012-30.04.2022

Digitalisering og nye mobilitetstenester

Tenestene kollektiveininga tilbyr kundar og innbyggjarar i Vestland skal vere saumlause, og enkle å nytte seg av og betale for. Derfor pregar digitalisering og implementering av ny teknologi allereie måten Skyss/Kringom jobbar på.

I 2020 og 2021 skal det innførast nye salskanalar i Skyss sitt område. Det skal mellom anna utviklast ein eigen sjåfør app som skal erstatta tradisjonelle billettmaskiner levert av Atron. I tillegg skal det utviklast så kalla kontobasert billettering som vil gjere det mogleg å kjøpe billetter på nett. Denne løysinga blir utvikla i samarbeid med Entur.

Arbeidet med nye salskanalar er forventa ferdig i første halvdel av 2021, og arbeidet knytt til dette beslaglegg mange interne ressursar og kapasitet.

Utviklinga går i retning av integrerte mobilitetstenester, såkalla kombinert mobilitet, der eit kapasitetsstrerkt kollektivtilbod er kjernen i ein heilskap med til dømes bildeling, sykkeldeling, drosjar og bysyklar. Innføring av nye betalings-, bestillings- og informasjonstenester vil påverke tenestene ut mot kunden i åra som kjem.

4 Bindande føresetnader i tekstdelen av sektorbudsjettet

1. Takstauke på KPI (2,5 %) for bussruter.
2. I framlegg til nye takstar vert det for periodebilletter lagt til grunn 50% rabatt for barn/honnør og 40% rabatt for student gjeldande for heile Vestland for bussruter.
3. Ved innkjøp av nye bussar for kontrakten Bergen sentrum vert 13 dieselbussar bytta ut med elektriske bussar.
4. Takstauke på 3,2 % i tråd med statsbudsjettet på ferjeområdet.
5. Takstauke på gjennomsnittleg 2,5 % (KPI) for båtruter.
6. Organiseringa, regelverket og kvotetildelinga i transportordninga for funksjonshemma skal vidareførast med felles regelverk for heile det nye Vestland jf. tiltak på dette området

4.7 Sektorbudsjett 2020 - Innovasjon og næringsutvikling

1 Sektortabell - løyvingsnivå

Tabell 4.7.1

Alle tal i 1000 kr

Sektor Innovasjon og næringsutvikling	Budsjett 2020	
Administrasjon av innovasjon og næringsutvikling	Brutto driftsutgifter	10 417
	Driftsinntekter	-
	Netto driftsutgifter	10 417
Verdiskaping byar/ regionar	Brutto driftsutgifter	150 478
	Driftsinntekter	-22 400
	Netto driftsutgifter	128 078
Naturressursar, landbruk og reiseliv	Brutto driftsutgifter	51 216
	Driftsinntekter	-17 803
	Netto driftsutgifter	33 413
Forsking, komp. og internasjonalisering	Brutto driftsutgifter	60 952
	Driftsinntekter	-30 240
	Netto driftsutgifter	30 712
Grøn vekst, klima og energi	Brutto driftsutgifter	20 443
	Driftsinntekter	-5 995
	Netto driftsutgifter	14 448
Utviklingsmidlar	Brutto driftsutgifter	19 685
	Driftsinntekter	-
	Netto driftsutgifter	19 685
Sum sektor	Brutto driftsutgifter	313 191
	Driftsinntekter	-76 438
	Netto driftsutgifter	236 753

ENDRING FRÅ 2019 TIL 2020

Frå 2019 til 2020 er det gjort ein del tekniske justeringar i budsjettet til denne sektoren. Hovudgrunnen er at denne nye sektoren i 2020 ikkje vil vere identisk med nokon av dei sektorane ein har i dagens to fylke. Dette gjeld både for omfang og type oppgåver. Tekniske justeringar og flytting av personell og oppgåver mellom sektorar har i prinsippet

ikkje påverka budsjettet; verken positivt eller negativt. Der er innarbeidd eit innsparingstiltak på 2 mill. kr ved hjelp av stillingsreduksjonar og redusert reiseaktivitet. Budsjettet er tilført pris- og lønsvekst. Utover det er budsjettet vidareført på same nivå frå 2019 til 2020.

2 Omtale av løyvingsnivå

Tabell 4.7.2

Administrasjon av innovasjon og næringsutvikling	Budsjett 2020
Løn (ikkje eksternt finansierte stillingar)	8 554
Drift	1 863
Sum brutto driftsutgifter	10 417
Driftsinntekter	-
Sum netto driftsutgifter	10 417

Løyvingsnivået gjeld løn fylkesdirektør, fagdirektør og stabsseksjon, og driftsmidlar for avdelinga.

Verdiskaping i byar og regionar

Tabell 4.7.3

Verdiskaping byar/ regionar	Budsjett 2020
Løn (ikkje eksternt finansierte stillingar)	9 615
Arbeid overordna plan	600
KMD 553.61 - Overføring IN og SIVA	99 400
Digital infrastruktur og breiband	23 700
Partnerskaps- og utviklingsmidlar	17 163
Sum driftsutgifter	150 478
Driftsinntekter	-22 400
Sum netto driftsutgifter	128 078

Den synte lønskostnaden er løn som er finansiert med fylkeskommunale midlar, dvs at talet ikkje syner stillingsressursar som er dekkja med statlege midlar.

Seksjon for verdiskaping i byar og regionar skal arbeide med å utvikle byane og dei regionale sentra som motorar for verdiskaping og utvikling i heile fylket. Byane og dei regionale sentra/sterke kommunesenter har eit variert næringsliv, akademia og andre kunnskapsmiljø som kan bidra til innovasjon, teknologiutvikling og næringsutvikling. Seksjonen skal arbeide med utvikling og omstilling av industri og tyngre næringsmiljø, særleg knytt til digitalisering. Målsettinga er å utvikle næringslivet i samarbeid mellom kommunale og regionale satsingar gjennom dialog og mobilisering. Til løyvingsnivået ligg hovudansvaret for arbeidet med ny overordna plan for innovasjon og næringsutvikling i Vestland fylke, med tilhøyrande årlege handlingsprogram.

Midlar overført frå KMD, som skal tildelast Innovasjon Norge og SIVA over den nye posten 553.61 i framlegg til statsbudsjett, vert inntektsført sentralt medan budsjettert utgift ligg til dette løyvingsnivået. Fylkeskommunen nyttar Innovasjon Norge som operatør for tilskot direkte til bedrifter og innsats i dei områda i fylket som frå staten er definert som distrikt.

Som grunnlag for arbeidet ligg målsetjingane om fleire gode gründerar, fleire vekstkraftige bedrifter og fleire innovative bedriftsmiljø. Fylkeskommunen forvaltar desse midlane gjennom oppdragsbrev til Innovasjon Norge og SIVA.

I tillegg ligg det midlar til innovasjonsinfrastruktur og breiband til dette løyvingsnivået. Fylkeskommunen har ei sentral rolle i arbeidet med å skaffe innbyggjarar og verksemdar god infrastruktur for digital kommunikasjon. Frå 2020 vert statlege midlar som tidlegare har gått til NKOM overført til fylkeskommunen. Det vert budsjettert med 20,7 mill. kr i statlege inntekter samt 3 mill. kr i fylkeskommunal løyving til denne satsinga.

God tilgang til høgghastigheitsbreiband og 100% mobildekking er påkravd infrastruktur for infrastruktur og næringsliv. Det skal utarbeidast sak med oversikt over kva stader som ikkje har fått god breibands- og mobildekking. og ein plan for korleis ein kan få det til.

Løyvingsnivået omfattar også ei rekke partnerskapsavtalar og avtalar om driftsstøtte som gjeld ut 2020. Ei oversikt over beløp og mottakar går fram av vedtaksliste til slutt i omtalen av denne sektoren. Her ligg også midlar til industriutvikling,

å legge til rette for næringsareal, investering og etablering, mellom anna programmet Invest i Bergen, samt arbeid med klynger og innovasjonsstrukturen i fylket. Løyvinga til Invest i Bergen er brutto beløp. Dette er eit spleiselag der fylkeskommunen bidreg med likt samla beløp som dei kommunane som har inngått avtale.

Det vert løyvd 4 mill. kr til kommunale næringsfond. Løyvinga skal fordelast mellom dei kommunane i tidlegare Sogn og Fjordane som har vore omfatta av ordninga og som ikkje er slegne saman med andre kommunar.

Naturressursar, landbruk og reiseliv

Tabell 4.7.4

Naturressursar, landbruk og reiseliv	Budsjett 2020
Løn (ikkje eksternt finansierte stillingar)	12 782
Tilrettelegging for satsingar	600
Vassforvaltning	5 953
Naturressursforvaltning	1 050
Landbruk	11 250
Reiseliv – medrekna turistveggar i Hardanger	12 800
Lokalsamfunnsutvikling og næringsutvikling i distrikta	6 781
Sum driftsutgifter	51 216
Driftsinntekter	-17 803
Sum netto driftsutgifter	33 413

Den synte lønskostnaden er løn som er finansiert med fylkeskommunale midlar, dvs at talet ikkje syner stillingsressursar som er dekkja med statlege midlar.

Løyvingsnivået har oppgåver der fellesnemnaren er å utvikle lokalsamfunna, og sikre berekraftig bruk av naturressursane. Fylkeskommunen skal arbeide med å utvikle landbruk og reiseliv, og legge til rette for auka verdiskaping innan fiskeri og havbruk. Arbeid med å styrke næringsverksemd i lokalsamfunna vil mellom anna skje gjennom ei god satsing på lokalsamfunnsutvikling, bl.a. at programmet "LivOGLyst" vert utvida til heile Vestland. Det er sett av 6,5 mill. kr til lokalsamfunnsutvikling og næringsutvikling i distrikta, som kan styrke lokalsamfunna sin attraktivitet. Dette vil skje i kombinasjon med andre verkemiddel som fylkeskommunen har til rådvelde, mellom anna innsats til naturbaserte næringer som landbruk, reiseliv og marin sektor. Løyvingsnivået skal om naudsynt også følgje opp kommunar med særlege utfordringar.

Fylkeskommunen skal drive ei god forvaltning innan havbruk, og vi skal vidareutvikle ei god vassforvaltning saman med m.a. kommunane, Fylkesmannen, og andre statlege samarbeidspartnarar. Dette arbeidet inneber planar og tiltak for å sikre god vasskvalitet i m.a. elvar og vassdrag, og vert hovudsakleg finansiert med statlege midlar. Midlane til naturressursforvaltning femnar hovudsakleg om midlar til viltforvaltning. Fylkeskommunen sin del av

viltforvaltninga skal skjøttast, samtidig som det vert arbeid med vilt som inntektsgrunnlag i bygdene. Fylkeskommunen skal ha ein kompetanse på mineralområdet som sikrar at ein kan gje gode råd også på dette området.

Fylkeskommunen får nye oppgåver innan landbruksområdet frå 2020, og vil framover vere ein aktiv næringsutviklar innan landbruket. I samband med dette er det budsjettert med utviklingsmidlar frå staten på vel 6,7 mill. kr. Fylkeskommunen får i tillegg ansvar for arbeid med kompetansenettverk for lokalmat, og vert her tilført 2,4 mill. kr. Fylkeskommunen sin innsats innan rekruttering og kompetanseheving innan landbruket vert vidareført med i underkant av 2 mill. kr.

Fylkeskommunen har avtale om å støtte Fjord Norge sitt arbeid med internasjonal marknadsføring, og det ligg inne 6 mill kr til dette i budsjettet. Hordaland fylkeskommune inngjekk i si tid partnerskapsavtale som inneber støtte til fellestiltak innan reiselivet, og denne gjeld også for 2020 (0,6 mill kr). For å likestille destinasjonsselskapa i Sogn og Fjordane med tilsvarande partnerar i Hordaland vert det sett av 2,2 mill. kr i 2020. Det vert lagt til grunn at midlane vert tildelt etter det innarbeidde tildelingsprinsippet. Budsjettet for reiseliv femnar også om forpliktingar på 4 mill. kr til nasjonale turistveggar i Hardanger, jf avtale med Statens vegvesen. Desse løyvingane er å finne i lista over vedtakspunkt for sektoren.

Forskning, kompetanse og internasjonalisering

Tabell 4.7.5

Forskning, komp. og internasjonalisering	Budsjett 2020
Løn (ikkje eksternt finansierte stillingar)	15 701
Mobilisering internasjonale prosjekt/kompetanse	600
Regionalt forskingsfond Vestland	18 355
Etablerarrettleiing	4 149
Rett kompetanse	13738
FORREGION (Mobiforsk og VRI4)	2 550
Erasmus+	4 345
Reduksjon internasjonalisering	-1 186
Horisont 2020	
Partnerskapsmidlar	2 700
Sum driftsutgifter	60 952
Driftsinntekter	-30 240
Sum netto driftsutgifter	30 712

Den synte lønskostnaden er løn som er finansiert med fylkeskommunale midlar, dvs at talet ikkje syner stillingsressursar som er dekkja med statlege midlar.

Løyvingsnivået inneheld midlar til etablerartenester, ungt entreprenørskap, karriererettleiing og integrering. Inkludert er også forpliktingar ovanfor forskingspartnarar. Ein stor del av aktivitetane her vert finansierte med eksterne midlar frå m.a. Kunnskapsdepartementet og EU. Mobiliserings- og nettverksaktivitetar på oppgaveområda knytt til løyvingsnivået, og lønsmidlar.

Løyvingsnivået omfattar arbeid med kunnskap og kompetanse knytt til omstilling, innovasjon og næringsutvikling i Vestland fylke. Oppbygging av heilskapleg statistikk om næringsstruktur og verdikjeder er sentralt, og skal leggje grunnlag for utarbeiding av innovasjonsstrategiar, til dømes smart spesialisering.

Vestland fylkeskommune skal mobilisere til forskingsbasert innovasjon gjennom auka bruk av nasjonale og regionale finansieringsordningar både i privat og offentleg sektor og tettare samarbeid om forskingsaktivitetar. Eit viktig verkemiddel er "Regionalt forskingsfond Vestland", som skal styrke forskning for regional innovasjon og utvikling ved å stø opp om dei prioriterte innsatsområda i regionen og mobilisere til auka FoU-innsats, mellom anna gjennom støtte til forskingsprosjekt som ligg tett på næringslivet og bedriftene sine behov.

Fylkeskommunen skal koordinere arbeidet med å kartlegge arbeidslivet sitt behov for arbeidskraft i framtida og sikre at utdanningstilbodet på alle nivå treff i forhold til dette. Kompetanseutvikling gjennom godt samarbeid og partnerskap regionalt vert sentralt. Karriere Vestland skal gje karriererettleiing til innbyggjarar over 19 år og skal vere eit nav for arbeidet med karriererettleiing i Vestland. Til løyvingsnivået ligg òg ansvar for etablerarrettleiing og kurs til gründerar i Vestland fylke. Fylkeskommunen har fått overført ansvaret for Bedriftsintern opplæring (BIO) frå NAV. Midlane skal nyttast til kompetanseutvikling i bedrifter som har omstillingsproblem for å motverke utstøting frå arbeidslivet. Fylkeskommunen har og fått ekstra midlar til karriererettleiing for nykomne flyktningar.

Gjennom høg kompetanse på EU sin politikk og ulike program og støtteordningar skal fylkeskommunen mobilisere kommunar, næringsliv og frivillig sektor til deltaking i EU-programma. Det skal byggjast gode og relevante nettverk internasjonalt og utvikle samarbeidsprosjekt som er forankra i kommunar og næringslivet sine behov og vedtekne fylkeskommunale planar og strategiar.

Under partnerskapsmidlar ligg støtte til Teknologiftet, Vestlandsforskning og Ungt entreprenørskap. Beløpa er å finne i lista over vedtakspunkt nedanfor.

Grøn vekst, klima og energi

Tabell 4.7.6

Grøn vekst, klima og energi	Budsjett 2020
Løn (ikkje eksternt finansierte stillingar)	4 335
Grøn konkurransekraft/klimainnovasjon	9 313
Klimapartner	2 510
Drosjelading - klimasatsmidlar (miljødirektoratet)	3 385
Hydrogen	900
Sum driftsutgifter	20 443
Driftsinntekter	-5 995
Sum netto driftsutgifter	14 448

Den synte lønskostnaden er løn som er finansiert med fylkeskommunale midlar, dvs. at talet ikkje syner stillingsressursar som er dekkja med statlege midlar eller andre inntekter.

Seksjon for grøn vekst, klima og energi skal ha hovudansvar for fylkeskommunen sitt arbeid innan energi. Det inneber å førebu politisk handsaming i saker som omhandlar energi-produksjon, linjenett og kraftinfrastruktur etter energilovgjevinga. Vidare skal fylkeskommunen arbeide med olje- og gassindustrien, kraftsystem, biogass, nye energiformer og teknologi i transport: elektrifisering, ladeinfrastruktur, og utvikle næringsretta verdikjede knytt til hydrogen som energibærer. Vestland fylkeskommune sitt hydrogenarbeid får hovudfokus på produksjon, maritim bruk og tungtransport og er delvis finansiert av statlege klimasatsmidlar. Vestland har sekretariatsrolla for Vestlandsrådets hydrogenarbeid.

På feltet fornybar og grøn konkurransekraft skal fylkeskommunen sikre bygging av ny kunnskap, løfte fram nye næringer og ny verdiskaping, sirkulærøkonomi, utvikle regionale satsingar og gje fagleg rettleiing. Fordelinga av midlar til grøn konkurransekraft og klimainnovasjon vert fremma i eiga politisk sak og vil inkludere infrastruktur for elbil-hurtiglading og nullutsleppsdrogsjar og førebuing av infrastruktur for elfly på flyplassane. Infrastruktur for nullutslepptransport er naudsynt for reiseliv, transportbehov for næringsliv

og folk, og aukar grøn konkurransekraft. Til desse midlane ligg òg Vestland sitt viktige arbeid med marin forsøpling i samarbeid med næringslivet, kommunane, organisasjonar og Vestlandsrådet.

Tilstreккеleg infrastruktur er naudsynt for miljøkrav til drosjenæringa. Miljødirektoratet har alt gjeve tilsegn om 3,385 mill. kr frå Klimasats til arbeidet i 2020 med drosjelading på drosjesentralane. I tillegg er det venta at fylkeskommunen må bidra med inntil 7 mill. kr samla fram til 2023 til drosjelading for å at infrastrukturen skal vere god nok til å kunne sette miljøkrav til drosjar i sørlege delen av det nye fylket. Fylkeskommunen vil søke om statlege tilskot for å forsterke fylkeskommunen sitt arbeid på feltet og redusere utgifter.

Avdelinga får sekretariatet for Klimapartner Vestland, som vert eit viktig verkemiddel for klimaomstilling av næringslivet i fylket og vil ha personell både nord og sør i det nye fylket. Vestland fylkeskommune skal arbeide for omstilling og fornybarsatsing i arbeids- og næringsliv, mobilisere til nye regionale satsingar, omstilling i næringslivet for å nå klimamåla og FN's berekraftmål, og utvikle tilskot til klimarettatiltak i næringslivet.

Det vert løyvd 1 mill. kr til ein søkbar pott til plastoppyrdding. Det er løyvd 0,050 mill. kr til dialogmøte innan klima. Det er budsjettert med 2 mill. kr til klimaplan.

Utviklingsmidlar

Tabell 4.7.7

Utviklingsmidlar	Budsjett 2020
Utviklingsmidlar til fordeling	19 685
Sum driftsutgifter	19 685
Driftsinntekter	-
Sum netto driftsutgifter	19 685

Midlane skal fordelast på dei andre løyvingnivåa i sektoren ut frå politisk vedtak i hovedutvalet. Nov. og des. 2019 vert det gjort eit strategiarbeid for budsjettåret, som involverer kommunar, regionar, næringsliv, partar i arbeidslivet, næringsorganisasjonar og andre partnerar, samt politisk leiing. Det vert arbeidd vidare ut frå vedtekne planar i dei to fylka, men det er trong for å bruke noko meir tid for å samkøyre eit handlingsprogram og detaljbudsjett, og sikre naudsynt involvering i dette arbeidet. Midlane skal nyttast både til å setje i verk eigne satsingar, men også til søkbare midlar.

Dette strategiarbeidet vil bygge på:

- gjeldande Verdiskapingsplan i SFFK og Regional næringsplan i HFK.
- innspel på utfordringar og muligheter frå kommunar, regionar og næringsliv.
- dialog med partane i arbeidslivet, næringsorganisasjonar og andre partnerar.
- dialog med nytt utval for innovasjon og næring og nytt fylkesting

3 Ytterlegare spesifikasjonar av sektorbudsjett

Avdeling for innovasjon og næring skal, gjennom strategisk styring, mobilisering av næringsliv, kommunar og samarbeidspartnarar og gjennom bruk av virkemidlar bidra til:

- berekraftig omstilling i næringslivet – sikre grøn vekst gjennom det grønne skiftet
- produksjon av fornybar energi, god infrastruktur og energiomstilling frå fossil energi til fornybar energi

- rett kompetanse i arbeidslivet for å sikre nye arbeidsplassar og sysselsetting i heile Vestland fylke
- nyskaping og nytt næringsliv som bygger på eksisterande industri og næringar som i dag har fortrinn på Vestlandet
- verdiskaping i byar og regionar og fremje berekraftig forvaltning av naturressursane våre, både i havet og på land
- synleggjering av fiskeriressursar, landbruk og reiseliv som drivarar i utvikling av sterke distrikt
- innovasjon i næringslivet og offentleg sektor basert på forskning og kompetanse
- strategisk arbeid saman med kommunar, næringsaktørar og regionar til beste for befolkning, sysselsetting, infrastruktur, næringsareal og økonomisk utvikling i dei viktigaste bransjane
- nærings- og lokalsamfunnsutvikling, som også femnar om breiband og teknologiske løysingar
- vidareutvikling av Vestland som eit sterkt eksportfylke og auka deltaking i globale verdikjeder

Intensjonsplanen for samanslåing av fylkeskommunane til nye Vestland fylke og den nye politiske plattformen målber ei god satsing på nærings- og samfunnsutvikling.

Avdelinga har fire seksjonar, som alle på ulike måtar skal bidra inn mot desse måla.

Eksterne inntekter:

Sektoren forventar å ta i mot følgjande inntekter frå eksterne kjelder.

Tabell 4.7.8

Eksterne inntekter (i 1000 kr.)

Beløp	Føremål	Frå
	Eksternt finansierte stillingar, fondsbruk og renter	
1 700	Invest IN	Kommunar det er inngått avtale med
20 700	Breiband	Nkom - Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet
2 400	Kompetansenettverk for lokalmat	Landbruks- og matdepartementet
950	Vilt og fiskeforvaltning	Miljødirektoratet
5 653	Vassforvaltning	Miljødirektoratet
18 355	Regional forskingsfond Vestland	Kunnskapsdepartementet
1 350	Etablerersenteret	Kommunar det er inngått avtale med
3 750	Karriererettleiing	Kunnskapsdepartementet
2 550	Mobiforsk	Norges Forskningsråd
1 560	Erasmus+ VET	EU-midlar
1 774	EU-prosjekt	EU-midlar
120	Nordsjøprogrammet	EU-midlar
6740	Regionale tilretteleggingstiltak i landbruket	Landbruks- og matdepartementet
1960	Rekruttering og kompetanseheving i landbruket	Landbruks- og matdepartementet
3385	Klimasats-midlar drosjelading	Miljødirektoratet
660	Klimasatsmidlar Klimapartner	Miljødirektoratet
1 200	Kontingentinntekter Klimapartner Vestland	Partnerar
500	Klimasats hydrogenprosjekt	Miljødirektoratet
250	Klimasats – kortreist stein	Miljødirektoratet

4 Bindande føresetnader i tekstdelen av sektorbudsjettet

På løyingsnivå - verdiskaping i byar og regionar:

1. ViilVite - kr 3 500 000 til driftsstøtte/eigarskapsforpliktingar
2. Energi Vestland - kr 100 000, medlemskontingent
3. IT-Forum Sogn og Fjordane / Vestland kr 500 000
4. Invest in Bergen- kr 3 400 000 (brutto) til driftsstøtte/eigarskapsforpliktingar

I samsvar med vedtak i fylkestinget i Hordaland i 2018 og 2019:

1. Mediefondet Zefyr og Vestnorsk filmkommisjon - kr 1 388 000.
2. Næringsshagar i gamle Hordaland - kr 150 000.
3. Nasjonale klynger i gamle Hordaland - kr 600 000.
4. Connect Vest - kr 500 000.
5. Mediekuben - VIS - kr 400 000.
6. The Impact Hub Bergen - kr 420 000.
7. Design Region Bergen - kr 420 000.
8. Maritime Bergen - kr 320 000.
9. Regionråd Hordaland - kr 1 150 000.
10. Atheno - kr 600 000.
11. Nyskapingsparken VIS, Innovasjon kr 700 000.
12. Industriutvikling Vest kr 600 000.

På løyingsnivå - naturressursar, landbruk og reiseliv

I samsvar med vedtak i fylkestinga i Hordaland og Sogn og Fjordane i 2018 og 2019:

1. Fjord Norge - kr 6 000 000 til driftsstøtte/eigarskapsforpliktingar.
2. Destinasjonsselskapa - kr 1 150 000.

I samsvar med vedtak i fylkestinget i Hordaland i 2018 og 2019:

1. Matarena – kr 150 000.
2. Statens vegvesen – kr 4 000 000 til Turistveger i Hardanger.

På løyingsnivå - forskning, kompetanse og internasjonalisering

1. Vestlandsforskning - kr 1 000 000 til grunnstønad og utviklingsavtale
2. Etablerersenteret - kr 2 700 000 (brutto) til driftsstøtte/eigarskapsforpliktingar

I tråd med vedtak i fylkestinga i Hordaland og Sogn og Fjordane i 2018 og 2019:

1. Ungt entreprenørskap - kr 1 300 000.

I tråd med vedtak i fylkestinga i Sogn og Fjordane i 2018 og 2019:

1. Teknoløftet - kr 1 000 000.

4.8 Sektorbudsjett 2020 - Opplæring og kompetanse

1 Sektorbudsjett - løyingsnivå

Tabell 4.8.1

Tal i tusen

		Budsjett 2020
	Brutto driftsutgifter	2 838 976
	Driftsinntekter	-74 400
Vidaregåande opplæring i skule inkludert særskilt tilrettelagt opplæring	Netto driftsutgifter	2 764 576
	Brutto driftsutgifter	78 937
	Driftsinntekter	
Vidaregåande opplæring for vaksne	Netto driftsutgifter	78 937
	Brutto driftsutgifter	144 281
	Driftsinntekter	-123 200
Fagskule	Netto driftsutgifter	21 081
	Brutto driftsutgifter	121 619
	Driftsinntekter	-68 800
Andre føremål opplæring	Netto driftsutgifter	52 819
	Brutto driftsutgifter	544 414
	Driftsinntekter	-25 200
Opplæring i bedrift	Netto driftsutgifter	519 214
	Brutto driftsutgifter	31 583
	Driftsinntekter	-
Administrasjon av opplæring & kompetanse	Netto driftsutgifter	31 583
	Brutto driftsutgifter	3 759 810
	Driftsinntekter	-291 600
	Netto driftsutgifter	3 468 210

Endring frå 2019 til 2020

Budsjettet for opplæring og kompetanse er redusert med netto 5,9 mill. kr i 2020. Nytt i 2020 er at alle utgifter knytt til energi, vedlikehald, reinhald, driftsleiarteneste og kommunale avgifter er flytta frå skulane til eigedomsavdelinga.

Dette utgjør meir enn 100 mill. kr. Vidare er det også nokre utgifter knytt til kommunikasjon og IKT som er flytta ut av avdelinga i 2020.

2 Omtale av løyvingsnivå

Vidaregåande opplæring i skule inkludert særskilt tilrettelagt opplæring

Tabell 4.8.2

Tal i tusen

Vidaregåande opplæring i skule inkludert spesialundervisning og særskilt tilrettelagt opplæring	Budsjett
Vidaregåande skular	2 055 145
Spesialundervisning og særskilt tilrettelagt opplæring	431 980
Landsliner	11 719
Kantiner og internat	2 229
Gardsdrift	7 788
Rettleiingstenester	82 359
Fellesutgifter og administrasjon	184 960
	2 764 524

Vidaregåande skular

Løyvinga omfattar midlar til pedagogisk leing, pedagogiske fellesutgifter, drift av utdanningsprogramma, gratis læremiddel og elevksamnen.

Husleige, reinhald, avgifter og drift og vedlikehald av skulebygg er frå 2020 budsjettert på Eigedom.

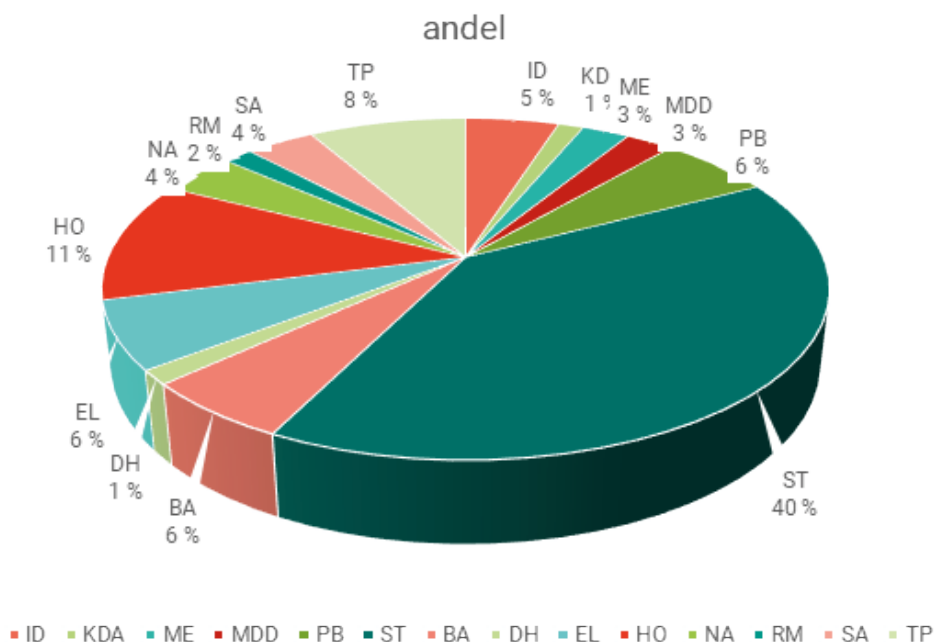
Skuleåret 2019-2020 er budsjettmodellane i Hordaland og Sogn og Fjordane vidareført. Budsjettmodellane er

ulike, men begge er basert på tildeling etter klassar. I løpet av skuleåret 2020-2021 skal skulane i Vestland ha felles budsjettmodell. Budsjetta for dei vidaregåande skulane vert utarbeidd på grunnlag av vedteke opplæringstilbod. Vestland fylkeskommune har 45 vidaregåande skular. Skuleåret 2018-2019 var det i underkant av 20 000 elevlar.

Vestland fylkeskommune gir opplæring i alle utdanningsprogram. Figuren under viser fordeling av elevane (vg1-vg3) på utdanningsprogramma skuleåret 2018/19.

Forkortingar

ID	Idrettsfag
KDA	Kunst, design og arkitektur
ME	Media og kommunikasjon
MDD	Musikk, dans og drama
PB	Påbygg
ST	Studiespesialiserande
BA	Bygg og anleggsteknikk
DH	Design og håndverk
EL	Elektrofag
HO	Helse og oppvekstfag
NA	Naturbruk
RM	Restaurant og matfag
SA	Service og samferdsel
TP	Teknikk og industriellproduksjon

Sogn og Fjordane og Hordaland fylkeskommune har over fleire år jobba aktivt for å få elevane til å velje yrkesfag. Skuleåret 2018-2019 byrja 57% av elevane på eit yrkesfagleg utdanningsprogram på vg1. Skuleåret 2019-2020 er det sett i gang 1002 ordinære klassar.

Det er i budsjettet lagt til grunn same innretning og vidareføring om lag på same nivå. Saka om opplæringstilbodet for skuleåret 2020-2021 vert lagt fram for hovudutval for opplæring og kompetanse i desember 2019, og justert etter søknadsfristen i mars.

Elevbetaling for kjøp av pc-ar vert sett til 2000 kr per elev og gjeld for alle elevar i Vestland fylkeskommune.

Det er budsjettet med eit tilskot til Olympiatoppen på omlag 8 mill. kr.

IB-tilbodet i Bergen og ved UWC i Fjaler skal vidareførast som ei permanent ordning.

Budsjettet for løyvingnivået er redusert slik i høve 2019:

- generelt nedtrekk på budsjetttramma med 10,0 mill. kr
- reduksjon med 6,0 mill. kr i gjenståande effekt av skulebruksplanen/reduksjon i påbyggklassar
- reduksjon med 2,0 mill. kr som følgje av redusert elevtal i vidaregåande skule
- reduksjon med 1,2 mill. kr som følgje av at tilbodet om skulesekkar er teke bort

Fylkestinget føreset at ordningane med miljøkoordinatorar og liknande førebyggjande tiltak vert vidareført.

Det skal utarbeidast sak om korleis open skule-prinsippet kan gjennomførast på alle vidaregåande skular slik at elevane kan nytte skulane etter skuletid ved bruk av adganskort e.l.

Det skal vidare utarbeidast retningslinjer for stands og liknande for ungdomsorganisasjonar, politiske interesseorganisasjonar og andre organisasjonar som ønskjer å besøke dei vidaregåande skulane.

Det skal utarbeidast ein E-sport strategi for Vestland fylke.

Spesialundervisning og særskilt tilrettelagt opplæring

Løyvinga omfattar midlar til tilpassa opplæring, spesialundervisning og ekstra språkopplæring for elevar i eigne vidaregåande skular og private skular, kjøp av spesialundervisning utanfor eigne institusjonar, innføringsgrupper for minoritetsspråklege og kombinasjonsklassar (grunnskuleopplæring for minoritetsspråkleg ungdom).

Tilpassa opplæring er ulikt organisert i dei to fylkeskommunane. Det er sett i gang arbeid med å vurdere korleis dette tilbodet skal gjevast i Vestland.

Skuleåret 2019-2020 er det i gang 4 innføringsgrupper for minoritetsspråklege og 12 kombinasjonsklassar, delvis

finansierte av statlege midlar gjennom Jobbsjansen, del B. Frå 2020 er midlane til Jobbsjansen del B innlemma i rammetilskotet til fylkeskommunane.

Rettleiingstenester

Frå 01.01.2020 er det vedteke at sentraladministrative funksjonar knytt til rettleiing, oppfølging og oppgåver som krev direkte kontakt med elevar, lærlingar, bedrifter, vidaregåande skular, vaksne og ungdom utanfor opplæring vert etablert i seks rettleiingseiningar med ulik storleik og plassering, avhengig av by og distrikt.

Det er løyvd 6,5 mill. kr til skulepsykologar i vgs. Psykologane i vgs skal vere eit lågterskeltilbod til elevane og gje behandling. Det skal utarbeidast ei sak om korleis tilbodet kan vidareutviklast i tråd med føringane i dette budsjettet og i samarbeid med dei kommunale helsetenestene.

Landslinjer

Løyvinga omfattar fylkeskommunalt og statleg tilskot til landslinjetilboda:

Tabell 4.8.3

Skule	Tilbod
Os vgs	Yrkessjåfør og anleggs-maskinførar
Odda vgs	Smed
Stryn vgs	Skiskyting
Sogndal vgs	Yrkessjåfør
Sogn jord- og hagebruksskule	Økologisk landbruk

Gardsdrift

Løyvinga omfattar gardsdrift ved Mo og Øyrane vgs, Voss vgs og Stend vgs.

Internat

Fylkeskommunen driv internat ved Mo og Øyrane vgs, Voss vgs, Rubbestadnes vgs og Sogn jord- og hagebruksskule.

Fellesutgifter og administrasjon

Løyvinga omfattar midlar til omstilling, system- og informasjonskostnader, rekruttering og kompetanseutvikling, fellesutgifter, gjesteevoppgjer og drift av sentraladministrative funksjonar.

Det vert sett av 2,1 mill. kr til meningkokkvaksine til alle elevar i Vestland, med føresetnad om at kommunane dekkjer halve kostnaden ved å gjennomføre vaksininga.

Det er vidare løyvd 10 mill. kr i 2020 til skulefrukost for elevane. Tilbodet om skulefrukost til elevane gjeld heile Vestland fylkeskommune, med implementering i gamle Sogn og Fjordane frå hausten 2020.

Vidaregåande opplæring for vaksne

Tabell 4.8.3

Tal i tusen

Vidaregåande opplæring for vaksne	Budsjett
Vidaregåande opplæring for vaksne	78 937
	78 937

Vidaregåande opplæring for vaksne

Opplæringslova gjev vaksne rett til vidaregåande opplæring for det året dei fyller 25 år dersom dei ikkje har fullført vidaregåande opplæring tidlegare.

Budsjettet er vidareført på same nivå som i 2019.

Fagskule

Tabell 4.8.4

Tal i tusen

Fagskule	Budsjett
Fagskule	21 081
	21 081

Fagskule

Løyvingsnivået omfattar fylkeskommunalt tilskot til eigne fagskular og fellesutgifter fagskular. I tillegg kjem statleg tilskot til eigne og eksterne fagskular.

Den statlege finansieringa av fagskuleutdanninga vart lagt om frå 01.01.18 og er eit øyremerkt driftstilskot. Frå 2019 er det Direktoratet for internasjonisering og kvalitetsutvikling i høgere utdanning (Diku) som fordeler driftstilskot til fylkeskommunane. I framlegget til statsbudsjett er samla budsjetttramme til fagskuleutdanning i Vestland – grunntilskot og resultatbasert tilskot – 123,2 mill. kr.

Av det samla tilskotet er kr 6,5 mill. kr. øyremerkt Kunstskolen i Bergen. Kunstskolen i Bergen er ein av 14 private fagskular som tidlegare fekk tilskot direkte over Kunnskapsdepartementet sitt budsjett. Departementet vurderer desse fagskulane til å vere i ei særstilling, mellom anna fordi dei fleste av dei er små og har eit nasjonalt nedslagsfelt. På bakgrunn av dette har departementet skjerma desse fagskulane fram til og med 2020.

Den statlege tilskotsramma skal fordelast til eigne og eksterne fagskular. Grunnlaget for fordeling mellom desse er enno ikkje kjend. Det resultatbaserte tilskotet for 2020 er justert etter tal produserte studiepoeng i 2018. Samla sett har Vestland ein reduksjon i produksjonen som utgjer 0,9 mill. kr mindre i resultatbasert tilskot enn i 2019.

I tillegg til statstilskotet gjev fylkeskommunen tilskot til drift av eigne fagskular. Det samla fylkeskommunale driftstilskotet er for 2020 foreslått redusert med 1,0 mill. kr i høve til 2019. Fylkesrådmannen vil fordele det fylkeskommunale tilskotet til eigne skular og statstilskotet til eigne og eksterne fagskular når fordelingsgrunnlaget frå Diku er kjent.

Fagskuleutdanning er høgare yrkesfagleg utdanning på nivået over vidaregåande opplæring eller tilsvarande realkompetanse og som har eit omfang tilsvarande minimum eit halvt studieår og maksimum to studieår. Fagskuleutdanning skal sikre naudsynt kompetanseheving lokalt, regionalt og nasjonalt. Det er to fylkeskommunale fagskular i Vestland fylkeskommune som gjev om lag 1 400 studentar tilbod.

Vestland fylkeskommune er eigar av dei fylkeskommunale fagskulane, medan styra for Fagskolen i Hordaland og Fagskulen i Sogn og Fjordane er øvste styringsorgan. Fagskulestyra har fullmakt og mynde innanfor den årlege økonomiske ramma.

Andre føremål opplæring

Tabell 4.8.5

Tal i tusen

Andre føremål opplæring	Budsjett
Opplæring i sosiale og medisinske institusjonar	47 713
Privatisteksamen	-11 956
Opplæring i kriminalomsorga	-
Produksjonsskulen	12 991
Manger folkehøgskule	1 141
Andre løyvingar	4 930
	52 819

Opplæring for elevar i sosiale- og medisinske institusjonar

Løyvinga omfattar driftsmidlar til opplæring for elevar i sosiale- og medisinske institusjonar.

Privatisteksamen

Løyvinga omfattar midlar til gjennomføring av privatisteksamen.

Opplæring i kriminalomsorga

Vestland fylkeskommune har ansvar for opplæring i kriminalomsorga. Tilboda er statleg finansierte.

Produksjonsskulen

Produksjonsskulen gjev alternative tilbod til ungdom med rett som ikkje er i eit opplæringsløp.

Produksjonsskulane må verte betre kjent slik at dei vert eit reellt alternativ for ungdommar i heile Vestland. Det skal arbeidast opp mot sentrale styresmakter for å sikre varig statleg medfinansiering.

Manger folkehøgskule

Vestland fylkeskommune eig og driv Manger folkehøgskule. Skulen har om lag 60 elevplassar og fem ulike musikktilbod. Det er budsjettert med eit fylkeskommunalt driftstilskot på 1,1 mill. kr. Skuledrifta er i hovudsak finansiert med statleg tilskot og elevbetaling.

Andre løyvingar

Løyvinga omfattar diverse tilskot m.a. elevorganisasjonen, grunnskuleopplæring til barn og ungdom som bur i institusjon, jf. oppl. lova §13-2.

Tidlegare tilskot til skoleskipet Gand på 0,5 mill. kr er teke ut av budsjettet frå 2020.

Det er busjettert med eit tilskot på 0,6 mill. kr. til "PitStop".

Administrasjon av opplæring og kompetanse

Tabell 4.8.6

<i>Tal i tusen</i>	
Administrasjon av opplæring og kompetanse	Budsjett
Administrasjon av opplæring og kompetanse	31 583
	31 583

Administrasjon av opplæring og kompetanse

Løyvinga omfattar drift av leiings- og stabsfunksjonar i avdeling for opplæring og kompetanse.

Opplæring i bedrift

Tabell 4.8.7

<i>Tal i tusen</i>	
Opplæring i bedrift	Budsjett
Opplæring i bedrift	473 360
Fagprøvar	45 854
	519 214

Opplæring i bedrift

Løyvinga omfattar midlar til yrkesopplæringsnemnda, tilskot til lærebedrifter, vg3 i skule som alternativ til opplæring i bedrift, instruktøropplæring, restteori for lærlingar og

lærerkandidatar, stimuleringsiltak i fag- og yrkesopplæringa og tilpassa opplæring i bedrift.

Vestland fylkeskommune har årleg om lag 6000 løpande lærekontraktar og om lag 3000 nye lærekontraktar.

Det vert løyvd 0,3 mill. kr til etter-/vidareutdanning, fagbrev for vaksne.

Det skal arbeidast for tettare samarbeid mellom vidaregåande opplæring, næringsliv og kommunane etter modell frå m.a. Årdal og Bømlo.

Fagprøvar

Løyvinga omfattar midlar til opplæring av prøvenemnder, fag- og sveineprøvar og kompetanseprøvar. Vestland fylkeskommune har om lag 3500 fagprøvar årleg. Det er ikkje teke høgde for den ikkje lovpålagde oppgåva ordninga fagbrev på jobb.

3 Ytterlegare spesifikasjon av sektorbudsjett

Fylkeskommunen har ansvar for å gje vidaregåande opplæring til ungdom og vaksne. Budsjettet er basert på følgjande grunnprinsipp:

- elevar og læringar skal møte ei opplæring med høg kvalitet
- den vidaregåande opplæringa skal bidra til berekraftig forvaltning av ressursar
- den vidaregåande opplæringa skal bidra til gode og vekstkraftige lokalsamfunn og sterke by- og senterområde gjennom mellom anna eit breitt og likeverdig opplæringstilbod.

Grunnlaget for prioriteringane i budsjett- og økonomiplan er lovpålagde oppgåver (kjerneverksemda) og den nasjonale målsettinga om auka gjennomføring i vidaregåande opplæring. Budsjetttramma for sektoren er redusert med 5,9 mill. kr i høve 2019.

Det skal settast i gang eit arbeid med å etablere eit mål og strategidokument som skal vere eit viktig verktøy for utviklinga av vidaregåande opplæring i Vestland. Mål og strategidokumentet skal vise både utfordringar og målsetjingar for sektoren dei neste fire åra. I dette arbeidet skal det utarbeidast ein strategi som viser korleis ungdom både i sentrumsområda og i distrikta kan få eit mest mogleg likeverdig tilbod. Hovudutval for opplæring og kompetanse skal være styringsgruppe for dette arbeidet. Regional planstrategi og utfordringsbiletet for Vestland vil gje retning for dette arbeidet. Fylkestinget vil kome attende til harmonisering mellom dei ulike skulane i fylket i budsjettet for 2021, med føresetnad om at arbeidet med Mål- og Strategidokumentet for vidaregåande opplæring er ferdig og kan leggjast til grunn.

4 Bindande føresetnadar i tekstdelen av sektorbudsjettet

På løyvingsnivå Vidaregåande opplæring i skule inkludert særskilt tilrettelagt opplæring

Eigendelen for elev-pc vert sett til kr 2 000,- og gjeld for heile Vestland fylkeskommune.

På løyvingsnivå Andre føremål opplæring

Det vert gitt følgjande tilskot i 2020:

- «Pit-stop» 0,6 mill. kr
- Manger folkehøgskule 1,1 mill. kr

5 Økonomiplan 2021-2023

Økonomiske utfordringer

Økonomiplanåra 2021-2023 er saldert med innsparingskrav som førebels ikkje er fordelt på sektornivå. Innsparingstiltaka for 2020 er innarbeid i sektorbudsjetta og førebels vidareført. Innsparingskrava i 2021-2023 kjem difor i tillegg til innsparingskravet på 100 mill. kr i 2020. I løpet av 2020 vert det gjort ein gjennomgang av i kva grad innsparingstiltaka i 2020 skal vidareførast til 2021-2023.

Fylkestinget tek endeleg stilling til dette ved handsaminga av økonomiplan 2021-24, i juni 2020. I den grad nokon av innsparingstiltaka som er innarbeidd i budsjettet for 2020 vert reversert, vert innsparingskrava for 2021-2023 tilsvarande auka.

Innsparingskravet er aukande frå 100 mill. kr i 2021 til 300 mill. kr i 2023. Det er difor stor avstand mellom dagens driftsnivå, og føreset driftsnivå i 2023. Det må takast grep for få samsvar mellom driftsrammene på sektornivå og inntektsrammene som er venta i økonomiplanperioden.

Delar av salderingsløysinga for 2020 er mellombels og er korkje berekraftig eller mogeleg å gjennomføre i økonomiplanen. Mellom anna er det lagt opp til å redusere avdragsbetalinga og det vert lagt opp til å bruke rekneskapsoverskota

frå 2018. I det teknisk saldert opplegget for økonomiplan 2021-23 er det lagt opp til ei gradvis tilpassing til framtidige driftsrammer, der fokuset er å få til eit berekraftig utgiftsnivå for Vestland fylkeskommune. Inntekts- og utgiftsnivået er i hovudsak vidareført frå 2020 til økonomiplanåra 2021-23, med unntak av:

- Skatt og rammetilskot er nedjustert med 5,2 mill. kr årleg, som følgje av at overgangsordninga for nytt inntektssystem frå 2020 vert fasa ut.
- Konesjonskraftinntektene i åra 2021-23 er justert utifrå gjeldande prognose.
- Kapitalinntekter og -utgifter er justert i tråd med handlingsrom i den tekniske salderinga. Auken i desse utgiftene skal ta omsyn til rente og avdragsauke – som følgje av auka lånegjeld, og endringar i rentenivået.
- Rekneskapsoverskot frå 2018 nytta i budsjett 2020 - er eingongsfinansiering som ikkje er vidareført i åra 2021-23.

Utifrå desse føresetnadane vert økonomiplan 2021-23 saldert med tekniske innsparingskrav slik:

	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Skatt, rammetilskot og inntektsutjamning	- 9 938 970	-9 933 770	-9 928 570	-9 923 370
Andre generelle statstilskot	- 101 400	-101 400	-101 400	-101 400
Konesjonskraftsinntekter	-182 000	-172 000	-167 000	-167 000
Kapitalinntekter/utgifter, utbytte og rentekompensasjon	833 900	848 700	938 500	1 033 300
Pensjonsutgifter/fellesutg/ løns- og prisvekst	44 839	44 839	44 839	44 839
Bruk/avsetning til fond	-70 000	0	0	0
Overføring til investering	536 997	536 997	536 997	536 997
Sum felles inntekter og utgifter	- 8 876 634	-8 776 634	-8 676 634	-8 576 634
Politisk styring, kontrollutval og organisasjon og økonomi	735 019	735 019	735 019	735 019
Strategi og digitalisering	169 884	169 884	169 884	169 884
Tannhelse	268 157	268 157	268 157	268 157
Kultur, idrett & inkludering	311 765	311 765	311 765	311 765
Infrastruktur og veg	1 167 692	1 167 692	1 167 692	1 167 692
Mobilitet og kollektiv	2 519 154	2 519 154	2 519 154	2 519 154
Innovasjon og næringsutvikling	236 753	236 753	236 753	236 753
Opplæring og kompetanse	3 468 210	3 468 210	3 468 210	3 468 210
Teknisk innsparingskrav		-100 000	-200 000	-300 000
Sum sektornivå	8 876 634	8 776 634	8 676 634	8 776 634

Det er ikkje teke høgde for uvisse knytt til vidareføring av statlege tilskot innan veg, både i høve tunellsikkerheitsforskrifta og opprusting av fylkesvegane.

Vidare vil auka kostander knytt til nye anbod på båt, samt uvisse i kostnadane knytt til nye kontraktar på ferje kunne utfordre dette framtidsbilete ytterlegare.

Den samla lånegjelda ved inngangen til 2020 vil vere mellom 13 og 14 mrd. kr. Dette er eit svært høgt nivå. Det samla investeringsnivået i 2020-23 og tilhøyrande låneopptak medfører ein sterk auke i lånegjelda i perioden.

Arbeid med komande økonomiplan

Arbeidet med budsjett 2021/økonomiplan 2021-24 vert krevjande. Det vert lagt opp til ein prosess som legg til rette for å ivareta dei høgast prioritert oppgåvene og tenestene i Vestland fylkeskommune.

Det er førebels peika på nokon eksempel på køyrereglar og grunnprinsipp:

Køyrereglar

- Innbyggjarane må vere i fokus
- Lovpålagde oppgåver opp mot ikkje-lovpålagde
- Konsekvensvurdering av forslag til tiltak før vedtak
- Realistisk budsjettering
- Respekt for tilsette som ein god arbeidsgjevar med vekt på rett og nok kompetanse
- Betre dei eksterne rammevilkåra for Vestland fylkeskommune

Grunnprinsipp

- Kvalitet i tenestetilbodet
- Fokus på samfunnsutviklarrolla
- Prioritering i samsvar med regional planstrategi
- Langsiktig perspektiv på dimensjonering og innretting av tenestene
- Finansiering av tenester gjennom samarbeid og partnerskap

I inndelinga av tenestetilbodet/oppgåvene ut frå kva som er lovpålagt/ikkje-lovpålagt bør det stillast spørsmål om ein skal halde fram med alle oppgåver eller om nokon tilbod kan falle bort/oppgåver avsluttast.

Tilsvarende bør ein vurdere at sjølv om ei oppgåve er lovpålagt, er ikkje måten oppgåva vert utført på, bunden i like stor grad.

I samband med arbeidet med budsjett 2021/økonomiplan 2021-24, våren 2020 vert det arbeidd med å vidareutvikle grunnprinsippa og køyrereglane slik at dei vert forankra i det politiske og administrative arbeidet.

Det skal settast i gong eit arbeid med å etablere eit mål- og strategidokument som skal vere eit viktig verktøy for utviklinga av vidaregåande opplæring i Vestland fylkeskommune. Mål og strategidokumentet skal vise både utfordringar og målsetjingar for sektoren dei neste fire åra. I dette arbeidet skal det utarbeidast ein strategi som viser korleis ungdom både i sentrumsområda og i distrikta kan få eit mest mogleg likeverdig tilbod. Hovudutval for opplæring og kompetanse skal være styringsgruppe for dette arbeidet.

I tillegg er det under peika på nokre føresetnadar som vil vere viktige for arbeidet med å tilpasse utgiftsnivået framover.

Investeringsnivå, lånegjeld og kapitalutgifter

Det må framover vere fokus på utviklinga i lånegjeld, avdragsbetaling og driftsmidlar til investering. Målsetnaden for dette arbeidet er å bremse gjeldsutviklinga i Vestland fylkeskommune, og desse føresetnadane ligg til grunn for det vidare budsjettarbeidet:

- Rassikring skal finansierast av statlege midlar og mva. kompensasjon. Dette betyr at ein nyttar driftsmidlar overført til investering til føremålet. Dette er eit viktig prinsipp for å ikkje utfordre lånegjelda ytterlegare.
- Midlar til tunellsikkerheitsforskrifta vert overført til investering. Tiltaka for å oppfylle tunellsikkerheitsforskrifta er særskilt utfordrande for fylkeskommunen. Det er difor viktig å nytte midlane som kjem frå staten til føremålet, fullt ut til tiltaka. Tiltaka knytt til tunellsikring kostar langt meir enn den statlege løyvinga til føremålet, men det er viktig at å nytte dei dei statlege midlane til føremålet. Dersom desse midlane ikkje vert nytta til investeringar, må låneopptaka aukast tilsvarande.
- Avdragsbetaling må ha stort fokus. Dette vil vere eit viktig prinsipp for at ikkje renter og avdrag skal ta ein for stor del av driftsutgiftene. Med aukande renter og avdrag, vil alt anna likt, medføre at det må kuttast i driftsutgiftene på sektornivå.
- Framtidige låneopptak må reduserast. Det må vurderast både tidforskyvingar av prosjekt, og om prosjekt skal takast ut. Det må også vurderast i kva grad det er aktuelt å sjå på alternative finansieringsløyser for investeringane.

Det skal i løpet av 2020 gjerast ein gjennomgang av investeringsprogramma for bygg, veg og kollektiv, der føremålet er å legge til rette for ei samla prioritering av investeringsprosjekta.

Driftsnivå

Då 2020 er første år for Vestland fylkeskommune må det vere ekstra fokus på å få oversikt over den nye

organisasjonen og det må arbeidast med å kvalitetssikre budsjetttrammene i høve til faktisk driftsnivå for den nye organisasjonen. Dette vil vere eit viktig arbeid, for å sikre både realistisk budsjettering og for å hente ut potensielle innsparingar i driftsrammene.

Det administrative effektiviseringsprogrammet vert ein del av arbeidet med å finne varige driftsreduksjonar. Det er viktig å understreke at noko av målsetnaden med dette arbeidet er å sikre god kvalitet i oppgåvene, der både digitalisering og standardisering kan gjere at oppgåvene vert utførte meir effektivt og med betre kontroll. Vidare arbeid med å

materialisere dei beste løysingane frå dei to tidlegare fylkeskommunane vil vere eit viktig bidrag i dette arbeidet.

Det skal utarbeidast ei sektorvis oversikt som definerer lovpålagte og ikkje lovpålagte oppgåver. Dette vert ein del av arbeidet med budsjett 2021/økonomiplan 2021-2024, i løpet av våren 2020.

Eksterne rammeføresetnader

Det bør også vurderast i kva grad vi framover må ha ein garanti for statleg medverknad når vi skal ta miljøansvar innan t.d. buss, ferje og båt.

6 Investeringsbudsjett 2020–2023

I møte i finansutvalet 24.10 la prosjektleiar fram eit samla investeringsbudsjett for Vestland fylkeskommune i tråd med forventna framdrift for investeringsprosjekta. Her vart det informert om endringar i høve til dei ein skilde investeringsprosjekta sidan førre handsaming. Det vart gjort greie for tidsforskyvingar for vedtekte prosjekt, endra kostnadsoverslag og for nye prosjekt i dei tre ulike investeringsprogramma.

Det er ikkje gjort endringar i investeringsbudsjettet i høve til det som vart lagt fram og handsama i førre møte i finansutvalet. I arbeidsdokument 7/19 gjekk prosjektleiar inn på og kort omtalte kvart ein skild prosjekt i investeringsbudsjettet.

Korleis dei tre investeringsprogramma er finansiert kjem også fram i tabellane.

6.1 Investeringsprogram bygg 2020–23

Investeringsprogrammet for bygg vert presentert i tabellen under (i 2020-kr). Under tabellen er det sett opp kort omtale av kvart ein skild prosjekt.

Investeringar (i 2020-kr)	Sum i perioden	2020	2021	2022	2023
Forvaltning/fellesfunksjonar	1 363 968	359 768	457 400	474 400	72 400
Eigenkapitalinnskott KLP	30 000	7 500	7 500	7 500	7 500
El-bilar	8 500	1 900	2 200	2 200	2 200
IT-investeringar	126 800	28 700	32 700	32 700	32 700
Miljøprosjektet	4 368	4 368			
Fylkeshuset Leikanger - utviding av Firdasalen	3 000	3 000	0	0	0
Fylkeshuset Bergen – Ombygging/opprusting	1 100 000	300 000	400 000	400 000	0
Tilfluktsrom	10 300	10 300			
Fylkeshuset Leikanger - rehab	81 000	4 000	15 000	32 000	30 000
Opplæring	3 793 814	762 241	862 623	1 055 750	1 113 200
Ombygging/rehab/mindre tilbygg	379 470	87 570	97 300	97 300	97 300
Utstyr og IT-investeringar på skulane	145 860	33 660	37 400	37 400	37 400
Skulebruksplan - planmidlar	14 000	3 500	3 500	3 500	3 500
Askøy vgs	550 000	95 000	215 000	160 000	80 000
Åsane vgs	258 000	224 000	34 000	0	0
Langhaugen vgs	92 000	3 000	50 000	39 000	
Sogndal vgs. Byggesteg II	8 969	8 969			
Mo og Øyrane vgs - nytt verkstadbygg	62 050	13 000	25 000	24 050	0
Måløy vgs - rehab. av blokk B og C	25 592	25 592	0	0	0
Mo og Øyrane vgs - ridehall	4 000	4 000	0	0	0
Førde vgs./campus Førde	710 000	60 000	170 000	240 000	240 000
Sogndal vgs avd. og Vitensenter	135 562	70 000	65 562		0

Investeringar (i 2020-kr)	Sum i perioden	2020	2021	2022	2023
Flora idrettssenter	11 000	11 000	0	0	0
Nytt opplæringsfartøy ved Måløy vgs	130 500	102 500	28 000	0	0
Måløy vgs - blokk A og D	66 000	9 000	30 000	27 000	0
Mo og Øyrane - vassforsyning MO	1 361		1 361	0	0
Dale vgs - rehab/omb verkstadbyg	30 000		10 000	14 000	6 000
Firda vgs - rehab fløy D Aulabygg	25 000		8 000	10 000	7 000
Årdal vgs - rehab	45 000		3 000	16 000	26 000
Sogndal vgs - rehab svømmebasseng	27 000		2 000	5 000	20 000
Sogn jord- og hagebr. - rehab. fjøs-og verkstad	14 000			4 000	10 000
Eid vgs - nytt undervisningsareal	28 000		8 000	10 000	10 000
Stord vgs	220 000		20 000	100 000	100 000
Bømlo vgs	21 000		4 000	17 000	
Laksevåg og Bergen mar. vgs. og Fagskule	560 000		30 000	170 000	360 000
Slåtthaug vgs	26 000	0	0	6 000	20 000
Sotra vgs	32 000	0	0	16 000	16 000
MØY vgs - internat mm.	55 500	1 000	5 000	16 000	33 500
Kvam nybygg fase 1	60 000	1 000	1 000	20 000	38 000
Måløy vgs - ny akvahall	20 000		5 000	15 000	
Gang og sykkeltiltak - vgs	35 950	9 450	9 500	8 500	8 500
Tannhelse	116 050	28 550	35 800	25 600	26 100
Utstyr tannhelsetenesta	35 880	8 280	9 200	9 200	9 200
Tannklinikkar	52 870	9 270	10 300	16 400	16 900
Tannklinikk Sogndal	27 300	11 000	16 300		
Kultur og regional utvikling	124 790	18 790	55 000	38 000	13 000
Gulatinget	72 000	5 000	42 000	25 000	0
Restaurering av verneverdige f.k. bygg	11 790	2 790	3 000	3 000	3 000
Vedlikehald av fiskerihamner	40 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Nytt arkivdepot	1 000	1 000			
Sum investering	5 398 622	1 169 349	1 410 823	1 593 750	1 224 700

Finansiering (i 2020-kr)	Sum i perioden	2020	2021	2022	2023
Mva-kompensasjon	1 079 724	233 870	282 165	318 750	244 940
Driftsmidler	188 788	47 197	47 197	47 197	47 197
Fond - egenkapitalinnskott	30 000	7 500	7 500	7 500	7 500
Diverse fond - investeringstiltak	617 986	256 400	340 000	21 586	
Sal av bygg	350 000	50 000		150 000	150 000
Tilskott Gulatinget - stat og kommune	47 500		23 750	23 750	
Unyttta lånemidler tidlegare år	11 000	11 000			
Lånemidler	3 073 624	563 382	710 211	1 024 967	775 063
Sum finansiering	5 398 622	1 169 349	1 410 823	1 593 750	1 224 700

Prosjektomtalar

Eigenkapitalinnskot KLP

For å auke eigenkapitalen og soliditeten hos pensjonsleverandøren KLP er det sett av 7,5 mill. kr i årlege innskot i planperioden.

Ei-bilar

Det vert sett av samla 8,5 mill. kr neste fireårs-periode til investering i nye nullutslepps-bilar til bruk i fylkeskommunen. Desse skal erstatta eldre og mindre miljøvenlege transportmiddel.

Utskifting av fossile VLFK køyretøy skal trappast opp slik at fylkeskommunen oppnår målet om 5,6 % klimagassreduksjon kvart år.

IT-investeringar

Det er samla sett av 126,8 mill. kr i planperioden til felles IT-investeringar i fylkeskommunen. Bruken av IT-løysingar mellom anna innan kollektivtransport, på dei vidaregåande skulane, innan tannhelse og i fylkesadministrasjonen er avgjerande for at fylkeskommunen får utført oppgåvene og levert tenestene sine. Dette er nært knytt opp til satsinga på digitalisering og e-forvaltning, som er viktig for å kunne effektivisere og forenkle drifta. Det som legg føringar for disponeringa av desse IT-midlane er den overordna IT-strategien i fylkeskommunen. Det vert sett av 28,7 mill. kr i 2020, og 32,7 mill. kr årleg for dei resterande åra i planperioden.

Miljøprosjektet

Løyvinga er ei restløyving for 2020 på 4,4 mill. kr. Prosjektet skal fylgje opp målsettingar sette i klimaplanen for Sogn og Fjordane fylkeskommune om reduksjon av energiforbruk. I det ligg og utskifting av eksisterande oljekjellar til meir miljøvennlege energikjelder.

Fylkeshuset Leikanger – utviding av Firdasalen

Prosjektet gjeld utviding av Firdasalen i fylkeshuset på Leikanger, og samla kostnadsramme er på 12 mill. kr. Førermålet er utviding og rehabilitering av salen slik at tingseta og andre arrangement og møter kan gjennomførast på ein god måte. Prosjektet er under utføring og vert ferdigstilt 2. kvartal 2020. Det er sett av 3 mill. kr til prosjektet i 2020.

Fylkeshuset Bergen

Prosjektet har ei revidert totalramme på 1 150 mill. Fylkestinget vedtok i sak 12/2018 bygging av nytt fylkesbygg. Ein gjorde vidare vedtak i sak 40/2018 om finansiering og mellombels lokalisering på Sandsli fram til nybygget skal stå klart i 2023. Sak om eigarskap og byggstart for nybygg vart handsama i FT-sak 94/2019. I sak 90/2019 vart samla kostnadsramme for prosjektet auka med 137 mill. kr, og i denne saka vart det og gjort vedtak om bygging i eigen regi. Auken i kostnad er grunna i større areal og høgare marknadspris enn tidlegare antatt. Vidare er kostnader til AV-utstyr og møblering av fellesareala tatt inn i prosjektet. Til prosjektet er det sett av 300 mill. kr i 2020 og 400 mill. kr i både 2021 og 2022.

Tilfluktsrom

Hordaland fylkeskommune si løyving i 2019 er stort sett utnyttta, og ein rår til at prosjektet vert ført vidare som eit prosjekt som skal famne heile Vestland fylkeskommune. Prosessen med å avklare detaljert behov og avklare krav frå tilsynsmyndigheitene pågår framleis. Plan for prioriterte tiltak og omfang vert utarbeidd etter kvart som behova for rehabilitering vert synleggjort. Det er sett av 10,3 mill. kr i 2020 til prosjektet.

Fylkeshuset Leikanger – rehabilitering

Totalramma for prosjektet er på 93 mill. Prosjektet gjeld planlagt rehabilitering av Fylkeshuset på Leikanger. Det er til no gjort mindre gradvise tekniske oppgraderingar, men fleire større tiltak som arbeid på takstein, utvendig solskjerming og overflater er enno ikkje gjennomført. Samstundes må det også vurderast ei meir energivenleg oppvarming. Det er sett av 4 mill. kr i 2020, 15 mill. kr i 2021, 32 mill. kr i 2022 og 30 mill. kr i 2023.

Ombygging/rehab./mindre tilbygg

I planperioden er det sett av 379,47 mill. kr. Denne løyvinga gjeld planlagde ombyggingar, rehabiliteringar og mindre tilbygg. Avgjerande faktor for kva som vert sett i gang er tilstanden på bygg og tekniske anlegg. I tillegg vert det gjort oppgradering på fylkeskommunale eigedommar, og då spesifikt når det gjeld brann og universell utforming. Det vert utarbeidd årlege planar for disponeringa av midlane. Større tiltak og prosjekt på over 25 mill. kr vert fremma som eigne saker til fylkesutvalet. Det er sett av 87,57 mill. kr i 2020 og deretter 97,3 mill. kr for dei resterande åra i planperioden.

Skulebruksplan – planmidlar

Midlane er knytt opp mot gjennomføring av skulebruksplanen, og dei endringane som er vedteke der. Midlane vert primært nytta i tidleg fase av prosjekta; til dømes til planlegging, koordinering og utgreiingar. Det er sett av ei årleg løyving på 3,5 mill. kr i planperioden.

Askøy vgs

Samla løyving i planperioden er 550 mill. kr. Prosjektet vert gjennomført i tråd med skulebruksplanen der prosjekt med rehabilitering og tilbygg på Askøy vgs vart starta opp 2018.

Fylkestinget godkjente i sak 47/2018 rom- og funksjonsprogrammet for prosjektet. I vedtaket i saka er det lagt føringar for det vidare samarbeidet med Askøy kommune som også omfattar sambruk. Avtalen med kommunen omfattar også makebyte av tomt, samt at fylkeskommunen skal etablere lokale for vaksenopplæring som skal nyttast Askøy kommune. Kommunen på si side forpliktar seg å etablere naudsynte idrettsareal i området til å dekkje fylkeskommunen sine behov når det gjeld gymnastikk. Meirinvesteringa som følgje av denne avtalen er på 68 mill. Dei ekstra kostnadane vert kompensert ved at Askøy kommune skal betale om lag 5.6 mill. kr i årleg leige til fylkeskommunen. Det er sett av 95 mill. kr i 2020, 215 mill. kr i 2021, 160 mill. kr i 2022 og 80 mill. kr 2023.

Åsane vgs

Prosjektet har ei total kostnadsramme på 880 mill. kr. Romprogrammet for Nye Åsane vgs vart vedteke av fylkestinget i Hordaland i juni 2016. Skulen skal forutan å ha eit breitt vidaregåande tilbod også ha innføringskurs for minoritets-språkelege og tilrettelagt opplæring. I tillegg skal skulen drive vaksenopplæring, opplæring innan kriminalomsorg og lærlingopplæring. Det nye bygget skal og huse lokale for opplæringskontora og Åsane tannklinikk. Ein del av bygget skal vere bydelskulturhus. Kulturhusdelen vert betalt direkte av Bergen kommune. Byggearbeidet starta opp i mai 2018, og prosjektet er ferdigstilt til skulestart hausten 2020. Det er sett av 224 mill. kr i 2020 og 34 mill. kr i 2021.

Langhaugen vgs

Samla kostnadsramme på prosjektet er på 95 mill. kr. Dette prosjektet vert gjennomført i samsvar med vedtaket i skulebruksplanen for Hordaland fylkeskommune. Det er ikkje funne rom til å legge inn midlar til etablering av ein ekstra parallell i musikk. Dette vart drøfta i fylkestinget i Hordaland i sak 46/18. Ein ekstra parallell i musikk ville gjeve ei auka kostnadsramme på 88 mill. kr, og utover dette 6 mill. kr i auka driftskostnader (2018-kr). Det er sett av 3 mill. kr i 2020, 50 mill. kr i 2021 og 39 mill. kr i 2022.

Fylkestinget legg opp til at vurderingar kring rehabilitering og ei eventuell utviding av musikktilbodet på Langhaugen vgs skal vere ein del av den planlagde gjennomgangen av investeringsbudsjettet første halvdel av 2020.

Sogndal vgs – Byggesteg II

Prosjektet har ei samla totalramme på 183,5 mill. Sogndal vgs er no i tråd med målsettinga samla på ein stad; på nordsida av Fosshaugane Campus. Byggesteg I og II er i all hovudsak gjennomført. Dette inkluderer og nokre bygningsmessige endringar og tekniske oppgraderingar av Sogndal idrettshall. Det vil i 2020 pågå noko etterarbeid og avklaringsarbeid omkring parkering som det vil bli arbeidd med fram mot ei endeleg sluttmelding av prosjektet. Det er sett av 8,97 mill. kr i 2020 til sluttfinansiering av prosjektet.

Mo og Øyrane vgs – nytt verkstadbygg

Totalramma for prosjektet er på 64 mill. kr. Prosjektet gjeld nytt felles verkstadbygg for gardsdrifta og for anleggslinja ved Mo- og Øyrane vgs. Dette er i samsvar med vedteken skulebruksplan i Sogn og Fjordane. I 2020 planlegg ein utarbeiding av anbudsgrunnlag, gjennomføring av entreprisekonkurranse og oppstart av prosjektet. Det er sett av 13 mill. kr i 2020, 25 mill. kr i 2021 og 24,1 mill. kr i 2022.

Måløy vgs – rehab. av blokk B og C

Totalramma for prosjektet er på 93,9 mill. kr. Rehabilitering av eksisterande bygningsmasse (blokk B og C) ved Måløy vgs pågår og er planlagt ferdigstilt i løpet av 2. kvartal i 2020. Prosjektet omfattar ei rehabilitering med mål om å betre tilkomst, funksjonalitet og universell utforming. Prosjektet er og krevjande med omsyn til skuledrifta, då ein i byggeperioden har flytta undervisninga til andre lokale. Det er sett av 25,6 mill. kr i 2020 til sluttfinansiering av prosjektet.

Mo og Øyrane vgs – ridehall

Totalramma for dette prosjektet er på 27 mill. kr. Prosjektet følgjer det vedteke romprogrammet frå 2006 (sak 21/06). Prosjektet omfattar ein ridehall (20x60m) og funksjonsrom som lager, garderober, toalett, hovslagarrom. I tillegg ligg det inne ei lita tribune og eit fleksibelt rom til undervisning.

Prosjektet er planlagt ferdigstilt i løpet av 1. kvartal 2020. Det er sett av 4 mill. kr i 2020 til sluttfinansiering av prosjektet.

Førde vgs/campus Førde

Prosjektet har ei totalramme på 796 mill. kr. Etablering av eit nytt opplærings- og kompetansesenter i Førde er eit prosjekt som legg opp til samlokalisering av Mo og Øyrane vgs og Hafstad vgs til ein felles ny vidaregåande skule i Førde (fysisk samanslåing gjeld ikkje avd. Mo). Prosjektet omfattar vidare ny tannhelseklinikk i Førde og bygging av ny idrettshall.

Målet er å redusere tal leigeavtalar fylkeskommunen har i dag, og få løyst dette i eigne og mest mogleg samla areal slik at sambruk og ressursutnytting blir betre. Det er inngått ein intensjonsavtale i saka, jf. FU-sak 105/2017, og Hafstad vgs er seld i samsvar med dette.

Prosjektet vil i 2020 vere i samspels-/forprosjektfase med planlagt ferdigstilling i 2023. Det pågår eit parallelt arbeid med Førde kommune om etablering av ein utbyggingsavtale for infrastruktur samt oppfølging av reguleringsprosessar for området. Det er sett av 60 mill. kr i 2020, 170 mill. kr i 2021 og 240 mill. kr i både 2022 og 2023.

Sogndal vgs avd. Kaupanger og Vitensenter i Sogn og Fjordane

Prosjektet har ei totalramme på 144 mill. kr. Eksisterande lokalitetar på Kaupanger til programområda anleggsteknikk og transport/logistikk ved Sogndal vgs er gamle, utdaterte og ikkje tilfredsstillande. Det vart i 2017 utarbeidd eit mulighetsstudie for å samle aktiviteten og bygge nytt til dette føremålet. I 2018 vart det utarbeidd eit oppdatert romprogram. Parallell prosess er gjennomført av Vitensenteret som gjennom sitt arbeid med romprogram har fastlagt eit konkret arealbehov som dei skal leige i bygget. Entreprenør er tildelt, og prosjektet er i samspels-/forprosjektfase med planlagt byggstart i 2020 og ferdigstilling i 2021. Det er sett av 70 mill. kr i 2020 og 65,6 mill. kr i 2021.

Flora idrettssenter

Prosjektet har ei totalramme på 72 mill. kr. Fylkestinget i Sogn og Fjordane vedtok i sak 41/2018 kjøp av Flora idrettssenter. Prosjektet gjeld gjennomføring av sjølve ervervet og planlegging/gjennomføring av naudsynte oppgraderingsstiltak. Overdraging er gjennomført og oppgraderingsstiltak pågår og er planlagt ferdigstilt i 2020. Det er sett av 11 mill. kr i 2020 til sluttfinansiering av prosjektet.

Måløy vgs – nytt opplæringsfartøy

Totalramma på prosjektet er på 133 mill. kr. Prosjektet gjeld bygging av nytt opplæringsfartøy for bruk til fylkeskommunen sitt behov for praksisopplæring på båt. Prosjektet er i anbudsfasen og oppstart bygging er planlagt første halvdel

av 2020. Venta byggetid er om lag 1,5 år. Til prosjektet er det sett av 102,5 mill. kr i 2020 og 28 mill. kr i 2021.

Måløy vgs – blokk A og D

Totalramma på prosjektet er på 67 mill. kr. Prosjektet er i utredning-/programfase og gjeld bygg D, den maritime avdelinga, samt naudsynt rehabilitering/ombygging av fellesfunksjonar/administrativ del i bygg A. Prosjektet gjeld m.a. utviding av areal til kontor, fellesfunksjonar og nokre ombyggingar for Fagskulen. Det vert og vurdert behov for å auke sjønære areal for den vidaregåande skulen, samt å imøtekomme ynskjet frå næringslivet om å legge til rette for ei tyngre satsing på den maritime delen av skulen.

Prosjektet sitt mål er samle behova og sjå på moglege løysingar for effektiv arealutnytting og ev. moglege tilbygg eller ombyggingar for ei framtidretta drift av skuleanlegget. Prosjektet er i ein utviklings- og programfase der behov, løysingar og økonomiske vurderingar vert gjort. I 2020 planlegg ein anbodsinnhenting og gjennomføring av forprosjekt. Sjølvne byggeprosessen er planlagt i 2021 og 2022. Det er sett av 9 mill. kr i 2020, 30 mill. kr i 2021 og 27 mill. kr i 2022.

Mo og Øyrane vgs – vassforsyning Mo

Totalramma for prosjektet er på 2,55 mill. kr. Mo og Øyrane vgs, avdeling Mo, har i dag privat anlegg for vatn og avløp. Å halde desse anlegga oppdaterte er ressurskrevjande, og difor er det ei målsetjing å kople seg til det offentlege nettet. Arbeidet med å få fram offentleg vatn/kloakk til skuleanlegget på Mo er under planlegging i Førde kommune. Løyvinga skal nyttast til dei tiltak slik at det vert mogleg å kopla seg på det kommunale vatn- og kloakknnett. Det er løyvd 1,36 mill. kr til prosjektet i 2021.

Dale vgs – rehab./ombygging verkstadbygg

Totalramma for prosjektet er på 36 mill. kr. Verkstadbygget som er frå 1982 er det eldste bygget ved skulen. Bygget er svært slitt både teknisk og på overflater. Konstruksjonar og fasade er av betongelement. Øvrige bygningsselement som til dømes vindu, dørar, tekniske anlegg og anna må skiftast ut. Prosjektet er planlagt starta opp i 2021. Det er sett av 10 mill. kr i 2021, 14 mill. kr i 2022 og 6 mill. kr i 2023.

Firda vgs – rehab. fløy D Aulabygg

Totalramma for prosjektet er på 39 mill. kr. Det er gjennomført fleire oppgraderingar på Firda vgs, men i den eine delen av bygningsmassen, Fløy D – Aulabygget/fellesareal, gjenstår nokre tiltak. Bygget er frå 1974 og treng generell teknisk oppgradering og rehabilitering av overflater. Det må føretakast ei nærare tilstandsvurdering med framlegg til løysingar. Prosjektet har planlagt oppstart i 2021. Det er sett av 8 mill. kr i 2021, 10 mill. kr 2022 og 7 mill. kr i 2023.

Årdal vgs – rehab.

Totalramma for prosjektet er på 81 mill. kr. Det er trong for rehabilitering av Årdal vgs. Bygningsmassen ved skulen er frå 1981. Sjølv om bygga ved skulen er relativt godt vedlikehalde, er det behov for oppgradering og rehabilitering av bygningskropp og tekniske anlegg. Nye og betre

energiløysingar må i denne samanheng også vurderast. Planlagt oppstart for prosjektet er 2021. Det er sett av 3 mill. kr i 2021, 16 mill. kr i 2022 og 26 mill. kr i 2023.

Sogndal vgs – rehab. svømmebasseng

Totalramma for prosjektet er på 32 mill. kr. Den delen av Sogndal Idrettshall som omfattar svømmebassenget har behov for rehabilitering og oppgradering. Det er føreteke kartleggingar som har avdekkja bygningsmessige utfordringar. Dette er primært knytt til konstruktive deler av bassenget, bassenget sine overflater og noko bassengteknisk utstyr. Garderobedel og ventilasjonsanlegg er skifta ut og rehabilitert i 2017. Prosjektet er planlagt starta opp i 2021. Det er sett av 2 mill. kr i 2021, 5 mill. kr i 2022 og 20 mill. kr i 2023.

Sogn Jord- og Hagebruksskule – rehab. fjøs og verkstad

Totalramma for prosjektet er på 42 mill. kr. Fjøs og verkstad ved Sogn Jord- og hagebruksskule er på mange områder utdatert. Det gjev utfordringar knytt til både bygningane og i høve til drifta. Det er planlagt ei nærare tilstandsvurdering og behovsanalyse som kan endre prosjektet sitt omfang. Prosjektet er planlagt starta opp i 2022. Det er sett av 4 mill. kr i 2022 og 10 mill. kr i 2023.

Eid vgs – nytt undervisningsareal

Totalramma for prosjektet er på 42,6 mill. kr. Eid vgs har i dag ein generell knappheit på areal. Som følge av dette er satsingane knytt til velferdsteknologi og energi delvis flytta til ueigna lokale. Det er i tillegg behov for nye og oppgraderte realfagsrom. Anlegget på Eid er i sambruk med Eid kommune, og kommunen har og eit auka arealbehov knytt til drifta av kulturdelen/Operahuset Nordfjord. Det er planlagt at prosjektet kan starte i 2021. Det er sett av 8 mill. kr i 2021, 10 mill. kr i 2022 og 10 mill. kr i 2023.

Stord vgs

Samla ramme for prosjektet er på 340 mill. kr. Prosjektet gjeld rehabilitering og tilbygg ved Stord vgs. Det er lagt til grunn å gjennomføre dette prosjektet etter det som er vedteke i skulebruksplanen. Det er i tillegg innarbeidd at ein må erstatta noko meir av den eksisterande bygningsmassen med nybygd areal. Dette er ei mindre justering i høve til det som tidlegare er lagt til grunn i prosjektet.

Utover det som er vedteke, og som det er teke høgde for økonomisk fram til no, pågår det ein prosess med Stord kommune. Prosessen er knytt til om det skal gjennomførast eit sal av Stord vgs, avd Saghaugen, med sikte på samling av heile skulen på Vabakkjen. Samling av heile skulen vil gje vesentleg høgare prosjektkostnad. Meirkostnaden av eit prosjekt med ein samling av heile skulen er 366 mill. kr. Ei mogleg salsinntekt vil eventuelt redusere denne meirkostnaden med 53 mill. kr.

Den samla vurderinga er at det innanfor eit i utgangspunktet for høgt totalt fylkeskommunalt investeringsnivå ikkje er rom for å auke rammene for dette prosjektet. Det er sett av 20 mill. kr i 2021 og 100 mill. kr for både 2022 og 2023.

Bømlo vgs

Totalkostnaden for dette prosjektet er på 23 mill. kr. Føremålet er å gjennomføre den vedtekne samlokaliseringa av dagens Bømlo vgs og dagens Rubbestadnes vgs. I dette ligg det nokon mindre ombyggingar ved Bømlo vgs for å leggja til rette for det nye fagtilbodet. Investeringa inkluderer også naudsynt undervisningsutstyr og møblar til eit nytt leigebygg på Rubbestadnestet. Dette leigebygget skal innehalde verkstadar for EL, TIP og Naturbruk.

Gjeldande planar tilseier ferdigstilling av dette prosjektet i løpet av 2022. Det er i planperioden lagt inn 21 mill. kr til fullfinansiering av prosjektet. Det er sett av 4 mill. kr i 2021 og 17 mill. kr i 2022. Fylkestinget ber om ei sak som viser korleis vidareutvikling av samarbeid om utstyr mellom dei vidaregåande skulane og næringslivet kan gjerast.

Laksevåg og Bergen maritime vgs og Fagskule

Skulebruksplanen for Hordaland legg opp til ein ny kombinert fagskule og vidaregåande skule på Laksevåg. I det politiske vedtaket for den vidaregåande skulen vart elevtalet auka med 130 elevar. Også dimensjoneringa av fagskulen har vorte auka som følgje av politisk sak til fylkestinget i Hordaland (juni 2018 i FT-sak 42/2018). Her vart det lagt til grunn eit monaleg større tal på studentar enn tidlegare (auke på om lag 80%).

I dei reviderte kostnadstala for dette prosjektet er det lagt inn ein kostnadsvekst på om lag 50 % som følgje av nemnde vedtak. Samla kostnadsramme for prosjektet er no sett til 767 mill. kr.

Som del av det vidare arbeidet med investeringsbudsjettet vil fylkesrådmannen sjå på dimensjonering og alternative løysingar for mellom anna dette prosjektet. Målet er moglege kostnadsreduksjonar i høve til det vedtekne samla investeringsnivået. Dette nivået er høgare enn det økonomien til Vestland fylkeskommune kan tåle. Det er sett av 30 mill. kr i 2021, 170 mill. kr i 2022 og 360 mill. kr i 2023.

Slåtthaug vgs

Totalkostnaden for dette prosjektet er på 190 mill. kr. I samsvar med vedteken skulebruksplan for Hordaland fylkeskommune er det planlagt å starte rehabiliteringa av Slåtthaug vgs i denne planperioden. Det er sett av 6 mill. kr i 2022 og 20 mill. kr i 2023.

Sotra vgs

Totalkostnaden for dette prosjektet er på 743 mill. kr. I dette prosjektet er det lagt opp til ei samlokalisering av dei to vidaregåande lokasjonane på Sotra. Prosjektet skal vere ferdigstilt i 2025. Prosessen med anskaffing av tomt pågår, og det vart lagt fram eiga sak på dette til fylkestinget i oktober 2018. Her vart det vedteke at fylkesrådmannen får fullmakt til å forhandle fram avtale med Fjell kommune om kjøp av tomt ved Stovevatnet. Denne lokasjonen er sentral i høve til blant anna kollektivtilbod og senterfunksjonar. Det er sett av 16 mill. kr for både 2022 og 2023.

Mo og Øyrane vgs – internat mm.

Totalramma for dette prosjektet er på 71,5 mill. kr. I prosjektet

er internat og fellesbygga på Mo planlagt rehabilitert. Bygga er frå 1969, og anlegga for sanitær, ventilasjon og varme er nedslitne. Vidare må betra universell utforming vurderast i tillegg til generell oppussing. Prosjektet er i ein utgreiingsfase, og prosjektet har planlagt oppstart i 2021. Det er sett av 1 mill. kr i 2020, 5 mill. kr i 2021, 16 mill. kr i 2022 og 33,5 mill. kr i 2023.

Kvam vgs – nybygg fase 1

I samsvar med skulebruksplanen skal dei vidaregåande skulane i Øystese og Norheimsund samlokalisert. I juni 2019 (FU-sak 149/2019) vart det vedteke å samlokalisere skulane med unntak av verkstadlokala for EL og TIP. Verkstadslokala for TIP og EL er igjen i skulebygget i Norheimsund/Steinsdalen.

Fylkesrådmannen rår til at arbeidet med samlokalisering blir prioritert, og at nye verkstadlokale vert etablert som ein del av første byggetrinn. Det er sett av 1 mill. kr i 2020, 1 mill. kr i 2021, 20 mill. kr i 2022 og 38 mill. kr i 2023.

Måløy vgs – ny akvahall

Totalramma for prosjektet er på 20 mill. kr. Måløy vgs har eit fylkesdekkande studietilbod innan dei marine og maritime utdanningsområda. Skulen har ingen fasilitetar for praktisk opplæring innan akvakultur. Alle elevar får difor i dag all praktisk opplæring berre gjennom utplasseringar på kommersielle anlegg. I eit førebels og svært grovt anslag er det rekna at prosjektet vil koste om lag 20 mill. kr. eks tomt og infrastruktur vassforsyning. Det er sett av 5 mill. kr i 2021 og 15 mill. kr i 2022.

Gang og sykkeltiltak – vgs

Totalramma for prosjektet er på 39,95 mill. kr. Prosjektet gjeld ulike tiltak for betre tilhøve for gåande og syklende i tilknytning til fylkeskommunale eigedommar. Tiltaka kan til dømes omfatte betre sykkelparkering, utbetring av fortau/tilkomst, betre av- og påstigingsløysingar for skulebussar, betre merking og lystilhøve for gåande og syklende. Det er sett av 9,5 mill. kr i 2020, 9,5 mill. kr i 2021 og 8,5 mill. kr for både 2022 og 2023.

Tannklinikkar – Innreiing/ opprusting m.m

Totalramma på dette området er på 52,9 mill. kr. I gjeldande klinikkstrukturplanar for tannhelsetenesta er det lagt til grunn ei samling av einskilde klinikkar i større einingar. Vidare har nokre av dei eksisterande klinikkane behov for enten nye lokale eller betydeleg opprusting.

Samla behov er noko uvisst, men det er sett av 9,3 mill. kr i 2020, 10,3 mill. kr i 2021, 16,4 mill. kr i 2022 og 16,9 mill. kr i 2023.

Tannklinikk Sogndal

Totalramma for dette prosjektet er på 28,2 mill. kr. Fylkestinget i Sogn og Fjordane fylkeskommune vedtok i sak 23/19 å setje i gang arbeidet med planlegging og bygging av ny tannklinikk på Fosshaugane i Sogndal. I dag leiger fylkeskommunen areal til tannklinikk i Sogndal, men dagens lokale dekkar ikkje det behovet tannklinikken har. Det er ein føresetnad for prosjektet at innsparte leigeutgifter ved

klinikken vil dekke store deler av investeringskostnadene. Det er sett av 11 mill. kr i 2020 og 16,3 mill. kr i 2021.

Gulatinget

Totalramma for dette prosjektet er på 75 mill. kr. Prosjektet gjeld nytt visningssenter for Gulatinget på Flolid i Gulen. Prosjektet har i perioden 2011–2013 vore gjennom ein arkitektkonkurranse og eit skisseprosjekt. Arbeidet la grunnlag for finansiering og søknad om statleg delfinansiering i prosjektet. Det er føresett at Gulen kommune og staten skal finansiere kvar sin tredjedel. I tillegg er det rekna at fylkeskommunen får mva. refusjon knytt til sin del av investeringa. Det er sett av 5 mill. kr i 2020, 42 mill. kr i 2021 og 25 mill. kr i 2022.

Restaurering av verneverdige fylkeskommunale bygg

Fylkeskommunen eig fleire verneverdige bygg som det er naudsynt å utføre større vedlikehald på eller restaurering av i løpet av planperioden. Det er sett av om lag 3 mill. kr kvart av åra i planperioden.

Opprusting av fiskerihamner

I sak 45/19 i fellesnemda vart det vedteke å signere avtalen om overføring av 99 fiskerihamner til Vestland fylkeskommune frå 1.1.2020. I den same saka, vart det framlagt ei

førebels oversikt over vedlikehaldsetterslepet, og dette vart estimert til omlag 50 mill. kr. Endeleg rapport om vedlikehaldsetterslepet er kalkulert til 52 mill. kr; dette forutan byggherrekostnader. I planperioden er det sett av ei årleg rammeløyving på 10 mill. kr til føremålet.

Fylkestinget viser til at i NTP ligg det inne viktige fiskerihamner i både Bremanger og på Bømlo. for økonomiplanen 2021 og framover vil fylkestinget difor sette av midlar til investering til fiskerihamner.

Nytt arkivdepot

I samband med utflytting frå fylkeshuset i Bergen, er det naudsynt å erstatte arkivkapasiteten som var i fylkeshuset. I framtidas fylkeshus i Bergen, er det planlagt å ha berre eit mindre lokalt arkiv. Årsaka er at areal midt i Bergen sentrum er vurdert å ha så høg marknadsverdi at det bør nyttast til andre føremål.

Arkivbehovet i samband med utflyttinga frå fylkeshuset kan ikkje dekkast av den samla arkivkapasiteten i Vestland fylkeskommune. I 2020 er det innarbeid ei startløyving på 1 mill. kr til kartlegging/ planlegging/ mindre ombygging i leigelokale for å finne ei løysing på utfordringa knytt til arkivlokale.

Investeringar (i 2020-kr)	Sum i perioden	2020	2021	2022	2023
Bompengepakkar	4 399 860	815 594	1 168 546	1 266 535	1 149 185
Byvekstavtalen til fylkesvegane (MiljøløftetHP 2020-2023) eks bybanen	1 252 860	351 194	330 646	292 135	278 885
Bømlopakken	189 200	122 700	66 500		
Askøypakken	1 073 000	164 000	284 000	310 000	315 000
Nordhordlandspakken	808 000	149 000	216 000	265 000	178 000
Førdepakken	974 400	28 700	271 400	399 400	274 900
Framtidige bompengepakkar	102 400				102 400
Store investeringsprosjekt	2 443 000	170 800	608 300	925 900	738 000
Fv. 698 Blakesettunellen	142 700	99 300	43 400		
Ferjeavløysing Ytre Steinsund bru	729 000	51 200	341 000	336 800	
Fv. 614 Svelgen - Indrehus	712 000	3 100	157 300	275 800	275 800
Ferjeavløysing - Atløysambandet	716 800		51 200	307 200	358 400
Fv. 218 Horsøy *)	40 100	17 200	15 400	6 100	1 400
Framtidige store strekningsvise prosjekt	102 400				102 400
Tunellrehabilitering	1 598 700	375 400	475 700	356 000	391 600
Tunellar - utbetring etter tunellsikkerhetsforskrifta	1 107 000	206 400	300 200	300 200	300 200
Sikringstiltak og inv. av vedlikehaldskarakter i tunellar	110 000	20 000	30 000	30 000	30 000
Fv. 303 Seimdsdalstunellen	320 300	149 000	145 500	25 800	
Folgefonnstunellen (Tunellsikkerhetsforskrifta)	61 400				61 400

Investeringar (i 2020-kr)	Sum i perioden	2020	2021	2022	2023
Mindre utbetringar	1 115 894	203 416	369 659	246 219	296 600
Fv. 564 Austevollbrua	31 204	10 226	10 659	10 319	
Fv. 161 Åsen - Helleskaret	29 800			15 000	14 800
Fv. 7 Øystese - Ålvik - Granvin	46 000		10 200	10 200	25 600
Fv. 611 Sæle - Engebø	123 000	6 300	70 600	46 100	
Fv. 57 Dale-Storehaug	62 900	5 200	57 700		
Bruer og kaier	266 100	79 900	102 600	41 800	41 800
Framtidige bruinvesteringar	81 900				81 900
Forsterkning	290 790	47 390	86 000	86 000	71 400
Strekningvisse utbetringar på det overordna fylkesvegnettet	21 400				21 400
Mindre utbetringar (spleiselag)	75 300	18 400	18 000	18 000	20 900
Øvrige mindre utbetringar	75 500	33 000	10 900	15 800	15 800
Prosjektering framtidige tiltak	12 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Gang- og sykkelveg	199 820	128 020	27 400	22 200	22 200
Gang og sykkel	107 220	44 520	20 900	20 900	20 900
Fv. 548 Brandsøyvegen (refusjon)	5 200	1 300	1 300	1 300	1 300
Fv. 614 Breivika - Svelgen	41 400	36 200	5 200		
Fv. 607 Heggebø – Leirvik	25 600	25 600			
Fv. 548 Brandsøy - Solheim	20 400	20 400			
Trafikktryggingstiltak	138 000	34 500	34 500	34 500	34 500
Trafikktryggingstiltak	138 000	34 500	34 500	34 500	34 500
Kollektivtrafikktiltak	98 800	33 100	21 900	21 900	21 900
Kollektiv og innfartsparkering	86 600	23 900	20 900	20 900	20 900
Kollektivknutepunkt Odda	8 200	8 200			
Andre kollektivtrafikktiltak	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Miljø- og servicetiltak	23 300	5 000	6 100	6 100	6 100
Miljø og service	23 300	5 000	6 100	6 100	6 100
Planlegging	90 500	22 700	21 800	23 000	23 000
Planprogram	90 500	22 700	21 800	23 000	23 000
Ymse	268 674	79 874	66 100	64 600	58 100
Refusjonar	207 274	71 774	50 000	46 500	39 000
Grunnerverv/avslutning av prosjekt	61 400	8 100	16 100	18 100	19 100
Rassikring	2 069 800	494 200	465 300	596 200	514 100
Rassikring staleg tilskot og løyving tilsvarande MVA-kompensasjon	357 900	108 500	60 600	81 800	107 000
Fv. 49 Krokalandet	290 000	30 000	80 000	80 000	100 000
Fv. 551 Tokagelet	325 000		25 000	150 000	150 000
Fv. 722 Flovegen	503 800	184 300	133 100	102 400	84 000
Fv. 53 Ljoteli	243 800	149 900	93 900		
Fv. 55 Bru over Esefjorden	297 900		51 200	174 100	72 600
Prosjektering mindre tiltak	2 000	500	500	500	500

Tabellen held fram på neste side

Investeringar (i 2020-kr)	Sum i perioden	2020	2021	2022	2023
Mindre rassikringstiltak - ufordelt	38 400	10 000	21 000	7 400	
FV. 5631 Øyni bru	11 000	11 000			
Sum investering	12 446 348	2 362 604	3 265 305	3 563 154	3 255 285

Finansiering (i 2020-kr)	Sum i perioden	2020	2021	2022	2023
Bompengar	2 302 911	348 000	625 261	756 050	573 600
Tilskot	108 119	67 119	20 500	20 500	
Fondsmidlar	484 100	260 200	223 900		
Lånemidlar	5 489 618	827 994	1 398 933	1 631 376	1 631 316
Mva. kompensasjon	1 634 199	275 691	442 011	469 628	446 869
Driftsmidlar til investering	2 034 400	489 800	466 400	572 300	505 900
Mva. kompensasjon skredsikring	393 000	93 800	88 300	113 300	97 600
Sum finansiering	12 446 348	2 362 604	3 265 305	3 563 154	3 255 285

6.2 Investeringsprogram fylkesvegar inkl. rassikring 2020–23

Investeringsprogrammet for fylkesvegar inkl. rassikring vert presentert i tabellen under (i 2020-kr). Under tabellen er det sett opp kort omtale av kvart einskild prosjekt.

Prosjektomtalar

Bompengepakkar

kr i 2020, 330,6 mill. kr i 2021, 292,1 mill. kr i 2022 og 278,9 mill. kr i 2023.

Byvekstavtalen til fylkesvegane (Miljøløftet 2020–2023) utanom bybanen

I samsvar med inngått byvekstavtale vert det sett av midlar i planperioden. Ut frå gjeldande avtale skal fylkeskommunen årleg bidra med 265 mill. 2019-kr. I 2020 er løyvinga litt høgare grunna budsjett-tekniske årsaker knytt til eksterne tilskot og momskompensasjon. Midlane skal mellom anna gå til :

- Gang- og sykkeltiltak
- Trafikktryggleikstiltak
- Kollektivtiltak
- Vedlikehaldstiltak med investeringskarakter
- Planlegging av framtidige investeringstiltak

Tiltaka under denne posten, i tillegg til vidare utbygging av bybanen, strekningsvise prosjekt finansiert over Miljøløftet og nye bomsnitt, er spesifisert i Miljøløftet sitt handlingsprogram for perioden 2019-2022. Dette vart lagt fram for fylkestinget i Hordaland juni 2019. Det er sett av 351,2 mill.

Bømlopakken (Bømlo kommune)

Bømlopakken vart vedteken av Stortinget i 2009, gjennom St. prp. 78 (2008-2009) som skisserer opplegg for finansiering og styring av prosjekta i pakken. Føremålet med pakken er å gje betre framkomst og eit meir trafikksikkert fylkesvegnett på Bømlo.

Pakken er finansiert med fylkeskommunale midlar, bompenge og lokale og kommunale tilskot. Bompengane vert kravde inn på bomstasjonen på Spissøy (fv. 542) og på ferja Langevåg- Buavåg. Innkrevjingsperioden er 15 år og er rekna til å vare til 2028. Bompengeinnkrevjinga starta opp 2. mai 2013 då Trekantsambandet vart nedbetalt. Justert for prisstiging og endra moms er den økonomiske ramma for Bømlopakken 1 469 mill. 2018-kr. Mesteparten av ramma er brukt til følgjande prosjekt som er bygd eller tilnærma ferdig:

- Fv. 541 Langevåg - Løvegapet
- Fv. 11 Langevåg - Eidesvik
- Fv. 542 Hollundskjosen - Hollundalen

- Fv. 541 Rundkjøring Rubbestadneset
- Fv. 541 Hollundsdaalen - Stokkabekken
- Fv. 541 Miljøgate Rubbestadneset
- Fv. 541 Stokkabekken - Rubbestadneset
- Fv. 14 Svortland - Økland (Staveland-Bjødledalen)
- Fv. 542 Stokkabekken - Siggjarvåg
- Fv. 542 Røyksund - Eikeland sør
- Fv. 542 Røyksund - Eikeland nord
- Fv. 18 Laurhammarkjosen - Urangsvåg
- Fv. 18 Urangsvåg - Brandasund (Klubbo og Myro)
- Fv. 541 Hestaneset - Tjong
- Fv. 541 Tjong - Løvegapet
- Fv. 19 Rubbestadneset - Rolfsnes

Det står att nokre prosjekt som det ikkje er midlar til å realisere fullt ut:

- Fv. 19 Rubbestadneset - Rolfsnes (resterande del)
- Fv. 541 Sakseid - Hestaneset
- Fv. 541 Ekornsæther - Sakseid
- Fv. 12 Sakseid - Grønnevik
- Fv. 542 Notland - Mosterhamn
- Fv. 23 Tormodsæter - Gilje

I 2020 vil det stå att i underkant av 190 mill. kr. av den økonomiske ramma for Bømlopakken. Dette vil bli brukt til å få bygd om lag halvparten av det neste prosjektet som står for tur, Sakseid-Hestaneset, og sluttoppgjør på nokre prosjekt. For å få realisert dei prosjekta som ikkje er fullfinansiert, og om mogleg nokre nye prosjekt, er revisjon av Bømlopakken under handsaming. Fylkestinget i Hordaland hadde saka oppe juni 2018 og den er no sendt vidare for handsaming i departement.

Ein revidert Bømlopakke er tiltenkt oppstart i 2021 med 15 års innkrevjing. Revidert pakke inneheld resterande prosjekt med oppdaterte kostnadsanslag. 854 mill. (2018-kr). Dette inkluderer også ei ramme på 108 mill. kr til uspesifiserte tiltak. Det er sett av 122,7 mill. kr i 2020 og 66,5 mill. kr i 2021 av dei resterande midlane i Bømlopakken.

Askøypakken (Askøy kommune)

Askøypakken vart vedteken 5. desember 2013 i Prop. 197 S (2012–2013) med delvis bompengefinansiering. Finansieringsplanen har kostnadsoverslag på 1 540 mill. kr (2013–kr) der fylkeskommunen dekkjer 420 mill. kr og bompengar utgjør 1 120 mill. kr. Innkrevjinga starta november 2014 og er rekna å vare til 2028. Førrebeis er det meldt om inntektssvikt frå bompengeselskapet slik at rammene pr. i dag er lågare enn det som fyrst låg til grunn.

Askøy kommune arbeider fram eit grunnlag for eit nytt stortingsvedtak for å kunne auke inntektene i bompengepakken. Dette med sikte på å kunne realisere alle prosjekta.

Askøypakken har til saman sju delprosjekt:

1. Fv. 563 Strømsnes - Hop. Dette er strekningane Florvåg - Erdal og Strømsnes - Hop. Første etappe her er ny veg forbi Bakarvågen, nord for Florvåg (byggeperiode 2013-2014).
2. Fv. 562 Lavik - Haugland.
3. Fv. 562 Fromreide - Kjerrgarden x fv.222.
4. Fv. 562 Fauskanger sør.
5. Fv. 212 Lindhaugen - Slettebrekka. Opna oktober 2018.
6. Fv. 212 Slettebrekka - Hetlevik.
7. Fv. 213 Skiftesvik - Marikoven.

Det er og sett av ein større pott til kollektivtrafikktiltak i Askøypakken.

Prosjektet fv. 563 Strømsnes - Hop og fv. 213 Skiftesvik - Marikoven er under bygging.

Følgjande prosjekt i pakken står att:

- Fv. 562 Lavik-Haugland - venta utlysing i 2020
- Fv. 212 Slettebrekka - Hetlevik - Venta utlysing i 2020
- Fv. 562 Fromreide - Kjerrgarden
- Fv. 562 Fauskanger sør

Det er sett av 164 mill. kr i 2020, 284 mill. kr i 2021, 310 mill. kr i 2022 og 315 mill. kr i 2023.

Nordhordlandspakken (Alver, Austrheim, Fedje, Modalen og Masfjorden kommunar)

Nordhordlandspakken vart vedteken i november 2017 i Prop. 164 S (2016–2017) med delvis bompengefinansiering. Finansieringsplanen har kostnadsoverslag på 1 500 mill. kr (2017–kr) der fylkeskommunen dekkjer 280 mill. kr, staten dekkjer 60 mill. kr og statlege og fylkeskommunale bompengar utgjør 1 160 mill. kr. Porteføljen av prosjekt må tilpassast den økonomiske ramma i pakken. Med utgangspunkt i oppdaterte kostnadsoverslag klarar ein ikkje å gjennomføre alle prosjekta innanfor vedteken kostnadsramme på 1 500 mill. 2017-kr. Det er etablert eit kontaktutval med representantar frå Regionrådet i Nordhordland, Statens vegvesen og fylkeskommunen. Utvalet porteføljestyra tiltaka i pakken, etter rasjonell framdrift, planstatus og tilgjengelege midlar. Følgjande prosjekt er med på prioritert liste i vedteken Stortingsproposisjon (kommunar pr. 2017):

- 1 Fv. 565 Marås - Soltveit, Radøy
- 2 Fv. 57 Knarvik Isdalstø, Lindås
- 3 Fv. 245 Fosse - Moldekleiv, Meland
- 4A Fv. 564 Fløksand - Vikebø, Meland
- 4B Fv. 565 Undergang Holme (TS), Meland
- 5 Fv. 564 Frekhaug-krysset, inkl. utbetring fv. 244, Meland
- 6 E39 Knarvik sentrum, Lindås

7	Kollektivtrafikktiltak og Innfartsparkering E39 og fv.7, Lindås og Meland
8	Fv. 565 Vegutbetring/TS, Austrheim
9	Fv. 570 Vegutbetring/TS, Masfjorden
10	Fv. 423 Vegutbetring/TS, Fedje
11	Fv. 569 Vegutbetring/TS, Modalen
12	Fv. 564 TS, Fosse-krysset, Meland
13	Fv. 409 Kollektivtiltak i Manger sentrum, Radøy
14	Fv. 57 Vatnekrysset (TS), Lindås
15	E39 Molvik-krysset, Lindås
16	Fv. 565 Grense Radøy/Lindås - Sæbø skule, Radøy
17	E39 Vikane - Eikangervåg, Lindås
18	Fv. 564 Sandskaret - Holme, Meland
19	Fv. 565 Hilland-grense Radøy, Lindås

I tillegg er det sett opp ei ufordelt ramme til prosjekt i Lindås og Meland.

Det pågår planarbeid på fleire prosjekt. Tiltaket fv. 564 Undergang ved Holme vart ferdig i 2019 og rammetiltaka i Austrheim, Masfjorden, Fedje og Modalen er under bygging. Tiltaket fv. 565 Marås-Soltveit vart lyst ut i 2019 som totalentreprise med forhandling og vil ha anleggstart i 2020.

I fylkeskommunal del av pakken er det sett av 149 mill. kr i 2020, 216 mill. kr i 2021, 265 mill. kr i 2022 og 178 mill. kr i 2023.

Førdepakken (Sunnfjord kommune)

Førdepakken er ein bompengepakke med ei samla investeringsramme på 1,5 mrd. 2012-kr. Målsetjinga med Førdepakken er å sikre ein meir miljøvennleg og stabil trafikksituasjon i Førde sentrum. Fleire av prosjekta har som mål å legge betre til rette for gåande og syklistar. Dette gjeld m.a. strekninga mellom Angedalsvegen og Hafstadvegen. Førdepakken vil bidra til å løyse kapasitetsproblem i Førde sentrum, gjere det sikrare for mjuke trafikantar, samt gjere det enklare og smidigare for bilar å ta seg fram. Innanfor kostnadsramma er det planlagt å realisere 20 prosjekt gjennom Førdepakken.

Førdepakken vil utløyse investeringar på 600-650 mill. 2012-kr til naudsynte tiltak på fylkesvegnettet i Førde. Fylkeskommunen si delfinansiering i prosjektet er 29,7 mill. 2020-kr årleg i perioden 2018-2023. Resten skal finansierast med bompengar og meirverdiavgiftskompensasjon.

Innkrevjing av bompengar starta i oktober 2016, og vil halde fram i ca. 12 år. Utbygging av tiltaka starta i 2017, og vil truleg vere avslutta i 2024. Nedanfor er det lista opp prosjekt som vert arbeida med i 2020:

- Fv. 484 Vievegen
- Fv. Angedalsvegen - Hafstadvegen
- Fv. 609 Halbrendøyra - Øyrane

- E39 x fv. 609 Askvollkrysset
- Fv. 481 Storehagen
- Fv. 481 Angedalsvegen til Prestfoss bru

Det er sett av 28,7 mill. kr i 2020, 271,4 mill. kr i 2021, 399,4 mill. kr i 2022 og 274,9 mill. kr i 2023.

Framtidige bompengepakkar

Det er sett av midlar til arbeid knytt til framtidige bompengepakkar i Vestland fylkeskommune. Moglege framtidige bompengepakkar er mellom anna:

- Revisjon av Bømlopakken
- Stordpakke
- Kvammapakke II (Tokagjelet)
- Austevoll-pakke
- Ferjeavløysingsprosjekt
- Alversund bru, fv. 49 (tidlegare fv. 107)
- Austrepollen - Nordrepollen
- Tilskot til samferdslesatsing i Kvinnherad og framtidig Kvinnheradpakke.

Det er sett av 102,4 mill. kr i 2023.

Store investeringsprosjekt

Fv. 5742 (tidlegare fv. 698) Blaksettunnelen, (Stryn kommune)

Totalkostnaden ved prosjektet er 254,6 mill. 2019-kr. Det er planlagt å byggje ein ca. 1200 meter lang tunnel og ca. 700 meter lang veg. Prosjektet er lyst ut som ei totalentreprise saman med prosjekt fv. 722 Flovegen. Det er sett av 99,3 mill. kr i 2020 og 43,4 mill. kr i 2021.

Ferjeavløysing Ytre Steinsund bru, (Solund kommune)

Målet med prosjektet er å bygge ei bru til Ytre Sula i Solund kommune. Dette vil erstatte dagens ferje mellom Daløy og Haldorsneset. Prosjektet vil gi ei ny bru på 835 meter og 4 365 meter ny veg.

Prosjektet har ein investeringskostnad på 754 mill. 2020-kr. Det er mål om byggjestart i 2020. Fylkestinget vil ta endelig stilling til oppstart av prosjektet etter at søknaden om ferjeavløysingsmidlar er behandla i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det er sett av 51,2 mill. kr i 2020, 341 mill. kr i 2021 og 336,8 mill. kr i 2022.

Fv. 614 Svelgen – Indrehus (Bremanger kommune)

Statens vegvesen har utarbeidd grove kostnadskalkylar for utbygging av anlegget som syner kostnader på om lag 1,1 mrd. kr. Prosjektet omfattar bygging av tunnel og veg i dagen mellom Svelgen og Indrehus i Bremanger kommune. Prosjektet er ein del av Kystvegen. I 2020 vil ein arbeida med reguleringsplan for prosjektet. Det skal vurderast om det er mogleg å gjennomføre kostnadsreducerande tiltak. Det er sett av 3,1 mill. kr i 2020, 157,3 mill. kr i 2021, 275,8 mill. kr i 2022 og 275,8 mill. kr i 2023.

Ferjeavløysing – Atløysambandet (Askvoll kommune)

Totalkostnad for prosjektet er venta å vere om lag 1,1 mrd. kr. Bru til Atløy vil gje eit ferjefritt samband mellom Askvoll og Atløy i Askvoll kommune. Atløy er den største øya i kommunen med om lag 500 innbyggjarar og eit areal på 38 km². Ferjesambandet er i dag drifta med to ferjer (Askvoll - Gjervik/Fure/Værlandet). Ved bygging av ny bru vil strekninga Askvoll - Gjervik bli lagt ned og sambandet bli drifta med ei ferje for å knyte Bulandet/Værlandet til fastlandet. Prosjektet omfattar bygging av ny veg i dagen på 4 780 meter, samt bru på 990 meter.

Fylkestinget i Vestland må ta stilling til gjennomføring av KS2 og eventuelt søknad om ferjeavløysingsmidlar når det føreligg godkjent reguleringsplan og kostnadsoverslag. Dette vil tidlegast kunne skje i løpet av 2020. Det er sett av 51,2 mill. kr i 2021, 307,2 mill. kr i 2022 og 358,4 mill. kr i 2023.

Fv. 218 Horsøy (Askøy kommune)

Fv. 218 Horsøy skal utbetrast med ei øvre kostnadsramme på 100 mill. kr (2017-kr) (fylkestingsak 110/16). Vegen skal utvidast med tofeltsveg og fortau. Tiltak skal finansierast med ei kostnadsdeling mellom Askøy kommune/Schlumberger og fylkeskommunen. Prosjekteringa vart sett i gang i 2017, og det vart i 2018 avdekkja dårlege grunnforhold. Omfanget av utbygginga vart difor ytterlegare utgreidd og veglinja justert. Det er sett av 17,2 mill. kr i 2020, 15,4 mill. kr i 2021, 6,1 mill. kr i 2022 og 1,4 mill. kr i 2023. Av løyvinga i 2020 er 10 mill. kr tilskot.

Askøy kommunestyre vedtok 04.04.19 at den inngåtte finansieringsavtalen skal opphevast. Det er såleis usikkert om prosjektet blir realisert.

Framtidige store strekningsvise prosjekt

Det er sett av 102,4 mill. kr til framtidige store strekningsvise prosjekt.

Tunnelrehabilitering

Tunnlar - utbetring etter tunnelsikkerhetsforskrifta

I Vestland fylkeskommune er det 278 fylkesveg-tunnlar. Prosjekta som vert finansiert her skal gjere det mogeleg for alle som er involvert i tunnelulukker å berge seg sjølv, sette brukarane i stand til å handle så hurtig som mogeleg for å avgrense konsekvensane av alvorlege hendingar, og sikre at naudetatane kan handle så effektivt som mogeleg. Døme på tiltak som er prioritert i budsjettet for 2020 er:

- fv. 57 Lyngfjelltunnelen
- fv. 207 Bjørøytunnelen
- fv. 7 Haukanestunnelen.
- fv. 53 Finnsåstunnelen
- fv. 53 Kolnostunnelen
- fv. 609 Kvernberg/ fv. 55 Tussvik-tunnelen
- fv. 55 Vadheimtunnelen
- fv. 53 Steiggjetunnelen

Det er sett av 206,4 mill. kr i 2020, 300,2 mill. kr i 2021, 300,2 mill. kr i 2022 og 300,2 mill. kr i 2023.

Sikringstiltak og oppgraderingar i tunnlar

Det er ikkje alle fylkesveg-tunnlar som kjem inn under «Tunnelsikkerhetsforskrifta», og utgreiingar frå SVV viser at det generelle vedlikehaldsetterslepet og oppgraderingsbehovet utanom forskrifta er stort. Totalt er forfallet i tunnlar estimert til å utgjere om lag 3 mrd. kr. Det er sett av 20 mill. kr i 2020, og deretter 30 mill. kr for 2021, 2022 og 2023.

Fv. 5633 (tidlegare fv. 303) Seimsdalstunnelen (Årdal kommune)

Totalkostnad for prosjektet er 326 mill. kr. Dagens tunnel skal strossast til profil T10,5 med gang- og sykkelveg. Tunnelen er ca. 1500 m lang. Det er sett av 149 mill. kr i 2020, 145,5 mill. kr i 2021 og 25,8 mill. kr i 2022.

Fv. 49 (tidlegare fv. 551) Folgefonntunnelen (Kvinnherad kommune) (Tunnelsikkerhetsforskrifta)

Opprusting av Folgefonntunnelen etter Tunnelsikkerhetsforskrifta er rekna til om lag 457 mill. 2019-kr. Folgefonntunnelen er 11 137 meter lang, og er Noregs tredje lengste vegtunnel. Den går gjennom fjellet under Folgefonna og bind saman Eitheim i Ullensvang kommune med Mauranger i Kvinnherad kommune. I planperioden er det sett opp ein startsum i 2023 på 61,4 mill. kr.

Mindre utbetringar

Fv. 564 Austevollbrua (Austevoll kommune)

I samband med Stortinget si handsaming av St. prp. Nr. 30 (2004–05) vart det gjort vedtak om at dette prosjektet i ein femtenårsperiode skulle tilførast ein årleg sum på vel 9 mill. kr i innsparde ferjesubsidiar. Delar av tilskotet vert prisjustert med 2,5 % per år. Det er sett av 10,2 mill. kr i 2020, 10,7 mill. kr i 2021 og 10,3 mill. kr i 2022.

Fv. 161 Åsen - Helleskaret (Bjørnafjorden kommune)

Åsen- Helleskaret er eit fylkesvegprosjekt i Bjørnafjorden kommune. Reguleringsplanen for tiltaket inkluderer 1300 meter ny vegstrekning med to felt som vert tilkomstveg frå Søvik/Helleskaret til den nye E39 Svegatjørn - Rådal. Vegen vil òg kunne binde saman bustadområda ved Lysefjorden og industriområdet i Endelausmarka. Planen inneheld separat gang- og sykkelveg, kryss og tilkomstveg med fortau til bustadområdet Hellebakkane. Vegen vil avlaste noverande Fv. 161 og Fv. 163.

Kommunen har arbeidd vidare med prosjektet, og i kommunestyret 24.09.2019 vart ny områdeplan for vegen vedtatt, med ei kostnadsramme på 89,5 mill. kr. Det vart vidare vedteke at Os kommune, frå 2020 Bjørnafjorden kommune, tek risikoen for eventuelle overskridingar, og at kommunen tek på seg byggherreansvaret for prosjektet. Vegen vert overført til Vestland fylke når den er ferdig. Det er sett av 15 mill. kr i 2022 og 14,8 mill. kr i 2023.

Fv. 49 Øystese - Ålvik – Granvin (Kvam herad og Voss herad)

Fylkesveg 49 (tidlegare fv. 7) er ein overordna fylkesveg og eit av aust-vest sambanda i Hordaland. Vegen er omkøyringsveg for E16 når denne er stengt mellom Voss og Trengereid. Mellom Øystese og Granvin er det mange smale parti, og vegen er ikkje dimensjonert for den ekstra trafikken som ei stenging medfører. Det er store behov for å fjerne flaskehalsane på denne strekninga. Det er sett av 10,2 mill. kr i både 2021 og i 2022, og 25,6 mill. kr i 2023.

Fv. 611 Sæle – Engebø (Sunnfjord kommune)

Det skal utførast utbetringstiltak innanfor ei ramme på 123,1 mill. kr. Løyvinga gjeld utbetringstiltak på fv. 611 Sæle – Engebø i Sunnfjord kommune (tidlegare Naustdal) som følgje av avtale om anleggsbidrag mellom Nordic Mining ASA og Sogn og Fjordane fylkeskommune. Løyvinga er finansiert med 41 mill. kr i anleggsbidrag frå Nordic Mining ASA, mva. kompensasjon og fylkeskommunale midlar. Det er sett av 6,3 mill. kr i 2020, 70,6 mill. kr i 2021 og 46,1 mill. kr i 2022.

Fv. 57 Dale- Storehaug (Fjaler og Sunnfjord kommunar)

Det er sett av 62,9 mill. kr til delprosjekt på fv. 57 Dale-Storehaug, Kva utbetringar som skal gjerast på strekninga må vurderast. Det er sett av 5,2 mill. kr i 2020 og 57,7 mill. kr i 2021.

Bruer og kaiar - framtidige bruinvesteringar

Det er sett av 266,1 mill. kr totalt til opprusting og utskifting på dette området. Det er 11988 bruar på fylkesvegane i Vestland fylke, og behovet for vedlikehald er stort. Mange av bruene har fått forfalle i lang tid. Det totale forfallet på fylkesvegbruer vart i 2016 estimert til rundt 1,7 mrd. kr. Rammene er ikkje tilstrekkeleg til å finansiere alle nødvendige tiltak, og det er difor også andre finansieringskjelder. Det er sett av 79,9 mill. kr i 2020, 102,6 mill. kr i 2021 og 41,8 mill. kr i både 2022 og 2023.

Ramma i 2020 er bunde opp til pågåande prosjekt:

- Strøno bru
- Rekve bru
- Fjellbergøy ferjekai
- Herdlesundet
- Husevågøy ferjekai
- Hovland I Indre
- Hovland II Indre
- Hovland Ytre
- Krokvasselva bru

Dei aller største opprustingsprosjekta må det løyvast særskilte midlar til utover i planperioden. Dei må også om mogleg sjåast i samanheng med fylkeskommunalt bidrag til framtidige bompengepakkar. Det blir arbeidd med eit eige opprustingsprogram for følgjande store fylkesvegbruer:

- Alversund bru, Alver kommune
- Bømlabrua, Bømlo kommune
- Askøybrua, Askøy kommune
- Osterøybrua, Osterøy kommune
- Store fylkesvegbruer i Øygarden kommune

Framtidige bruinvesteringar

For å synleggjere framtidig behov for investeringar på dei store fylkesvegbruene er det sett opp 81,9 mill. kr i 2023.

Forsterkning

I denne perioden er det sett av 290,8 mill. kr. totalt på dette området. Midlane til forsterkning skal nyttast på heile det eksisterande fylkesvegnettet. Føremålet er å ruste opp eksisterande vegnett som har forfalle over lengre tid, med sikte på å halde fylkesvegane opne for trafikk. Det er skissert prosjekt i kvar kommune. Ambisjonen er å gjere fleire mindre tiltak på lengre strekkingar. Det er derfor naudsynt å sette av diversepostar til akutte opprustingstiltak som oppstår som følgje av ras, utgliding og utvasking av underlag, og helst førebyggje der det er stor risiko for at slike hendingar kan oppstå. Det er sett av 47,4 mill. kr i 2020, 86 mill. kr i 2021 og 2022 og 71,4 mill. kr i 2023.

Strekningsvise utbetringar på det overordna fylkesvegnettet

Det er sett opp 21,4 mill. kr på denne posten i 2023.

Mindre utbetringar (spleiselag)

For perioden er det sett av 75,3 mill. kr til mindre utbetringar, og dette er eit spleiselag. Denne posten er særskilt sett av til mindre samarbeidsprosjekt med kommunar. Det er i stor grad lagt vekt på om tiltaket ligg på overordna fylkesvegnett, tilknytning til regionsenter eller kommunesenter, mjuke trafikantar, skuleveg og vegtiltak retta mot næringslivet inkludert reiseliv. For nokre av fylkesvegtiltakene er kommunane byggherre.

Når det gjeld gang- og sykkeltiltak så er nokre lagt til posten mindre utbetringar, medan andre går under posten gang- og sykkeltiltak. I begge høve kan det vere snakk om spleiselag.

Følgjande prioriteringskriterium er lagt til grunn for portefølgjestyringa:

- Overordna fylkesvegnett
- Regionsenter
- Kommunesenter
- Mjuke trafikantar
- Skuleveg

Tiltaka som er ført opp i 2020 er vidareføring av oppstarta prosjekt i 2019, som til dømes fv. 566 Espevoll næringsområde, fv. 229 Skjold – Hellesøy og fv. 209 Foldnesvegen. Øvrige mindre utbetringar

Det vert sett av 33 mill. kr i 2020 til mindre utbetningsprosjekt. Dette er hovudsakleg pågåande prosjekt.

- Fv. 53 Holsbru
- Fv. 615 Hyen-Storebru, mindre punkttiltak
- Fv. 5724 Oldedalen, mindre punkttiltak
- Fv. 55 Utviding Fortun
- Fv. 606 Møteplassar Solund
- Fv. 5627 Snuplass Undredal

Det er sett av 33 mill. kr i 2020, 10,9 mill. kr i 2021, 15,8 mill. kr i både 2022 og i 2023.

Prosjektering framtidige tiltak

For å sikre raskare framdrift av mindre tiltak vert det sett av midlar slik at vi kan starte prosjektering før løyvinga til prosjektet er på plass. På denne måten kan man sikre ein større fleksibilitet både i planlegging, prosjektering og gjennomføring av tiltak. Det er sett av 3 mill. kr årleg i planperioden.

Gang- og sykkeltiltak

Det er totalt sett av 107,2 mill. kr på denne posten. Gang- og sykkeltiltak som fremjar meir gange og sykling i regionsentra vert prioritert innanfor dette programområdet. Gang- og sykkeltiltak er arealkrevjande, og det kan vere utfordrande å planlegge og finansiere slike prosjekt under programområdet. Planen legg fram følgjande strategiar for utvikling av regionsenter som trafikale knutepunkt:

- Etablere hovudnett for sykkel
- Prioritere hovudruter og ruter knytt til skule og tilbod for barn og unge
- Prioritere skulevegar for å sikre mjuke trafikantar

Tiltaka som er ført opp i 2020 er vidareføring av allereie oppstarta prosjekt i 2019:

- fv. 49 Odland – Lidarende
- fv. 137 Hegglandsdalsvegen
- fv. 49 (tidlegare fv. 7) Kvamskogen
- fv. 209 Sartorvegen/Arefjordvegen
- fv. 6 Skrivarvegen del II (Borggata Sveio sentrum)

Fv. 5704 (tidlegare fv. 548) Brandsøyvegen (refusjon) (Flora kommune)

Det vert sett av løyving til refusjon til SFE-nett for prosjekt på fv. 548 Brandsøyvegen i Florø. Prosjektet har ei løyving på 1,3 mill. kr årleg i planperioden.

Fv. 614 Breivika – Svelgen (Bremanger kommune)

Prosjektet på denne strekninga knyter eit stort

bustadområde på Langeneshaugen og Breivika saman med Svelgen oppvekst (barne- og ungdomskule med om lag 200 elevlar) og Svelgen sentrum. Det er sett av 36,2 mill. kr i 2020 og 5,2 mill. kr i 2021.

Fv. 607 Heggebø – Leirvik (Hyllestad kommune)

Prosjektet omfattar bygging av gang- og sykkelveg frå bustadområde på Heggebø til Leirvik sentrum. Det er sett av 25,6 mill. kr i 2020.

Fv. 5704 (tidlegare fv. 548) Brandsøy – Solheim (Kinn kommune)

Strekninga som dette prosjektet omfattar knyt nokre bustadområde saman med sentrum av Florø. Florø er eit område med stort potensiale for å auke talet på gåande og syklende. Det vert sett av 20,4 mill. kr i 2020.

Trafikktryggingstiltak

Trafikktryggingstiltak

Målsetting i trafikksikringsarbeidet bygger på nullvisjonen og er underlagt overordna målsettingar på nasjonalt og regionalt nivå. Fylkesvegnettet i Vestland har store utfordringar, og det er stor skilnad på det ein vil omtale som eit sikkert vegnett og dagens vegnett. I tillegg kjem det lokale risikobiletet på fylkesvegnettet, som i særleg grad omfattar møte- og utforkøyringsulykker, og ulykker med mjuke trafikantar.

Ut frå dette vil Vestland fylkeskommune i kommande planperiode ha følgjande tre satsingsområde:

- Trafikksikringsarbeid i kommunane
- Møte- og utforkøyringsulykker utanfor tettbygde strom
- Mjuke trafikantar i regionsenter og langs skuleveg

Planlagde tiltak innan trafikksikringsområdet er knytt til fartsregulering og sikring av kryssingspunkt, fortau/gange og sykkelveg, vegljøs, rekkeverk og sideterreng, hjertesoner m.m. Det vert årleg sett av om lag 34,5 mill. kr til programområdet trafikksikring i planperioden.

Kollektivtrafikktiltak

Kollektiv og innfartsparkering

Behovet for tiltak innan kollektivområdet utanom Bergen er stort. I perioden er det sett av 86,6 mill. kr. Prioriteringskriterium som er grunnlag for porteføljestyringa:

- Tilrettelegging for skuleskyss
- Trafikksikring for mjuke trafikantar
- Viktige knutepunkt
- Tal på kollektivreisande
- Framkome for bussen
- Heilskapleg fordeling i heile fylket

Tiltaka som vert utført innanfor kollektivinfrastruktur vil oftast ha preg av ein kombinert effekt på kollektivtrafikken, slik som:

- Betre fasilitetar for dei reisande
- Fleire bytemoglegheiter
- Styrka trafikktryggleik

For å gjennomføre målsetnaden om eit effektivt og oversiktleg kollektivnett vil det vere behov for eit jamt investeringsnivå over tid. Det vil ikkje vere tilstrekkeleg å fokusere berre på styrking av rutetilbodet utan at naudsynt infrastruktur vert utvikla i takt. Fylkeskommunen si rolle både som vegeigar og ansvarleg for drift av kollektivtilbodet, gjev ei god mogelegheit til å koordinere infrastrukturtiltaka. Det er sett av 2,9 mill. kr i 2020, og 20,9 mill. kr årleg for resten av planperioden.

Kollektivknutepunkt Odda (Ullensvang kommune)

Arbeid med å etablere eit nytt kollektivknutepunkt med tilknytning til rv. 13 på den gamle Smelteverkstomta i Odda er starta opp. Det vart løyvd 8 mill. kr. til prosjektet i 2019. Tiltaket er viktig for å utvikle Odda som regionsenter og Odda kommune (Ullensvang kommune frå 2020) er byggherre for kollektivterminalen, tilkomstveg og nytt kryss mot rv. 13. Fylkeskommunen bidreg med 50 % av finansieringa av nytt kollektivknutepunkt.

Kommunen vil i samarbeid med fylkeskonservatoren og eigar av bygg arbeide vidare med eit konsept for etablering av venterom, turistinformasjon og andre fasilitetar i «Ovn3». Fylkesrådmannen vil kome attende til ei samla finansiering av denne delen av knutepunktet. Det er sett av 8,2 mill. kr i 2020.

Andre kollektivtrafikktiltak

Det vert sett av 1 mill. kr til andre kollektivtrafikktiltak. Døme på tiltak innanfor dette området er bygging av leskur.

Miljø og servicetiltak

Miljø og servicetiltak

Det er i perioden sett av 23,3 mill. kr til miljø- og servicetiltak. Midlane må fyrst og fremst gå til dei lovpålagte oppgåvene innanfor støy og vassforvaltning. Oppfølging av «Regional plan for vassregion Hordaland 2016–2021», og tilhøyrande tiltaksprogram kjem også inn under dette programområdet. Det er i alt 26 tiltak og utgreiingsbehov som er identifisert, og som fylkeskommunen er pålagt å gjennomføre innan 2021. Dei fleste tiltaka er i Bergen.

Av servicetiltak er det rasteplassar og toalett langs fylkesvegane og særskilt trafikkerte vegar i turistsesongar, som blir prioritert. Tiltaka må sjåast i samanheng med endringar i driftsstandarden, då slike investeringar får vesentlege drift- og vedlikehaldskostnader. I første omgang blir midlane nytta til utbetring av rasteplassar langs fv. 79 (tidlegare fv. 7) Steinstøberget i eit samarbeid med Nasjonale turistvegane. Det er sett av 5 mill. kr i 2020 og 6,1 mill. kr for både 2021, 2022 og 2023.

Planlegging

Planprogram

Noko av planarbeidet er finansiert via bompengepakkar og strekningsvise prosjekt. I den fyrste løyvinga til strekningsvise prosjekt går gjerne mesteparten til planarbeid, utgreiingar og prosjektering. Planprogrammet skal gjere greie for kva prosjekt som skal planleggast med tanke på realisering i perioden. Prosjekta er valde ut med bakgrunn i dei rammene som ligg i overordna styringsdokument, og prinsippa for porteføljestyring. Rammene som er sett opp er i høve til tidlegare vedteke investeringsprogram for fylkesvegnettet og planleggingsprogram for Sogn og Fjordane. Posten inneheld planprosjekt for heile Vestland fylkeskommune. Det er sett av 22,7 mill. kr i 2020, 21,8 mill. kr i 2021 og 23 mill. kr for både 2022 og 2023.

Ymse

Refusjonar

Det er på posten ført opp refusjon av tidlegare forskotering. For heile perioden er det samla lagt opp til refusjonar på 207,3 mill. kr. Resterande forpliktingar utover planperioden utgjer samla 135,7 mill. kr. Det er sett av 71,8 mill. kr i 2020, 50 mill. kr i 2021, 46,5 mill. kr i 2022 og 39 mill. kr i 2023.

Grunnerverv/avslutting av prosjekt

I planperioden er det ført opp 61,4 mill. kr på posten for grunnerverv og avslutting av prosjekt. Innløyising av bustader i framtidige fylkesvegtrasear inngår i denne posten. Dette er ei ordning der eigarar av bustaden kan krevje innløyising av eigedommen til marknadsverdi etter gitte reglar. Kostnadene som vert ført her er før det er oppretta eige tiltak for prosjektet der bustaden ligg. Ei rekke prosjekt som er ferdig bygd kvart år blir ikkje endeleg lukka/avslutta. Dette er grunna i at det kan kome mindre ekstrakostnader etter gjennomføring; som til dømes endeleg oppgjer for grunnerverv. Ved å ha ein slik budsjettpost kan fleire prosjekt avsluttast. Det er sett av 8,1 mill. kr i 2020, 16,1 mill. kr i 2021, 18,1 mill. kr i 2022 og 19,1 mill. kr i 2023.

Rassikring

Rassikring løyving tilsvarande mva. kompensasjon

Det er store behov for både mindre og større tiltak når det gjeld rassikringtiltak. Det å velje mange «små» tiltak enn få store prosjekt, kan totalt sett ha stor nytteverdi sjølv om desse tiltaka kjem lenger nede på prioriteringslista. For alle kostbare tiltak, særskilt på fylkesvegane med låg ÅDT, vil ein vurdere enklare løysingar med føremål om å auke trafikkiseringa for trafikantane. Dette sjølv om ein ikkje løysar heile rasproblematikken. Enklare løysingar vil sikre trafikken på fleire raspunkt i planperioden. Vidare vil spesielt rasfarlege skulevegane verte vurderte for å auke trafikktryggleiken. Tiltaka som er sett opp 2020 er vidareføring av allereie oppstarta prosjekt i 2019, som til dømes;

- Furebergfossen bru
- Måneurdi
- Sunndalstunnelen II Nord
- Gullbrå/Storesvada
- Eitrheim nord (tunnelportal)
- Felevikja I-II

Det er sett av 108,5 mill. kr i 2020, 60,6 mill. kr i 2021, 81,8 mill. kr i 2022 og 107 mill. kr i 2023.

Fv. 550 (tidlegare fv. 551) Krokalandet (del av Kvinnheradpakken)

Prosjektet er del av Kvinnheradspakken. For fv. 550 Kroka-parsellen er det valt anbudsprosedyren konkurranseprega dialog, og totalentreprise med samspel som kontraktsform. I hovudsak betyr det å involvere entreprenør på eit tidlegare tidspunkt, allereie i reguleringsplanfasen, og nytta entreprenørane sine erfaringar og kunnskapar i planlegginga for å få eit betre sluttprodukt. Målet er å få betre løysingar, meir veg for pengane og betre kontroll på risiko og usikkerheit. Prosjektet omfattar om lag 1400 m tunnel, og vegutbetring på delar av strekninga mellom Folgefonntunnelen og Årsnes. Det er sett av 30 mill. kr i 2020, 80 mill. kr i 2021, 80 mill. kr i 2022 og 100 mill. kr i 2023.

Fv. 49 (tidlegare fv. 7) Tokagjelet (Kvam herad)

I perioden er det lagt opp til 325 mill. kr til dette prosjektet. Fylkesvegen gjennom Tokagjelet har to delstrekningar som ligg som nr. 1 og 2 på rassikringslista til Hordaland fylkeskommune. Forprosjektet vart fullført i 2016, og arbeidet vart vidareført som ein kommunedelplan med konsekvensutgreiing. Reguleringsplanarbeidet kan starte opp når stadfesta kommunedelplan føreligg. Finansiering av prosjektet krev midlar utover dei statlege rassikringsmidlane. Det kan difor vere aktuelt med fylkeskommunale midlar i ein ny bompengeøknad. Prosjektet har ikkje løyving i 2020, men det er sett opp 25 mill. kr i 2021 og 150 mill. kr for både 2022 og 2023.

Fv. 5722 Flovegen (Stryn kommune)

Prosjektet har eit kostnadsoverslag på 674 mill. 2029-kr. Prosjektet føresett bygging av ein om lag 3860 meter lang tunnel og ca. 800 meter veg i dagen. Prosjektet er lyst ut som ei totalentreprise saman med prosjekt fv. 698 Blaksettunnelen. Det er sett av 184,3 mill. kr i 2020, 133,1 mill. kr i 2021, 102 mill. kr i 2022 og 84 mill. kr i 2023.

Fv. 53 Ljoteli (Årdal kommune)

Prosjektet omfattar rassikring (tunnel) langs fv. 53 ved Ljoteli forbi den mest rasutsette strekninga på denne vegen. Etter at arbeidet har vore lyst ut på anbod, og det er inngått kontrakt med entreprenør, er kostnadsoverslaget 325,6 mill. 2020-kr. Prosjektet er kopla til anna prosjekt - omlegging av veg ved fv. 53 Holsbru. Det er sett av 149,9 mill. kr i 2020 og 93,9 mill. kr i 2021.

Fv. 55 Bru over Esefjorden (Sogndal kommune)

Prosjektet er eit rassikringsprosjekt, og omfattar bygging av bru over Esefjorden i Sogndal kommune. Prosjektet har ikkje løyving i 2020, men det er sett av 51,2 mill. kr i 2021, 174,1 mill. kr i 2022 og 72,6 mill. kr i 2023.

Prosjektering mindre tiltak

Det vert sett av 0,5 mill. kr årleg i planperioden til prosjektering av mindre rassikringstiltak.

Mindre rassikringstiltak

Det er sett av 38,4 mill. kr til mindre rassikringstiltak i planperioden. Løyvinga vil bli nytta til sikring ved hjelp av fanggjerde, isnett, reinsk og bolting på fv. 55 Systrona, fv. 613 Kolvenes og fv. 5637 Krossberget I. Alle tiltaka er på område med høg rasfaktor. Det er sett av 10 mill. kr i 2020, 21 mill. kr i 2021 og 7,4 mill. kr i 2022.

Fv. 5631 Øyni bru (Årdal kommune)

Det vert sett av 11 mill. kr i 2020 til sikring av Øyni bru ved hjelp av fanggjerde, reinsk og bolting

6.3 Investeringsprogram mobilitet og kollektiv 2020-23

Investeringsprogrammet for mobilitet og kollektiv vert presentert i tabellen under (i 2020-kr). Under er det sett opp kort omtale av kvart einiskild prosjekt.

Investeringar (tal i 1000kr)	Sum i perio- den	2020	2021	2022	2023
Mobilitet og kollektiv	5 691 700	2 421 800	1 927 900	1 076 600	265 400
Ferjekontraktar - ladeinfrastruktur	396 100	396 100	0	0	0
Automatisk passasjerteljing	12 300	3 000	3 100	3 100	3 100
Løysingar for sal og billettering	42 900	12 000	10 300	10 300	10 300
API'ar og datavarehus	14 300	5 000	3 100	3 100	3 100
"Bus as a Service" (BaaS)	34 600	10 000	8 200	8 200	8 200
Mobilitetstenester (inkl. pilot best.løys.)	14 300	5 000	3 100	3 100	3 100
Trafikantinformasjon	16 300	4 000	4 100	4 100	4 100
Bom Voss kollektivpunkt	200	200	0	0	0
Bybanen i Bergen – Vognmateriell	196 300	83 000	18 900	94 400	0
Bybanen – Byggjesteg 4	4 870 800	1 896 000	1 848 400	921 600	204 800
Bybanen – Byggjesteg 5	61 500	0	20 500	20 500	20 500
Terminalbygg/sjåførfasilitetar	32 100	7 500	8 200	8 200	8 200
Sum investering	5 691 700	2 421 800	1 927 900	1 076 600	265 400

Finansiering (tal i 2020-kr)	Sum i perioden	2020	2021	2022	2023
Statleg tilskot	2 662 500	1 031 000	953 300	565 500	112 700
Bompengar	2 466 200	948 000	934 400	471 100	112 700
Enova- tilskot	140 200	140 200	0	0	0
Lånemidlar	422 800	302 600	40 200	40 000	40 000
Sum finansiering	5 691 700	2 421 800	1 927 900	1 076 600	265 400

Prosjektomtalar

Ferjekontraktar – ladeinfrastruktur

Totalt er det budsjettert med bruttokostnader på 396,1 mill. kr til dette prosjektet. Støtte frå Enova vil utgjere omlag 40 prosent av finansieringa. Netto investeringskostnad i 2020

vil då verta 255,9 mill. kr for fylkeskommunen. Under er ein tabell med oversyn over dei totale investeringane til dette føremålet for åra 2018 til 2020.

Tal i mill. kr	2018	2019	2020	Totalt
Totale investeringar ladeinfrastruktur	120,7	176,1	396,1	692,9
Enova finansiering	48,3	70,4	140,2	258,9
Totale kostnader	72,4	105,7	255,9	434,0

Automatisk passasjerteljing

Både for planleggings- og statistikkføremål er det naudsynt å investere i utstyr for automatisk passasjerteljing. Særskilt i område der dette ikkje finst, eller der ein i dag har dårleg dekning. Særleg er det behov for å montere slikt utstyr i fleire bybanevogner. I løpet av 2020 vil ein få passasjerteljingsutstyr i alle 28 bybanevogner. I planperioden vil investering i passasjerteljingsutstyr i buss og båt, gradvis verte flytta over på driftsbudsjettet, fordi ein i nye kontraktar bestiller passasjerteljing som ein del av tenesta frå operatørane (BaaS). Det er sett av 3 mill. kr i 2020, og 3,1 mill. kr for dei resterande åra i planperioden.

Løysingar for sal og billettering

Forenkling av takstsonestruktur har gjort det mogeleg å utvikle og lansere nye og meir kundevenlege løysingar for sal av billetter. Kollektiveininga tek sikte på at nye sal- og billetteringsløysingar kan vere klare i løpet av 2020. Løysningane skal erstatte dagens løysningar. Dette vil krevje investeringsressursar i planperioden. Det er sett av 12 mill. kr i 2020 og 10,3 mill. kr for dei resterande åra i planperioden.

API'ar og datavarehus

Prosjektet skal etablere ein tenesteorientert IT-arkitektur for framtidig mobilitet og framtidige kundeløysningar. Den planlagde arkitekturen gjer det mogleg å integrere eksisterande data- og kundesystem på ein meir kostnadseffektiv måte. Det er sett av 5 mill. kr i 2020 og 3,1 mill. kr for dei resterande åra i planperioden.

Bus as a Service (BaaS)

Digitalisering og ny teknologi legg føringar for utviklinga av kollektivområdet. Fylkeskommunen er med i eit samarbeid for å få etablert standardar. Det er sett av 10 mill. kr i 2020 og 8,2 mill. kr for dei resterande åra i planperioden.

Mobilitetstenester (inkl. pilot best.løys.)

Våren 2019 gjennomførte Skyss i lag med Tide Buss AS ein mogelegheitsstudie om bestillingstransport etter vedtak i fylkesutvalet. Pilotprosjektet «HentMeg» i Sauda er del av grunnlaget og gjev inspirasjon i høve til arbeidet på dette området. Det er sett av 5 mill. kr i 2020 og 3,1 mill. kr for dei resterande åra i planperioden.

Trafikantinformasjon

Skyss har dei siste åra plassert ut mykje teknisk utstyr for å betre trafikantinformasjonen. Det er framleis behov for oppgradering av terminalar og haldeplassar. I tillegg vert det gjort tiltak på dette området som har karakter av universell utforming. Utvikling av reiseplanleggjar på web og app, og forbeta orienteringsdesign er blant dei viktigaste prosjekta i

denne porteføljen. Det er sett av 4 mill. kr i 2020 og 4,1 mill. kr for dei resterande åra i planperioden.

Bom Voss kollektivpunkt

I samband med ny kollektivterminal på Voss vil det verta regulering av tilgangen av oppstilling-plasser for rutegående busser. For å avgrense denne adgangen til oppstillingsplasser må det setjast opp ein bom. Det er sett av 0,2 mill. kr i 2020.

Bybanen i Bergen – Vognmaterieil

Totalkostnaden for dette prosjektet er på 276 mill. kr. Kontraktstingingane for innkjøp av nytt vognmaterieil vart gjennomført i 2019. Delar av kjøpesummen kom då til utbetaling noko tidligare enn føresett. Betalingsplanen vart difor endra noko i 2019 og for åra i kommande planperiode. Den totale budsjettsummen for denne investeringa er ikkje endra. Finansieringa av vognmaterieilet skjer gjennom ei delt løysing mellom fylkeskommunale og statlege midlar. Endeleg avtale om finansiering er ikkje ferdigforhandla, men det er i planperioden lagt til grunn ei 50/50- deling. Det er sett av 83 mill. kr i 2020, 18,9 mill. kr i 2021 og 94,4 mill. kr i 2022.

Bybanen – Byggjesteg 4

For byggetrinn 4, Bergen Sentrum – Fyllingsdalen, er det sett samla sett av 4,87 mrd. kr i planperioden. Styringsramma for denne strekninga er 7 101 mill. 2017-kr. I denne ramma inngår bybanetraseen, sykkelstamveg frå Mindemyren til sentrum, ny kanal på Mindemyren og sykkel tunnel gjennom Løvsstakken. Gjennom Miljøløftet dekkar staten 50 % av kostnaden ved utbygginga av bybanetraseen og 100% av sykkelstamvegen. Det resterande er føresett finansiert med bompengar og andre lokale bidrag. Det er sett av 1 896 mill. kr i 2020, 1 848,4 mill. kr, 921,6 mill. kr i 2022 og 204,8 mill. kr i 2023.

Bybanen – Byggjesteg 5

For Byggjesteg 5 frå Bergen sentrum til Åsane er Bergen kommune i gang med reguleringsprosessen. Slik planane ligg føre i dag vil vere naudsynt med midlar til planlegging- og grunnnervverksarbeid i kommande økonomiplanperiode. Det er difor ført opp 20,5 mill. kr årleg til dette føremålet for åra 2021, 2022 og 2023.

Terminalbygg/ sjåførfasilitetar

Det er totalt sett av 32,1 mill. kr i planperioden til etablering av mange nye fasilitetar for sjåførar. Fasilitetane er lokalisert rundt om i heile det nye fylket. I 2018 vart arbeidet med både permanente og mobile einingar starta opp. Det er lagt opp til at fylkeskommunen har ansvar for etablering av dei ulike fasilitetane og vedlikehaldet av bygga. Operatørane som nyttar fasilitetane skal ha driftsansvaret. Det er sett av 7,5 mill. kr i 2020, og 8,2 mill. kr årleg for resten av planperioden.

7 Finansielle måltal

Ny kommunelova trer i kraft 01.01.2020. § 14-2, som omtalar kommunestyrets og fylkestingets plikter i økonomiforvaltninga, har slik ordlyd:

- § 14-2. Kommunestyrets og fylkestingets plikter
Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta
- økonomiplanen og årsbudsjettet
 - årsregnskapene og årsberetningene
 - finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi
 - regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement)
 - regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement)

Jf §14-2 punkt c er det no lovfesta at kommunestyret/fylkestinget;
«selv plikter å vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunen eller fylkeskommunens økonomi».

Dei finansielle måltala skal synleggjera kva som skal til for å ha ein sunn økonomi over tid, og brukast i prioriteringsdiskusjonane i budsjett/ økonomiplanprosessen. Det opp til fylkeskommune sjølv å fastsetja kva finansielle måltal ein vil nytta. Det er vidare fylkeskommunen sjølv som vedtek kva nivå det enkelte målalet skal ha.

Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar har i sine budsjett etablert finansielle måltal/økonomiske nøkkeltal. Hordaland har ein noko lenger praksis enn Sogn og Fjordane i bruk av måltal/nøkkeltal i budsjettet. Men mange av måltala vi bruker er dei same.

Sogn og Fjordane:

- Netto driftsresultat
- Gjeldsgrad
- Rente- og avdragsbelastning
- Disposisjonsfond

Hordaland:

- Gjeldsgrad
- Netto driftsresultat

I tillegg har Hordaland fleire nøkkeltal

- Totalgjeld
- Netto driftskostnader
- Renteutgifter
- Avdrag
- Årlege investeringar

- Lånefinansiering
- Frie inntekter

Med bakgrunn i kva finansielle måltal/nøkkeltal som har vore brukt i dei to fylkeskommunane fram til no rår prosjektleiaren til at Vestland fylkeskommune skal ha følgjande finansielle måltal:

- Netto driftsresultat
- Gjeldsgrad
- Rente- og avdragsbelastning
- Disposisjonsfond

Ein kan ev. supplera med nokre nøkkeltal. Desse finansielle nøkkeltala tar og opp i seg dei opplysningane nøkkeltala Hordaland fylkeskommune har nytta. I tillegg vil dei finansielle måltala gje opplysningar om kva nivå vi ligg på i høve andre fylkeskommunar og i høve kva anbefalte nivå som er sett.

For Vestland fylkeskommune vil dei komande åra, og særskilt 2020, vera ekstraordinære i den forstand at vi skal sy saman to ulike budsjett til eitt med dei utfordringar det gjev. I tillegg har vi ein stor økonomisk utfordring som gjer at å fastsetja eit nivå på dei finansielle måltala er vanskeleg.

I dette dokumentet har ein fokus på å laga eit budsjett for 2020. For 2020 vil måltala på mange måtar «bli det dei blir», medan vi må koma attende til å fastsetja kva nivå dei einskilde måltala skal ha i handsaminga av økonomiplan 2021–2023 (juni 2020).

Dei tilrådde måltala kan kort omtalast slik.

Netto driftsresultat

Fakta:

Netto driftsresultat: Det som er att av driftsinntektene når alle driftsutgifter og finansutgifter (renter og avdrag) er betalt.

Teknisk berekningsutval for kommunesektoren og KMD reknar netto driftsresultat som hovud-indikator for økonomisk balanse i kommunesektoren, og tilrår frå 2014 at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene over tid bør vera minimum 4%.

Landssnittet i 2018: 3,8 %.

Status Sogn og Fjordane fylkeskommune: 5,9 % i 2018.

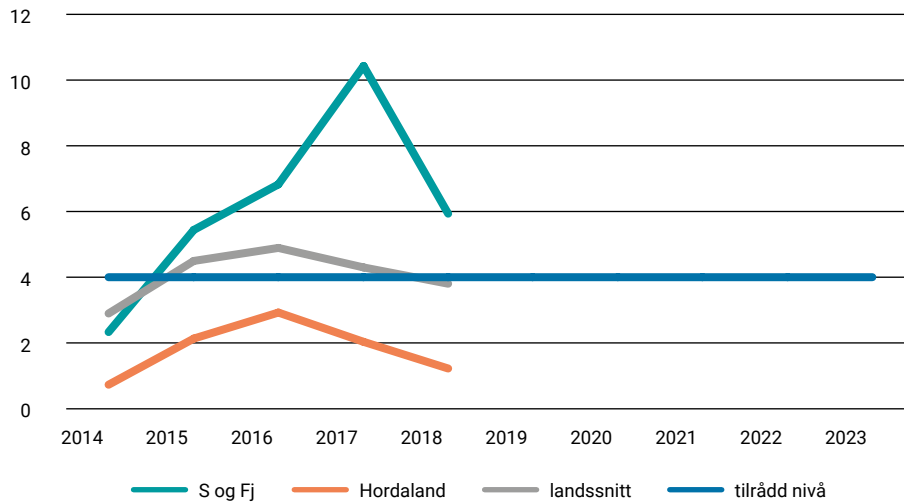
Status Hordaland fylkeskommune: 1,0 % i 2018.

Det er heilt avgjerande for handlingsrommet i ein fylkeskommune å – over tid – ha eit positivt netto driftsresultat. Netto driftsresultat er dermed ein sentral storleik for å vurdere fylkeskommunen sin økonomiske handlefridom. Netto

driftsresultat må minst vera stort nok til å dekkja nødvendige nettoavsetjingar til fond i tillegg til å kunne overføre driftsmidlar til eigenfinansiering av investeringane. Det må vere

eit langsiktig mål for Vestland fylkeskommune ha eit netto driftsresultat lik tilrådd nivå på 4%.

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

Gjeldsgrad

Fakta:

Netto lånegjeld = Innlån – utlån

Gjeldsgrad: Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter
Tilrådd nivå: Riksrevisjonen tilrår maks 79 % av årlege driftsinntekter

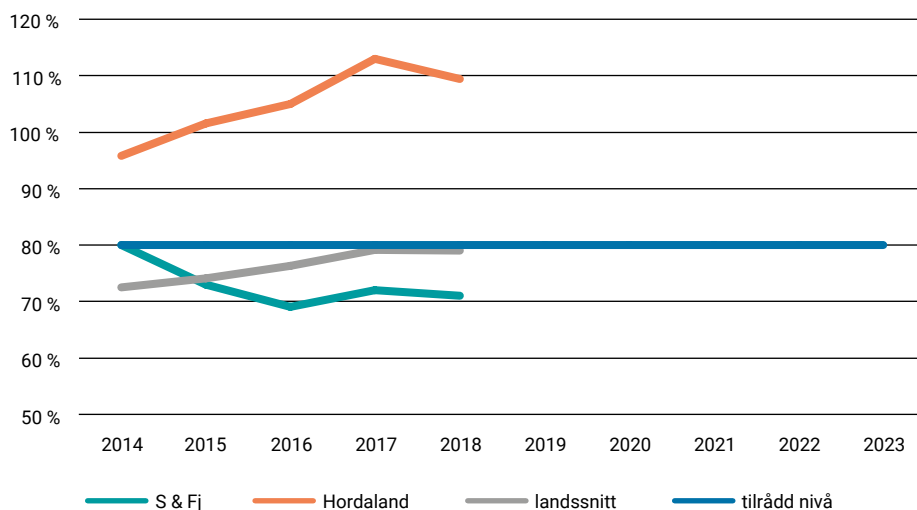
Landssnittet i 2018: 72,5 %

Status Sogn og Fjordane fylkeskommune: 67,9 % i 2018

Status Hordaland fylkeskommune: 109,4 % i 2018

Slik den økonomiske realiteten for Vestland fylkeskommune er pr dato, og med det investeringsbehovet ein ser jf. investeringsplanen, må ein leggja til grunn at vi i dei nærmaste åra vil ha ei netto lånegjeld som langt overskrider anbefalt nivå på 80%. Men vi må ha som langsiktig mål å nærme oss anbefalt nivå.

Netto lånegjeld i % av driftsinntekter

Rente- og avdragsbelastning

Fakta:

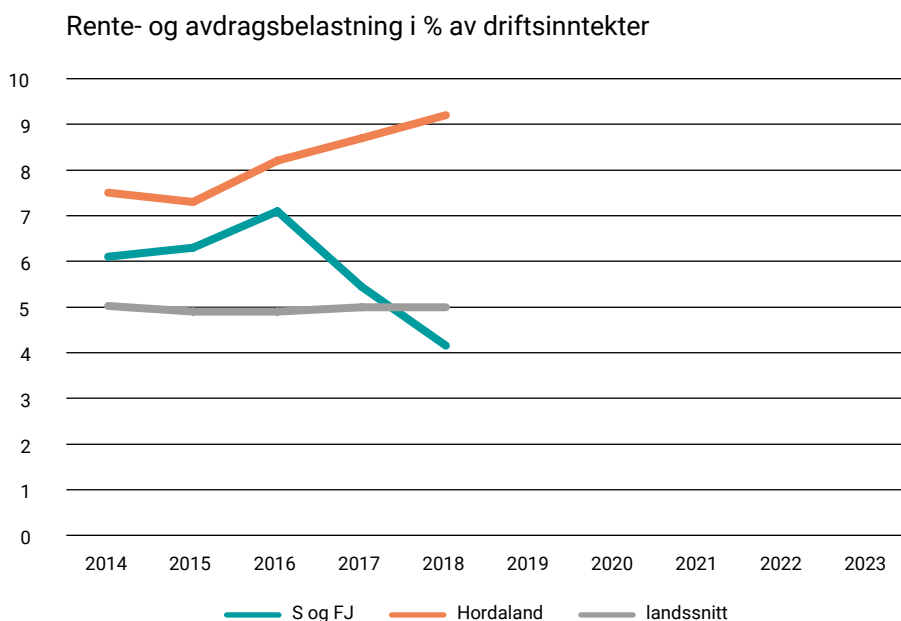
Rente og avdragsbelastning: renter og avdrag i % av sum driftsinntekter.

Landsnittet i 2018: 5,0 %.

Status Sogn og Fjordane fylkeskommune: 4,1 % i 2018

Status Hordaland fylkeskommune: 9,2 % i 2018

Som eit av tiltaka i salderinga av budsjett 2020 har ein nytta reduksjon av avdragsbetaling. Som konsekvens av det vil avdragsbelastninga i % av driftsinntektene gå ned. Ein bør i løpet av komande økonomiplanperiode tilstrebe seg på å liggje rundt landsgjennomsnittet – 5%.

Disposisjonsfond

Fakta:

Disposisjonsfond: Midlar som gjennom åra er avsett til reservar

Tilrådd nivå: Det er ikkje nokon klar norm for kor stort disposisjonsfond bør vera, men Telemarkforsking har i ein rapport om økonomiske nøkkeltal tilrådd at disposisjonsfond bør utgjera mellom 5–10 prosent av fylkeskommunen sine inntekter.

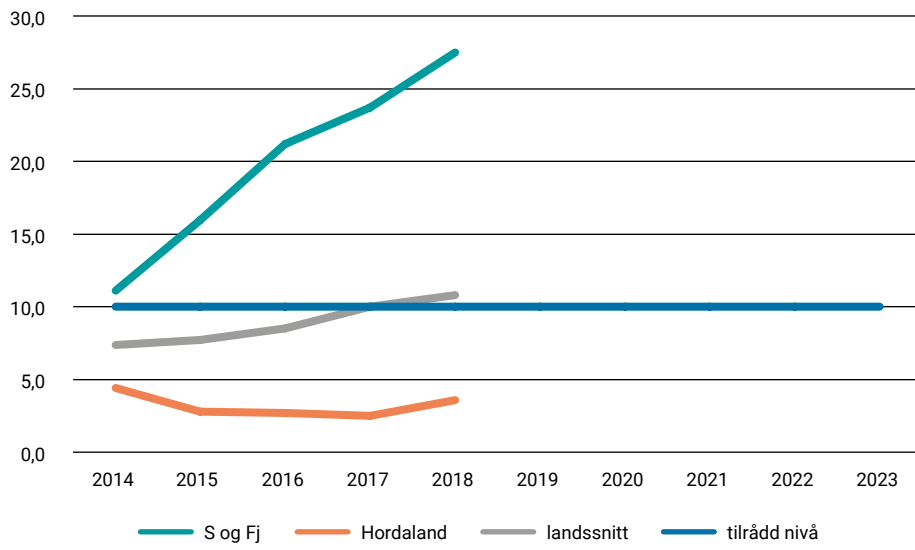
Landsnittet i 2018: 10,8 %

Status Sogn og Fjordane fylkeskommune: 27,5 % i 2018

Status Hordaland fylkeskommune: 3,6 % i 2018

Slik budsjetta/økonomiplan 2019–2022 er for Sogn og Fjordane og Hordaland fylkeskommune er store deler av disposisjonsfonda lagt inn som finansieringskjelder, i hovudsak til investeringstiltak. Den økonomiske stoda for Vestland fylkeskommune p.t. gjer og at ein må bruke vesentlege delar av resterande disposisjonsfond til saldering. Det er såleis grunn til å forventa at indikatoren vil gå vesentleg ned og under anbefalt nivå. Det langsiktige målet vil vera å byggja oppatt disposisjonsfondet til anbefalt nivå – 10% – slik at Vestland fylkeskommunen får ein tilstrekkeleg «buffer» i sin økonomi.

Disposisjonsfond i % av driftsinntekter

8 Budsjettreglement

1 Innleiing

Utgangspunktet for budsjettreglementet er Reglement for økonomiforvaltninga, Reglement for dei 4 hovudutvala og Reglement for delegering til fylkesrådmann.

Reglementet fastset fylkestinget sitt mynde, delegering av mynde til andre folkevalde organ og til fylkesrådmannen. Fylkestinget vedtek sjølv endringar i reglementet.

2 Struktur og spesifikasjonsgrad

Budsjettet og økonomiplanen er utforma med ein kapitaldel - investeringar (kontoklasse 0) spesifisert på prosjekt og ein driftsdel (kontoklasse 1) spesifisert på løyvningsnivå.

2.1 Driftsbudsjettet

Budsjettet og økonomiplanen sorterer alle inntekter og utgifter på følgjande sektorar og spesifiserer kvar sektor på løyvningsnivå slik:

Fellesinntekter og -utgifter

- Skatt, rammetilskot og inntektsutjamning
- Andre generelle statstilskot
- Konsesjonskraftinntekter
- Kapitalinntekter/utgifter og utbytte, rentekomp
- Pensjonsutgifter, fellesutgifter, lønns og prisvekst
- Bruk/avsetning til fond
- Overføring til investering

Politisk styring, kontrollutval og organisasjon og økonomi

- Politisk styring
- Kontrollutval
- Eigedom - drift og vedlikehald
- Administrasjon av organisasjon og økonomi
- Org og øk tiltaksmidler

Strategisk utvikling og digitalisering

- Plan, analyse, klima og folkehelse
- IKT og digitalisering
- Administrasjon av strategi og digitalisering

Tannhelse

- Pasientbehandling
- Administrasjon av tannhelse

Kultur, idrett og inkludering

- Arkiv
- Bibliotek
- Kulturformidling
- Kulturarv
- Inkludering, strategi og analyse
- Kunst- og kulturutvikling
- Idrett og friluftsliv
- Administrasjon av kultur og idrett

Infrastruktur og veg

- Veg – drift og vedlikehald
- FTU-midlar
- Administrasjon av infrastruktur og veg
- Andre tiltak – infrastruktur og veg

Mobilitet og kollektiv

- Buss
- Bane
- Båt
- Ferje
- TT, serviceskyss, innfartsparkering, teknisk skyss
- Administrasjon av mobilitet og kollektiv

Innovasjon og næringsutvikling

- Verdiskaping byar/regionar
- Naturressursar, landbruk og reiseliv
- Forskning, kompetanse og internasjonalisering
- Grøn vekst, klima og energi
- Utviklingsmidlar
- Administrasjon av innovasjon og næringsutvikling

Opplæring og kompetanse

- Vidaregåande skular
- Vaksenopplæring
- Fagskule
- Andre føremål opplæring
- Opplæring i bedrift
- Administrasjon av opplæring og komp.

2.2 Investeringsbudsjettet

Budsjettet og økonomiplanen sorterer alle investeringane inn i tre ulike program slik:

- Investeringsprogram bygg
- Investeringsprogram fylkesvegar inkl. rassikring
- Investeringsprogram kollektiv

Investeringsprogramma er delt inn i grupper. Gruppene gang- og sykkelveg, trafikktryggingstiltak, kollektivtrafikktiltak og miljø- og servicetiltak i investeringsprogram fylkesvegar inkl. rassikring vert også definert som programområde, jf. pkt.3.7.9.

Investeringsprogramma syner ein spesifikasjon av det enkelte investeringsprosjekt. Dei ulike investeringsprogramma har ein tilhøyrande finansieringstabell.

3 Budsjettoppfølgning og budsjettendringar

3.1 Budsjettoppfølgning

Fylkestinget vedtek årsbudsjett og økonomiplan for fylkeskommunen og endringar i desse, i medhald av kapittel 14 i kommunelova.

Løyvingane i driftsbudsjettet vert vedtekne som netto driftsrammer pr løyvingsnivå.

Løyvingane i investeringsbudsjettet vert vedtekne brutto for ulike prosjekt/sekkepostar.

Alle fylkeskommunen sine politiske organ skal gjennomføre fylkestinget sitt budsjett innafør eigne ansvarsområde. Eventuelle budsjettendringar i løpet av året skal vere i samsvar med fylkestinget sine føringar og prioriteringar gitt i årsbudsjettet, og ikkje kunne binde opp fylkestinget sine løyvingar for seinare år.

Mål, prioriteringar og føresetnader for løyvingane frå fylkestinget går fram av tekstdelen av årsbudsjett- og økonomiplandokumentet.

Dersom løyvingane ikkje vil halde, pliktar fylkesrådmannen å reise spørsmål om budsjettendring. Budsjettendring kan berre påreknast dersom behovet ikkje var råd å forutsjå på budsjetteringstidspunktet eller meirutgiftene ikkje kan vente.

Med unntak av dei fullmakter som vert gjeve i dette reglementet, er det berre fylkestinget som kan endre budsjettet.

3.2 Fylkestinget

3.2.1 Fylkestinget vedtek budsjettendringar mellom ansvarsområda til hovudutvala.

3.2.2 Fylkestinget kan elles delegere mynde til andre politiske organ og til fylkesrådmannen.

3.2.3 Fylkestinget behandlar driftsrapportar to gonger i året, etter innstilling frå fylkesutvalet.

Driftsrapportene skal vise utviklinga i inntekter og utgifter i høve til vedteke årsbudsjett, med nødvendige framlegg til justeringar.

3.3 Fylkesutvalet

3.3.1 Fylkesutvalet kan vedta dei same endringane i budsjettet som fylkestinget dersom vilkåra i reglementet for hastesaker etter kommunelova § 11-8 er til stades.

3.3.2 Fylkesutvalet har mynde til å gjere budsjettendringar i og mellom løyvingsnivåa, med unntak av løyvingsnivået Kontrollutval, i driftsbudsjettet gjennom året for sektorane:

- politisk styring, kontrollutval og organisasjon og økonomi
- strategi og digitalisering
- tannhelse.

Slike endringar skal vere i samsvar med fylkestinget sine føringar og prioriteringar gitt i årsbudsjettet, og ikkje kunne binde opp fylkestinget sine løyvingar for seinare år.

Fylkesutvalet skal – som eit minimum – vurdere forvaltninga av budsjetterte midlar for desse sektorane to gonger i året, etter 1. og 2. tertial.

3.3.3 Fylkesutvalet har mynde til å fordele tilskot og stønadsordningar som fylkeskommunen er sett til å ivareta innanfor områda folkehelse, klima, senter- og stadutvikling og plan og utviklingsarbeid innafør sektoren strategi og digitalisering.

3.4 Kontrollutvalet

3.4.1 Kontrollutvalet skal – som eit minimum – vurdere forvaltninga av budsjetterte midlar på eige løyvingsnivå to gonger i året, etter 1. og 2. tertial.

3.4.2 Kontrollutvalet har mynde til å fordele løyvingsnivået i tre kategoriar slik:

- kontrollutvalet
- sekretariat for kontrollutvalet
- kjøp av revisjonstenester.

3.5 Hovudutvala

3.5.1 Hovudutvala skal – som eit minimum – vurdere forvaltninga av budsjetterte midlar for eigne sektorar to gonger i året, etter 1. og 2. tertial.

3.5.2 Hovudutvala har mynde til innanfor sitt budsjett- og ansvarsområde å gjere endringar i og mellom løyvingsnivåa for kvar sektor i driftsbudsjettet.

Slike endringar skal vere i samsvar med fylkestinget sine føringar og prioriteringar gitt i årsbudsjettet og ikkje kunne binde opp fylkestinget sine løyvingar for seinare år.

3.5.3 Budsjettreglementet pkt. 3.7.4 omhandlar fylkesrådmannen sine fullmakter i høve administrasjonsutgifter i sentraladministrasjonen. Løyvingar for sektoren knytt til

administrasjon er såleis ikkje ein del av hovudutvala sine fullmakter.

3.5.4 Hovudutvala har mynde til å fordele statlege tilskot og stønadsordningar som fylkeskommunen er sett til å ivareta innanfor sitt arbeidsområde.

3.5.5 Hovudutvala har mynde til å fordele fylkeskommunale tilskot- og stønadsordningar innanfor sitt arbeidsområde.

3.5.6 Hovudutvala har mynde til å disponere ufordelte løyvingar innanfor sitt arbeidsområde. Dette gjeld både drifts- og investeringsløyvingar.

3.6 Trafikktryggingsutvalet

3.6.1 Trafikktryggingsutvalet har mynde til å fordele løyvinga på løyvingnivå FTU-midlar på ulike tilskotsordningar samt mynde til å tildele tilskot innafor sitt ansvarsområde.

3.7 Fylkesrådmannen

3.7.1 Etter at fylkestinget har vedteke årsbudsjettet på løyvingnivå, fordeler fylkesrådmannen driftsbudsjettet vidare til tenleg detaljeringsnivå for å sikre god økonomistyring. Dette myndet kan delegerast vidare til andre leiarar.

3.7.2 Fylkesrådmannen disponerer løyvingane i årsbudsjettet, og har tilvisingsrett. Fylkesrådmannen kan delegere dette myndet til andre leiarar.

3.7.3 Fylkesrådmannen har mynde til å justere budsjettet gjennom året med endringar av teknisk karakter, t.d. avskrivningar, og fordele samleløyvingar, t.d. personalmidlar, lønsavsetjing o.l. på tvers av løyvingnivåa som fylkestinget har vedteke. Dette myndet kan delegerast vidare til andre leiarar.

3.7.4 Fylkesrådmannen får fullmakt til å sjå følgjande løyvingnivå i samanheng:

- Administrasjon av organisasjon og økonomi
- Administrasjon av strategisk utvikling og digitalisering
- Administrasjon av kultur, idrett og inkludering
- Administrasjon av infrastruktur og veg
- Administrasjon av mobilitet og kollektiv
- Administrasjon av innovasjon og næringsutvikling
- Administrasjon av opplæring og kompetanse

Fullmakta gjeld også andre administrative løyvingar som er fordelt på andre løyvingnivå.

3.7.5 Fylkesrådmannen har mynde til å gjennomføre låneopptak i samsvar med vedtak i fylkestinget.

3.7.6 Fylkesrådmannen har mynde til å tilpasse drifts- og investeringsbudsjettet for å tilfredsstille forskrifta sitt krav om at utstyr og inventar skal først i kapitalrekneskopen.

3.7.7 Fylkesrådmannen har mynde til å setje i verk naudsynte strakstiltak ved ras, flaumar og liknande uventa hendingar.

3.7.8 Fylkesrådmannen har mynde til å handtera ein krisesituasjon. Etter at krisa er over, vert det lagt fram ei sak til politiske organ der det vert gjort greie for tiltaka som vart sette i verk og dei økonomiske følgjene av krisehandteringa.

3.7.9 Fylkesrådmannen har mynde til å omdisponere mellom prosjekt innanfor dei enkelte programområda slik dei går fram av fylkesvegbudsjettet.

3.7.10 Innafor vegsektoren har fylkesrådmannen mynde til å setje av midlar til disposisjonsfond for bruk i seinare år.

3.7.11 Fylkesrådmannen har mynde til å nytte avsette midlar på disposisjonsfond. Ein føresetnad for dette myndet er at fylkestinget tidlegare år har vedteke fondsavsettinga til eit konkret føremål, og at dette føremålet no er i posisjon til å få løyvinga utbetalt.

3.7.11 Fylkesrådmannen har mynde til å fordele løyvinga på løyvingnivå org og øk tiltaksmidlar til andre løyvingnivå.

4. Årsavslutting

4.1 Driftsbudsjettet

4.1.1 Fylkesrådmannen har mynde til å setje av midlar til disposisjonsfond for bruk seinare år innanfor drifta av skular og tannklinikkar.

4.1.2 Driftsresultatet for prosjektet Sogn og Fjordane kunstmuseum (overskot eller underskot) skal avsettast mot/dekast av eit eige drift- og vedlikehaldsfond. Fondet vert disponert av Vestland fylkeskommune og Sunnfjord kommune.

4.1.3 Fylkesrådmannen har mynde til å gjennomføre naudsynte strykningar ved rekneskapsavsluttinga i samsvar med kap. 4 i Budsjett- og rekneskapsforskrifta. Fylkesrådmannen skal leggje til grunn følgjande rekkjefølgje ved gjennomføringa av strykingane:

1. Overføring av driftsmidlar til investeringsbudsjettet
2. Andre avsetjingar til disposisjonsfond, men unntak av fondsavsetting som nemnt i pkt. 4.1.2
3. Avsetjing av evt. overskot i vidaregåande skular og i tannhelsetenesta
4. Avsetjing til disposisjonsfond nemnt i pkt. 4.1.2

4.2 Investeringsbudsjettet

4.2.1 Kapitalrekneskapen er eittårig. Eventuelle unytta løyvingar i kapitalrekneskapen må budsjetterast opp att seinare år dersom føremålet ikkje er avslutta.

Saksprotokoll i fylkestinget - 17.12.2019
Aleksander Øren Heen (Sp) sette på vegner av Sp, A, MDG, SV, KrF og V fram slikt forslag:

«Tillegg

Verbalpunkt:

	Utval	Tekst
	Generelt	
1	Nytt framlegg	Fylkeskommunen vil legge til rette for rekruttering av menneske med nedsett funksjonsevne og «hol» i CV.
2	Nytt framlegg	Vestland Fylkeskommune skal som hovudregel berre lyse ut heile og faste stillingar.
3	Nytt framlegg	Overnattingar i samband med møte i fylkestinget skal vere på hotell der dei tilsette har tariffavtale.
4	Nytt framlegg	Vestland Fylkeskommune skal stille seriøsitetskrav ved alle offentlege anbud, mellom anna krav om lærlingar, faste tilsette og faglært arbeidskraft.
5	Nytt framlegg	Vestland fylkeskommune skal nytte trevirke så langt det er teknisk mogleg i sine byggeprosjekt.
	Kultur, idrett og integrering (KULII)	
6	Frå FU si tilråding	Kystpilegrimsleia: Løyvinga på 600.000 vert fordelt likt på dei regionale pilegrimssentera i Bergen og Selje/Stad, under føresetnad av lokale finansieringsbidrag på minimum same beløp frå dei to kommunane i 2020.
7	Frå FU si tilråding	Bokbåten: Møre og Romsdal fylkeskommune har sagt opp avtalen med Bokbåten. Samarbeidspartia er einig om at ein ønskjer å vidareføre bokbåten for 2020, og ber om ei sak der pris og formalitetar blir klargjort. Løyvinga for Bokbåten ligg til bibliotektenesta, og blir ikkje omdisponert til anna bruk før denne saka er behandla.
8	Nytt framlegg	Vidaregåande skular og idrettsfasilitetar i Vestland fylke bør vere gratis for frivilligheita knytt til born og unge. Fylkestinget ber rådmannen utarbeide ei sak om kostnad og reglement for utleige av fylkeskommunale bygg og anlegg.
	Næring, naturressursar og innovasjon (NNI)	
9	Frå FU si tilråding	Kommunale næringsfond: Løyvinga skal gå til dei kommunane i SF som tidlegare var omfatta av ordninga og som ikkje er slegne saman med andre kommunar. Fylkestinget ber rådmannen utarbeide ei sak om ny modell for tildeling i heile Vestland frå og med 2021.
	Opplæring og kommunikasjon	
10	Frå FU si tilråding	Vaksine: Fylkestinget set av midlar til vaksinar til alle elevar i Vestland, med føresetnad om at kommunane dekkjer halve kostnaden.
11	Frå FU si tilråding	Rubbestadneset: Vi konstaterer at utviklinga av pilotprosjektet på Bømlo/Rubbestadneset vert gjennomført som planlagt. Ber om ei sak som viser korleis vidareutvikling av samarbeid om utstyr mellom dei vidaregåande skulane og næringslivet kan gjerast.

12	Frå FU si tilråding	Langhaugen: <i>Spørsmål om rehabilitering og en eventuell utviding av musikktilbodet på Langhaugen vgs skal være en del av den planlagde gjennomgangen av investeringsbudsjettet første halvdel av 2020.</i>
13	Frå FU si tilråding	Skolefrukost: Gjeld heile Vestland, med implementering i Sogn og Fjordane frå nytt skuleår.
14	Frå FU si tilråding	Skulepsykologar: Fylkestinget føreset at psykologane skal vere eit lågterskeltilbod til elevane og gje behandling. Rådmannen kjem attende til fylkestinget med ei sak om korleis tilbodet kan vidareutviklast i tråd med føringane i dette budsjettet og i samarbeid med dei kommunale helsetenestene.
15	Frå FU si tilråding	Elev-pc – egedel vert sett til kr 2 000,- og gjeld for heile Vestland.
16	Frå FU si tilråding	Prosentvis ramme nedtrekk SFFK vert fjerna. Fylkestinget vi kome attende til harmonisering mellom dei ulike skulane i fylket i budsjett 2021, forutsett at arbeidet med Mål- og Strategiplanen er ferdig og kan leggest til grunn.
17	Frå FU si tilråding	IB-tilbodet i Bergen og ved UWC i Fjaler skal vidareførast som ei permanent ordning.
18	Nytt framlegg	Elevane sitt skulemiljø og trivsel er ein avgjerande faktor for om elevane gjennomfører opplæringa. Ressursar knytt til skulane sitt psykososiale miljø, mellom anna miljøkoordinator og andre førebyggjande tiltak, har vore viktige i arbeidet med elevane sitt skulemiljø. Fylkestinget føreset at ordningane med miljøkoordinatorane på skulane i Sogn og Fjordane og liknande tiltak på skulane i Hordaland vert vidareført. Fylkestinget vil i løpet av perioden be om ei felles løysing for skulane i Vestland, og vil sjå dette i samheng med andre elevretta tiltak på skulemiljø, tiltak for hybelbuarar og skulepsykologordninga.
19	Nytt framlegg	Nye vidaregåande skular skal følge open skule-prinsippet, slik som t.d. ved Amalie Skram VGS. Elevar skal kunne nytte skulane etter skuletid ved bruk av adgangskort e.l. Fylkestinget ber rådmannen utarbeide sak om korleis dette kan gjennomførast på alle dei vidaregåande skulane.
20	Nytt framlegg	Skulen skal vere ein stad kor elevane får lære om demokrati og medraderett. Difor bør ungdomsorganisasjonar som politiske ungdomsparti, politiske interesseorganisasjonar, eller andre organisasjonar som utgangspunkt ha rett til å stå på stands og liknande på dei vidaregåande skulane i Vestland. Fylkestinget ber fylkesdirektøren utarbeide felles retningsliner for dei vidaregåande skulane knytt til ungdomsorganisasjonar som ynskjer å besøke skulane.
21	Nytt framlegg	Det skal arbeidast for eit tettare samarbeid mellom vidaregåande opplæring, næringsliv og kommunane etter modell frå mellom anna Årdal og Bømlo.
22	Nytt framlegg	Produksjonsskule er eit viktig tilbod for å få ungdomar som av ulike grunnar har slutta i vidaregåande opplæring tilbake i framtidsbyggjande aktivitet. Vestland fylkeskommune har to produksjonsskular. Desse må verte betre kjent slik at dei vert eit reelt alternativ for ungdomar i heile Vestland. Fylkeskommunen skal jobbe opp mot sentrale myndigheiter for å sikre varig statleg medfinansiering.
Samferdsle og mobilitet (SAMMO)		
23	Frå FU si tilråding	Austevoll: ber om ei sak som drøftar korleis prisane på hurtigbåtsambanda i Vestland kan harmoniserast.

24	Frå FU si tilråding – endra tekst i raudt.	Fylkestinget føreset at midlane frå bompengeforliket og den framforhandla byvekstavtalen skal gje ei monaleg reduksjon i prisane på kollektivtrafikken i Bergen, og at vi får ei frekvens på Bybanen på 4 minutt i rush. Vidare føreset fylkestinget at Bybanen får fleire avgangar som er tilpassa dei første og siste flygingane til og frå Flesland, og fleire bussavgangar i Bergensområdet. Fylkesrådmannen vert bedt om å legge fram ei sak når avtalen er klare.
25	Frå FU si tilråding	Jondal-Tørvikbygd. Fylkestinget ber om ei sak som utgreier kostnader m.v. knytt til ekstra avgangar sommarstid. Eventuell finansiering vert å kome attende til i samband med 1. tertialrapport.
26	Frå FU si tilråding	Frå 2019 blei det det gjort endringar i familierabatt "Ein vaksen reisande kan ta med seg inntil fire barn frå 6 til og med 17 år gratis på laurdagar, søndagar og offentlege fridagar.» Intensjonen i endringane var at dette også skulle gjelde reisande med student og honnørbillett/periodekort. Vi ber Skyss innføre familiebillet lik dagens, også for student og honnør.
27	Frå FU si tilråding	I budsjettdokument 8/19 går det fram at det har vore ei auke i flyreiser og at ein forventar at desse vil auke i åra framover. I 2020 vil flyreise utgjere brorparten av klimagassutsleppa frå eiga verksemd. Fleirtalet vil redusere talet på flyreiser og vil be om at det vert ført oversikt over talet på flyreiser på ein slik måte at ein kan følgje med på om det i 2020 er ein reell nedgang i flyreiser. Ein del av flyreisene vil kunne erstattast med videokonferansar og slik representere ei innsparing på budsjettet.
28	Frå FU si tilråding	Fleirtalspartia vil oppretthalde servicelinja i Bergen, og har lagt inn igjen 1,2 mill til å vidareføre denne i 2020. Fleirtalspartia er likevel samde om at potensialet for servicelinja ikkje fullt ut er nytta og vil at ein i 2020 inviterer Bergen kommune til ein idedugnad/workshop med mål om å komme fram til eit betre tilbod for dei som i dag nyttar servicelinja. Ein kan sjå for seg at servicelinja i Bergen sentrum vert vidareført som eit breiare tilbod retta mot fleire reisande. Det er i dag eit relativt dårleg busstilbod i sentrumskjernen i Bergen, spesielt i område Nordnes og Høyden. Eit forslag er å gjere servicelinja om til ein ringbuss slik at ein kan nå fleire ordinære busspassasjerar og slik få fleire reisande. Ein slik ringbuss kan også sjå til konseptet «travel like the locals», der ein med det ordinære offentlege busstilbodet rettar seg mot turistar. Dagens servicelinje i Bergen sentrum går i dag forbi ei rekke sentrale og attraktive turistmål. «Travel like the locals» har vist seg å vere ein suksess i det nye berekraftige reiselivet, og det å tilby det offentlege busstilbodet til turistar i Bergen kan vere ein vinn-vinn situasjon. Ein opprettheld servicelinja, ein får fleire reisande, fleire inntekter og betre busstilbod i sentrumskjerna. For servicelinja i bydelane i Bergen bør ein sjå til konseptet «Hent meg» som kjem frå Sauda, og som vert prøvd ut i Odda.
29	Frå FU si tilråding	<p><u>TT-brukarar, arbeidsreiser.</u></p> <p>Forskrift for TT-ordninga for Vestland fylke blir samordna / endra slik at arbeidsreiser ikkje vert utelukka. Jfr. informasjon om TT-ordninga på helsenorge.no og sfj.no sine sider:</p> <p><i>TT-ordninga er i utgangspunktet eit tilbod om fritidsreiser, men kan nyttast til alle typar reiser med unntak av:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>reiser som blir betalt av trygdekontor. Eigendel ved slike reiser skal transportbrukar betale sjølv på lik line med andre som reiser for trygda si rekning</i> • <i>reiser til og frå skule</i> • <i>andre reiser betalt av det offentlege</i> <p>Det vert gjort ein gjennomgang av bruken av TT-kort for arbeidsreiser, der dei som er heilt avhengige av ordninga for å kome på arbeid, får halde fram med å bruke ho.</p> <p>Kostnaden blir dekkja innanfor det statlege tilskotet til ordninga.</p>

30	Frå FU si tilråding	Det skal utgreiast moglegheiter og innsparingspotensiale i å innføre bestillingsruter for ruter med lite belegg.
31	Frå FU si tilråding	Dersom løyvinga til nye stillingar som følgje av oppgåveoverføring frå SVV ikkje vert nytta fullt ut grunna manglande årsverknad skal eventuelle frigjorte midlar disponerast politisk.
32	Nytt framlegg	Tryggleik for at kollektivreisa heng saman med gode korrespondansar, er svært viktig for at ein skal velje å reise kollektivt. Særleg over lengre avstandar. Fylkestinget ber derfor om ein gjennomgang på <ul style="list-style-type: none"> - kvar det er korrespondanse - kvar det med enkle midlar er mogeleg å få til korrespondanse <p>Skyss/Kringom må snarast sikre at alle korrespondansar blir merkte på dei kanalane der dei reisande planlegg reiserute og kjøper billettar.</p>
33	Nytt framlegg	I NTP ligg det inne viktige fiskerihamner i både Bremanger og på Bømlo. For økonomiplanen 2021 og framover vil fylkestinget derfor sette av midlar til investering til fiskerihamner.
34	Nytt framlegg	God tilgang til høghastighets-breiband og 100% mobildekking er påkravd infrastruktur for busetnad og næringsliv. Fylkestinget ber om ei sak med oversikt over kva stader som ikkje har fått god breibands- og mobildekking, og ein plan for korleis vi kan få det til.
35	Nytt framlegg	Fylkestinget syner til vedtak i Fylkestinget i Sogn og Fjordane ber om å få utgreidd flytting av snøggåttstogg frå Krakhella til Hardbakke i Solund. Vidare ber ein om å få vurdert moglegheitene for ny snøggåttstogg på Fitjar.
36	Nytt framlegg	Ved utvikling av kollektivsatsinga skal det takast høgde for å innlemme bysykkelordninga i reiseprodukt til Vestland fylkeskommune.
37	Nytt framlegg	Fylkestinget ber om ei opptrapping av utskifting av fossile VLFK køyretøy til nullutsleppskøyretøy slik at fylkeskommunen oppnår målet om 5,6% klimagassreduksjon for VLFK køyretøy kvart år i staden for kvart tredje år.
	Tannhelse	
38	Nytt framlegg	Fylkestinget ber om ei sak der tannbehandling for prioriterte grupper med lang reiseveg til næraste offentlege tannklinikk vert vurdert.»

Silja Ekeland Bjørkly (H) sette fram slikt forslag:

«Alternativt budsjettframlegg

Driftsbudsjett

Tiltak

Opplæring og kompetanse

Prosentvis nedtrekk ramme skoler	5600000
Prosentvis nedtrekk ramme tilpasset opplæring	800000
Informasjonsarbeid om vaksiner	500000
Tilbud toppidrettsutøvere	1000000
Fagskole utdanning	1500000

Miljøkoordinatorer/arbeidslivkoordinatorer	1000000
Sommerskole	300000
VilVite	500000
Etter- og videreutdanning av lærere	5000000
Pitstop	2000000

Samferdsel og mobilitet

Veivedlikehold	45000000
Arbeidsreiser TT brukere	4000000
Servicelinjen i Bergen	1200000
Studentkort til alle fulltidsstudenter	1500000
Tilskudd til ladestasjoner langs fylkesvei	2400000
Nordhordlandsbåten	2000000

Kultur, idrett og integrering

Fyllingsdalen teater	200000
Det vestnorske teater	1000000
Det Akademiske Kvarter	200000
Bergen bymuseum	500000
Dagsturhytter Hordaland	2000000
Stifting av den norske bokbyen	250000
Jacob Sande-Senteret	200000
KODE	500000

Innovasjon og næringsutvikling

Plastrydding/miljøtiltak søkbar pott	2000000
--------------------------------------	---------

SUM 90150000

Saldering

Økt skatteinngang 8000000

Opplæring og kompetanse

Skolesekker	1200000
Restmidler	2000000
Skoleskipet Gann	500000
Nedtrekk administrasjon	4000000

Samferdsel og mobilitet

Bruke MGO istedenfor biodiesel på ferge	13000000
Bybussen Førde-Florø økning takst	500000
Harmonisere ungdomskort (20 til 19)	5000000
Reklame inntekter	10000000
Øke prisen på enkelt billetter fra 39,- til 40,-	7200000

Inntekspotensialet, effektivisering av ruter	3000000
Reduksjon i administrasjon kollektivveininga	1000000
Reduksjon administrasjon i Skyss	2000000
Reduksjon tjenestekjøp samferdsel/Skyss	2000000
Økt antall kollektivreisende	5000000
Øke pris på månedskort for voksne fra 810,- til 820,- og tilsv. for andre månedskort	10000000

Kultur, idrett og integrering

Bokbåten	1500000
Utsetter oppstart: Nyskapende aktivitetsarena	500000

Innovasjon og næringsutvikling

Organisasasjon og økonomi

Reduksjon i midlar til attføring og omstilling	3000000
Produksjonsmidler til helse-, klimaarbeid	1000000
Redusert brukt av konsulenttjenester	8000000
Politisk rådgiver utgår	750000
Redusert tjenestekjøp	1000000

SUM 82150000

Verbalpunkt

- (1) **Verbal:** Produksjonsskolene blir tilgjengelige for elever i hele nye Vestland fylke.
- (2) **Verbal:** Gjennomgang av virkemidler for frafall i den videregående skolen for å sikre at vi bruker midlene på de tiltakene som har størst effekt.
- (3) **Verbal:** Vurdere reetablering av den fylkeskommunale bussruter mellom tidligere Hordaland og Sogn og Fjordane.
- (4) **Verbal:** Sikre god kommunikasjon mellom fylkeskommunen og kommuner i forbindelse med planprosesser.
- (5) **Verbal:** Legge til rette for at privatskoler kan kjøpe tjenester fra fylkeskommunen knyttet til for eksempel fagdager.
- (6) **Verbal:** Frem til neste periode bør man vurdere å kutte antall representanter i FT Vestland.
- (7) **Verbal:** Gjennomgang for å få flere til å reise kollektiv (turister, effektivisering, fleksible løsninger i distriktet, riktig avgangstider, osv)
- (8) **Verbal:** I dialog med kommunene finne innovative løsninger ihh biblioteksløsninger
- (9) **Verbal:** Utarbeiders kriterier for støtte til kulturelle formål mm.
- (10) **Verbal:** Vurdere å flytte kompetansesenter tannhelse til SF.
- (11) **Verbal:** Legge til rette for sommerskole i dagens Sogn og Fjordane.

- (12)Verbal:** Vurdere økt bruk av OPS ved bygging av videregående skoler i Vestland.
- (13)Verbal:** Legge til rette for en felles digital plattform for skolene i Vestland.
- (14)Verbal:** Utsetter nyskapende arena til 2021. Deretter må behovet for prosjektet gjennomgås.
- (15)Verbal:** I forbindelse med reduksjon av takster i Bergensregionen bør en egen sentrumstakst i Bergen vurderes
- (16)Verbal:** For å sikre at barnefamilier velger og kan velge å reise kollektivt bør det vurderes å gjeninnføre ordningen med at et barn reiser gratis i følge med voksen.»

Sigbjørn Framnes (FRP) sette fram slikt forslag:

«Alternativ:

1. Premissar

Fremskrittspartiet legg med dette fram alternativt Budsjett 2020 / Økonomiplan 2020-23 for Vestland fylkeskommune. Budsjettframlegget tek utgangspunkt i prosjektleiars samla budsjettdokument sendt ut til Finansutvalet sitt møte 26.11.19. Der FrP har endringsframlegg i høve prosjektleiars budsjettdokument er dette kommentert nærare under.

2. Overordna perspektiv

Vestland fylkeskommune står overfor store økonomiske utfordringar etter samanslåinga av Hordaland og Sogn & Fjordane. Hovudutfordringa skuldast auka kostnader til ferjedrift pga nye miljøkrav, men den nye fylkeskommunen kjem også noko dårlegare ut av inntektssystemet enn dei to gamle fylkeskommunane gjorde kvar for seg. Den økonomiske stoda til Vestland fylkeskommune er ytterlegare svekka av at Sogn & Fjordane fylkesting overførte milliardverdiar i Sogn og Fjordane Energi (SFE) til kommunane før samanslåinga. I sum svekkjer dette den nye fylkeskommunens evne til å levere tenester til innbyggjarane i Vestland.

Prosjektleiar har i sitt budsjettframlegg lagt opp til at fylkeskommunen må betra balansen mellom inntekter og utgifter med 100 mill kr pr år i økonomiplanperioden. Dette er ei krevjande oppgåve som krev evne og vilje til tydeleg politisk prioritering.

FrP legg til grunn at alle verkemiddel må vurderast for i sikra Vestland fylkeskommune ein sunn driftsøkonomi i framtida, men vil særleg peika på følgjande område;

- Endra arbeidsmetodikk, effektivisering, digitalisering
- Lovfesta oppgåver vs ikkje lovpålagte oppgåver
- Tenestestruktur og harmonisering av tenester
- Utnytta inntekspotensialet i den fylkeskommunale verksemda
- Vurdere kostnadsnivå og realiseringstidspunkt for investeringsprosjekt
- Konkurrans i tenesteproduksjonen
- Effektiv innkjøpsstrategi
- Sal av eigeidom og egedelar fylkeskommunen ikkje nyttar i tenesteproduksjonen
- Gjennomgang av alle tilskotsordningar

Som tenesteproducent er fylkeskommunen også ei arbeidsintensiv verksemd. Å kutta 4-500 mill kr i drifta vil difor ikkje kunne skje utan reduksjon i samla årsverk i den fylkeskommunale organisasjonen. Ved samanslåing av to store organisasjonar ligg det alltid eit potensiale for å ta ut stordriftsfordelar, fjerna dobbeltarbeid, vidareføra beste praksis, implementera ny arbeidsmetodikk og nye IT-system. Dette potensialet må realiserast om ein skal lukkast i å styrkja fylkesøkonomien i valperioden.

FrP legg derfor til grunn at det bør etablerast eit solid 3-partssamarbeid mellom politikk, administrasjon og tillitsvalde for å handtera ein naudsynt nedbemanningsprosess. Erfaring frå liknande prosessar i offentleg sektor syner at ønska effekt i stor grad kan realiserast gjennom naturleg avgang, intern omplassering, stillingsbank, seniortiltak osv. FrP vil difor oppmoda prosjektleiar, i samarbeid med politisk nivå og tillitsvalde, til å etablere tydelege køyrereglar, mål og rapporteringsrutinar for ein slik prosess. Prosessen bør leiast av fylkesrådmannen, og sjå organisasjonen på tvers av sektorane.

FrP vil vidare leggja følgjande prinsipp til grunn i arbeidet med å betra den fylkeskommunale økonomien;

- I størst mogleg grad skjerma tenestetilbodet til den einskilde innbyggjar – ta kutt i administrasjon framfor den ytre tenesteproduksjonen
- Prioritere hovudoppgåvene fylkesveg, kollektiv og vidaregåande skule framfor andre oppgåver

3. Driftsbudsjett

FrP sine omprioriteringar i driftsbudsjettet kjem fram av tabellen under. Vi har i stor grad nytta prosjektleiar sine tiltakslistar, og har i sum frigjort midlar til ei heilt naudsynt satsing på fylkesvegnettet. Vi gjer også mindre endringar på dei andre sektorane. Nokre tiltak er nærare kommentert under.

Sektor	Endring (1000 kr)
Innovasjon og næringsutvikling	
Tilskudd Pit Stop - bekjempe ungt utanforskap	600
Strategisk utvikling og digitalisering	
Reduksjon i midlar til klimaarbeid	-500
Reduksjon i midlar til folkehelsearbeid	-500
Organisasjon og økonomi	
Reduksjon i midlar til attføring og omstilling	-3000
Kultur, idrett og inkludering	
Tilskot Sentralbadet scenekunsthus	-5000
Distriktsmusikarordninga (halvårseffekt)	-2000
Bokbåten opprettholdes - dekker hele Vestland	0
Fyllingsdalan Teater	300
Kulturminne - fatøyvern (istandsetting/vedlikehold)	1000
Opplæring og kompetanse	
Teknisk utstyr/maskiner yrkesfag - kan overføresinvesteringsbudsjett	10000
Psykisk helse (psykologteamet)	5000
Meningokokkvaksine til elevar i heile Vestland	4200
Hardanger produksjonsskule avvikles (halvårseffekt)	-2900
Mobilitet og kollektiv	
Reduksjon i administrasjonen, kollektiveininga	-1000
Reduksjon tenestegjerp, kollektiveininga	-2000
Harmonisering av rabattordning, student	-1000

Forseinka elektrifisering ferje (ordinær diesel MGO vs biodiesel)	-13000
Erstatte biodiesel med autodiesel, buss	-13000
Auka kontrollar	10000
Auka inntekt kollektiv, ref. auka kontrollaktivitet	-10000
Reklame kollektiv	-40000
Vidareføra arbeidsreiser VTA-tilsette, TT-brukarar	8000
Vidareføra Servicelinje Bergen	1200
Ekstra sommerferge Jondal-Tørvikbygd i 2020	8000
Infrastruktur og veg	
Vedlikehold / auka dekkeleging fylkesveg	30000
Mindre utbetringstiltak fylkesvei / trygg skuleveg	15000
Mindreforbruk i høve prosjektleiars framlegg	-600

3.1 Infrastruktur og veg

Vestland fylkeskommune har eit stort vedlikehaldsetterslep på fylkesvegnettet, inkludert tunnelar, bruer og kaiar. Dette etterslepet vil diverre auka i åra som kjem. Budsjettposten til dekkelegging på fylkesvegnettet er t.d. historisk låg i prosjektleiaren sitt framlegg med ca 80 mill kr i 2020 mot 170 mill kr i 2019 – dvs meir enn ei halvering. FrP har funne rom for ein auke på 30 mill kr til dekkelegging og vedlikehald – tilsvarande ca 45 km ekstra reasfaltering av fylkesveg. I tillegg er det satt av 15 mill kr ekstra til mindre utbetringstiltak og trygg skuleveg. Begge tiltak finansiert over driftsbudsjettet.

FrP meiner også at Vestland fylkeskommune i samband med avvikling av SAMS-vegadministrasjon frå 01.01.20 bør utarbeida ein ny strategi for fylkeskommunen som vegeigar, og fremjar difor eit eige verbalforslag på dette (sjå under). Målsettinga for dette arbeidet er å få meir veg for pengane gjennom enklare løysingar, dispensasjonar frå vegnormalane, samarbeid med kommunar og næringsliv m.m.

3.2 Kollektiv og mobilitet

På kollektivområdet avventar FrP det tillyste arbeidet med harmonisering av takstregimet i heile fylket. I dette arbeidet må ein sjå det store biletet både i høve tilbodsstruktur i Bergensområdet og i distrikta, frekvens vs pris, krav til miløteknologi osv.

I høve verknaden av bompengeforliket i regjeringa og ny Byvekstavtale for Bergensregionen vil FrP prioritere kutt i bompengar i ytre bomring i Bergen, og auka rutetilbod i kollektivsektoren framfor takstreduksjonar.

Vi fremjar også to tiltak for å auka inntektene i kollektivsektoren;

- Reklame på buss, båt og ferje – dette kan gje ekstra inntekter på fleire titalsmillionar kroner til kollektivsatsinga i fylket (sjå eige verbalfamlegg). Dette tiltaket vil ikkje gje full effekt i 2020, men vi har lagt inn 40 mill kr for å synleggjera potensialet i å utnytta dette inntekspotensialet.
- Oppretthalda eit høgt kontrollnivå mot sniking på buss og bane – auka betalingsprosent gjev betra økonomi i kollektivsektoren.

Vi opprettheld også transporttilbodet til arbeidstakarar som er tilsett i ASVO-verksemdene i ordninga med Varig Tilrettelagt Arbeid (VTA-plassar), samt servicelinja for eldre og funksjonshemma i Bergen. Dette er tenestetilbod som er heilt avgjerande for livskvaliteten til desse innbyggjarane.

FrP har lagt inn 8 mill kr til ei ekstra sommarferge i sambandet Jondal – Tørvikbygd i Hardanger.

3.3 Opplæring og kompetanse

FrP vidarefører satsinga på yrkesfag, og set av 10 mill kr ekstra til nytt utsyr/maksiner i vidaregåande skule. Denne posten kan overførast til investering knytt til større maskiner/utstyr.

Psykolog temaet i vidaregåande skule i Hordaland har hatt ein krevjande start, og prosjektleiaren har fremja forslag om å avvikle dette då tilbodet er eit kommunalt ansvar. Samstundes har Sogn & Fjordane hatt ei ordning med miljøkoordinatorar (7 årsverk) i sine vidaregåande skular med gode resultat. FrP meiner vi som skuleeigar har eit klårt ansvar for psykisk helse og trivsel for våre elevar, og vil be om at ein evaluerer dei to ordningane med sikte på best mogeleg harmonisert tilbod i alle våre vidaregåande skular. I påvente av evalueringa vert budsjettposten til psykologteamet i Hordaland ført vidare.

FrP vidarefører også løyvinga til meningokokkvaksine for alle elevar i vidaregåande skule i heile Vestland, og legg til grunn at løyvinga kan reduserast i løpet av økonomiplanperioden då det etter kvart berre vil være it årskull som treng vaksinen pr år.

FrP har vore kritisk til etablering av Produksjonsskulen i Haradanger grunna høge kostnader og lågt elevgrunnlag. Vi gjer difor framlegg om å avvikle dette tiltaket med halvårsverknad i 2020.

3.4 Kultur, idrett og inkludering

På denne sektoren gjer FrP mindre endringar. Vi kan ikkje sjå at Vestland fylkeskommune har økonomiske musklar til å ta del i prosjektet Sentralbadet scenekunsthus, og tek ut løyvinga på 5 mill kr. Vi avviklar også ordninga med distriktsmusikarar, og aukar tilskotet til Fyllingsdalen Teater og fartøyvern.

4. Investeringsbudsjett

FrP syner til den varsla gjennomgangen av investeringsbudsjettet i 1.halvår 2020, og vil komma attende til eventuelle konkrete omprioriteringar då. For å betra økonomien i Vestland fylkeskommune vil det bli naudsynt å vurdere både kostnadsnivå i einskildprosjekt, utsetja prosjekt og ta ut prosjekt.

Vi syner imidlertid til tiltak Fv. 7 Øystese-Ålvik-Granvin som vi forstår er klår til realisering i 2020. Midlane skal nyttast til mindre breiddeutbetringar på strekkja for å letta avvikling av trafikken når E16 Bergen-Voss er stengt, og redusera behovet for kolonnekøyring. FrP flyttar difor denne investeringa til perioden 2020-22.

5. Økonomiplan 2020-23

FrP syner til generell omtale av utfordringane i driftsbudsjettet ovanfor, og vil følgja opp arbeidet med økonomiplanperioden slik skissert av prosjektleiar i tidlegare notat til Fellesnemnda/Finansutvalet.

6. Verbalforslag

Nedanfor følgjer verbalforslag som FrP ynskjer separat votering over under handsaminga av Budsjett 2020 / Økonomiplan 2020-23 i fylkestinget.

6.1 Meir veg for pengane

Frå 01.01.20 vert SAMS-vegadministrasjon avvikla, og fylkeskommunen får fullt ansvar for fylkesvegnettet. Dette gjev høve til å utarbeida ein ny og samla strategi for korleis Vestland fylkeskommune skal opptre som vegeigar. Over tid har ein t.d. diskutert korleis vi kan få meir veg for pengane knytt til t.d. dispensasjonar frå vegnormalane, mindre utbetningsprosjekt for betre framkome, enklare gang/sykkelvegutbygging, samarbeid/spleiselag med kommunane og private osv. I 2020 bør ein difor politisk ta stilling til korleis Vestland fylkeskommune skal forvalte fylkesvegane i åra som kjem.

Framlegg til vedtak;

Fylkestinget ber administrasjonen leggje fram politisk sak med strategiar for korleis Vestland fylkeskommune skal opptre som vegeigar. Målsettinga med arbeidet er auka fleksibilitet og meir fylkesveg for pengane.

6.2 E-sport strategi for Vestland fylke

E-sport er verdas raskast voksende sport, og Vestland fylke har gode føresetnader for å ta ein nasjonal og internasjonal posisjon. E-sport er allereie fag i einstilte vidaregåande skular og fleire frivillige E-sport klubbar er etablerte i regionen. Som regional utviklingsaktør bør fylkeskommunen difor utarbeide ein eigen strategi i for dataspel og E-sport samarbeid med kommunar og frivillig sektor. Ein slik strategi må innehalde klare mål og verkemiddel for korleis ein betre kan leggja til rette for dataspel og e-sport i fylket. I strategien bør det særleg leggast vekt på;

Behovet for ytterlegare satsing på e-sport i vidaregåande opplæring

Korleis fylkeskommunen kan bidra til meir kunnskap og kompetanse om dataspel og e-sport i samfunnet

Korleis fylkeskommunen kan bidra til etablering og drift av lokale treningslokalitetar for spelarar

Korleis fylkeskommunen kan bidra til etablering av lokale og regionale dataspel miljø, konkurransar, turneringar og møteplassar

Korleis fylkeskommunen kan støtte og bidra til større internasjonale e-sport-arrangement i Vestland

Kva verkemiddel fylkeskommunen kan bruke i samarbeid med kommunar, organisasjonar, næringsliv og eldsjeler for å bygge opp lokale lag og spelarar på internasjonalt nivå

Framlegg til vedtak;

Fylkestinget ber fylkesrådmannen om å utarbeida ein E-sport strategi for Vestland fylke.

6.3 Pensjon på anbod

I den økonomiske situasjonen Vestland fylkeskommune er i må ein vurderer alle kostnadsreducerande tiltak. I det siste er det igjen etablert fleire aktørar i marknaden for tenestepensjon, og Vestland fylkeskommune bør vurderer nærare om det kan vera gunstig for fylkeskommunen å konkurranseutsetja tenestepensjonsordninga.

Ei evt. konkurranseutsetjing vil ikkje påverka pensjonsvilkåra for den einstilte arbeidstakar, men fylkeskommunen kan få lågare pensjonskostnader og forventer eigenkapitalinnskot i KLP fell bort.

Framlegg til vedtak;

Fylkestinget ber fylkesrådmannen om å vurderer konkurranseutsetting av tenestepensjonen i Vestland fylkeskommune.

6.4 Reklamefinansiert kollektivtransport

Sogn & Fjordane fylkeskommune har pr i dag akseptert reklame i båt- og ferjetenestene. Hordaland fylkeskommune har tidlegare sagt nei til reklame i kollektivsektoren. I den økonomiske situasjonen Vestland fylkeskommune er i må ein vurderer alle inntekspotensiale, - også potensiale for inntekter frå reklame i buss-, båt- og ferjetransporten. Tidlegare utgreiingar i Hordaland har synt at fylkeskommunen kunne henta årlege inntekter på fleire titalsmillionar kroner på eit slikt tiltak.

Framlegg til vedtak;

Fylkestinget ber fylkesrådmannen fremja ei politisk sak om inntekspotensialet knytt til reklame i kollektivsektoren.

6.5 Opne vidaregåande skular

Skulebygga i Vestland fylkeskommunen er i dag lite tilgjengeleg for elevar og frivillig sektor utanom skuletid. At bygg som er i eiget til fylkeskommunen ikkje blir brukt meir av elevane er synd. Det er ønskeleg at alle nye skulebygg i Vestland skal byggast etter open skule prinsippet. Dette går ut på at elevane ved hjelp av skulekort får tilgang til å ta i bruk lokala til skulen utanom skuletid. På denne måten får elevane moglegheit til å nytta skulearealet til å gjera skulearbeid saman. Dette blir i dag praktisert på Amalie Skram vgs. Ein tilsvarande modell med personlege tilgangskort som blir praktisert på Amalie Skram vgs burde overførast til dei andre skulane i vestland fylkeskommune. I tillegg sit vi på verdifulle fasilitetar som frivillig sektor kan nytta på kvelds- og helgetid.

Framlegg til vedtak;

Fylkestinget ber fylkesrådmannen om å leggje fram politisk sak med strategiar for korleis vestland fylkeskommune som skuleeigar kan gjere skulebygga meir tilgjengeleg for elevane og frivillig sektor utanom skuletid.

6.6 Manger folkehøgskule

Manger folkehøgskule er ein viktig bidragsyter til det svært aktive musikkmiljøet i Alver kommune og i heile Vestland. Det er god søknad til skulen. Folkehøgskular er i dag i hovudsak finansiert ved statlege drifts- og investeringsmidlar, men over tid har det vore usikkerhet i høve framtidig driftsmodell og eigarskap til skulen. Dette er ikkje positiv for vidareutvikling av tilbodet.

Framlegg til vedtak;

Fylkestinget ber fylkesrådmannen fremja ei politisk sak om mogeleg utviklingspotensiale for Manger folkehøgskule basert på statlege tilskot og samarbeid med Alver kommune.»

Knut Inge Andersen (FNB) sette fram slikt forslag:

«Endringsforslag til fleirtalsinnstillinga i finansutvalet 26.11.2019.

Kultur og naturvern

(Verbal 1) Plastopprydding søkbar pott 3,0 MNOK. Hentar 2,0 MNOK frå posten 'Klimaplan'. Plastrydding er i tråd med vårt fylkesvalgprogram. Pengane går da til direkte opprydding saman med kommunane.

(Verbal 2) Styrke Fartøyvern Vestland med 0,3 MNOK. Dele ekstrabevilgning på 1,3 MNOK som koalisjonen foreslår til 'Statsråd Lemkuhl' slik at fartøyvern får tilført 0,3 MNOK av desse. Viktig signal å sende overfor Fartøyvernforeninga og vidare i tråd med fylket si styrking av fartøyvernfeltet.

(Verbal 3) Jakob Sande senteret får 0,4 MNOK i staden for koalisjonen si løyving på 0,2 MNOK. Tek ned 0,2 MNOK fra Olympiatoppen som då får 0,8 MNOK. Jakob Sande er ein sentral kunstnar i Vestland. Eit senter kan dermed snart bli ein realitet i samarbeid med Fjaler kommune.

Samferdsle

Styrking av budsjettet til vedlikehald av fylkesvegane. Til saman ein auke på 35,0 MNOK. Inndekning gjennom følgjande kuttframlegg henta frå fylkesrådmannen sitt arbeidsdokument til finansutvalet 13.11.2019:

Mobilitet og kollektiv				
Innsparingstiltak	Omtale	Effekt	Konsekvensvurdering	Løyvingsnivå
Reduksjon i administrasjonen, kollektiveininga	Reduksjon i stillingar som følgje av effektivisering	-1	Effekten er at ein får ein reduksjon i manuelle arbeidsoppgåver	Administrasjon av mobilitet og kollektiv
Reduksjon tenestekjøp	Kollektiveininga reduserer sine innkjøp av kollektivfagleg bistand og konsulenttenester	-2	Reduksjonen på dette området vert erstatta med meir bruk av eigne ressursar.	Administrasjon av mobilitet og kollektiv
Takstiltak:				
Student	Senke alder på periodebillett student frå 32 til 30 år. Dette er ein harmonisering innad i Vestland,	-1	Ein oppnår ein harmonisering. Færre årskull har rett på 40% rabatt. Denne gruppa må kjøpe billett for vaksen	Buss/bybane

	og standardisering av rabattordningar i høve til nasjonal standard			
Tiltak med verknad på miljø	Reduksjon gjennom å forseinke elektrifisering ferje Hordaland. Overgang biodiesel til MGO Bruke MGO (fossil marin gassolje) som drivstoff istadenfor biodiesel	-13	Klimakonsekvens for 2020 vert ein auke i CO2 utslepp på 6 600 tonn.	Ferje
Erstatte biodiesel med autodiesel	Bruke autodiesel på buss som alternativ til biodiesel	-13	Klimakonsekvens for 2020 vert ein auke i CO2 utslepp på 10 500 tonn.	Buss
Lågare frekvens på linjer i Bergensområdet:				
Reduksjon lågare frekvens kontraktssområde Bergen sentrum	Redusert frekvens i tilbudet på linje 10, 12 og 40. Effekten er mellom 5 og 6 mill. kr	-5,5	Vil gje lågare frekvens i tilbudet utanom rush og i helg. Dette er periodar av døgnet med minst belegg. Tiltaket vil kunne auke belegget på andre avgangar, og i nokre tilfeller utfordre kapasiteteten	Buss»

Knut Inge Andersen (FNB) sette fram slikt forslag:

«Tillegg:

(4) Verbalpunkt:

Bergen : I samband med bompengeforliket og forplikting til å gjennomføre bompengekutt skal desse komme gjennom riving av bomstasjonar i ytre bomring.»

Jeanette Syversen (R) sette fram slikt forslag:

«Alternativt budsjettframlegg:

Taldel

Reduksjon

Post	Tiltak	Sum	Kommentar
1	Reduksjon politisk kapittel	3.000.000	Løn fylkesordførar 8G (ca. 800.000) og tilsvarande reduksjon (35%) i øvrig politikargodtgjersle.
2	Effektivisering administrasjon 1% drift	88.500.000	Totalt driftsbudsjett er 8. 866.636.000. Ved fylkessamanslåing og nye IKT-løysingar, bør administrative oppgåver kunne gjerast enklare og rimelegare.
3	Rehabilitering istadenfor nytt fylkesbygg	38.500.000	Innsparte årlege renter og avdrag = 6,5 % årleg innsparing av 700 mill. (forskjell mellom nybygg 1,1 milliard og rehabilitering inntil 400 mill.)

4	Nullutsleppstiltak ferjedrift	370.000.000	Underskotet skal fullt ut finansierast av staten gjennom full kompensasjon av nullutsleppstiltaka på ferjedrift i Vestland.
5	Sum	500.000.000	

Auke

Post	Tiltak	Sum	Kommentar
1	Styrk tiltak for å aktivisere ungdom politisk i Vestland	3.000.000	Prioritering i Fylkesutval for ungdom
2	Styrke velferdstilbodet i Vestland	88.500.000	
2.1	Styrke vidaregåande skular.	55.000.000	Prioritering i Hovedutval for opplæring og kompetanse
2.2	Styrke tannhelesetenesten, herunder tannhelsebuss i Vestland	15.000.000	Prioritering i Fylkesutvalet
2.3	Styrke kultur- og idrettstilboda, herunder Bokbåten Epos frå 1.1 2020 i heile Vestland	18.500.000	Prioritering i Hovedutval for kultur, idrett og integrering
3	Styrke klima- og miljøsatsinga	38.500.000	
3.1	Klimafond	20.000.000	Prioritering i Hovedutval for næring, naturressursar og innovasjon
3.2	Plastopprydding	10.000.000	Prioritering i Hovedutval for næring, naturressursar og innovasjon
3.3	Kulturminnevern	8.500.000	Prioritering i Hovedutval for kultur, idrett og integrering
4	Styrking samferdsel og kollektivtransport	370.000.000	
4.1	Storsatsing på gang- og sykkelveggar i heile fylket	50.000.000	Prioritering i Hovedutval for samferdsel og mobilitet
4.2	Styrking av kollektivtilbodet, herunder fleire avgangar og rimelegare billetter.	220.000.000	Prioritering i Hovedutval for samferdsel og mobilitet
4.3	Opprustning av fylkesvegnettet, herunder ras- og trafikksikring	100.000.000	Prioritering i Hovedutval for samferdsel og mobilitet
5	SUM	500.000.000	

Verbalforslag

1. Vestland fylkesting går inn for at det blir gjennomført ei eiga evaluering av år 1 (2020) av samanslåinga av Hordaland og Sogn og fjordane fylke, i lys av måla og føresetnadene med regionsreforma og samanslåingsvedtaka. Denne evalueringa skal leggjast fram til politisk handsaming i Vestland fylkesting i 1.kvartal 2021.
2. Vestland fylkesting går imot riving av dagens fylkesbygg og nybygg til 1,1 milliard. Vestland fylkesting går i stadenfor inn for rehabilitering av dagens fylkesbygg, inkludert energieffektivisering og betre arbeidsmiljø innan ei kostnadsramme på 400 mill. Frigjorte midlar blir nytta til auka satsing på klima- og miljøtiltak i Vestland fylke.
3. Vestland fylkesting går imot at fylket si pensjonsordning innan KLP blir satt ut på anbod.
4. Vestland fylkesting krev at regjeringa og Stortinget finansierer full kompensasjon for meirutgifter for nullutsleppsferjer i Vestland fylke . Dette er eit særskilt viktig tiltak for å nå FN sine klimamål regionalt, nasjonalt og internasjonalt. 370 mill. må finansierast og overførast til Vestland fylke seinast i samband med Stortinget si handsaming av revidert nasjonalbudsjett våren 2020.
5. Vestland fylkesting går inn for at godtgjersle for fylkesordførar, fylkesvaraordførar og andre folkevalde i Vestland fylke skal vere utrekna med grunnlag i 8 G som øvre tak.»

Kurt Johnny Hæggernæs (Pp) sette fram slikt forslag:

«Alternativ:

Driftsbudsjettet	Beløp i perioden	2020	2021	2022	2023	Anm:
Satsing/ auka kostnad						
Tiltak						
Kultur, idrett og integrering:						
Kulturaktivitetskort for eldre og uføre	7 mill	1 mill	2 mill	2 mill	2 mill	*
Sum auka kostnadar	7 mill	1 mill	2 mill	2 mill	2 mill	
Saldering/auka inntekter						
Tiltak						
Auka skatteanslag	7 mill	1 mill	2 mill	2 mill	2 mill	
Sum auka inntekter	7 mill	1 mill	2 mill	2 mill	2 mill	

*Kulturaktivitetskort for eldre og uføre.

Vestland Fylkeskommune innfører eit Kulturaktivitetskort for eldre og uføre. Aktivitetskortet skal gje denne gruppa moglegheiter til å delta på kultur- og sosiale arrangement i hele fylke.

Aktivitetskortet for eldre og uføre skal også omfattast av ein ledsagerordning.

Det settes av en fast årleg sum i budsjettet på 1 million kroner til formålet i 2020 og vider 2 mill i åra 2021-2023.

Vestland fylkeskommune ved administrasjonen, utarbeidar regler og søknadskriteriar for ein slik ordning.

Bakgrunn for vedtaket er følgende:

I dag finns da fleire eldre og uføre i hele fylke som har svært dårleg helse, inntekt og økonomi. Fleire av desse lever langt under fattigdomsgrensa til EU og dei har difor ikkje økonomiske moglegheiter til å ta del i kultur- og samfunnstilbod som teater, konserter og andre samfunns- og kulturaktivitetar.

Dei blir derfor isolert og einsam og fleire har i tillegg ein helsetilstand som gjer at dei er avhengig av ein ledsager for å komma seg til slike aktivitetar. Difor må ein ledsagerordning inngå i eit slikt aktivitetskort.

Investeringsbudsjettet	Sum i perioden	2020	2021	2022	2023	Anm.
Satsing/ auka kostnad.						
Tiltak						
Utbetring av farlege skulevegar: Hetlevik Barneskule FV 212 (5246) Træet Barneskule FV 522 (5264)	40,1 mill	1,4 mill	17,2 mill	15,4 mill	6,1 mill	*
Sum auka kostnader	40,1 mill	1,4 mill	17,2 mill	15,4 mill	6,1 mill	
Saldering						
Tiltak						
FV 218 Horsøy	40,1 mill	1,4 mill	17,2 mill	15,4 mill	6,1 mill	**

Sum saldering	40,1 mill	1,4 mill	17,2 mill	15,4 mill	6,1 mill	

*Utbetring av farlege skuleveggar.

To av dei farlegaste skulevegane i Vestland fylke ligg på Askøy. Dette gjeld vegen til Hetlevik barneskole og til Træet barneskole. Desse vegane ble bygd tidleg i forrige århundre med ein helt anna trafikk enn dagens trafikkbilete.

Begge skulevegane har vært i media mange gonger og både FAU, elevar og lærarar har uttrykt ein redsle for å ferdes langs desse vegane.

I Askøy pakken ligg vegstrekning FV 212 Slettebrekke – Hetlevik inne med utlysing og oppstart i 2020.

Diverre stopper denne vegutbygginga og planen ved fotballbanen i Hetlevik og det gjenstår då diverre under ein kilometer skuleveg som ikkje blir utbeta. Det vil difor være ein stor samfunnsvinst å få utbeta denne veg-stumpen når man først er i gong med prosjektet. Her kan da være ein stor vinn-vinn situasjon.

Da må og nemnast at da er utarbeid ein ferdig og godkjent reguleringsplan for dette siste strekket. Det har også våre dialog mellom Askøy kommune og Hordaland fylkeskommune i fleire omgangar for å finna løysingar for denne skulevegen, eks. ved forskottering/spleising. Ein slik dialog må nå vidareførast av nye Vestland fylke.

Når da gjeld skulevegen til Træet skole, så er det fult mogeleg å punktutbetre vegstrekninga og få på plass tiltak som sikrar skuleborna ein sikker og trygg skuleveg.

**Saldering

Saldering av tiltaket skjer ved saldering FV 218 Horsøy. Usikkerheitene omkring finansiering og bygging av denne vegen må difor vike. Da er meir samfunnstjeneleg å sikra våre skuleborn ein sikker og trygg skuleveg.

Salderinga får då kun konsekvensar i same kommune og vil ikkje gå på bekostning av andre prosjekter eller områder i Vestland fylke.

Avrøysting

Det var 63 representantar tilstades.

Hæggernæs sitt forslag fekk 1 røyst (Pp) og fall.

Andersen sitt forslag til driftsbudsjett fekk 6 røyster (FNB) og fall

Andersen sitt forslag til verbalpunkt 1 fekk 14 røyster (FNB, Frp, R) og fall.

Andersen sitt forslag til verbalpunkt 2 fekk 12 røyster (FNB, Frp) og fall.

Andersen sitt forslag til verbalpunkt 3 fekk 8 røyster (FNB, R) og fall.

Andersen sitt forslag til verbalpunkt 4 fekk 15 røyster (FNB, Frp, Pp, R)

Framnes sitt forslag til driftsbudsjett fekk 6 røyster (Frp) og fall.

Framnes sitt forslag til verbalpunkt 1 vart samrøystes vedteke.

Framnes sitt forslag til verbalpunkt 2 fekk 61 røyster (A, MDG, KrF, Sp, SV, V, H, Frp, 5 FNB, R) og vart vedteke mot 2 røyster (Pp, 1FNB)

Framnes sitt forslag til verbalpunkt 3 fekk 18 røyster (Frp, H) og fall.

Framnes sitt forslag til verbalpunkt 4 fekk 18 røyster (Frp, H) og fall.

Framnes sitt forslag til verbalpunkt 5 fekk 19 røyster (Frp, H, Pp) og fall.

Framnes sitt forslag til verbalpunkt 6 fekk 11 røyster (Frp, 5 FNB) og fall.

Ekeland Bjørkly sitt forslag til driftsbudsjett fekk 12 røyster (H) og fall.

Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 1 fekk 22 røyster (H, Frp, 4 FNB) og fall.

Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 2 fekk 24 røyster (H, Frp, FNB) og fall.

Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 3 fekk 21 røyster (H, 3 Frp, FNB) og fall.

Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 4 fekk 22 røyster (H, Frp, 4 FNB) og fall.

Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 5 fekk 21 røyster (H, Frp, 3 FNB) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 6 fekk 12 røyster (H) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 7 fekk 12 røyster (H) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 8 fekk 18 røyster (H, Frp) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 9 fekk 18 røyster (H, Frp) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 10 fekk 12 røyster (H) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 11 fekk 12 røyster (H) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 12 fekk 18 røyster (H, Frp) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 13 fekk 18 røyster (H, Frp) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 14 fekk 12 røyster (H) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 15 fekk 13 røyster (H, 1 FNB) og fall.
 Ekeland Bjørkly sitt forslag til verbalpunkt 16 fekk 26 røyster (H, Frp, FNB, R) og fall.

Det var 62 representantar tilstades.

Syversen sitt forslag til driftsbudsjett fekk 2 røyster (R) og fall.
 Syversen sitt forslag verbalpunkt 1 fekk 2 røyster (R) og fall.
 Syversen sitt forslag verbalpunkt 2 fekk 2 røyster (R) og fall.
 Syversen sitt forslag verbalpunkt 3 fekk 10 røyster (R, SV, 5 FNB) og fall.
 Syversen sitt forslag verbalpunkt 4 fekk 8 røyster (R, FNB) og fall.
 Syversen sitt forslag verbalpunkt 5 fekk 7 røyster (R, 5 FNB) og fall.

Innstillinga punkt 2 og 3 vart vedteke med 35 røyster (A, Sp, MDG, SV, KrF, V).
 Heen sitt forslag punkt 1 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 2 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 3 vart vedteke mot 24 røyster (H, Frp, FNB).
 Heen sitt forslag punkt 4 vart vedteke mot 17 røyster (H, 5FNB).
 Heen sitt forslag punkt 5 vart vedteke mot 23 røyster (H, Frp, 5FNB).
 Heen sitt forslag punkt 6 vart vedteke mot 19 røyster (H, Frp, 1FNB).
 Heen sitt forslag punkt 7 vart vedteke mot 12 røyster (H).
 Heen sitt forslag punkt 8 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 9 vart vedteke mot 18 røyster (H, Frp).
 Heen sitt forslag punkt 10 vart vedteke mot 18 røyster (H, Frp).
 Heen sitt forslag punkt 11 vart vedteke mot 12 røyster (H).
 Heen sitt forslag punkt 12 vart vedteke mot 6 røyster (Frp).
 Heen sitt forslag punkt 13 vart vedteke mot 19 røyster (H, Frp, 1FNB).
 Heen sitt forslag punkt 14 vart vedteke mot 12 røyster (H).
 Heen sitt forslag punkt 15 vart vedteke mot 18 røyster (H, Frp).
 Heen sitt forslag punkt 16 vart vedteke mot 18 røyster (H, Frp).
 Heen sitt forslag punkt 17 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 18 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 19 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 20 vart vedteke mot 12 røyster (H).
 Heen sitt forslag punkt 21 vart vedteke mot 12 røyster (H).
 Heen sitt forslag punkt 22 vart vedteke mot 12 røyster (H).
 Heen sitt forslag punkt 23 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 24 vart vedteke mot 26 røyster (H, Frp, FNB, R).
 Heen sitt forslag punkt 25 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 26 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 27 vart vedteke mot 18 røyster (H, Frp).
 Heen sitt forslag punkt 28 vart vedteke mot 12 røyster (H).
 Heen sitt forslag punkt 29 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 30 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 31 vart vedteke mot 12 røyster (H).
 Heen sitt forslag punkt 32 vart vedteke mot 12 røyster (H).
 Heen sitt forslag punkt 33 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 34 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 35 vart samrøystes vedteke.
 Heen sitt forslag punkt 36 vart vedteke mot 18 røyster (H, Frp).
 Heen sitt forslag punkt 37 vart vedteke mot 12 røyster (Frp, FNB).

Heen sitt forslag punkt 38 vart samrøystes vedteke.
 Innstillinga punkt 1 vart samrøystes vedteke.
 Innstillinga punkt 4 vart samrøystes vedteke.
 Innstillinga punkt 5 vart samrøystes vedteke.
 Innstillinga punkt 6 vart samrøystes vedteke.

Protokollmerknad frå Høgre

Høgre røyster for verbalpunkt 4 og 11 i budsjettframlegget til samarbeidspartia.

Protokollmerknad frå R og FNB

Underteikna gruppeleiarar i Vestland fylkesting er ikkje nøgd med slutthandsaminga og voteringsopplegget i samband med fylkesbudsjett 2020 for Vestland fylke.

Det vart ikkje på førehand avtalt eit omforeint voteringsopplegg mellom gruppeleiarane i alle partia. Fleire parti fekk ikkje sine forslag (inkludert verbalforslaga) opp på storskjerm eller vart ikkje referert med overskrift, mens andre parti fekk det. Og mange representantar hadde eit stort behov for pause før voteringa, utan at dette ynskje vart innfridd.

Vårt forslag er at i god tid før slutthandsaminga av fylkesbudsjettet 2021, inviterer fylkesordføraren til eit møte med alle gruppeleiarane seinhausten 2020. Her blir ein konkret felles plan for ei betre budsjetthandsaming for 2021 avtalt, basert på erfaringane frå budsjetthandsaminga for 2020.

Jeanette Onarheim Syversen (Raudt)

Protokollmerknad frå FNB

FNB røystar i mot Rødt sitt verbalforslag nr. 5 vedrørande maksimal løn på 8G til fylkesordførar.

Vedtak

1. Dokumentet "Budsjett 2020/økonomiplan 2020-23" utgjer det overordna styringsdokumentet for den fylkeskommunale verksemda for åra 2020-23.
2. Driftsbudsjettet for 2020 vert vedteke med slike rammer:

1A Løyvingsoversikt - drift (§5-4) - 1000kr	2020
Rammetilskot	5 736 900
Inntekts- og formueskatt	4 202 100
Eigedomsskatt	-
Andre generelle driftsinntekter	101 370
Sum generelle driftsinntekter	10 040 370
SUM LØYVINGAR DRIFT, NETTO	- 8 739 473
Avskrivningar	- 1 000 000
Sum netto driftsutgifter	- 9 739 473
Brutto driftsresultat	300 897
Renteinntekter	110 900
Utbytte	-
Gevinst og tap finansielle omløpsmidler	-
Renteutgifter	- 328 800
Avdrag på lån	- 616 000
Netto finansutgifter	- 833 900
Motpost avskrivningar	1 000 000
Netto driftsresultat	466 997

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Overføring til investering	-	536 997
Netto avsetning til eller bruk av bundne fond		-
Netto avsetning eller bruk av disposisjonsfond		70 000
Dekning av tydleger års meirforbruk		-
SUM DISPONERING ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-	466 997
Fremført til inndecking i seinare år (meirforbruk)		-

1B Løyvingsbudsjett pr sektor - 1000 kr	2020
Politisk styring	55 444
Kontrollutval	10 333
Eigedom - drift og vedlikehald	446 831
Administrasjon av organisasjon og økonomi	213 411
Org og øk - tiltaksmidlar	9 000
Politisk styring, kontrollutval og org. og økonomi	735 019
Plan, analyse, klima og folkehelse	43 980
IKT og digitalisering	119 666
Administrasjon av strategi og digitalisering	6 238
Strategisk utvikling og digitalisering	169 884
Pasientbehandling	234 991
Administrasjon	33 166
Tannhelse	268 157
Arkiv	11 783
Bibliotek	12 619
Kulturformidling	16 636
Kulturarv	100 452
Idrett og friluftsliv	32 742
Inkludering, strategi, analyse	20 320
Kunst og kulturutvikling	109 112
Administrasjon av kultur og idrett	8 101
Kultur, idrett og inkludering	311 765
Veg-, drift og vedlikehald	1 141 695
FTU - midlar	16 376
Administrasjon av infrastruktur og veg	8 624
Andre tiltak - infrastruktur og veg	997
Infrastruktur og veg	1 167 692
Buss	1 032 298
Bane	36 701
Ferje	901 553
Båt	280 380
TT, serviceskyss, innfartsparkering, teknisk skyss	166 494
Administrasjon av mobilitet og kollektiv	101 728
Mobilitet og kollektiv	2 519 154
Administrasjon av innovasjon og næringsutvikling	10 417
Verdiskaping i byar/regionar	128 078

Naturressursar, landbruk og reiseliv	33 413
Forskning, kompetanse og internasjonalisering	30 712
Grøn vekst, klima og energi	14 448
Utviklingsmidlar	19 685
Innovasjon og næringsutvikling	236 753
Vidareg. opplæring i skule inkl særskilt tilrettelagt oppl	2 764 576
Vidaregåande opplæring for vaksne	78 937
Fagskule	21 081
Andre føremål opplæring	52 819
Opplæring i bedrift	519 214
Administrasjon av opplæring & kompetanse	31 583
Opplæring og kompetanse	3 468 210
SUM Netto Drift	8 876 634
KORR. budsjett sentrale utg/innt ikkje med i 1A	137 161
KORR netto drift 1B	8 739 473

3. Investeringsbudsjettet for 2020 vert vedteke med slike rammer:

Løyvingsoversikt investering (§ 5-5) - 1000kr

	2020
Investeringar i varige driftsmidlar	- 5 946 253
Tilskot til andre sin investering	
Investering i aksjar og andelar	- 7 500
Utlån av eigne midlar	
Avdrag på lån	
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	- 5 953 753
Kompensasjon mva	603 361
Tilskot frå andre	2 534 319
Sal av varige driftsmiddel	50 000
Sal av finansielle anleggsmidlar	-
Utdeling frå selskap	-
Mottatt avdrag på utlån	-
Bruk av lån	1 704 976
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	4 892 656
Vidareutlån	-
Bruk av lån vidareutlån	-
Avdrag på lån vidareutlån	-
Mottate avdrag vidareutlån	-
Netto utgift vidareutlån	-
Overføring frå drift	536 997
Netto avsetjing til eller bruk av bundne inv fond	
Netto avsetjing til eller bruk av ubundne inv ford	524 100
Dekning av tidlegare års udekka beløp	
SUM Overføring frå drift og netto avsetjing	1 061 097
Framført til inndeking seinare år	-

2B løyvingsoversikt - investeringar i 1000kr

	2020
Forvaltning / fellesfunksjonar	352 268
Opplæring	762 241
Tannhelse	28 550
Kultur og næring	18 790
Fylkesveggar inkl rassikring	2 362 604
Kollektiv	2 421 800
Sum investeringar varige driftsmiddel	5 946 253

Investeringar i aksjer og andelar	
Kjøp av aksjer og eigendelar	7 500
SUM investering i aksjer og andelar	7 500

4. Fylkestinget vedtek nye låneopptak på 1 594 mill. kr.
5. Fylkestinget vedtek framlagt budsjettreglement.
6. Fylkestinget vedtek økonomiplanen sine rammer for 2021-23. Rammene vert lagt til grunn når ein til våren skal utarbeide økonomiplan for perioden 2021-2024.

Verbalpunkt:

	Utval	Tekst
Generelt		
1	Nytt framlegg	Fylkeskommunen vil legge til rette for rekruttering av menneske med nedsett funksjonsevne og «hol» i CV.
2	Nytt framlegg	Vestland Fylkeskommune skal som hovudregel berre lyse ut heile og faste stillingar.
3	Nytt framlegg	Overnattingar i samband med møte i fylkestinget skal vere på hotell der dei tilsette har tariffavtale.
4	Nytt framlegg	Vestland Fylkeskommune skal stille seriøsitetskrav ved alle offentlege anbod, mellom anna krav om lærlingar, faste tilsette og faglært arbeidskraft.
5	Nytt framlegg	Vestland fylkeskommune skal nytte trevirke så langt det er teknisk mogleg i sine byggeprosjekt.
Kultur, idrett og integrering (KULII)		
6	Frå FU si tilråding	Kystpilegrimsleia: Løyvinga på 600.000 vert fordelt likt på dei regionale pilegrimssentera i Bergen og Selje/Stad, under føresetnad av lokale finansieringsbidrag på minimum same beløp frå dei to kommunane i 2020.
7	Frå FU si tilråding	Bokbåten: Møre og Romsdal fylkeskommune har sagt opp avtalen med Bokbåten. Samarbeidspartia er einig om at ein ønskjer å vidareføre bokbåten for 2020, og ber om ei sak der pris og formalitetar blir klargjort. Løyvinga for Bokbåten ligg til bibliotektenesta, og blir ikkje omdisponert til anna bruk før denne saka er behandla.
8	Nytt framlegg	Vidaregåande skular og idrettsfasilitetar i Vestland fylke bør vere gratis for frivilligheita knytt til born og unge. Fylkestinget ber rådmannen utarbeide ei sak om kostnad og reglement for utleige av fylkeskommunale bygg og anlegg.

	Næring, naturressursar og innovasjon (NNI)	
9	Frå FU si tilråding	Kommunale næringsfond: Løyvinga skal gå til dei kommunane i SF som tidlegare var omfatta av ordninga og som ikkje er slegne saman med andre kommunar. Fylkestinget ber rådmannen utarbeide ei sak om ny modell for tildeling i heile Vestland frå og med 2021.
	Opplæring og kommunikasjon	
10	Frå FU si tilråding	Vaksine: Fylkestinget set av midlar til vaksinar til alle elevar i Vestland, med føresetnad om at kommunane dekkjer halve kostnaden.
11	Frå FU si tilråding	Rubbestadneset: Vi konstaterer at utviklinga av pilotprosjektet på Bømlø/Rubbestadneset vert gjennomført som planlagt. Ber om ei sak som viser korleis vidareutvikling av samarbeid om utstyr mellom dei vidaregåande skulane og næringslivet kan gjerast.
12	Frå FU si tilråding	Langhaugen: <i>Spørsmål om rehabilitering og en eventuell utviding av musikktilbodet på Langhaugen vgs skal være en del av den planlagde gjennomgangen av investeringsbudsjettet første halvdel av 2020.</i>
13	Frå FU si tilråding	Skolefrukost: Gjeld heile Vestland, med implementering i Sogn og Fjordane frå nytt skuleår.
14	Frå FU si tilråding	Skulepsykologar: Fylkestinget føreset at psykologane skal vere eit lågterskeltilbod til elevane og gje behandling. Rådmannen kjem attende til fylkestinget med ei sak om korleis tilbodet kan vidareutviklast i tråd med føringane i dette budsjettet og i samarbeid med dei kommunale helsetenestene.
15	Frå FU si tilråding	Elev-pc – egedel vert sett til kr 2 000,- og gjeld for heile Vestland.
16	Frå FU si tilråding	Prosentvis ramme nedtrekk SFFK vert fjerna. Fylkestinget vi kome attende til harmonisering mellom dei ulike skulane i fylket i budsjett 2021, forutsett at arbeidet med Mål- og Strategiplanen er ferdig og kan leggest til grunn.
17	Frå FU si tilråding	IB-tilbodet i Bergen og ved UWC i Fjaler skal vidareførast som ei permanent ordning.
18	Nytt framlegg	Elevane sitt skulemiljø og trivsel er ein avgjerande faktor for om elevane gjennomfører opplæringa. Ressursar knytt til skulane sitt psykososiale miljø, mellom anna miljøkoordinator og andre førebyggjande tiltak, har vore viktige i arbeidet med elevane sitt skulemiljø. Fylkestinget føreset at ordningane med miljøkoordinatorane på skulane i Sogn og Fjordane og liknande tiltak på skulane i Hordaland vert vidareført. Fylkestinget vil i løpet av perioden be om ei felles løysing for skulane i Vestland, og vil sjå dette i samanheng med andre elevretta tiltak på skulemiljø, tiltak for hybelbuarar og skulepsykologordninga.
19	Nytt framlegg	Nye vidaregåande skular skal følge open skule-prinsippet, slik som t.d. ved Amalie Skram VGS. Elevar skal kunne nytte skulane etter skuletid ved bruk av adgangskort e.l. Fylkestinget ber rådmannen utarbeide sak om korleis dette kan gjennomførast på alle dei vidaregåande skulane.
20	Nytt framlegg	Skulen skal vere ein stad kor elevane får lære om demokrati og medråderett. Difor bør ungdomsorganisasjonar som politiske ungdomsparti, politiske interesseorganisasjonar, eller andre organisasjonar som utgangspunkt ha rett til å stå på stands og liknande på dei vidaregåande skulane i Vestland. Fylkestinget ber fylkesdirektøren utarbeide felles retningsliner for dei vidaregåande skulane knytt til ungdomsorganisasjonar som ynskjer å besøke skulane.

21	Nytt framlegg	Det skal arbeidast for eit tettare samarbeid mellom vidaregåande opplæring, næringsliv og kommunane etter modell frå mellom anna Årdal og Bømlo.
22	Nytt framlegg	Produksjonsskule er eit viktig tilbod for å få ungdomar som av ulike grunnar har slutta i vidaregåande opplæring tilbake i framtidsbyggjande aktivitet. Vestland fylkeskommune har to produksjonsskular. Desse må verte betre kjent slik at dei vert eit reelt alternativ for ungdomar i heile Vestland. Fylkeskommunen skal jobbe opp mot sentrale myndigheiter for å sikre varig statleg medfinansiering.
Samferdsle og mobilitet (SAMMO)		
23	Frå FU si tilråding	Austevoll: ber om ei sak som drøftar korleis prisane på hurtigbåtsambanda i Vestland kan harmoniserast.
24	Frå FU si tilråding – endra tekst i raudt.	Fylkestinget føreset at midlane frå bompengeforliket og den framforhandla byvekstavtalen skal gje ei monaleg reduksjon i prisane på kollektivtrafikken i Bergen, og at vi får ei frekvens på Bybanen på 4 minutt i rush. Vidare føreset fylkestinget at Bybanen får fleire avgangar som er tilpassa dei første og siste flygingane til og frå Flesland, og fleire bussavgangar i Bergensområdet. Fylkesrådmannen vert bedt om å legge fram ei sak når avtalen er klare.
25	Frå FU si tilråding	Jondal-Tørvikbygd. Fylkestinget ber om ei sak som utgreier kostnader m.v. knytt til ekstra avgangar sommarstid. Eventuell finansiering vert å kome attende til i samband med 1. tertialrapport.
26	Frå FU si tilråding	Frå 2019 blei det gjort endringar i familierabatt "Ein vaksen reisande kan ta med seg inntil fire barn frå 6 til og med 17 år gratis på laurdagar, søndagar og offentlege fridagar.» Intensjonen i endringane var at dette også skulle gjelde reisande med student og honnørbillett/periodekort. Vi ber Skyss innføre familiebillet lik dagens, også for student og honnør.
27	Frå FU si tilråding	I budsjettokument 8/19 går det fram at det har vore ei auke i flyreiser og at ein forventar at desse vil auke i åra framover. I 2020 vil flyreise utgjere brorparten av klimagassutsleppa frå eiga verksemd. Fleirtalet vil redusere talet på flyreiser og vil be om at det vert ført oversikt over talet på flyreiser på ein slik måte at ein kan følgje med på om det i 2020 er ein reell nedgang i flyreiser. Ein del av flyreisene vil kunne erstattast med videokonferansar og slik representere ei innsparing på budsjettet.
28	Frå FU si tilråding	Fleirtalspartia vil oppretthalde servicelinja i Bergen, og har lagt inn igjen 1,2 mill til å vidareføre denne i 2020. Fleirtalspartia er likevel samde om at potensialet for servicelinja ikkje fullt ut er nytta og vil at ein i 2020 inviterer Bergen kommune til ein idedugnad/workshop med mål om å komme fram til eit betre tilbod for dei som i dag nyttar servicelinja. Ein kan sjå for seg at servicelinja i Bergen sentrum vert vidareført som eit breiare tilbod retta mot fleire reisande. Det er i dag eit relativt dårleg busstilbod i sentrumskjernen i Bergen, spesielt i område Nordnes og Høyden. Eit forslag er å gjere servicelinja om til ein ringbuss slik at ein kan nå fleire ordinære busspassasjerar og slik få fleire reisande. Ein slik ringbuss kan også sjå til konseptet «travel like the locals», der ein med det ordinære offentlege busstilbodet rettar seg mot turistar. Dagens servicelinje i Bergen sentrum går i dag forbi ei rekke sentrale og attraktive turistmål. «Travel like the locals» har vist seg å vere ein suksess i det nye berekraftige reiselivet, og det å tilby det offentlege busstilbodet til turistar i Bergen kan vere ein vinn-vinn situasjon. Ein opprettheld servicelinja, ein får fleire reisande, fleire inntekter og betre busstilbod i sentrumskjerna. For servicelinja i bydelane i Bergen bør ein sjå til konseptet «Hent meg» som kjem frå Sauda, og som vert prøvd ut i Odda.
29	Frå FU si tilråding	<u>TT-brukarar, arbeidsreiser.</u>

		<p>Forskrift for TT-ordninga for Vestland fylke blir samordna / endra slik at arbeidsreiser ikkje vert utelukka. Jfr. informasjon om TT-ordninga på helsenorge.no og sfj.no sine sider:</p> <p><i>TT-ordninga er i utgangspunktet eit tilbod om fritidsreiser, men kan nyttast til alle typar reiser med unntak av:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>reiser som blir betalt av trygdekontor. Eigendel ved slike reiser skal transportbrukar betale sjølv på lik line med andre som reiser for trygda si rekning</i> • <i>reiser til og frå skule</i> • <i>andre reiser betalt av det offentlege</i> <p>Det vert gjort ein gjennomgang av bruken av TT-kort for arbeidsreiser, der dei som er heilt avhengige av ordninga for å kome på arbeid, får halde fram med å bruke ho.</p> <p>Kostnaden blir dekkja innanfor det statlege tilskotet til ordninga.</p>
30	Frå FU si tilråding	Det skal utgreiast moglegheiter og innsparingspotensiale i å innføre bestillingsruter for ruter med lite belegg.
31	Frå FU si tilråding	Dersom løyvinga til nye stillingar som følgje av oppgåveoverføring frå SVV ikkje vert nytta fullt ut grunna manglande årsverknad skal eventuelle frigjorte midlar disponerast politisk.
32	Nytt framlegg	<p>Tryggleik for at kollektivreisa heng saman med gode korrespondansar, er svært viktig for at ein skal velje å reise kollektivt. Særleg over lengre avstandar. Fylkestinget ber derfor om ein gjennomgang på</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvar det er korrespondanse - kvar det med enkle midlar er mogeleg å få til korrespondanse <p>Skyss/Kringom må snarast sikre at alle korrespondansar blir merkte på dei kanalane der dei reisande planlegg reiserute og kjøper billettar.</p>
33	Nytt framlegg	I NTP ligg det inne viktige fiskerihamner i både Bremanger og på Bømlø. For økonomiplanen 2021 og framover vil fylkestinget derfor sette av midlar til investering til fiskerihamner.
34	Nytt framlegg	God tilgang til høghastighets-breiband og 100% mobildekking er påkravd infrastruktur for busetnad og næringsliv. Fylkestinget ber om ei sak med oversikt over kva stader som ikkje har fått god breibands- og mobildekking, og ein plan for korleis vi kan få det til.
35	Nytt framlegg	Fylkestinget syner til vedtak i Fylkestinget i Sogn og Fjordane ber om å få utgreidd flytting av snøggbåt-stogg frå Krakhella til Hardbakke i Solund. Vidare ber ein om å få vurdert moglegheitene for ny snøggbåtstogg på Fitjar.
36	Nytt framlegg	Ved utvikling av kollektivsatsinga skal det takast høgde for å innlemme bysykkelordninga i reiseprodukt til Vestland fylkeskommune.
37	Nytt framlegg	Fylkestinget ber om ei opptrapping av utskifting av fossile VLFK køyretøy til nullutsleppskøyretøy slik at fylkeskommunen oppnår målet om 5,6% klimagassreduksjon for VLFK køyretøy kvart år i staden for kvart tredje år.
	Tannhelse	
38	Nytt framlegg	Fylkestinget ber om ei sak der tannbehandling for prioriterte grupper med lang reiseveg til næraste offentlege tannklinikk vert vurdert.»

Meir veg for pengane

Frå 01.01.20 vert SAMS-vegadministrasjon avvikla, og fylkeskommunen får fullt ansvar for fylkesvegnettet. Dette gjev høve til å utarbeida ein ny og samla strategi for korleis Vestland fylkeskommune skal opptre som vegeigar. Over tid har ein t.d. diskutert korleis vi kan få meir veg for pengane knytt til t.d. dispensasjonar frå vegnormalane, mindre utbetningsprosjekt for betre framkome, enklare gang/sykkelvegutbygging, samarbeid/spleiselag med kommunane og private osv. I 2020 bør ein difor politisk ta stilling til korleis Vestland fylkeskommune skal forvalte fylkesvegane i åra som kjem.

Framlegg til vedtak;

Fylkestinget ber administrasjonen leggje fram politisk sak med strategiar for korleis Vestland fylkeskommune skal opptre som vegeigar. Målsettinga med arbeidet er auka fleksibilitet og meir fylkesveg for pengane.

E-sport strategi for Vestland fylke

E-sport er verdas raskast voksende sport, og Vestland fylke har gode føresetnader for å ta ein nasjonal og internasjonal posisjon. E-sport er allereie fag i ein skilde vidaregåande skular og fleire frivillige E-sport klubbar er etablerte i regionen. Som regional utviklingsaktør bør fylkeskommunen difor utarbeide ein eigen strategi i for dataspel og E-sport samarbeid med kommunar og frivillig sektor. Ein slik strategi må innehalde klare mål og verkemiddel for korleis ein betre kan leggja til rette for dataspel og e-sport i fylket. I strategien bør det særleg leggast vekt på;

Behovet for ytterlegare satsing på e-sport i vidaregåande opplæring

Korleis fylkeskommunen kan bidra til meir kunnskap og kompetanse om dataspel og e-sport i samfunnet

Korleis fylkeskommunen kan bidra til etablering og drift av lokale treningslokalitetar for spelarar

Korleis fylkeskommunen kan bidra til etablering av lokale og regionale dataspel miljø, konkurransar, turneringar og møteplassar

Korleis fylkeskommunen kan støtte og bidra til større internasjonale e-sport-arrangement i Vestland
Kva verkemiddel fylkeskommunen kan bruke i samarbeid med kommunar, organisasjonar, næringsliv og eldsjeler for å bygge opp lokale lag og spelarar på internasjonalt nivå

Framlegg til vedtak;

Fylkestinget ber fylkesrådmannen om å utarbeida ein E-sport strategi for Vestland fylke.

Protokollmerknad frå Høgre

Høgre røyster for verbalpunkt 4 og 11 i budsjettframlegget til samarbeidspartia.

Protokollmerknad frå R og FNB

Underteikna gruppeleiarar i Vestland fylkesting er ikkje nøgd med slutthandsaminga og voteringsopplegget i samband med fylkesbudsjett 2020 for Vestland fylke.

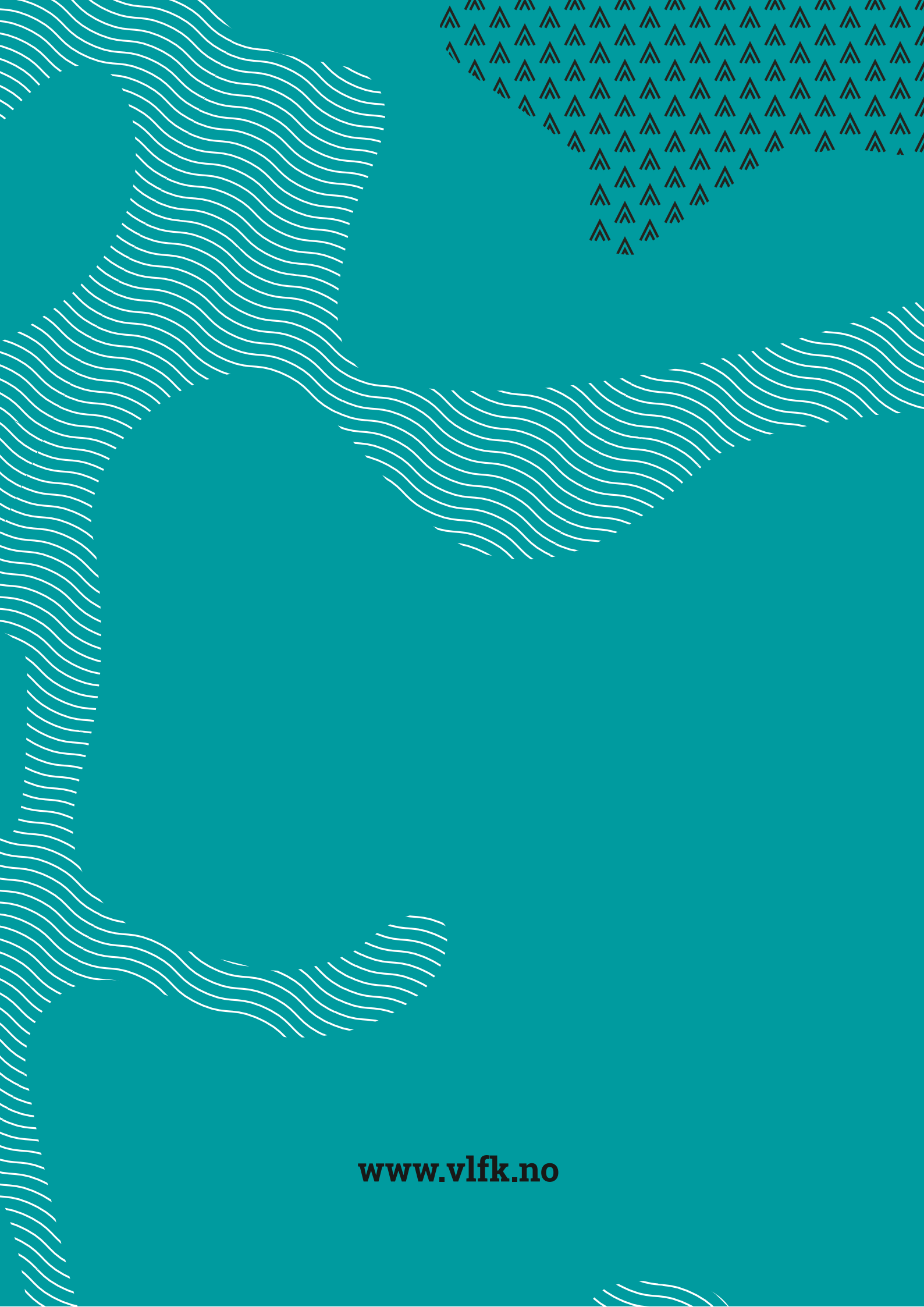
Det vart ikkje på førehand avtalt eit omforeint voteringsopplegg mellom gruppeleiarane i alle partia. Fleire parti fekk ikkje sine forslag (inkludert verbalforslaga) opp på storskjerm eller vart ikkje referert med overskrift, mens andre parti fekk det. Og mange representantar hadde eit stort behov for pause før voteringa, utan at dette ynskje vart innfridd.

Vårt forslag er at i god tid før slutthandsaminga av fylkesbudsjettet 2021, inviterer fylkesordføraren til eit møte med alle gruppeleiarane seinhausten 2020. Her blir ein konkret felles plan for ei betre budsjetthandsaming for 2021 avtalt, basert på erfaringane frå budsjetthandsaminga for 2020.

Jeanette Onarheim Syversen (Raudt)

Protokollmerknad frå FNB

FNB røystar i mot Rødt sitt verbalforslag nr. 5 vedrørande maksimal løn på 8G til fylkesordførar.

www.vlfk.no